

I POSLOVANJE CANKARJEVEGA DOMA V LETU 2013	3
1.1 ZAKONSKE IN DRUGE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE	3
1.2 ORGANI ZAVODA	3
1.3 URESNIČITEV DOLGOROČNIH IN LETNIH CILJEV POSLOVANJA.....	5
1.4 POSLOVNO OKOLJE CD	8
1.5 KADROVSKO POROČILO	10
1.6 ŠTEVILO PRIREDITEV IN OBISKOVALCEV	17
1.7 ZASEDENOST DVORAN	20
1.8 FINANČNO POSLOVANJE V LETU 2013, PRIMERJAVE Z OSNOVAMI	23
1.9 INVESTICIJE, INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUP OPREME.....	32
1.10 TRŽNO KOMUNICIRANJE IN ODNOSI Z JAVNOSTMI	39
1.11 PRODAJA VSTOPNIC ZA PRIREDITVE JAVNE SLUŽBE V LETU 2013	44
II. KULTURNO- UMETNIŠKI PROGRAM CANKARJEVEGA DOMA	47
1 RESNA GLASBA, OPERA.....	48
1.1 SIMFONIČNA GLASBA	48
1.2 GLASBENO-SCENSKA DELA	51
1.3 VOKALNA GLASBA	51
1.4 KOMORNA GLASBA	52
2 DRUGA GLASBA.....	53
2.1 GLASBE SVETA	54
2.2 JAZZ IN CANKARJEVI TORKI	55
2.3 MEJNE GLASBENE ZVRSTI	61
3 GLEDALIŠKI PROGRAM	63
3.1 KOPRODUKCIJE GLEDALIŠKIH PROJEKTOV	64
3.2 GOSTOVANJA SLOVENSКИH GLEDALIŠČ IN PRODUKCIJSКИH SKUPIN	67
3.3 GOSTOVANJA IZ TUJINE	69
4 PLES.....	72
4.1 PLESNE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI.....	73
4.2 PLESNA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	77
4.3 FOLKLORA.....	77
4.4 PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE	78
4.5 DRUGE PLESNE PRIREDITVE	79
5 FILMSKI PROGRAM	79
5.1 FILMSKI FESTIVALI.....	79

5.2 FILMSKI CIKLI	82
5.3 FILMI DRUGIH DISTRIBUTERJEV.....	82
5.4 IZREDNE PROJEKCIJE	84
6 KULTURNA VZGOJA IN HUMANISTIKA.....	85
6.1 KULTURNA VZGOJA	85
6.2 USTVARJALNOST MLADIH.....	90
6.3 HUMANISTIČNI PROGRAMI	92
6.4 LITERARNI PROGRAMI.....	95
7 RAZSTAVNI PROGRAM	97
7.1 LIKOVNA UMETNOST	98
7.2 ARHITEKTURA – OBLIKOVANJE.....	99
7.3 FOTOGRAFIJA	100
7.4 DRUGI PROJEKTI.....	102
7.5 PRIPRAVA ZA NASLEDNJA LETA	103
III KONGRESNO-KOMERCIALNI PROGRAM IN DEJAVNOST CD NA TRGU.....	103
PRILOGA: Uresničene prireditve in obiskovalci javne službe po dejavnostih in zvrsteh	110

I POSLOVANJE CANKARJEVEGA DOMA V LETU 2013

1.1 ZAKONSKE IN DRUGE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE

- Sklep o ustanovitvi Cankarjevega doma¹
- Strategija Cankarjevega doma za obdobje od 2008 do 2012
- Investicijski program prenove Cankarjevega doma za obdobje od 2010 do 2013
- Zakon in spremembe zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK)
- Zakon o izvrševanju proračunov za leti 2013 in 2014
- Zakon o javnih financah
- Zakon in spremembe zakona za uravnoteženje javnih financ (ZUJF)
- Nacionalni program za kulturo (predlog)
- Poziv k predložitvi predloga finančnega načrta in programa dela za leto 2013
- Odločbe MK in pogodb, sklenjene z MK o financiranju CD v letu 2013

CD izvaja program od leta 1981. Glavna ustanoviteljica CD je država, ki ga vsa leta sofinancira. Druga ustanoviteljica je po letu 2004 Iskra d.d., ki bi morala v skladu z ustanoviteljskim deležem (3,47 %) zagotavljati sorazmerni delež sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje glede na sprejete letne načrte. Do leta 2008 je zagotavljala deleže praviloma z enoletnim zamikom plačil, v letih 2009, 2010, 2011, 2012 in 2013 ni zagotovila sofinanciranja. Soustanoviteljstvo Iskre d.d. februarja 2014 še vedno ni razrešeno.

CD je kulturni in kongresni center, ustanovljen za izvajanje kulturno-umetniškega programa² (javne službe) ter kongresne in druge dejavnosti na trgu³ (dejavnost na trgu). CD opravlja javno službo, program, ki je v javnem interesu ter je financiran s sredstvi MK in nejavnimi prihodki javne službe, največ s prihodki od prodanih vstopnic. CD opravlja tudi druge (dopolnilne) dejavnosti, ki jih v skladu s sklepom o ustanovitvi ne štejemo v javno službo. Te dejavnosti so financirane izključno s prodajo storitev na trgu po ceniku storitev CD. K tem sodita predvsem organiziranje in izvedba kongresnih, družabnih, družbenopolitičnih, protokolarnih, sejemskih, izobraževalnih, festivalskih ter kulturnih prireditev drugih organizatorjev, izposoja opreme in opravljanje tehničnih storitev za druge organizatorje zunaj CD.

1.2 ORGANI ZAVODA

Organi zavoda so: generalni direktor, Svet zavoda in Strokovni svet, ki zagotavljajo poslovanje CD v skladu z veljavnimi predpisi in odgovarjajo za zakonitost poslovanja.

V letu 2013 je bilo sklicanih šest sej **Sveta CD**, od tega dve korespondenčno. Člani Sveta so na sejah sprejemali odločitve v skladu s svojimi pristojnostmi.

- Svet je izdal soglasje k Programu in finančnemu načrtu CD za leto 2013.
- V skladu z Zakonom za uravnoteženje javnih financ je svet podal splošno soglasje za sklepanje avtorskih in podjemnih pogodb ter za opravljanje študentskega dela in dela dijakov, ki je nujno potrebno za nemoteno izvajanje načrtovanega programa in finančnega načrta CD.
- Strinjal se je z zaposlitvijo strokovnega delavca V (J015038) v Oddelku za strojne sisteme.
- Svet je izdal soglasje k Letnemu poročilu Cankarjevega doma za leto 2012, ki ga sestavljata Računovodsko in Poslovno poročilo.

¹ V nadaljevanju uporabljamo tudi okrajšavo CD

² V nadaljevanju uporabljamo tudi okrajšavi KUP (kulturno-umetniški program) ali JS (javna služba).

³ V nadaljevanju uporabljamo tudi okrajšavi KKP (kongresno-komercialni program) ali DT (dejavnost na trgu).

- Strinjal se je s predlogom generalnega direktorja, da se presežek prihodkov nad odhodki v skupni višini 81.743,97 EUR, ustvarjen v letu 2012, prenese na povečanje obveznosti za sredstva v upravljanju kot vir za nabavo novih osnovnih sredstev.
- Svet se je strinjal, da se delovna uspešnost zaposlenim izplačuje v skladu s sprejetim finančnim načrtom CD ter na osnovi sprotnih ocen uspešnosti poslovanja in meril, ki jih sprejme generalni direktor, vendar največ do višine, določene v Pravilniku o določitvi obsega sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu. Podlaga za izplačilo je razvidna iz Programa in finančnega načrta CD za leto 2013 in Letnega poročila CD za leto 2012.
- Strinjal se je, da se zaradi uspeha dejavnosti CD na trgu v letu 2012 generalnemu direktorju in trem direktorjem sektorjev v letu 2013 za leto 2012 iz prihodkov dejavnosti CD na trgu izplača dodatna delovna uspešnost, vsakemu v višini 1,5 bruto osnovne plače za december 2012, in s popravljenim sklepom, da se zaradi uspeha dejavnosti CD na trgu v letu 2012 generalnemu direktorju in trem direktorjem sektorjev iz prihodkov dejavnosti CD na trgu v letu 2013 za leto 2012 izplača dodatna delovna uspešnost, vsakemu v višini 1,5 bruto osnovne plače za december 2011.
- Strinjal se je s predlogom generalnega direktorja CD, da Jano Kramberger imenuje za pomočnico generalnega direktorja – direktorico poslovnega sektorja s 1. 7. 2013 za mandatno obdobje petih let, do 30. 6. 2018.
- Strinjal se je s predlogom generalnega direktorja CD, da imenuje Saša Kranjca za vršilca dolžnosti pomočnika generalnega direktorja – direktorja tehničnega sektorja od 1. julija do 31. decembra 2013.
- Svet se je strinjal s spremembami načrta investicij, investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme za leto 2013.
- Svet se je strinjal s predlogom generalnega direktorja CD, da Saša Kranjca imenuje za vršilca dolžnosti pomočnika generalnega direktorja – direktorja tehničnega sektorja do 28. februarja 2014.
- Izdal je soglasje k Računovodskemu poročilu CD za leto 2012, usklajenemu z ugotovitvami revizorjev revizijske družbe KPMG Slovenija.
- Potrdil je Polletno poročilo CD za leto 2013.
- Strinjal se je s spremembami programa in finančnega načrta za leto 2013.
- Svet je izdal soglasje k zaposlitvi na delovno mesto direktorja tehničnega sektorja/pomočnika generalnega direktorja, za določen čas.
- Razpisal je volitve predstavnikov delavcev CD v svet zavoda.

Strokovni svet se je v letu 2013 sestal dvakrat in obravnaval vprašanja o strokovnem delu zavoda.

– Sprejel je Program in finančni načrt CD za leto 2013.

– Potrdil je Letno poročilo CD za leto 2012, ki ga sestavljata Računovodsko in Poslovno poročilo CD za leto 2012.

Pokrovitelji in darovalci CD v letu 2013

Pokrovitelji kulturno-umetniškega programa leta 2013:

Pivovarna Laško, d.d.; Telekom Slovenije, d.d.; Poslovni sistem Mercator, d.d.; Revoz, d.d.; BTC, d.d.; Porsche Slovenija, d.o.o.; Zavarovalnica Triglav, d.d.; Riko, d.o.o.; Moro & Kunst, d.o.o.; IN516HT, d.o.o.; Delo, d.d.; Zavod Radio Študent; Mladina, d.d.; RTV Slovenija, Val 202

Pokroviteljica leta 2013: Krka, d.d.

Diamantni pokrovitelj za zvestobo več kot dvajset let: Poslovni sistem Mercator, d.d.

Kulturno-umetniški program Cankarjevega doma so v letu 2013 poleg Ministrstva za kulturo RS finančno podpirali:

Veleposlaništvo Združenih držav Amerike, Veleposlaništvo Kraljevine Španije, Veleposlaništvo Kraljevine Norveške, Veleposlaništvo Republike Avstrije, Francoski inštitut Charles Nodier, Goethe institut Ljubljana, Italijanski inštitut za kulturo, Europa Cinemas, Media.

1.3 URESNIČITEV DOLGOROČNIH IN LETNIH CILJEV POSLOVANJA

Zadnja veljavna Strategija CD je bila sprejeta za obdobje od leta 2008 do 2012, novo smo načrtovali takoj po sprejetju resolucije o nacionalnem programu za kulturo. Ker je bil sprejet šele konec leta 2013, smo v CD sprejeli dogovor o podaljšanju veljavne strategije CD še za leto 2013: njena aktualnost ni omejevala načrtovanja programa za leto 2014, nova Strategija CD za obdobje od leta 2014 do 2018 pa bo usklajena s smernicami in cilji, ki jih vključuje nacionalni program za kulturo 2014–17. Programsko vodstvo CD je vse leto pripravljalo podlage za sprejetje nove strategije. Najpomembnejši dosežek je predlog prihodnje programske sheme, ki naj bi začrtala vsebino in obseg javnega kulturnega programa (oz. »javne kulture službe CD«) na eni strani in dejavnosti CD na trgu na drugi. Medtem se je iztekel mandat obeh svetov CD, saj je bil 11. decembra 2013 sprejet novi sklep o ustanovitvi CD, ki je spremenil sestavo obeh svetov, ki bosta konstituirana v začetku marca 2014. Po presoji vodstva CD je smiselno, da novo strategijo CD sprejmeta sveta v novi sestavi.

Zaradi zoženega obsega sredstev, namenjenih za financiranje neposrednih programskih stroškov, je bilo ob sprejemanju programa za leto 2013 nekaj neznank pri načrtovanju obsega programskih enot na področju dramskega gledališča ter sodobnega plesa in glasbe. V lanskem programu, ki je bil spremenjen 23. septembra 2013, smo podrobneje predstavili razloge za programske spremembe, da ob evalvaciji izvedenega programa v poslovnem poročilu ne bi nastali nesporazumi.

Pomemben programski dosežek predstavlja uprizoritev v Ljubljani predolgo »odsotnega« skladatelja R. Wagnerja na opernem področju. Koprodukcija Letečega Holandca predstavlja zgleden dosežek ljubljanske opere. Bežen pogled nazaj pove, da so bile največkrat uspešne tiste operne produkcije te hiše, ki so bile uprizorjene na odru Gallusove dvorane v koprodukciji s Cankarjevim domom. Velika škoda je, da se vodstvo operne hiše ni odzvalo na povabila CD, da bi tudi v letih 2014 in 2015 nadaljevali uspešno koprodukcijsko sodelovanje.

Ključne sestavine javne kulturne službe so bili tudi leta 2013 koprodukcije in partnerstva na eni strani ter na drugi program CD s produkcijami, festivali ter domačimi in tujimi gostovanji ter kulturnovzgojne, humanistične in literarne prireditve ter razstave. Na vseh naštetih področjih delovanja oz. uresničevanja poslanstva je bil zastavljeni program uresničen in celo presežen.

Pregled zavodov in društev, ki so v različnih oblikah partnerstva in koprodukcij sodelovali pri oblikovanju in izvedbi kulturnega programa v letu 2013, kaže na programsko širino pri vključevanju kakovostnih kulturnih in umetniških dosežkov.

Na področju glasbe, opere in baleta:

Slovenska filharmonija, Simfonični orkester RTVS, Big Band RTVS, SNG Opera in balet Ljubljana, APZ Tone Tomšič, Akademija za glasbo, Festival EarZoom, Založba Kreslin, Glasbena mladina Ljubljana, TEMSIG, Elektronski studio SRW, Jazz Lent, Festival Maribor, Cafe teater.

Na področju gledališča in sodobnega plesa:

SNG Drama Ljubljana, Kulturno društvo B51, Društvo pisateljev zmerne napredka Koper, Slovensko komorno glasbeno gledališče, Akademija za glasbo, AGRFT, Emanat, KD Celinka, Zavod Generator, Narodni dom Maribor, SNG Nova Gorica, Cafe teater, Agencija Alegro, HNK Zagreb, Mesto žensk, Društvo za sodobni ples, KUD Vija vaja, Kjara's Dance Project, KUD Baobab, Zavod Vitkar, Zavod Federacija, AF France Marolt, Exodos, Društvo baletnih umetnikov Slovenije, SNG Maribor, Carmina Slovenica, Festival Maribor.

Na področju filma:

Društvo za gorsko kulturo Domžale, Kinoteka, Kinodvor, Kino Šiška, Kolosej Ljubljana, Amnesty International Slovenija, slovenski filmski distributerji, Združenje mednarodnih kritikov Fipresci.

Na področju kulturne vzgoje in humanistike:

RTV Slovenija – Otroški in mladinski program, Prešernovo gledališče Kranj, Slovensko ljudsko gledališče Celje, Gledališče Ptuj, Lutkovno gledališče Maribor, SSG Trst, Gledališče Koper, SNG

Nova Gorica, APT Novo mesto, Glasbena mladina Ljubljana, Glasbena mladina Slovenije, Plesni teater Ljubljana, Kolektiv Narobov, Društvo za razvoj gledališča v izobraževanju, Zavod Agate Schwarzkobler, Produkcijska hiša PhRed, Slovenski tolkalni projekt, Čarobna dežela, Glasbeni center Edgarja Willemsa, Zavod za usposabljanje Janeza Levca, Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, Zavod RS za šolstvo, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Zveza prijateljev mladine Slovenije, Filozofska fakulteta Ljubljana, Gibanje Polisario, Društvo Richarda Wagnerja, Kulturno društvo Apokalipsa, Študentska založba, Cankarjeva založba, Založba Mladinska knjiga, Društva pisateljev Slovenije, Društvo slovenskih književnih prevajalcev, Kulturno društvo Vilenica, Društvo za primerjalno religiologijo, Zavod Maska

Na področju razstavne dejavnosti:

Mednarodni grafični likovni center, Ljubljana; Obalne galerije Piran; Galerija Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki; Koroška galerija, Slovenj Gradec; Slovenska kinoteka; Društvo oblikovalcev Slovenije; Društvo arhitektov Ljubljana; Slovensko društvo likovnih kritikov; Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov; Galerija DESSA, Ljubljana; Fotogalerija Stolp, Maribor; Zavod Apokalipsa; Zavod za kreativno produkcijo Emzin; Revija Fotografija; Galerija Photon; Zavod Masa; Ph RED

K temu je treba dodati še odlična sodelovanja s kulturnimi centri – inštituti drugih držav v Ljubljani in s številnimi veleposlaništvami ter številnimi samostojnimi izvajalci in kulturnimi delavci.

Če k podatku o več kot stotih naštetih domačih institucionalnih sodelavcih pri oblikovanju in izvajanju programa, ki poteka v šestih dvoranah, galerijah in predverjih ter na nekaterih prizoriščih zunaj CD, dodamo program, ki ga samostojno načrtuje CD, potem lahko sklepamo, da je Cankarjev dom v javni službi v letu 2013 dostojno uresničil svoje poslanstvo, strategijo in upravičil zaupanje številnih obiskovalcev. Če k podatkom o obiskih dodamo število umetnikov oz. izvajalcev, ki so sodelovali v izvedbi programa, je podoba CD za leto 2013 zelo opogumljajoča. Celoten program CD je neposredno na prireditvah izvajalo več kot 14.000 umetnikov oziroma izvajalcev. 80-članski kolektiv Slovenske filharmonije se je npr. v Gallusovi dvorani pojavil na 48 koncertih in vsaj še na šestdesetih vajah. Podatek o velikem številu domačih zavodov, društev in posameznikov (ki jih posebej ne navajamo), ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi programa javne službe v CD, pove veliko tudi o delu zaposlenih v CD, ki jih je vsako leto manj. Potrebni so bili veliko pogovorov, dogovorov, usklajevanj in organizacije, da je bila vsaka programska enota odlično pripravljena, promovirana in nato izvedena.

Načrtovani program v letu 2013 je glede na večji del leta 2012 izvedlo 15 sodelavcev manj, ki jih ob upokojitvah ali odhodih zaradi varčevalnih ukrepov države nismo nadomestili. Preostanek kolektiva, kar še posebej velja za tehnično izvedbo programa, je prevzel njihove delovne obveznosti. Kljub (pre)velikim delovnim obremenitvam, ki so bile še posebej dramatične v jesensko-zimskem obdobju, je kolektiv kot celota presegel samega sebe in požrtvovalno izvedel načrtovani program. Nadaljnje zmanjševanje števila zaposlenih bi imelo za posledico zmanjšanje obsega programa, kar ni uresničljivo, če želimo ostati pri pozitivnem vsakoletnem finančnem uspehu in pri spoštovanju delovne zakonodaje.

V okviru javnega kulturnega programa (javne kulturne službe) je bilo izvedenih 1056 predstav, koncertov, razstav, predavanj in drugih kulturnih srečanj. K zgornji številki je treba dodati še 64 kulturnih dogodkov, ki sodijo v kongresno-komercialni program (dejavnost na trgu).

Za celovito oceno dela, opravljenega v letu 2013, je pomembno, da CD ostaja zelo pomemben zaveznik in spodbujevalec nevladnega umetniškega ustvarjanja. Ne gre le za gledališko-plesni del, ki je ustvaril nekaj kakovostnih predstav, ampak za široko paleto sodelovanja z nevladnimi in civilnimi združenji oz. iniciativami na vseh umetniških področjih.

Vedenje o pomenu razvijanja obiskovalcev že dolgo pomeni eno temeljnih nalog, s katero se ukvarjajo in jo udeležujejo odgovorne službe v CD. Srčiko razvoja obiskovalcev je tudi v letu 2013 predstavljal široko zasnovani program kulturne vzgoje, v katerem sodeluje velik krog zavodov in umetnikov. Njegovo nadgradnjo predstavlja razširjen Kulturni bazar, ki ga za šole kot partnerski projekt izvajajo:

Ministrstvo za kulturo, Cankarjev dom kot izvršni producent in Zavod za šolstvo ter številni kulturni zavodi in društva, ki v okviru svojih programov skrbijo za kulturno vzgojo. Vsi, ki izvajamo ta del programa, smo prepričani, da je kakovostna kulturna vzgoja ključ in hkrati pot za dobro obiskanost prireditev in razstav, ki jih v njem prirejamo. Kakovostna kulturna vzgoja zagotavlja prihodnost ne le Cankarjevemu domu, temveč vsem kulturnim subjektom, ki producirajo živo kulturno dogajanje v svojih dvoranh in razstaviščih.

Obiskanost programov z vstopnino, ki so potekali v Cankarjevem domu, je lani ostala približno na ravni iz leta 2012. Zmanjšanje obiska v zadnjih dveh letih v primerjavi s prejšnjimi leti pa je po desetletju rasti priložnost za razmislek ob pripravah na novo strategijo programa in v času hude gospodarske krize, ki še ne bo kmalu končana. Vse več družin si težko privošči nakup vstopnic ne glede na to, da so cene v povprečju, celo za vrhunske umetniške dogodke razmeroma nizke in dostopne. Zaskrbljujoča sta vsakoletno upadanje števila abonentov in drugih obiskovalcev Slovenske filharmonije in slab obisk prireditev z izrazito sodobno umetniško vsebino.

Učinkovito so bila uporabljena vsa znana in izvorna »orodja« razvoja obiskovalcev. Poročilo o tržnem komuniciranju in stikih z javnostmi to oceno potrjuje. Cankarjev dom ima delujoč koncept razvoja obiskovalcev s premišljenimi in kulturi prilagojenimi tržnimi komunikacijami in stiki z javnostmi.

V gospodarski krizi je pomemben tudi tisti del programa CD, ki poteka kot dejavnost na trgu. Pokazalo se je, da je CD z majhno, a strokovno in zagnano kongresno-komercialno ekipo ter z odlično tehnično izvedbo programa in kljub omejitvam, ki jih določa dejstvo, da gospodarska dejavnost poteka v zakonskih pogojih, ki veljajo za javne zavode – dovolj prodoren in strokovno usposobljen za doseganje poslovnih uspehov v konkurenčno neprijaznem okolju. Vse več javnih kulturnih zavodov je vstopilo na področje organiziranja in izvajanja dogodkov, ki ne sodi dejavnost, zaradi katere so bili ustanovljeni (in kot nekakšna dopolnilna dejavnost večinoma ni programsko in finančno načrtovana, kot je to že vsa leta v CD), ostaja problem, ki ga Ministrstvo za kulturo rešuje prepočasi.

1.3.1 IZPOLNJEVANJE NAČRTOVANIH CILJEV POSLOVANJA V LETU 2013

- 1056 uresničenih prireditev programa javne službe – le 2 manj, kot je bilo načrtovano;
- 232 prireditev v programu javne službe brez vstopnine;
- 824 prireditev javne službe z vstopnino – prodanih je bilo 2 % več vstopnic kot smo načrtovali;
- 624 različnih prireditev v programu javne službe, več kot 13.000 izvajalcev na prireditvah javne službe;
- 105 gostovanj iz tujine, od tega 52 iz držav EU in 53 iz drugih držav v programu javne službe;
- v sklopu kongresno-komercialnega programa uresničena 202 projekta (načrtovanih 170), skupaj 858 prireditev/dogodkov (načrtovanih 700);
- 321.620 obiskov kulturno-umetniškega programa, 50.820 več kot je bilo načrtovano;
- 132.371 udeležencev in obiskovalcev kongresov in drugih prireditev dejavnosti na trgu, 11.371 več kot je bilo načrtovano;
- skupaj 453.991 obiskovalcev, 62.191 več kot je bilo načrtovano;
- zelo dober izkoristek dvoranskih in kadrovskih zmogljivosti; s 15 zaposlenimi manj kot dobro leto prej, je bilo uresničenih 33.870 ur programa (priprav, vaj in prireditev) v prostorih CD;
- organizirali in tehnično izvajali smo prireditve tudi v drugih dvoranh v Ljubljani in po Sloveniji;
- ustvarjen je bil celotni prihodek v višini 8,988.419 EUR (načrtovan v višini 9,156.524 EUR), uresničeni so bili odhodki v višini 8,949.711 EUR (načrtovani v višini 9,156.524 EUR);
- pozitivno je bilo finančno poslovanje obeh dejavnosti: prihodki presegajo odhodke v izkazih javne službe za 708 EUR in dejavnosti na trgu v višini 38.000 EUR; ustvarjen je bil presežek prihodkov nad odhodki za 38.708 EUR;

- v poletnih mesecih je bila povsem prenovljena Linhartova in zamenjani vsi stoli v Gallusovi in Linhartovi dvorani;
- v letu 2013 je bil opravljen Investicijski program prenove CD za obdobje 2010 do 2013; zanj je MK na osnovi sklenjene pogodbe v štirih letih zagotovilo 5,712.909 EUR (84,58 %), CD je iz neproračunskih prihodkov zagotovil kar 1,041.779 EUR (15,42 % - načrtovan je bil 10,11 % delež sredstev CD); stroški prenove v skupni višini 6,754.689 EUR so le za 1,5 % presegli načrtovane;
- delež sredstev MK za javno službo v izkazu prihodkov in odhodkov CD (brez sredstev za investicije po posebni pogodbi) je bil 57,9 %, za 1,1 % večji, kot smo načrtovali;
- delež neproračunskih prihodkov (od prodanih vstopnic, pokroviteljev in darovalcev, od opravljenih storitev na trgu ...) je bil 42,1 %, to je za 1,1 % manj, kot smo načrtovali;
- številni drugi dobri rezultati (vsebinski, številčni, finančni) kažejo na uspešno in učinkovito poslovanje kolektiva CD, kar je razvidno iz Letnega poročila (poslovnega in računovodskega) CD za leto 2013.

Strateški cilji javne službe CD, ki smo jih zapisali v program in finančni načrt za leto 2013, so bili uresničeni:

- Izveden je bil načrtovani program na področjih resne in druge glasbe, gledališča, plesa, filma, razstav, kulturne vzgoje, humanistike in literature.
- Ustvarjali smo dobre razmere za delovanje in izvedbo dogovorjenega obsega rednega programa Slovenske filharmonije, Simfoničnega orkestra RTVS in Big Banda RTVS, SNG Opera in balet Ljubljana ter neodvisnih producentov, partnerjev, organizacij, društev in posameznih kulturnih ustvarjalcev.
- Izvedli smo načrtovane kulturnovzgojne programe za mlade, v sodelovanju z MK Kulturni bazar, obsežen in odmeven je bil literarni in humanistični program.
- Uresničen je bil načrtovani program, v katerem sodeluje CD kot koproducent z javnimi zavodi in nevladnimi kulturnimi organizacijami ter samostojnimi kulturnimi ustvarjalci.
- Z raznovrstnim programom smo poskrbeli za kakovost življenja obiskovalcev in za zanimiv kulturno-umetniški program slovenske prestolnice.
- Izvedeni program je vključeval kulturno-umetniško tradicijo, podpiral je živo ustvarjalnost, vključno z oživitvijo kulturne tradicije v sodobnost; omogočal je tudi kritično avtorefleksijo kulturno-umetniškega delovanja.

1.4 POSLOVNO OKOLJE CD

Gospodarsko in pravno-politično okolje

Recesija in negotovo sofinanciranje iz proračunskih sredstev sta močno zaznamovala leto 2013 ter vplivala na poslovanje CD. Dodatno odločbo MK, s katero je bilo zmanjšano sofinanciranje splošnih in neposrednih stroškov, smo prejeli avgusta 2013, zato smo morali zmanjšati obseg programa in dodatno omejiti stroške poslovanja. Povečale so se obveznosti do zaposlenih (skupaj za 140.691 €), saj je bilo treba izplačati poračun regresa za leto 2012 zaradi spornih in z odločitvijo ustavnega sodišča spremenjenih določb iz ZUJF. Po razsodbi ustavnega sodišča so sledili še stroški odprave tretje četrtine plačnih nesorazmerij iz leta 2010 ob nasprotujočih si in spornih navodilih državnih organov glede knjiženja in (ne)zagotavljanja sredstev.

Tudi v letu 2013 (in za naprej) ostaja aktualen problem neplačnikov, ki mu moramo namenjati veliko pozornost.

Vse večje so obdavčitve avtorskega in študentskega dela, tudi davek na dodano vrednost se je v absolutnem znesku sredi leta 2013 povečal. Kongresne storitve imajo v CD zaradi davka na dodano vrednost višje stroške od konkurentov v zasebnem sektorju (vstopnih davkov ne moremo v celoti poračunati), stroški kulturno-umetniške dejavnosti in investicij pa so (zaradi odbitnega deleža DDV)

nekoliko nižji. Ker je vstopni DDV za kongresne storitve CD skoraj v celoti strošek (poračunamo ga pribl. v 19 %), se s partnerji pri organizaciji kongresnih dogodkov vedno pogosteje dogovorimo, da stroškov zunanjih dobaviteljev, če je to le mogoče, ne plačujejo prek CD. Zato so bili že v letu 2013 za več kot 430.000 EUR (glede na načrtovano) manjši neposredni stroški in prihodek te dejavnosti. Spremembe v sklepanju pogodb s partnerji (in manjši prihodek te dejavnosti) so vplivale na strukturo celotnega prihodka CD (s tem se je »povečal« delež javnih prihodkov v celotnem prihodu CD). Manjši je delež prihodkov kongresno-komercialnega programa, čeprav se prispevek za sofinanciranje splošnih odhodkov CD iz te dejavnosti ni občutno zmanjšal glede na prejšnja leta.

V letu 2012 so veliko preglavic (in dodatnega administriranja) povzročili ukrepi in sklepi vlade ter spremembe predpisov, ki so bili nekoliko omiljeni v letu 2013. ZUJF je blokiral nujne nadomestne zaposlitve za nedoločen čas v javnih zavodih, ostaja zakonsko določeno zmanjševanje števila zaposlenih za 1 % vsako leto.

Aktualno ostaja dejstvo, da Vlada RS in pristojno ministrstvo ne motivirata vodstev javnih zavodov k boljšemu delu in racionalnejši porabi javnih sredstev, čeprav vsi dopisi ministrstev priporočajo *»racionalno rabo javnih sredstev«*. S stalnim zmanjševanjem sredstev ter številnimi (birokratskimi in drugimi) omejitvami, z nezaupanjem v vodstva javnih zavodov in brez upoštevanja posebnosti posameznega javnega zavoda ne bo boljšega poslovanja. Pri izvajanju javne službe in vzdrževanju javne infrastrukture želi biti CD uspešen, učinkovit in gospodaren, žal pa še vedno velja poenostavitev, sploh v državni upravi in žal širše v javnem sektorju, da *»javni zavodi, ki ustvarijo presežek prihodkov, dobijo preveč javnih sredstev«*. To se je pokazalo tudi ob *»reševanju«* odprave tretje četrtine plačnih nesorazmerij in izplačilu poročila regresa za leto 2012, kar je nenačrtovano finančno obremenilo poslovanje CD v letu 2013 (in v letu 2014).

Tudi v letu 2013 država v skladu s predpisi (ter da bi rešili sofinanciranje investicij in nabave opreme) žal ni sklenila spora z Iskro d.d., ki ima v CD od leta 2004 3,47-odstotni soustanoviteljski delež, ne zagotavlja pa z ustanoviteljstvom določenega deleža sredstev za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme.

Tehnološko okolje

V letu 2013 zaključen Investicijski program za obdobje od 2010 do 2013 je omogočil, da ostaja CD primerno opremljen za izvedbo najsodobnejših in vrhunskih kulturno-umetniških produkcij in gostovanj iz tujine, ustreza tudi mednarodnim standardom za izvedbo kongresnih prirediteljev. Posodobitev tehnologije in opreme je v zadnjih letih pomembno prispevala k zmanjšanju stroškov energije in racionalizaciji poslovanja.

Razvoj tehnologije do določene mere ostaja grožnja *»živi«* kulturno-umetniški dejavnosti, izvedeni na odrih in pred obiskovalci, saj je sodobna tehnologija sestavni del nepogrešljive opreme povsod, tudi doma. Vse bolj je aktualno vprašanje, ali bo *»e-generacija«* preživljala prosti čas pretežno v virtualnem svetu računalnikov in sodobnih tehnologij. Umetnost in kultura sta vse bolj dostopni najširšemu krogu prebivalcev posredno, s pomočjo sodobnih tehnologij. Vse to pa ne more nadomestiti neposrednega spremljanja umetniških dogodkov v prireditvenih prostorih in druženja obiskovalcev. S kakovostnim programom, nadaljevanjem prenove CD in usmeritvami v okolje za urbano druženje obiskovalcev CD ohranja obiskovalce in pridobiva nove.

V letu 2013 je bila uresničena zamenjava vseh stolov v Linhartovi in Gallusovi dvorani. Podvig, na katerega je kolektiv CD zelo ponosen, saj obsežna prenovitvena dela (v poletnih mesecih) niso pomembneje okrnili izvajanja programa.

Naravno, kulturno in socialno okolje

Z višanjem izobrazbene ravni in življenjskega standarda ljudje postajajo vedno bolj zahtevni. Obisk kulturnih prireditev narašča z višino izobrazbene ravni, še posebno če se z izobrazbo povečuje

dohodek. Izdatki za kulturo in rekreacijo naraščajo z življenjskim standardom prebivalstva, za katerega so vse bolj pomembni kakovost življenja, prosti čas in zdravje. Žal pa se v zadnjih letih hitro povečuje število brezposelnih (predvsem med mlajšimi izobraženimi), manjšajo se dohodki prebivalcev. V letu 2010 se je začel trend k manjšemu obisku prireditve z vstopnino in manjšemu številu udeležencev na kongresnih prireditvah s kotizacijami, ki se je nadaljeval tudi v letih 2011 in 2012, v 2013 je ostal približno na ravni iz leta 2012.

Med skupinami potencialnih obiskovalcev CD so mladi in najmlajši (e-generacija) ter vedno številnejši pripadniki »tretjega življenjskega obdobja«. Predvsem njim bomo v prihodnje namenili še več programov oziroma dejavnosti.

Varovanje okolja in racionalno porabo energije je CD vključil v svoje poslovne načrte pri prenovi dvoran, zamenjavi žarnic in drugega materiala z ekološkim in varčnim ter s projektom »ekoloških otokov« za ločevanje odpadkov. S tem je CD bolj ekološki, manjši so stroški odvoza odpadkov. Tudi čebelji panji na strehi CD ostajajo in sodijo v sklop akcij CD, povezanih z varovanjem ter spoštovanjem narave in okolja.

Ocena konkurence dejavnosti na trgu

V zadnjih letih kongresni organizatorji (tudi CD) čutijo posledice izjemno hitrega in širokega razvoja kongresne infrastrukture v Sloveniji. Ponudba zmogljivosti za (mednarodno) kongresno dejavnost v Sloveniji presega povpraševanje. Večja konkurenca je izziv za CD, da išče in izkorišča svoje prednosti na tem področju. Izzive pod vprašaj postavlja konkurenca, ki jo pri oddajanju prostorov za prireditve, ki niso del javne službe, predstavljajo javni zavodi (predvsem iz kulture), ustanovljeni za opravljanje javne službe, tržne dejavnosti ne načrtujejo, nato pa po nerealno nizkih cenah (ki ne vključujejo vseh stroškov, saj pogosto »kompenzirajo« oddajanje javne infrastrukture kar s povečano promocijo in oglaševanjem v različnih medijih ali pa zaračunavajo le del stroškov) oddajajo svoje prostore in opremo, financirani pa so v veliko večjem deležu (in absolutnih zneskih) iz javnih sredstev kot CD. Ocenjujemo, da pri presojah, pod kakšnimi pogoji javni zavodi iz kulture umeščajo dopolnilno dejavnost v svoje prostore, ustanovitelji nimajo enakih kriterijev za vse javne zavode.

1.5 KADROVSKO POROČILO

1.5.1 ZAPOSLOVANJE IN ZAPOSLENI

Tudi v letu 2013 so številne spremembe zakonodaje tako neposredno kot posredno vplivale na delo strokovnih služb in zaposlene v CD.

- S 1. 1. 2013 je začel veljati že dolgo časa napovedani Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2).
- 12. aprila 2013 sta začela veljati novi Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) ter Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (ZUTD), ki spreminjata postopek zaposlovanja, drugače urejata zaposlovanje za določen čas, spremembe so tudi pri odpuščanju, odpovednih rokih in nadomestilih za brezposelnost.
- Na zmanjšanje plač in na nekatere druge prejemke iz delovnega razmerja zaposlenih v CD je vplival med Vlado RS in sindikati javnega sektorja sklenjeni Dogovor o dodatnih ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ v obdobju od 1. 6. 2013 do 31. 12. 2014, z dne 20. 5. 2013. Ponovno se je, tokrat do 31. 12. 2014, podaljšalo obdobje, ko javni uslužbenci niso upravičeni do dela plače iz naslova redne delovne uspešnosti, začasno je znižan znesek vplačil kolektivnega zavarovanja delodajalca za javne uslužbenke v letih 2013 in 2014.

Tudi zaradi uskladitve z nekaterimi spremembami v predpisih so bile v letu 2013 pripravljene spremembe Pravilnika o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest v CD (pravilnik z dne 2. 12. 2013, ki je začel veljati 10. 1. 2014). Delno spremenjena organizacijska shema v Tehničnem sektorju

in druge spremembe so resnično v uporabi od 1. 2. 2014. Hkrati s to spremembo je bil pripravljen tudi čistopis oz. prečiščeno besedilo pravilnika, ki vključuje vse spremembe od leta 2006.

Za leto 2013 je imel CD v kadrovskem načrtu predvidenih 153 zaposlitev (14 manj kot v letu 2012) za nedoločen in določen čas (vključno z delavci, ki nadomeščajo začasno odsotne). Zaposleni, ki delajo krajši delovni čas od polnega, so upoštevani kot ena zaposlitev.

Na dan 31. 12. 2013 je bilo v CD zaposlenih 148 delavcev, od katerih je eden tujec. V tem številu je vsak zaposleni s krajšim delovnim časom od polnega upoštevan kot ena zaposlitev. Vsi zaposleni so imeli sklenjene pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas. S polovičnim delovnim časom so bili zaposleni trije invalidi, ena delavka pa je delala v skrajšanem delovnem času od polnega na podlagi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih. Leto 2013 smo končali z najmanjšim številom zaposlenih v CD doslej, s štirimi zaposlenimi manj kot 31. 12. 2012 in 18 manj kot 31. 12. 2011. Zmanjšanje v letu 2013, glede na leto 2012, je posledica prenehanja dela treh zaposlenih, ki so imeli sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za določen čas, in ene upokojitve. **Novih oziroma nadomestnih zaposlitev** v letu 2013 ni bilo. Naloge sodelavcev, ki so se upokojili v zadnjih dveh letih, so prevzeli preostali sodelavci, del nalog pa zagotavljamo z zunanjimi izvajalci.

Stanje zaposlenih na dan 31. decembra po letih:

2003	181
2004	176
2005	176
2006	162
2007	168
2008	169
2009	165
2010	166
2011	166
2012	152
2013	148

Povprečno število zaposlenih v letu 2013 v CD je 150,42. Stroški dela (ki vključujejo poročun premalo izplačanega regresa za leto 2012 in prvi obrok stroškov za izplačilo odprave tretje četrtine plačnih nesorazmerij in so zato za 92.265 EUR presegle načrtovane) so znašali 4,054.265 EUR. Povprečna bruto plača na osebo, ki vključuje plače in nadomestila plač, je 1691,70 EUR. V letu 2013 so delavci opravili 244.287 ur ali povprečno 1624 ur na zaposlenega, kar je povprečno na zaposlenega 31 ur več kot v letu 2012.

SLIKA 1: STROŠKI DELA PO ORGANIZACIJSKIH ENOTAH ZA LETO 2013

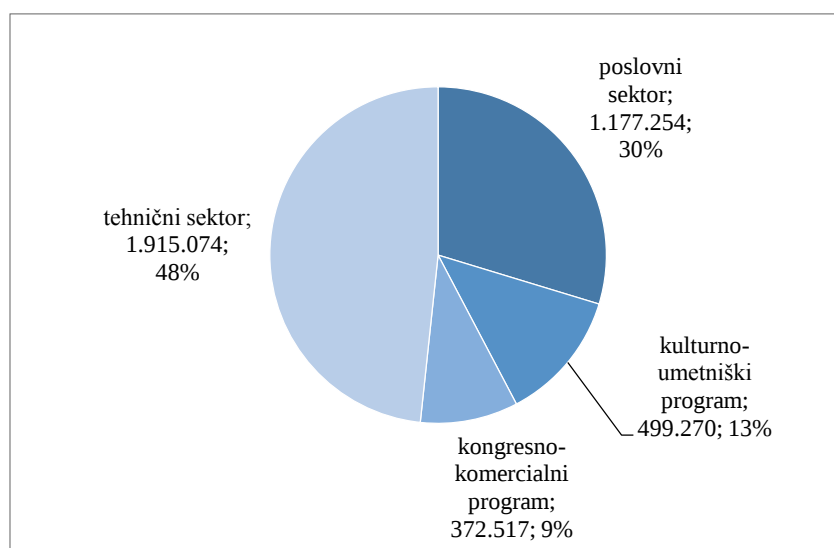
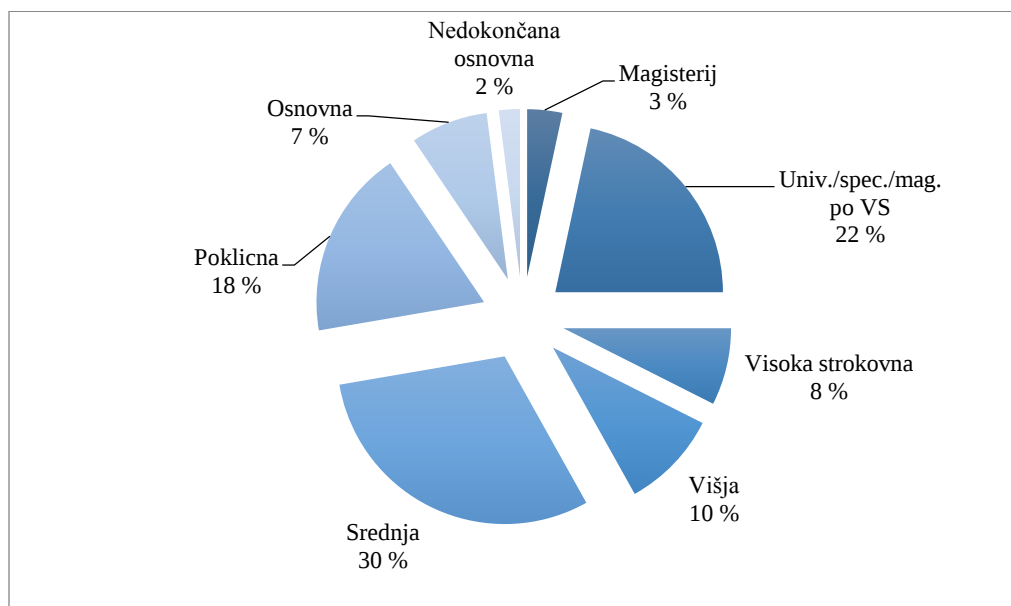

TABELA 1: Število zaposlenih po spolu v ožjih organizacijskih enotah CD (na 31. 12. 2013)

Organizacijske enote	Moški	Ženske	Skupaj
Kulturno-umetniški program	7	7	14
Kongresno-komercialni program	0	11	11
Tehnični sektor – ožji	2	0	2
Področje tehnične izvedbe programa z oddelki	42	10	52
Področje obratovanja in vzdrževanja z oddelkoma	14	0	14
Področje informacijskih tehnologij in telekomunikacij z oddelkoma	11	0	11
Poslovni sektor – ožji	3	5	8
Služba za finančno-računovodske zadeve	1	6	7
Služba za trženje programa in odnose z javnostmi z oddelkom za prodajo vstopnic	3	13	16
Varnostna služba	9	1	10
Služba za kadrovske in splošne zadeve	0	3	3
Skupaj	92	56	148

SLIKA 2: Deleži zaposlenih glede na dejansko pridobljeno izobrazbo (na 31. 12. 2013)

Delovna mesta v CD so uvrščena v tarifne razrede od II do VII/2. Iz tabele v nadaljevanju je razvidno, kakšna so ob koncu leta 2013 po posameznih tarifnih razredih delovnih mest odstopanja glede na zahtevano izobrazbo pri zaposlenih.

Zaposleni, ki ne izpolnjujejo pogoja zahtevane javno-veljavne izobrazbe, zasedajo 29 delovnih mest, vendar ima od tega deset zaposlenih na delovnih mestih v VI. tarifnem razredu pridobljeno ustrezno usposobljenost z nacionalno poklicno kvalifikacijo. Ti so v tabeli v nadaljevanju upoštevani pri vrstici z resnično pridobljeno javno-veljavno izobrazbo, zato je odstopanje navzdol posledično največje ravno pri VI. tarifnem razredu. Število delavcev z neustrezno stopnjo izobrazbe za delovno mesto se je glede na konec leta 2012 zmanjšalo za enega.

Ima pa deset zaposlenih višjo stopnjo izobrazbe, kot je zahtevana za delovno mesto, za katero imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, od tega pet delavcev v tarifnem razredu VII/2 s pridobljenim magisterijem. Neizpolnjevanje pogoja o izobrazbi v tem tarifnem razredu pri večini (pet delavcev od šestih) je posledica spremembe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, po kateri so bila s spremembo sistemizacije v letu 2008 vsa delovna mesta iz prejšnjega VII. tarifnega razreda, za

katerega so zaposleni s pridobljeno visoko strokovno izobrazbo izpolnjevali pogoje, v CD prevedena v tarifni razred VII/2, za katerega pa je zahtevana najmanj univerzitetna izobrazba.

TABELA 2: IZOBRAZBA ZAPOSLENIH V CD PO TARIFNIH RAZREDIH

Javno-veljavna stopnja resnične izobrazbe zaposlenih	Tarifni razred delovnega mesta							SKUPAJ
	II	III	IV	V	VI	VII/1	VII/2	
Magisterij	0	0	0	0	0	0	5	5
Univ./spec./mag. po VS	0	0	0	0	0	1	31	32
Visoka strokovna	0	0	0	0	2	4	5	11
Višja	0	0	0	1	12	0	1	14
Srednja	0	0	1	37	7	0	0	45
Poklicna	0	0	19	4	4	0	0	27
Program usposabljanja	0	0	0	0	0	0	0	0
Osnovna	6	2	3	0	0	0	0	11
Nedokončana osnovna	1	0	2	0	0	0	0	3
SKUPAJ:	7	2	25	42	25	5	42	148

Starostna struktura zaposlenih v CD

Povprečna starost zaposlenih v CD na zadnji dan v letu 2013 je bila 47,44 let, kar je za dobro leto več od lani. Da smo se vsi skupaj »postarali« za eno leto, logično izhaja iz dejstva, da novih oziroma nadomestnih zaposlitev v zadnjem letu ni bilo. Starostna struktura zaposlenih in struktura po dopolnjeni pokojninski dobi sta podrobneje razvidni iz spodnjih preglednic.

TABELA 3: Število zaposlenih po 5-letnih starostnih skupinah in po spolu 31. 12. 2013

	5-letne starostne skupine									Skupaj
	do 25 let	od 26 do 30 let	od 31 do 35 let	od 36 do 40 let	od 41 do 45 let	od 46 do 50 let	od 51 do 55 let	od 56 do 60 let	nad 61 let	
Moški	2	3	5	9	14	17	22	14	6	92
Ženske	0	1	5	7	9	14	8	11	1	56
Skupaj	2	4	10	16	23	31	30	25	7	148
Odstotek	1,35	2,70	6,76	10,81	15,54	20,95	20,27	16,89	4,73	100,00

TABELA 4: Število zaposlenih po 5-letnih skupinah dosežene pokojninske dobe in po spolu 31. 12. 2013

	Pokojninska doba – po 5-letnih skupinah									Skupaj
	do 5 let	od 6 do 10 let	od 11 do 15 let	od 16 do 20 let	od 21 do 25 let	od 26 do 30 let	od 31 do 35 let	od 36 do 40 let	nad 40 let	
Moški	3	6	7	13	10	15	22	13	3	92
Ženske	3	5	9	3	9	14	8	5	0	56
Skupaj	6	11	16	16	19	29	30	18	3	148
Odstotek	4,05	7,43	10,81	10,81	12,84	19,59	20,27	12,16	2,03	100,00

Invalidi

Konec leta 2013 je bilo v CD zaposlenih šest invalidov, kar pomeni 4,05 % delavcev od vseh zaposlenih. CD spada v skladu z Uredbo o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov v skupino drugih javnih, skupnih in storitvenih dejavnosti, za katere je od 1. 5. 2007 določena 2-odstotna kvota zaposlovanja invalidov glede na število vseh zaposlenih. Kvota invalidov v CD 31. 12. 2013 je bila presežena za tri, vendar pa se eden od invalidov ne upošteva pri nagradi ali oprostitvi prispevkov, ker je njegova invalidnost posledica poškodbe pri delu.

V marcu 2013 je prenehala veljati pogodba o zaposlitvi invalidke III. kategorije. V letu 2013 sta bili na invalidski komisiji obravnavani dve delavki. Oba postopka sta bila sklenjena z razvrstitvijo v III. kategorijo invalidnosti in z delom v polovičnem delovnem času.

Ocenjevanje in redno napredovanje

V marcu 2013 je 149 delavcev (od 152 zaposlenih na dan 31. 12. 2012) prejelo letne ocene delovne uspešnosti za leto 2012.

Ocene so podlaga za napredovanje v plačne razrede na delovnem mestu, vendar pa glede na določbe ZUJF javni uslužbenci, ki so izpolnjevali pogoje za napredovanje v letu 2013, v letu 2013 niso napredovali v višji plačni razred. Poleg tega je bilo z ZIPRS1314-A ponovno, kot že v ZUJF leta 2012, odloženo izplačilo zaostalih napredovanj v višji plačni razred, in sicer bodo javni uslužbenci, ki so napredovali v višji plačni razred 1. 4. 2012, pridobili pravico do plače, ki ustreza višjemu plačnemu razredu zaradi napredovanja, s 1. 4. 2014.

Varnost in zdravje pri delu, varstvo pred požarom in varovanje okolja

V začetku leta 2013 je bila pripravljena in sprejeta zdravstvena ocena tveganja za vsa delovna mesta v Cankarjevem domu. Sprejeta je bila sprememba Pravilnika o postopku in načinu ugotavljanja prisotnosti alkohola in nedovoljenih psihoaktivnih substanc pri zaposlenih v CD, objavljen je bil dokument o omejitvah glede hrupa, uporabe stroboskopskih luči in laserskih naprav v CD. Z RTV Slovenija in Slovensko filharmonijo je bil podpisan nov Sporazum o skupnih ukrepih za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in varstva pred požarom na skupnem prizorišču za obdobje petih let.

V letu 2013 ni bilo delovnih nezgod. Izvajali smo program preventivnih zdravstvenih pregledov ter na zdravstvene preglede, glede na predpisano periodiko, napotili 52 delavcev. Proti gripi se je cepilo 44 delavcev.

Za zmanjšanje tveganja za nastanek poškodb in okvar zdravja, ki izvirajo iz nevarnosti in pogojev na delovnem mestu, smo za zaposlene nabavili zaščitna sredstva in osebno varovalno opremo, na stopnicah po preddverjih smo obnovili protizdrsne trakove, opravili periodični pregled in preizkus delovne opreme in strojev (61 kosov) ter nabavili opozorilne nalepke za nevarnosti pri delu s stroji. Izvedena sta bila pregled in dopolnitev omaric za prvo pomoč ter periodični pregled (zamenjava baterij, elektrod in posodobitev programa) na avtomatskem elektronskem defibrilatorju (AED).

Za 126 oseb, zaposlenih v CD, je varnostni inženir izvedel interno usposabljanje iz varnosti in zdravja pri delu in varstva pred požarom. Devet delavcev (izvajalci del na elektroinstalacijah, postrojih ter napravah nizke in visoke napetosti) je tovrstno usposabljanje opravilo pri zunanjih izvajalcih, trije so se udeležili usposabljanja za varno delo s plini (tekoči CO₂ in dušik), en delavec je bil usposobljen za delo s stiskalnico embalaže X10. Interno usposabljanje je bilo izvedeno tudi za dvajset novih hostes in kontrolorjev.

V skladu s 6. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu smo v CD začeli vadbo joge kot drugi ukrep za promocijo zdravja na delovnem mestu. Prvi ukrep je možnost rekreacije zaposlenih v CD v rekreacijskih centrih Sokol Group.

Na področju varstva pred požarom je bil v letu 2013 opravljen periodični pregled gasilnih aparatov in vgrajenih hišnih hidrantov. Zaradi pretečenih A-testov smo kupili in zamenjali trideset novih gasilnih aparatov. Na vsa požarna vrata in evakuacijske izhode na evakuacijskih poteh smo namestili dvojezične napise (slo/angl). Na polnjenje smo dali jeklenke za dihalna aparata gasilcev in en gasilni aparat na prah. Izveden je bil popis vseh grelnih teles v CD, ki predstavljajo nevarnost za nastanek požara. Zaradi zagotavljanja požarne varnosti je kolegij generalnega direktorja sprejel sklep glede zmogljivosti oz. največjega števila sedežev v dvoranah CD.

V juliju smo izvedli praktičen prikaz in usposabljanje za gašenje začetnih požarov z gasilniki na CO₂. V sodelovanju z Gasilsko brigado Ljubljana je bila izvedena gasilska vaja oz. preizkus reševanja z višin. Zamenjan je bil zbirni prostor v primeru evakuacije, ki se zdaj nahaja v parku med CD in Prešernovo cesto. Izvedena je bila revizija požarnega reda in s tem povezane dokumentacije.

V garderobi pri dvorani Lily Novy je zaradi kratkega stika na ventilatorju izbruhnil manjši požar, ki je bil zelo hitro odkrit in pogašen. Poškodovanih ni bilo, materialna škoda je majhna.

V zvezi z varstvom okolja smo v letu 2013 nabavili posode za zbiranje odpadnih baterij in opravili več čistilnih akcij.

1.5.2 IZOBRAŽEVANJE

V CD skrbimo za stalno strokovno izpopolnjevanje zaposlenih na različnih področjih. Zaradi prepovedi financiranja študija zaposlenih, ki izhaja iz določb ZUJF, tudi v letu 2013 z zaposlenimi ni bilo sklenjene nobene nove pogodbe o izobraževanju ob delu.

Vodje programov in področij spremljajo novosti na svojih delovnih področjih na službenih poteh doma in v tujini. Poleg tega se je v letu 2013 udeležilo različnih oblik izpopolnjevanja (tečaji, seminarji, delavnice, obisk sejmov ipd.) 136 delavcev.

Za namene kotizacij in šolnin je bilo porabljenih 13.057 EUR (za kotizacije 12.807), kar je za 2.487 EUR manj kot leto prej. Na zaposlenega je bilo za različne oblike izpopolnjevanja povprečno porabljenih 10 ur, kar je za malenkost več kot leto prej, stroški na zaposlenega pa so manjši kot v letu 2012. Podatki o številu ur izpopolnjevanja glede na tarifni razred delovnega mesta so razvidni iz naslednje preglednice.

TABELA 5: Število ur izpopolnjevanja po tarifnih razredih delovnega mesta

Tarifni razred delovnega mesta	Ure izobraževanja
III	4
IV	74
V	314
VI	292
VII/1	107
VII/2	707
Skupaj	1.498

1.5.3 BOLNIŠKA ODSOTNOST, STARŠEVSKI DOPUST

V letu 2013 je bilo 64 zaposlenim v CD obračunano nadomestilo zaradi bolniške odsotnosti iz različnih vzrokov, v skupnem trajanju 12.861 ur, zaradi porodniškega dopusta ter dopusta za nego in varstvo otroka pa 3640 ur, skupaj 16.501 ura odsotnosti. V breme CD je bilo izplačanih 5378 ur, v breme Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije pa 7483 ur (boleznine več kot 30 dni in nega oz. spremstvo). Največji delež obračunanih je ur iz razloga bolezni (88,29 % vseh bolezni) in iz razloga poškodb izven dela (10,08 %).

Osem očetov je v letu 2013 na podlagi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih koristilo skupno 696 ur starševskega dopusta (plačanega in neplačanega), dve delavki pa sta na isti podlagi

uveljavljali zaposlitev za krajši delovni čas od polnega, in sicer je bila njuna delovna obveznost v letu 2013 zaradi tega skupno krajša za 376 ur.

TABELA 6: Bolniška odsotnost (vključno s porodniško) v urah od leta 2003 naprej

LETO	BOL. ODSOTNOST (v urah)	Povprečni letni fond ur	Delež odsotnosti (boln., porod.)
1	2	3	4=2/3
2003	33.632	366.000	9,19
2004	25.156	365.160	6,89
2005	23.197	366.080	6,34
2006	19.736	349.440	5,65
2007	22.488	344.240	6,53
2008	17.852	352.663	5,06
2009	18.872	350.575	5,38
2010	17.807	349.218	5,10
2011	19.212	344.240	5,58
2012	14.634	336.168	4,35
2013	16.501	314.077	5,25

Primerjava samo bolniške odsotnosti z letom 2012 pokaže, da se je njen delež v letu 2013, glede na celotni letni fond ur, povečal za dober odstotek in znaša 4,14 %.

1.5.4 NADURNO DELO

TABELA 7: Izplačane nadure po sektorjih od leta 2003 naprej

LETO	SKUPAJ	KUP	KKP	TS	PS	Izplačane nadure na zaposlenega
2003	5390,0	589,0	796,0	2849,0	1156,0	29
2004	3342,0	236,0	502,0	1905,0	699,0	19
2005	2630,5	477,0	160,0	1411,0	582,5	15
2006	3141,0	445,0	786,0	1465,0	445,0	19
2007	3751,0	211,0	448,0	2906,0	186,0	23
2008	4577,0	509,0	547,0	2826,0	695,0	27
2009	3527,0	356,0	304,0	2426,0	441,0	21
2010	2787,5	271,5	161,0	1921,0	434,0	17
2011	2821,0	227,0	206,0	1992,0	396,0	17
2012	685,0	40,0	0,0	585,0	60,0	4
2013	1173,0	153,0	0,0	1020,0	0,0	8

V letu 2013 je bilo 24 delavcem (23 v letu 2012) izplačanih 1173 nadur, kar je 488 več kot v letu 2012, od tega največ za delo, opravljeno v decembru (289) in novembru (208).

1.5.5 POGODBENO DELO, DELO ŠTUDENTOV IN PROSTOVOLJCEV

V CD opravljajo del nalog varovanja in čiščenja zunanji izvajalci, izbrani za opravljanje teh storitev na javnem razpisu in na podlagi sklenjene pogodbe.

V Varnostni službi so del nalog varovanja poleg desetih redno zaposlenih (eden manj kot v letu 2012), s sedmimi varnostniki opravljali izbrani zunanji izvajalci (Fit varovanje). Strošek zunanjih izvajalcev je v letu 2013 v primerjavi z letom prej višji za 8497 EUR in znaša 148.712 EUR, število ur opravljenega rednega dela je večje za 1350, izrednega varovanja pa je za 533,5 ur manj kot v letu 2012.

Z izbranim zunanjim izvajalcem Aktiva čiščenje, d.o.o., v okviru TS, poleg redno zaposlenih šest delavk in enega delavca, potekajo naloge čiščenja in vzdrževanja CD. V letu 2013 je bil letni strošek za opravljenih 14.580 ur 149.528 EUR, kar je (zaradi zvišanja minimalne plače) za 2098 EUR več od leta 2012, čeprav je skupna vsota ur čiščenja manjša za 235 ur. Največje je zmanjšanje pri čiščenju dvoran – 333 opravljenih ur manj, dodaten pa je strošek čiščenja okolice, ki je posledica bolezni dolgotrajno odsotnega sodelavca TS.

Praktično usposabljanje je v letu 2013 v CD opravljalo šestnajst študentov in dijak. Sedmim delavcem CD je bilo za delo s študenti in dijaki na praksi izplačanih 396 mentorskih ur. V okviru razpisa za sofinanciranje spodbud delodajalcem za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom po izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe v šolskem oz. študijskem letu 2012/13 smo prejeli znesek v višini 2667,04 EUR kot del povračila stroškov za izplačila študentom in dijakom ter mentorjem.

V letu 2013 je v različnih časovnih obdobjih in trajanju na podlagi študentskih napotnic delalo 141 različnih študentov (prejšnje leto 168), ki so od CD za delo prejeli plačilo v skupni višini 124.262 EUR. Poleg hostes in kontrolorjev študenti v organizacijskih enotah CD opravljajo različno delo zaradi začasno povečanega obsega dela v programih ali sodelovanja pri prireditvah kulturno-umetniškega in kongresno-komercialnega programa. Zneske izplačil študentom že nekaj let znižujemo, tako je v letu 2013 znesek izplačil študentom glede na leto 2012 zmanjšan za 29.748 EUR v bruto znesku, ki predstavlja nakazila študentskim servisom.

V letu 2013 je na 24. ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu sodelovalo šestnajst prostovoljcev. Spremljali so goste festivala in pomagali v festivalskem informacijskem središču. Opravili so 429,5 ur dela.

1.6 ŠTEVILO PRIREDITEV IN OBISKOVALCEV

V letu 2013 (2012) je bilo v organizaciji CD izvedenih 1914 (1919) prireditev ali dogodkov, ki jih je obiskalo 453.991 (478.137) obiskovalcev ali udeležencev. Uresničeno število prireditev je za 126 in obiskovalcev za 62.191 večje od načrtovanega.

Leta 2013 (2012) je CD izvedel 1056 (1105) prireditev kulturno-umetniškega programa, le 2 manj, kot je bilo načrtovano, in 49 manj kot v letu 2012. V sklopu programa javne službe je bilo 232 prireditev brez vstopnine.

V prostorih CD se je zvrstilo 825 (864) prireditev javne službe, v drugih dvoranh v Ljubljani (Križanke, Slovenska filharmonija, Kinodvor, Kino Šiška, Komuna ...) in na gostovanjih v organizaciji CD 231 (241) prireditev. Podobno kot prejšnja leta smo ob kulturno-umetniških prireditvah v prostorih CD organizirali več sprejemov in tiskovnih konferenc, ki niso vključeni v seštevke prireditev v naslednjih tabeliah. Glede na prejšnje leto (2012) se je povečalo število različnih kulturno-umetniških prireditev, bilo jih je 624 (617).

V programu javne službe je v letu 2013 nastopilo več kot 13.000 (14.500) domačih in tujih izvajalcev (nismo prišteli gostov na filmskem festivalu in v razstavnem programu CD, izvajalci so prešteti zgolj na prireditvah, ne na vajah). Veliko število nastopajočih, ki se vsak dan priključijo redno zaposlenim delavcem, zahteva dobro organizacijo in logistiko ter povečuje spremenljive splošne stroške CD (klima, elektrika, čiščenje, komunalne storitve, vzdrževanje, sanitarni material ...).

CD je v sklopu kongresno-komercialnega programa skupno organiziral 202 (181) projekta z 858 (814) dogodki ali prireditvami ter gostil 132.371 (120.735) domačih in tujih udeležencev ter s tem presegel načrtovano število prireditev za 128 in obiskovalcev za 11.371. Podrobnejša pregled in struktura teh prireditev sta razvidna iz analize poslovanja kongresno-komercialne dejavnosti.

TABELA 8: Število prireditev po dejavnostih in zvrsteh od leta 2009 naprej

dejavnosti, zvrsti KUP	število prireditev									
	skupaj					različne prireditve				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
SIMFONIČNA GLASBA	74	74	75	73	77	41	45	42	44	45
GLASBENO-SCENSKA DELA	6		1	6	8	1		1	1	1
VOKALNA GLASBA	5	1	1	5	1	5	1	1	3	1
KOMORNA GLASBA	22	19	19	16	19	22	19	19	16	19
ZAČASNO GOSTOVANJE SNG OB	7	24	10			3	7	2		
DRUGE GLASBENE PRIREDITVE	9	7	6			9	7	6		
KLASIČNA GLASBA (1)	123	125	112	100	105	81	79	71	64	66
GLASBE SVETA	12	8	9	11	9	12	8	9	10	9
JAZZ, CANK. TORKI	48	43	42	33	33	48	43	42	33	33
MEJNE GLASBENE ZVRSTI	17	20	14	15	11	13	14	10	13	8
DRUGA GLASBA (2)	77	71	65	59	53	73	65	61	56	50
KOPRODUKCIJE	61	6	24	54	37	15	4	7	11	11
GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	51	38	26	46	36	17	11	13	19	20
GOSTOVANJA IZ TUJINE	9	15	15	12	19	5	8	9	7	11
GLEDALIŠČE (3)	121	59	65	112	92	37	23	29	37	42
SLOVENSKE PLESNE KOPRODUKCIJE	15	31	12	12	19	6	6	5	4	9
GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	2	2	2	1	4	2	2	2	1	4
FOLKLORA	2	1	2	2	3	1	1	1	2	1
PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE	3	7	9	5	1	3	6	6	4	3
ZAČASNO GOSTOVANJE SNG	33	38	13			5	6	2		
PLES (4)	55	79	38	20	27	17	21	16	11	17
FILMSKI FESTIVALI	305	357	378	366	347	118	144	155	151	144
DISTRIBUCIJA CD	65	52	30			4	4	3		
FILMSKI CIKLI	21	24	12	22	10	20	22	11	21	10
PROJEKCIJE DRUGIH DISTRIBUTERJEV	6	8	25	62	73	2	5	3	5	25
FILM (5)	397	441	445	450	430	144	175	172	177	179
KULTURNA VZGOJA	205	202	229	184	173	77	105	107	99	104
USTVARJALNOST MLADIH	26	25	21	16	31	19	19	17	13	21
HUMANISTIČNI, LITERARNI PROGRAMI	157	174	149	114	96	152	165	145	110	96
KULTURNA VZGOJA (6)	388	401	399	314	300	248	289	269	222	221
RAZSTAVE (7)	39	42	42	46	48	39	42	42	46	48
DRUGI PROJEKTI (8)	7	9	12	4	1	1	8	11	4	1
KULTURNOUMETNIŠKI PROGRAM 9 = 1+2+3+4+5+6+7+8	1.207	1.227	1.178	1.105	1.056	640	702	671	617	624
DEJAVNOST NA TRGU (10)	820	706	839	814	858					
SKUPAJ CD 11 = 9+10	2.027	1.933	2.017	1.919	1.914					

Število obiskov(alcev) kulturno-umetniškega programa je doseglo v letu 2013 321.620. Večji od zapisanega je bil obisk razstav v večnamenskih prostorih (Velika sprejemna dvorana, Mala galerija, preddverja), saj je resnično število obiskovalcev (ki si razstave ogledajo, ko pridejo na druge prireditve v Cankarjev dom) večje od navedenega v tem poročilu.

TABELA 9: Število obiskov, obisk na prireditve po zvrsteh kulturno-umetniškega programa od leta 2009 naprej

dejavnosti, zvrsti KUP	število obiskov					obisk na prireditve				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
SIMFONIČNA GLASBA	80.266	77.339	77.464	73.503	75.775	1.085	1.045	1.033	1.007	984
GLASBENO-SCENSKA DELA	4.442	0	495	6.107	6.531	740	0	495	1.018	816
VOKALNA GLASBA	3.900	390	379	4218	391	780	390	379	844	391
KOMORNA GLASBA	5.441	5.734	5.102	4.064	5.480	247	302	269	254	288
ZAČASNO GOSTOVANJE SNG OB	4.827	15.936	10.666			690	664	1067		
DRUGE GLASBENE PRIREDITVE	799	480	369	2150		89	69	62		
RESNA GLASBA	99.675	99.879	94.475	90.042	88.177	810	799	844	900	840
GLASBE SVETA	5.412	4.347	2.911	4.661	3.937	451	543	323	424	437
JAZZ, CANK. TORKI	10.835	7.454	6.449	5.499	5.901	226	173	154	167	179
MEJNE GLASBENE ZVRSTI	18.126	15.796	15.523	11.633	10.642	1.066	790	1.109	776	967
DRUGA GLASBA	34.373	27.597	24.883	21.793	20.480	446	389	383	369	386
KOPRODUKCIJE	7424	895	1765	13.427	3154	122	149	74	249	85
GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	6495	3539	3640	8.555	4988	127	93	140	186	139
GOSTOVANJA IZ TUJINE	2498	3568	5482	6883	7105	278	238	365	574	374
GLEDALIŠČE	16.417	8002	10.887	28.865	15.247	136	136	167	258	166
SLOVENSKE PLESNE KOPRODUKCIJE	1317	1869	1512	1745	2869	88	60	126	145	151
GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	868	604	657	224	2120	434	302	329	224	530
FOLKLORA	970	1003	834	1512	794	485	1003	417	756	265
PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE	2683	2979	3023	2003	1442	894	426	336	401	1442
ZAČASNO GOSTOVANJE SNG	22.198	27.493	10.516		0	673	724	809	0	
PLES	28.036	33.948	16.542	5484	7225	510	430	435	274	268
FILMSKI FESTIVALI	48.749	54.801	57.076	50.335	46.691	160	154	151	138	135
DISTRIBUCIJA CD	2296	2354	727		0	35	45	24	0	
FILMSKI CIKLUSI	1712	1406	753	989	432	82	59	63	45	43
IZREDNE PROJEKCIJE	1156	687	949	2405	2.295	193	86	38	39	31
FILM	53.913	59.248	59.505	53.729	48.946	136	134	134	119	115
KULturna VZGOJA	29.496	35.724	36.723	32.238	36.611	144	177	160	175	212
USTVARJALNOST MLADIH	8381	8179	6991	5386	7066	322	327	333	337	228
HUMANISTIČNI, LITERARNI PROGRAMI, DRUGO	10.107	12.941	11.355	10.235	11.596	64	74	76	90	121
KULturna VZGOJA	47.984	56.844	55.069	47.859	55.273	124	142	138	152	184
RAZSTAVE	103.950	88.140	85.510	106.750	84.600	2665	2099	2036	2321	1763
DRUGI PROJEKTI	2440	10.270	10.090	5030	1200	349	1141	841	1258	1200
SKUPAJ KULTURNOUMETNIŠKI PROGRAM	386.788	383.928	356.961	359.552	321.148	320	313	303	325	305
DEJAVNOST NA TRGU	216.396	167.516	154.895	120.735	132.371	264	237	185	148	154
SKUPAJ CD	603.184	551.444	511.856	480.287	453.519	298	285	254	250	237

Analiza obiska prireditev po dejavnostih in zvrsteh v primerjavi s številom prireditev, prihodki od prodanih vstopnic, neposrednimi stroški in vlaganji v program (viri financiranja) bo podlaga za pripravo razvojnega načrt (Strategije) CD za naslednja leta.

Število gostovanj iz tujine od leta 2007 naprej po dejavnostih javne službe

V tabeli 10 je pregled števila tujih gostovanj po dejavnostih v sklopu kulturno-umetniškega programa od leta 2007 naprej. Ob številu gostovanj je za vsako leto v tabeli v desnem stolpcu naveden tudi delež tujih gostovanj glede na skupno število uresničenih prireditev določene dejavnosti. Tabela ne vključuje filmske in razstavne dejavnosti.

Tuja gostovanja so zelo draga, zmanjševanje finančnih virov (sredstev MK, prihodkov od vstopnic, pokroviteljskih sredstev) vpliva na načrtovanje in uresničeno število gostovanj (če želimo ohraniti kakovost).

TABELA 10: Število gostovanj⁴ iz tujine in njihov delež⁵ glede na skupno število prireditev po dejavnostih od leta 2007 naprej

število in deleži gostovanj iz tujine po dejavnostih	2007	2007	2008	2008	2009	2009	2010	2010	2011	2011	2012	2012	2013	2013
resna glasba	24	19,8	27	19,7	26	21,1	21	16,8	20	17,9	15	15	13	12,4
druga glasba	33	64,7	33	50,8	56	72,7	46	64,8	44	67,7	36	61	31	58,5
gledališče	15	19,2	15	14,3	18	14,9	15	25,4	16	24,6	11	9,8	19	20,7
ples	7	18,4	11	30,6	3	5,5	7	8,1	8	21,1	5	25	7	25,9
kulturna vzgoja	42	12,6	46	13,3	35	9	46	11,5	41	10,3	31	9,9	28	9,3
Kulturno- umetniški program	121	19,5	132	19,2	138	18,1	135	18,2	129	19	98	16,2	98	17,0

Število prireditev in obiskovalcev kulturno-umetniškega programa / javne službe v dvoranh CD v letu 2013

Gallusova: 117 (125) prireditev javne službe, 110.223 (119.758) obiskovalcev, v povprečju 942 (958) na prireditev

Linhartova: 151 (143) prireditev, 51.037 (49.073) obiskovalcev, v povprečju 338 (343) na prireditev

Kosovelova: 258 (261) prireditev, 18.891 (20.812) obiskovalcev, v povprečju 73 (80) na prireditev

Štihoa: 59 (76) prireditev, 7820 (10.282) obiskovalcev, v povprečju 133 (135) na prireditev

Klub CD: 88 (80) prireditev, 11.060 (9463) obiskovalcev, v povprečju 126 (118) na prireditev

Duše Počkaj: 43 (46) prireditev, 1833 (2420) obiskovalcev, v povprečju 43 (53) na prireditev

V drugih prostorih CD (sprejemna dvorana, preddverja, sejne sobe, mala galerija ...) je bilo 109 (133) prireditev javne službe z 90.103 obiskovalci. Zunaj CD (Slovenska filharmonija, Kinodvor, Kinoteka, Komuna, Križanke, na gostovanjih ...) je bilo v organizaciji CD 231 (241) prireditev programa javne službe s 30.653 (34.104) obiskovalci.

1.7 ZASEDENOST DVORAN

Tudi v minulem letu so bile zmogljivosti ključnih dvoran CD kljub prenovam v Gallusovi in Linhartovi dvorani ter načrtovano manjšemu obsegu programa in manjšemu številu zaposlenih zelo dobro izkoriščene. 33.870 ur (35.580 ur v letu 2012, 36.522 ur v letu 2011, 35.595 ur v letu 2010, 32.489 v letu 2009, 29.200 ur v letu 2008) je bilo namenjenih izvajanju programa. V to niso zajete ure delovanja gostinstva v KCD in ure investicijsko-vzdrževalnih del, ki so jih vzdrževalci in izvajalci opravljali v prostorih CD. Zaradi prenove Linhartove dvorane nismo načrtovali programa v tej dvorani od začetka junija do začetka septembra. Zaradi zamenjave stolov ter prenove tal in sten ni bilo načrtovanega programa v Gallusovi dvorani od sredine junija do konca avgusta.

⁴ prvi stolpec za vsako leto

⁵ drugi stolpec za vsako leto

Razpoložljive dvoranske zmogljivosti v CD od leta 1981 naprej merimo s termini. En termin je od 4- do 6-urni časovni sklop, ko v dvorani potekajo dejavnosti, povezane z izvedbo prireditev (priprave, vaje, prireditve in pospravljanje po prireditvah). Vsak dan je v osnovi razdeljen na tri terminske »bloke«: dopoldan, popoldan in zvečer. Ločeno evidentiramo še nočne termine. Izhodišče pri terminskem načrtovanju je letna načrtovana zasedenost dvoran, ki jo omejujeta razpoložljiva oprema in letna količina ur delovnega časa zaposlenih (predvsem) tehnične izvedbe programa, zato (ozko grlo so zaposleni in delno oprema) ne morejo biti v vseh dvoranh zmogljivosti polno izkoriščene. Cilj pri terminskem načrtovanju oz. koordinaciji programa sta najboljši mogoči izkoristek terminov Gallusove dvorane ter hkratni potek dela v preostalih dvoranh glede na razpoložljive delavce in opremo. Negospodarno (z vidika stroškov ogrevanja, elektrike ...) pa je izvajanje prireditev (npr. predavanj) v sejhnh sobah, če ni hkrati v CD prireditev v drugih, večjih dvoranh.

TABELA 11: Število terminov v ključnih dvoranh CD po dejavnostih v letu 2013

prostor	klasična glasba	druga glasba	gledališče	Ples	film	KV	razstave	drugo JS	skupaj JS	DT	Skupaj CD	delež JS	zasedenost
GD	262	42	30	22		4		13	373	138	511	730	95
LD	2	19	55	106	59	137			378	118	496	762	93
KD	2		35		182	85			304	66	370	822	62
ŠD	12	5	8	11		191		2	229	32	261	88	44
VSD	28	2	1	1		36	135	3	206	111	317	650	
P1	26	3	4	2	4	37	257		333	80	413	81	
P2	2	3	1	2	88	65			161	164	325	50	
MG							546		546	24	570	96	95
LN	9	2	4	2	3	16		5	41	54	95	43	16
KCD	16	83	67		2	48	2	2	220	166	386	57	65
DDP			312	73		19		6	410	4	414	99	69
G							579	2	581	3	584	99	97
drugi prostori CD	35	2	218	20	64	119	56	1	515	388	903	57	51
SKUPAJ	394	161	735	239	402	757	1575	34	4.297	1.348	5.645	76	

Obseg uresničenega programa je v zadnjih letih dosegel, v letih 2010 in 2011 pa presegel zgornjo mejo, saj ima realno omejitev v vse manjšem številu zaposlenih ter v podcenjenem sofinanciranju splošnih stroškov in plač za program javne službe (glede na obseg programa) od MK. Večji izkoristek zmogljivosti hitro povečuje spremenljivi del splošnih stroškov. CD je skrajno racionaliziral število zaposlenih že v prejšnjih letih (podrobneje v kadrovskem poročilu) in s tem prihranil znatna javna sredstva, do konca leta 2013 pa se je število zaposlenih dodatno zmanjšalo. Žal že dosežene racionalizacije ustanovitelj ni nikoli cenil ali »nagradil«. Z zmanjševanjem števila zaposlenih je CD že v letih pred recesijo zmanjšal (in podcenil) znesek sofinanciranja stroškov dela za številna delovna mesta, na primer za varnostnike, čistilke ... Ukrepi, ki so v letih 2012 in 2013 dodatno zmanjšali sofinanciranje stroškov dela od MK (na »racionalizirano« izhodišče CD), so vse hujša ovira pri izvajanju programa javne službe CD v obsegu, kot smo ga bili vajeni v zadnjih letih. Dosedanji obseg in struktura programa javne službe s številnimi prireditvami brez vstopnine in z omejenim prihodkom od prodanih vstopnic in pokroviteljev (ki se tudi zmanjšuje) nista izvedljiva. V sedanjih razmerah prav tako ni mogoče, da bi se povečala delež ter s tem sofinanciranje stroškov dela in splošnih stroškov od ustanovitelja.

Veliko število zvrstno različnih prireditev v vseh dvoranh CD je značilnost in posebnost CD. Največja (in najdražja) je Gallusova dvorana. Zanj je značilno veliko število terminov vaj in priprav za zvrstno različne programe javne službe. Pomemben razlog za veliko število priprav je v raznovrstnosti programa, ki omejuje možnosti za uresničitev še večjega števila prireditev ob zelo dobrem izkoristku zmogljivosti. Dnevni program za Gallusovo dvorano precej niha po dejavnostih in zato zahteva veliko časa (terminov) za različne odrske priprave (scenske, lučne, tonske ...) ali

postavitve npr. simfoničnih koncertov, opernih in plesnih scenografij, različnih koncertnih izvedb, prireditev z akustično školjko in brez nje, z baletnim podom in brez njega, s projekcijami, ozvočenjem in kongresno-predavalniških postavitve. Največ terminov 262 (leta 2012 222) je bilo lani v največji, Gallusovi dvorani namenjenih programu resne glasbe.

Terminsko razmerje med javno službo (KUP) in dejavnostjo na trgu (KKP) naj bi bilo čim bližje zapisanemu v strategiji CD v vseh dvoranh: 70 % KUP, 30 % KKP, a že vrsto let ni. V letu 2013 smo dosegli skoraj enako razmerje terminov kot v letu 2012 oziroma enako kot leta 2011: **76 % (77 %) KUP, 24 % (23 %) KKP**. Seštevanje terminov v stroškovno različnih dvoranh CD je zgrešeno oz. takšen seštev ne pove ničesar. Stroškovno najdražja je Gallusova dvorana, stroški obratovanja te dvorane se razlikujejo za posamezne zvrsti programa. Stroški Gallusove dvorane 84 % bremenijo program javne službe in 16 % dejavnost CD na trgu.

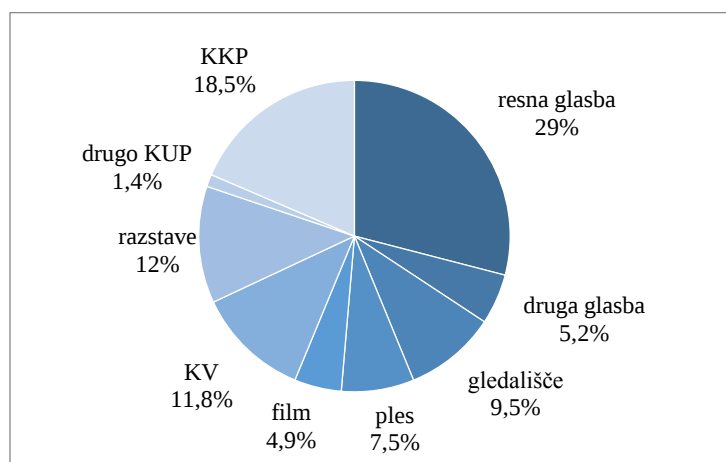
MERILA ZA DELITEV SPLOŠNIH ODHODKOV CD

Pri opravljanju dejavnosti nastajajo neposredni in posredni stroški in prihodki. Osnovno merilo za razčlenitev stroškov in prihodkov na neposredne (direktne) in posredne (splošne, indirektne) je, ali so ti stroški in prihodki v posredni ali neposredni povezavi s stroškovnimi nosilci, ki so v CD prireditve. Stroški in prihodki posamezne prireditve so sestavljeni iz neposrednih stroškov in prihodkov, ki so na prireditve razporejeni neposredno, ter posrednih stroškov in prihodkov ali ustreznega dela tistih, ki so nastali za več prireditev. Uveljavljeni sistem stroškovnih mest in stroškovnih nosilcev v računovodstvu CD zagotavlja kar največji mogoči delež neposrednega razporejanja prihodkov in stroškov na posamezne prireditve, zvrsti in dejavnosti in omogoča dokaj realen izračun cen storitev oziroma vrednosti posameznih programov.

Od 1.1.2011 v CD velja Pravilnik o ločenem evidentiranju prihodkov, odhodkov ter sredstev in obveznosti do njihovih virov za različne dejavnosti CD, kar je v skladu s predpisi⁶. Pravilnik vključuje metodologijo za razdelitev splošnih odhodkov na podlagi ponderiranih terminov zasedenosti dvoran za različne dejavnosti.

Za leto 2013 so izračunani deleži, ki so osnova za razdelitev splošnih odhodkov naslednji: **81,5 (82,5) % splošnih odhodkov je vključenih v odhodke kulturno-umetniškega programa, 18,5 (17,5) % pa v odhodke kongresov in drugih prireditev dejavnosti CD na trgu.**

SLIKA 3: Deleži ponderiranih terminov za leto 2013 po dejavnostih / osnova za razdelitev splošnih odhodkov

⁶ Javni zavodi, ki opravljajo tudi dejavnost na trgu, morajo poslovati v skladu z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti.

1.8 FINANČNO POSLOVANJE V LETU 2013, PRIMERJAVE Z OSNOVAMI

Finančno poslovanje CD podrobno razkriva Računovodsko poročilo, v nadaljevanju so le primerjave uresničenih in načrtovanih odhodkov in prihodkov po vrstah in dejavnostih. Finančni podatki so iz računovodskih evidenc / izkazov prihodkov in odhodkov CD za leta 2011, 2012 in 2013, poslovnih poročil in iz finančnega načrta za leto 2013.

1.8.1 Finančno poslovanje in rezultati Cankarjevega doma v letu 2013

Ustvarjen je bil **celotni prihodek** v višini **8,988.419** EUR (9.889.607 EUR) (načrtovan v višini 9,156.524 EUR), **odhodki** so bili uresničeni v višini **8,949.711** EUR (9.807.863 EUR) (načrtovani v višini 9,156.524 EUR). Odhodki so manjši od načrtovanih za 206.813 EUR, prihodki pa za 168.105 EUR.

Ustvarjen je bil **presežek** prihodkov nad odhodki **38.708** EUR (81.744 EUR), od tega z dejavnostjo na trgu 38.000 EUR (68.697 EUR).

TABELA 12: Načrtovani in uresničeni odhodki in prihodki CD

vrste odhodkov in prihodkov	uresničeno 2011	uresničeno 2012	rebalans FN 2013	uresničeno 2013	strukt. real. 2013	uresničeno-FN 2013	2013-2012	2013-2011
neposredni stroški CD	3.166.210	3.224.304	3.139.962	2.707.023	30,2	-432.939	-517.281	-459.187
splošni stroški CD	2.057.121	1.868.315	1.781.174	1.868.149	20,9	86.975	-166	-188.971
investicijsko vzdrževanje CD	93.488	129.437	102.400	128.272 ⁷	1,4	25.872	-1.165	34.784
amortizacija CD	383.723	266.331	170.988	192.002	2,1	21.014	-74.329	-191.721
stroški dela CD	4.485.485	4.319.477	3.962.000	4.054.265	45,3	92.265	-265.212	-431.220
SKUPAJ ODHODKI CD	10.186.026	9.807.864	9.156.524	8.949.711	100,0	-206.813	-858.153	-1.236.315
MK ZA JAVNO SLUŽBO	5.691.951	5.579.769	5.196.947	5.255.524	58,5	58.577	-324.245	-436.427
EPK za JS		54.000		0		0	-54.000	0
prihodki od prodaje vstopnic	1.870.846	1.690.397	1.676.529	1.771.530	19,7	95.001	81.133	-99.317
pokrovitelji	246.044	488.219	272.000	306.221	3,4	34.221	-181.998	60.177
donatorji	162.630	120.231	50.000	68.179	0,8	18.179	-52.052	-94.450
prodaja storitev JS	226.018	85.766	29.947	43.685	0,5	13.738	-42.081	-182.333
prodaja storitev DT	1.944.947	1.814.080	1.880.101	1.499.948	16,7	-380.153	-314.132	-444.999
obresti	14.474	10.511	11.000	7.821	0,1	-3.179	-2.690	-6.653
drugi prihodki CD	67.892	46.634	40.000	35.511	0,4	-4.489	-11.123	-32.381
NEPRORAČUNSKI PRIHODKI	4.532.852	4.255.838	3.959.577	3.732.895	41,5	-226.682	-522.943	-799.956
SKUPAJ PRIHODKI CD	10.224.803	9.889.607	9.156.524	8.988.419	100,0	-168.105	-901.188	-1.236.384
PRESEŽEK PRIHODKOV	38.776	81.743	0	38.708		38.708	-43.035	-68

ODHODKI CD

Razlogi za odstopanje odhodkov od načrtovanih in uresničenih v prejšnjih letih

Odhodki so odvisni od obsega in strukture programa, ki se vsako leto spreminja in od sklenjenih pogodb s partnerji in izvajalci programa. Neposredni stroški JS so v letu 2013 manjši od načrtovanih za 110.129 EUR, za projekte dejavnosti na trgu pa so stroški zunanjih dobaviteljev kar za 432.939 EUR manjši od načrtovanih. Splošni stroški so ob vseh naporih, da jih omejimo, presegle načrtovane

⁷ investicijsko vzdrževanje v okviru opravljenega Investicijskega programa za obdobje 2010 do 2013

za 86.975 EUR, so pa kar za 188.971 EUR manjši od uresničenih v letu 2011 (ob približno enakem obsegu in strukturi programa). Za 92.265 EUR stroški dela presegajo načrtovane zaradi dodatnih nenačrtovanih stroškov odprave tretje četrtine nesorazmerij v plačah.

SLIKA 4: Odhodki CD za leto 2013 po vrstah

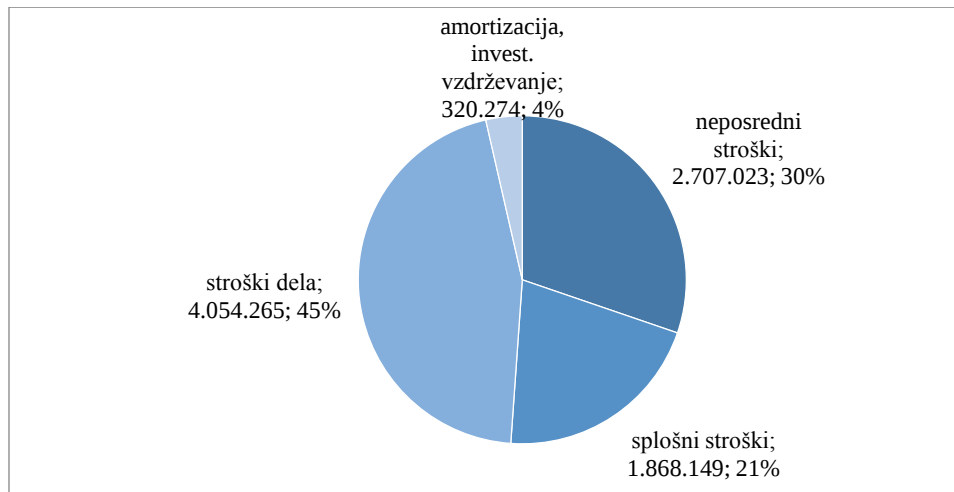

TABELA 13: Stroški dela po dejavnostih in virih financiranja 2013

načrtovani stroški dela	SKUPAJ CD	sredstva MK	nejavni prihodki JS	Skupaj JS	dejavnost CD na trgu	delež MK v %	delež JS	uresničeno - načrt
a plače, nadomestila in dodatki	2.870.083	1.975.658	254.991	2.230.648	639.435	68,8	77,7	80.083
od tega dodatki	340.590	170.295	93.661	263.956	76.634	50,0	77,5	95.000
b regres za letni dopust	103.668	77.095	3.248	80.343	23.325	74,4	77,5	-332
c povračila	250.191	161.750	32.148	193.898	56.293	64,7	77,5	18.191
d sredstva za delovno uspešnost	261.181		202.859	202.859	58.322		77,7	41.181
e sredstva za nadurno delo	15.417		12.565	12.565	2.852		81,5	5.417
g drugi izdatki (odpravnine, solidarnost...)	9.083	4.170	2.869	7.039	2.044	45,9	77,5	-20.917
SKUPAJ (a do g)	3.509.622	2.218.672	508.680	2.727.352	782.270	63,2	77,7	123.622
Skupaj bruto plače (a+d+e)	3.146.681	1.975.658	470.415	2.446.072	700.608	62,8	77,7	126.681
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	362.942	243.015	38.265	281.280	81.662	67,0	77,5	-3.058
Skupaj prispevki, davek, premije pokojninskega zavarovanja	544.642	366.978	57.024	424.002	120.640	67,4	77,8	-31.358
SKUPAJ STROŠKI DELA	4.054.265	2.585.650	565.704	3.151.354	902.911	63,8	77,7	92.265
prispevki	509.273	338.683	57.024	395.707	113.567	66,5	77,7	-30.727
premije pokojninskega zavarovanja	35.369	28.295	0	28.295	7.074	80,0	80,0	-631
deleži sofinanciranja		63,8%	13,9%	77,7%	22,3%			

Stroški dela, ki se nanašajo le na opravljeno delo v letu 2013, so uresničeni v višini 3,913.573 EUR, dejanski v letu 2013 so 4,054.265 EUR, višji so za 140.691 EUR. Dodatno so med stroški dela v letu 2013 stroški poročila premalo izplačanega regresa za leto 2012 v višini 42.620 EUR in 98.071 EUR za izplačilo prvega obroka tretje četrtine plačnih nesorazmerij.

Za stroške dela je MK zagotovilo 2,585.650 EUR, to je 63,8 % vseh sredstev (332.757 EUR manj kot leta 2012). Z nejavnimi prihodki javne službe je CD zagotovil 13,9 %, s prihodki tržne dejavnosti je CD zagotovil 22,3 % sredstev. CD je iz neproračunskih virov zagotovil 1,468.615 EUR. Delež neproračunskih virov financiranja stroškov dela CD v letu 2013 je 36,2 %.

V letu 2013 smo iz neproračunskih virov obračunali amortizacijo v višini 192.002 EUR (266.311 EUR). Z velikim obsegom programa v zadnjem trimesečju in z racionalizacijo stroškov smo želeli zagotoviti dodatna sredstva za investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme. Že pripravljeni dopolnjeni načrt nakupa opreme in investicijskega vzdrževanja za leto 2013 je »ustavila« pravnomočna sodba Vrhovnega sodišča. Namesto za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme (MK zanj v letu 2014 ne zagotavlja sredstev) je CD v letu 2013 povsem nenačrtovano moral zagotoviti 109.003,73 EUR neproračunskih sredstev za dodatne stroške dela in zamudne obresti zaradi napake Vlade RS iz leta 2010.

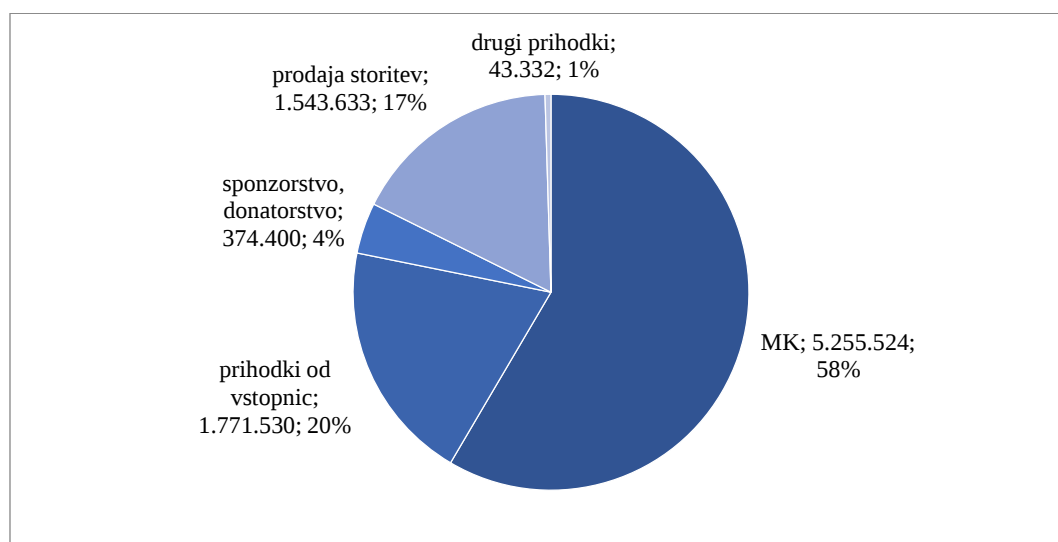
V izkaz prihodkov in odhodkov za leto 2013 niso vključena sredstva MK v višini 1,468.615 EUR za program prenove CD, del teh sredstev v višini 128.272 EUR je vključen v izkaz prihodkov in odhodkov za stroške investicijskega vzdrževanja, ki so bili del prenove CD po pogodbi z MK.

PRIHODKI CD

Uresničeni so prihodki MK v višini 5,255.523 EUR⁸ (452.517 EUR manj kot v letu 2012 za neposredne in splošne stroške ter stroške dela zaposlenih).

Uresničeni so neproračunski prihodki v višini 3,732.895 EUR, to je 522.943 EUR manj kot v letu 2012.

SLIKA 5: Prihodki CD za leto 2013

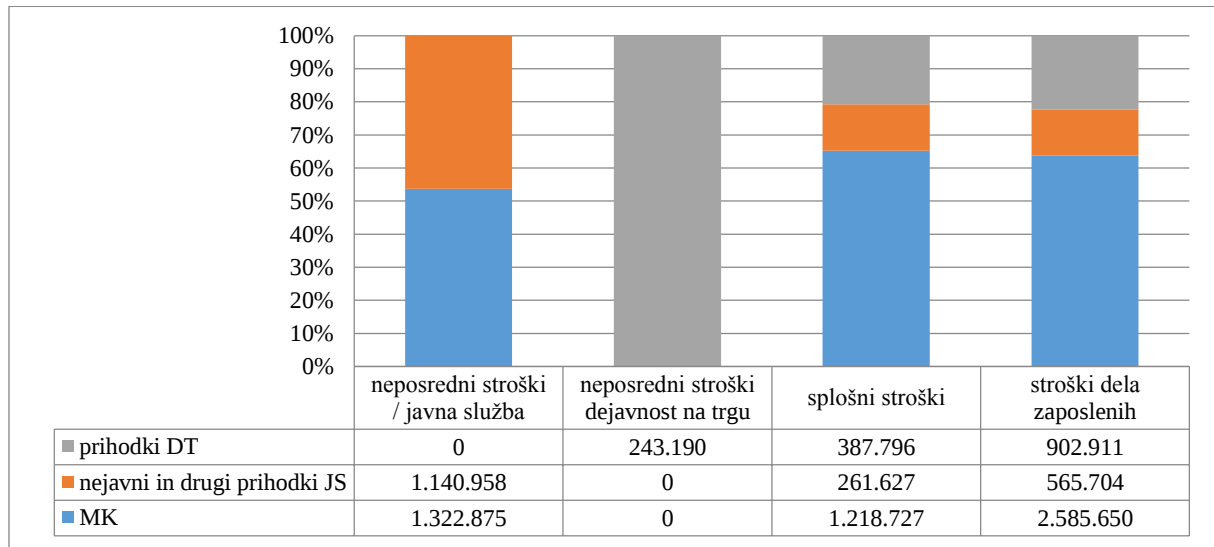

Ministrstvo za kulturo je za program javne službe (brez sredstev za IP) zagotovilo 5,196.947 EUR.

Prihodki od prodanih vstopnic (in katalogov) za prireditve javne službe so skoraj enaki načrtovanim (manjši le za 1676 EUR), večji od načrtovanih so za kongresno-komercialne prireditve za 97.232 EUR, kjer pa so manjši od načrtovanih prihodki od prodaje storitev na trgu. Kot smo zapisali tudi v programu in finančnem načrtu: vrste in višina prihodkov in neposrednih stroškov so odvisne od sklenjenih pogodb s partnerji v sklopu dejavnosti na trgu in lahko bistveno odstopajo od načrtovanih, pomemben je uresničen prispevek za kritje splošnih odhodkov, ki je večji od načrtovanega.

Sredstva pokroviteljev in darovalcev za javno službo in programe dejavnosti na trgu so bila (predvsem zaradi recesije) uresničena v skupnem znesku 374.400 EUR (608.450 EUR).

⁸ vključno z 128.271,56 EUR za investicijsko vzdrževanje v okviru IP 2010 -2013.

SLIKA 6: Neposredni, splošni in stroški dela CD po virih financiranja

1.8.2 Finančno poslovanje in rezultati javne službe

Uresničen je prihodek v višini 7,227.399⁹ EUR (7,625.915 EUR).

TABELA 14: Načrtovani in uresničeni odhodki in prihodki javne službe (JS) po vrstah

vrste odhodkov in prihodkov	uresničeno 2011	uresničeno 2012	rebalans FN 2013	uresničeno 2013	strukt. real. 2013	uresničeno – FN 2013	2013-2012	2013-2011
neposredni stroški JS	2.577.828	2.551.524	2.573.962	2.463.833	34,1	-110.129	-87.691	-113.995
splošni stroški JS	1.622.531	1.493.167	1.414.064	1.480.354	20,5	66.290	-12.813	-142.177
investicijsko vzdrževanje	72.453	97.079	67.369	128.272	1,8	60.903	31.193	55.819
amortizacija JS	211.784	96.303	32.088	2.879	0,0	-29.209	-93.424	-208.906
stroški dela JS	3.505.486	3.374.796	3.052.940	3.151.354	43,6	98.414	-223.442	-354.132
SKUPAJ ODHODKI JS	7.990.082	7.612.869	7.140.423	7.226.692	100,0	86.269	-386.177	-763.391
MK za NS JS	1.376.666	1.330.000	1.237.836	1.228.406	17,0	-9.430	-101.594	-148.260
MK za projekte JS ¹⁰	54.960	56.858	94.469	94.469	1,3	0	37.611	39.509
MK za spl. stroške JS	1.296.126	1.274.504	1.218.727	1.218.727	16,9	0	-55.777	-77.399
MK za inv. vzdr.	20.200	0	0	128.272	1,8	128.272	128.272	108.072
MK za stroške dela JS	2.943.999	2.918.407	2.645.915	2.585.650	35,8	-60.265	-332.757	-358.350
SKUPAJ MK JS	5.691.951	5.579.769	5.196.947	5.255.524	72,7	58.577	-324.246	-436.428
DRUGI PRIHODKI		54.000		0		0	-54.000	0
prihodki od vstopnic JS	1.727.013	1.596.716	1.580.529	1.578.298	21,8	-2.231	-18.418	-148.715
prodaja katalogov in	10.140	7.210	2.000	2.555	0,0	555	-4.655	-7.585
pokrovitelji JS	176.110	141.345	242.000	248.034	3,4	6.034	106.689	71.924
donatorji JS	126.630	119.731	50.000	68.179	0,9	18.179	-51.532	-58.450
prodaja storitev JS	226.018	85.766	29.947	43.685	0,6	13.738	-42.081	-182.333
obresti	14.474	10.511	11.000	7.821	0,1	-3.179	-2.690	-6.653
drugi prihodki JS	26.182	30.867	28.000	23.303	0,3	-4.697	-7.564	-2.879
NEJAVNI PRIHODKI	2.306.567	1.992.146	1.943.476	1.971.876	27,3	28.400	-20.270	-334.691
PRIHODKI JS	7.998.518	7.625.915	7.140.423	7.227.399	100,0	86.977	-398.516	-771.119
PRESEŽEK	8.436	13.046	0	708		708	-12.338	-7.728

⁹ Vključuje 128.272 EUR, ki jih je MK zagotovilo za Investicijski program prenove 2010 do 2013.

¹⁰ Prešernova proslava in Kulturni bazar.

Z nejavnimi prihodki javne službe v višini 1,971.876 EUR (1,992.146 EUR) (načrtovani v višini 1,943.476 EUR) smo zagotovili sofinanciranje: neposrednih stroškov programa javne službe, splošnih stroškov, stroškov dela in v skromnem znesku 2879 EUR amortizacije. Za 28.400 EUR so večji od načrtovanih.

MK je za program javne službe zagotovilo proračunska sredstva v višini 5,127.252 EUR (5,579.769 EUR) za sofinanciranje neposrednih in splošnih stroškov ter stroškov dela, to je 452.517 EUR manj kot v letu 2012 in 564.699 EUR manj kot v letu 2011.

Delež proračunskih sredstev, ki jih zagotavlja MK za program (brez sredstev za investicijsko vzdrževanje), je v letu 2013 72,2 % (73%), to je 0,6 % manj, kot je bilo načrtovano.

Delež drugih sredstev za javno službo je 27,8 % (27 %), to je 0,4 % več, kot je bilo načrtovano.

Neposredni stroški programa javne službe so **manjši** od načrtovanih **za 110.129 EUR** (od uresničenih v letu 2012 za 87.691 EUR) zaradi ugodnejših dogovorov in manjših obdavčitev, kot je bilo načrtovano za jesenska gostovanja (Zlati in Srebrni abonma, 54. jazz festival, LIFF, kulturna vzgoja in humanistika) ter zaradi več sklenjenih pogodb o delitvi prihodkov od prodanih vstopnic s partnerji, kot smo načrtovali. Prihranek pri neposrednih stroških je omogočil nekaj nujnih dodatnih sredstev za večje splošne stroške in povečane stroške dela javne službe.

TABELA 15: Načrtovani in uresničeni in neposredni stroški in prihodki javne službe po dejavnostih

KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM po dejavnostih	načrtovani neposredni stroški	uresničeni neposredni stroški	načrtovani prihodki od prodaje vstopnic ¹¹	uresničeni prihodki od prodaje vstopnic	načrtovano sponzor- stvo, donatorji	uresničeno sponzor- stvo, donatorji	načrtovani drugi nejavni prihodki	uresničeni drugi nejavni prihodki
1. Glasbena dejavnost: resna glasba	927.600	853.591	660.956	709.764	153.000	148.865		3.072
1. Glasbena dejavnost: druga glasba	402.099	381.654	269.455	266.224	20.000	31.834	6.102	9.443
1. Skupaj glasbena dejavnost	1.329.699	1.235.245	930.411	975.988	173.000	180.698	6.102	12.514
2. Gledališka dejavnost	331.621	349.298	216.575	193.849	3.000	29.297	4.000	6.287
3. Plesna dejavnost	131.115	112.430	78.751	76.453		417		
4. Filmska dejavnost	320.749	325.234	200.734	186.537	92.000	96.802	7.000	14.443
5. Kulturno vzgojna dejavnost in humanistika	215.852	179.427	141.158	138.490	1.000		545	9.877
6. Razstavna dejavnost	112.088	92.215	12.900	9.450	8.000	9.000	2.300	559
7. Drugi projekti javne službe	132.838	169.984		86	15.000	0	51.000	31.128
SKUPAJ	2.573.962	2.463.833	1.580.529	1.580.853	292.000	316.213	70.947	74.809
Uresničeno – načrtovano		-110.129		324		24.213		3.862

¹¹ Prihodki od prodanih vstopnic za javno službo, ki so knjiženi na računu CD, ne vključujejo prihodkov v višini 466.894 EUR, ki so na osnovi pogodb pripadli partnerjem ali koproducentom za plačilo njihovih stroškov.

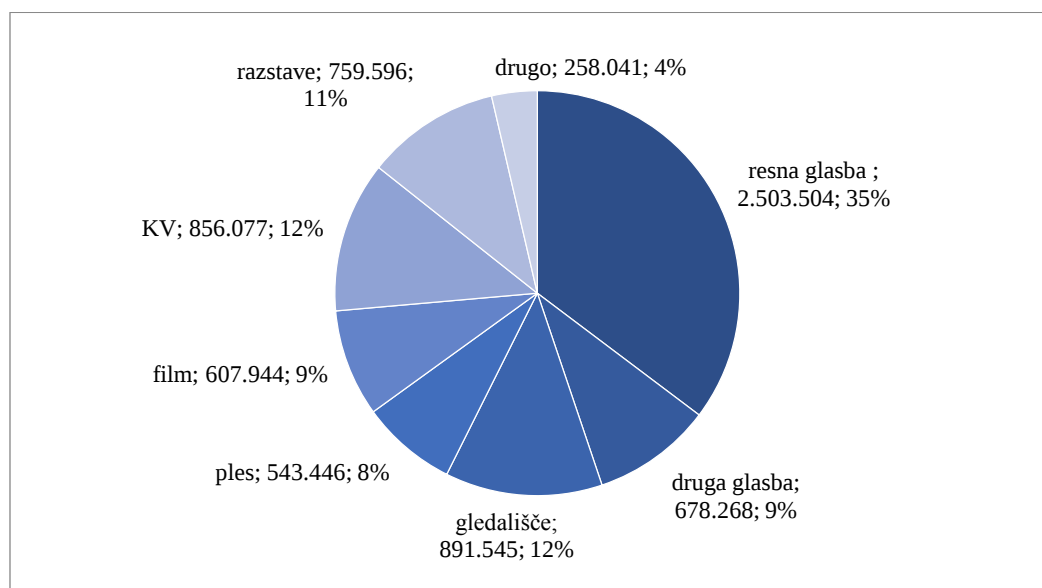
V 15. tabeli so načrtovani in uresničeni neposredni stroški in prihodki po dejavnostih (seštevek neposrednih stroškov in prihodkov vseh prireditev in dejavnosti kulturno-umetniškega programa).

Splošni odhodki v 16. tabeli, ki vključuje vse odhodke in prihodke javne službe po dejavnostih, so na posamezne dejavnosti kulturno-umetniškega programa razdeljeni glede na metodologijo za razdelitev splošnih odhodkov (ponderirana zasedenost dvoran v letu 2013).

TABELA 16: Vsi odhodki javne službe po dejavnostih in virih financiranja za leto 2013

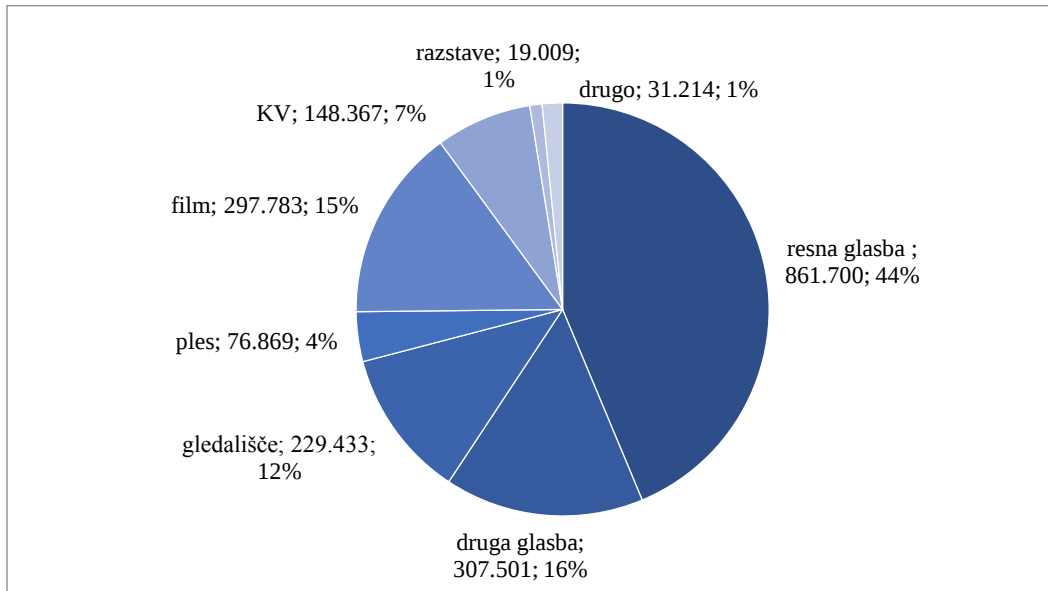
KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM po dejavnostih	neposredni stroški (NS)	splošni odhodki JS	vsi odhodki JS	MK za JS	nejavni in drugi prihodki JS	delež MK za JS v %	NS na obisk.	vsi str. na obisk.
	1	2	3 = 1 + 2 3 = 4 + 5	4	5		v €	v €
1. Glasbena dejavnost: resna glasba	853.591	1.649.913	2.503.504	1.641.804	861.700	65,6	9,7	28,4
1. Glasbena dejavnost "druga glasba"	381.654	296.614	678.268	370.767	307.501	54,7	18,6	33,1
1. Glasbena dejavnost	1.235.245	1.946.527	3.181.772	2.012.571	1.169.200	63,3	11,4	29,3
2. Gledališka dejavnost	349.298	542.247	891.545	662.112	229.433	74,3	22,9	58,5
3. Plesna dejavnost	112.430	431.017	543.446	466.577	76.869	85,9	15,6	75,2
4. Filmska dejavnost	325.234	282.710	607.944	310.161	297.783	51,0	6,6	12,3
5. Kulturno vzgojna dejavnost in humanistika	179.427	676.650	856.077	707.710	148.367	82,7	3,2	15,5
6. Razstavna dejavnost	92.215	667.381	759.596	740.587	19.009	97,5	1,1	9,0
7. Drugi projekti, stroški in prihodki javne službe	169.984	88.057	258.041	227.534	30.506	88,2	141,7	215,0
SKUPAJ	2.463.833	4.634.587	7.098.420	5.127.252	1.971.168	72,2	7,7	22,1
2013-2012	-87.691	-426.757	-514.448	-452.517	-26.308	-1	0,6	1,0

SLIKA 7: Odhodki (vrednost programa) javne službe po dejavnostih za leto 2013

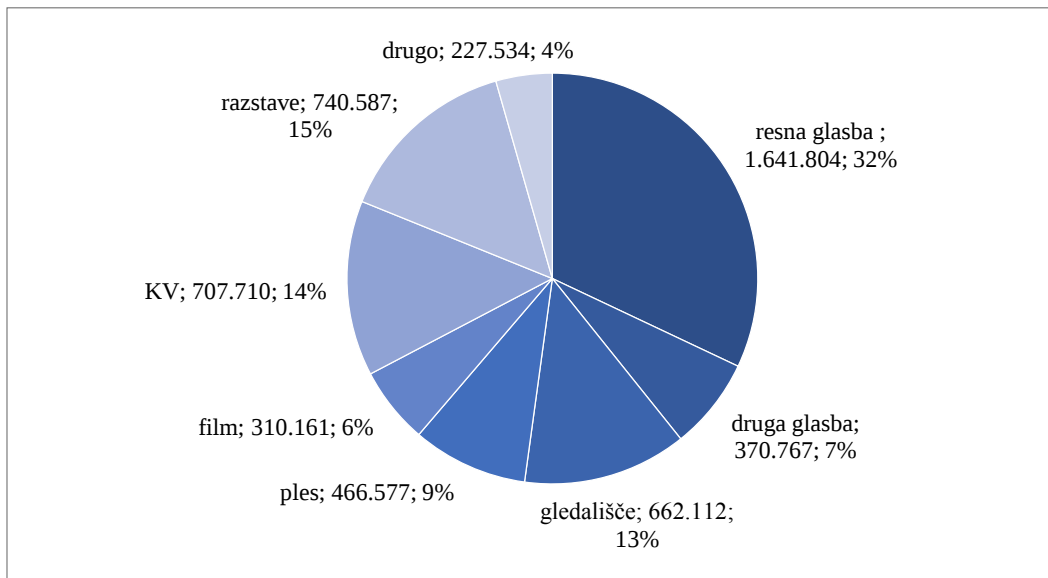

Glede na leto 2012 so za 7 % večji odhodki (splošni stroški in stroški dela) za program resne glasbe, predvsem zaradi večjega števila terminov zaradi priprav, vaj in ponovitev opere *Leteči Holandec*, odhodki gledališke dejavnosti so za 9 % manjši, saj je bila v letu 2012 v Gallusovi dvorani koprodukcijska predstava z *Dramo (Ustavljivi vzpon A. Uija)*, v letu 2013 pa koprodukcija opere *Leteči Holandec* s SNG Opera in balet v sklopu programa resne glasbe.

SLIKA 8: Nejavni prihodki javne službe po dejavnostih za leto 2013

SLIKA 9: Prihodki Ministrstva za kulturo po dejavnostih javne službe za leto 2013

Iz naslednje tabele je razvidno zmanjševanje sofinanciranja neposrednih, splošnih in stroškov dela CD v zadnjih treh letih. Za dobrih 11 % ali 604.208 EUR se je sofinanciranje redne dejavnosti CD iz proračunskih sredstev zmanjšalo v letu 2013 glede na leto 2011.

TABELA 17: MK za program javne službe CD po vrstah stroškov v zadnjih treh letih

sredstva Ministrstva za kulturo po vrstah	2011	2012	FN 2013	uresničeno 2013	2013 - 2012	2013 - 2011
neposredni stroški redna dejavnost	1.376.666	1.330.000	1.237.836	1.228.406	-101.594	-148.260
Prešernova proslava	5.245	0	37.611	37.611	37.611	32.366
Kulturni bazar	49.715	56.858	56.858	56.858	0	7.143
NEPOSREDNI STROŠKI	1.431.626	1.386.858	1.332.305	1.322.875	-63.983	-108.751
splošni stroški	1.296.126	1.274.504	1.218.727	1.218.727	-55.777	-77.399
SPLOŠNI STROŠKI	1.296.126	1.274.504	1.218.727	1.218.727	-55.777	-77.399
STROŠKI DELA	2.943.999	2.918.407	2.645.915	2.585.650	-332.757	-358.349
nakup opreme, DI	20.200	0	0	0	0	-20.200
SKUPAJ MK (s projekti)	5.691.951	5.579.769	5.196.947	5.127.252	-452.517	-564.699
SKUPAJ MK brez projektov	5.636.991	5.522.911	5.102.478	5.032.783	-490.128	-604.208

1.8.3 Finančno poslovanje in rezultati dejavnosti CD na trgu

Uresničen je prihodek v višini 1,761.020 EUR (2.263.692 EUR), ki je nižji od načrtovanega za 255.081 EUR. Ključni razlog: uresničeni neposredni stroški kongresno-komercialnih prireditev (zunanji dobavitelji blaga in storitev) v višini 243.190 EUR (672.780 EUR) so za 322.810 EUR manjši od načrtovanih (566.000 EUR). Znižanje neposrednih stroškov je za 67.729 EUR večje od zmanjšanja prihodkov dejavnosti CD na trgu.

Pomemben cilj poslovanja dejavnosti CD na trgu je prispevek za kritje splošnih odhodkov¹² CD (splošnih stroškov, stroškov dela, amortizacije). V letu 2013, ko je recesija dodobra zmanjšala povpraševanje po storitvah dejavnosti CD na trgu, je CD uresničil prispevek za sofinanciranje splošnih odhodkov CD v višini 1,517.829 EUR (1,590.912 EUR), ki je večji od načrtovanega za 67.791 EUR.

Prispevek za kritje splošnih odhodkov je bil vir sofinanciranja:

- splošnih stroškov v višini 387.796 EUR (375.148 EUR),
- stroškov dela zaposlenih v višini 902.911 EUR (944.681 EUR),
- amortizacije v višini 189.123 EUR (170.028 EUR),
- presežek prihodkov v višini 38.000 EUR (68.697 EUR) bo vir sofinanciranja nakupov opreme v letu 2014.

Kongresno-komercialna dejavnost je z ustvarjenimi poslovnimi rezultati uresničila pomembne posredne cilje, ki v računovodskih izkazih niso neposredno vidni:

- zmanjšala je splošne (predvsem stalne) stroške poslovanja za javno službo in stroške dela javne službe,
- zagotovila je boljši izkoristek dvoranskih in kadrovskih zmogljivosti CD,
- ustvarila sredstva za amortizacijo ter s tem prispevala pomemben del sredstev za prenovo CD in posodabljanje njegove tehnologije,
- zaradi odbitnega deleža davka na dodano vrednost¹³ je zmanjšala stroške javne službe in
- za odbitni delež DDV (za 58.000 EUR) »pocenila« tudi investicijski program v letu 2013.

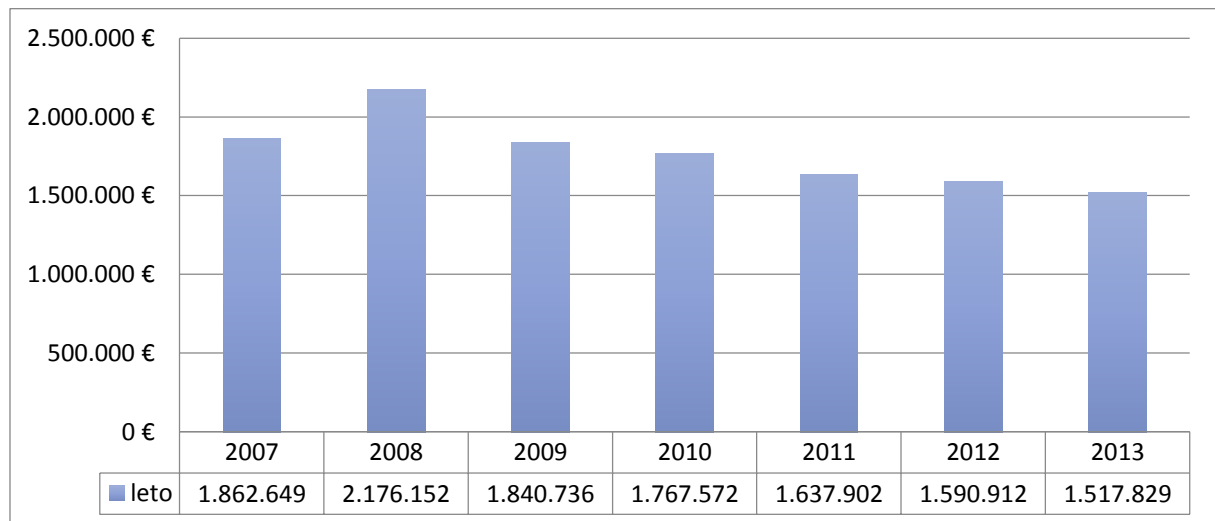
¹² Krajše PKSO

¹³ krajše DDV

TABELA 18: Načrtovani in uresničeni odhodki in prihodki dejavnosti CD na trgu

vrste odhodkov in prihodkov	uresničeno 2011	uresničeno 2012	rebalans FN 2013	uresničeno 2013	strukt. uresn. 2013	uresničeno-FN 2013	2013-2012	2013-2011
neposredni stroški DT	588.382	672.780	566.000	243.190	14,1	-322.810	-429.590	-345.192
splošni stroški DT	434.590	375.148	367.110	387.796	22,5	20.686	12.648	-46.794
investicijsko vzdrževanje DT	21.035	32.358	35.031	0	0,0	-35.031	-32.358	-21.035
amortizacija DT	171.938	170.028	138.900	189.123	11,0	50.223	19.095	17.185
stroški dela DT	979.999	944.681	909.060	902.911	52,4	-6.149	-41.770	-77.088
SKUPAJ ODHODKI DT	2.195.944	2.194.995	2.016.101	1.723.019	100,0	-293.082	-471.976	-472.925
prodaja vstopnic DT	143.834	93.681	96.000	193.232	11,0	97.232	99.551	49.398
pokrovitelji DT	69.933	346.874	30.000	58.187	3,3	28.187	-288.687	-11.747
donatorji DT	36.000	500		0	0,0	0	-500	-36.000
prodaja storitev DT	1.944.947	1.814.080	1.880.101	1.499.948	85,2	-380.153	-314.132	-444.999
drugi prihodki DT	31.570	8.557	10.000	9.653	0,5	-347	1.096	-21.917
PRIHODKI DT	2.226.284	2.263.692	2.016.101	1.761.020	100,0	-255.081	-502.672	-465.265
PRESEŽEK DT	30.340	68.697	0	38.000		38.000	-30.697	7.660

Po letu 2008, ki je bilo izrazito »kongresno«, se je obseg dejavnosti na trgu v CD in posledično prispevek dejavnosti CD na trgu, ki je namenjen sofinanciranju splošnih odhodkov CD, nekoliko zmanjšal. Ocenjujemo, da v času recesije in ob močni konkurenci (tudi med javnimi zavodi s področja kulture) v naslednjih nekaj letih ne bo bistveno presežel doseženega v letih 2012 in 2013.

SLIKA 10: Prispevek dejavnosti na trgu za kritje splošnih odhodkov CD od leta 2007 naprej

1.9 INVESTICIJE, INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUP OPREME

Načrt investicij, investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme za leto 2013 je bil potrjen in sprejet v okviru Programa in finančnega načrta CD za leto 2013. V letu 2013 se je iztekla tudi pogodba med Ministrstvom za kulturo in CD št. 3511-10-247714, ki je bila temelj za prenovo prostorov in sistemov v CD. Zastavljeni načrt prenov in posodobitev je bil kar najbolj uresničen, kljub nekaterim težavam finančnega, kadrovskega in terminskega izvora. Vsi načrtovani projekti so bili v celoti uresničeni, nekatere smo morali zaradi nepredvidenih zapletov pri prenovi dodati ali delno spremeniti. Zaradi velikega obsega del pri izvedbi programa prenove in omejenih finančnih virov smo v letu 2013 izvedli le nekatera najnujnejša investicijskovzdrževalna dela. Obseg nakupa opreme je bil prilagojen resničnim potrebam za izvedbo načrtovanega programa prireditev.

INVESTICIJSKI PROGRAM PRENOVE CD ZA OBDOBJE OD 2010 DO 2013

Za investicijski program prenove CD je bila sklenjena pogodba z aneksi z ministrstvom, na osnovi katere smo v letu 2013 izvedli naslednja prenovitvena dela:

GALLUSOVA DVORANA

V letu 2013 smo v celoti zaključili večletni projekt posodobitve elektromotornih pogonov za scensko osvetljavo vključno z vso potrebno prenovo elektroinštalacijskih vodov za napajanje svetil:

- Dobavo in montažo elektromotornega vleka LV6 je izvedlo podjetje Elsis d.o.o. v vrednosti 173.727,75 EUR¹⁴.
- Nadzor izvajanja del je opravilo podjetje Sinabit v vrednosti 1.790,86 EUR, strokovni tehnični pregled naprave je izvedlo podjetje ZVD v vrednosti 565,54 EUR, za pridobitev uporabnega dovoljenja smo plačali 650 EUR.
- Za bolj varno in pregledno delo pri upravljanju z vrviščem je podjetje Sinabit izdelalo prenosni komandni pult v vrednosti 10.039,68 EUR.
- Vso potrebno elektroinštalacijo za scensko osvetljavo sta izvedli podjetje Arba Plus v vrednosti 3.101,50 EUR in podjetje EMG v vrednosti 1.263,48 EUR.

Prenova dvorane in dvoranskih sedežev je bila uspešno izvedena v minulem letu. Obseg prenove se je v določenih segmentih povečal, saj je bilo treba elemente po tridesetih letih delovanja kljub vsemu zamenjati ali obnoviti (ograje, parapeti, akustične obloge, difuzorji ...) ter v celoti očistiti marmorne stene dvorane:

- prenavo dvoranskih sedežev je izvedlo podjetje Arba Plus v skupni vrednosti 477.260,19 EUR,
- blago za sedeže je dobavilo podjetje Stol&Stol v vrednosti 58.413,51 EUR,
- podjetje Arba Plus je obnovilo prezračevalne difuzorje v vrednosti 25.667,56€, v celoti prenovilo varnostno razsvetljavo v vrednosti 8.488,76 EUR ter izvedlo vsa pripravljalna in manjša druga dela v vrednosti 19.582,39 EUR.
- vsa pleskarska dela v dvorani je izvedlo podjetje Brinida v vrednosti 13.125,33 EUR,
- parketarska dela (popravilo, brušenje in lakiranje) je izvedlo podjetje Parketarstvo Mrzlikar v vrednosti 44.149,60 EUR, isto podjetje je izvedlo obnovo vseh ograj na Drugem balkonu v vrednosti 22.447,19 EUR,
- obnovo vseh elementov balkonskih ograj iz medenine je opravilo podjetje Pasarstvo Žmuc v vrednosti 18.570,98 EUR,
- podjetje Kukl je izvedlo čiščenje marmornih sten v vrednosti 3.460,55 EUR in gradbeno čiščenje v vrednosti 1.580,08 EUR.

¹⁴ Vse vrednosti so navedene v bruto zneskih

V okviru posodabljanja tehnološke opreme za izvedbo programa in prireditev ter sledenja tehnološkemu razvoju na področju informatike in telekomunikacij smo vložili znatna sredstva tudi v nakup sodobne tehnične opreme, kot sledi:

- Podjetje Rap-ing je dobavilo digitalni video preklopnik Data video HS 20008v vrednosti 5.455,17 EUR ter analogno-digitalni vmesnik v vrednosti 491,90 EUR.
- Za področje scenske osvetljave smo kupili namenske reflektorje Selecon Beamspot, ki jih je dobavilo podjetje MK light –sound v vrednosti 15.245,44€.

LINHARTOVA DVORANA

Zaradi zapletov s kulturno varstvenimi pogoji pri posodobitvi Linhartove dvorane sta bili prenova avditorija dvorane in s tem povezana prenova sedežev prestavljeni iz leta 2012 v leto 2013. Osnova za uresničitev prenove so bili projekti, ki so bili podlaga za izvedbo javnih naročil in za samo prenovu. Celovita posodobitev dvorane je bila tako v letu 2013 v celoti opravljena in sicer:

- Projektno dokumentacijo za gradbeno obrtniška dela je izdelalo podjetje Ark Arhitektura Krušec (3. in 4. situacija) v vrednosti 4.882,71 EUR, projekt prenove stolov je izdelalo podjetje Ambient v vrednosti 4.669,48 EUR, projekt akustike je izdelalo podjetje Arh. Akustika v vrednosti 740 EUR, požarni elaborat je izdelalo podjetje Izolirka - požarni inženiring v vrednosti 6.937,14 EUR, strokovno mnenje za stopnišče je podal ZVD v vrednosti 406,70 EUR.
- Gradbeni nadzor je izvajalo podjetje P. Studio popisi v vrednosti 2.224,44 EUR, varnostni načrt in nadzor je izvajalo podjetje Agil v skupni vrednosti 1.751,10 EUR.
- Gradbeno obrtniška dela prenove Linhartove dvorane je izvajalo podjetje Arba Plus v skupni vrednosti 264.735,84 EUR.
- Prenovo dvoranskih sedežev je izvedlo podjetje Hit Preless v vrednosti 137.932,35 EUR.
- Blago za sedeže je dobavilo podjetje Stol& Stol v vrednosti 33.809,41 EUR.
- Manjša ključavničarska dela sta izvedli podjetji Ključavničarstvo Mehle v vrednosti 3.112,80 EUR in Pesarstvo Žmuc v vrednosti 3.100,55 EUR.

Vzporedno s prenovno dvorane so potekala obsežna prenovitvena dela v toplotni postaji, v kateri smo več kot trideset let stare tehnološko zastarele sklope zamenjali s sodobnimi. Ta zamenjava oziroma posodobitev bo pomembno pripomogla k zmanjševanju obsega porabe toplotne in električne energije.

- Podjetje Simon je dobavilo prenosnike toplote, bojlerje in diktični sistem za vzdrževanje tlaka v cevovodih v skupni vrednosti 42.931,97 EUR.
- Podjetje VRD Dankon je dobavilo črpalke in ventile v vrednosti 11.269,27 EUR.
- podjetje Wilo je dobavilo sistemske črpalke v vrednosti 13.871,89 EUR.
- Podjetje Na pot je dobavilo Danfoss ventile v vrednosti 7.658,00 EUR, podjetje Esta pa lopute in kompenzatorje v vrednosti 24.678,56 EUR, toplotno izolacijo cevovodov je izvedlo podjetje Izonur v vrednosti 12.911,07 EUR.
- Vsa montažna dela in zagon je izvedlo podjetje Arba Plus v skupni vrednosti 78.339,29 EUR, nadzor izvajanja del je opravilo podjetje Biro ES v vrednosti 1.885,12 EUR.
- Dobavo programske opreme in programiranje je izvedlo podjetje Metronik v vrednosti 12.227,36 EUR.

Vzporedno z gradbeno prenovno dvorane smo morali prenoviti večino elektroinštalacij in svetil. Zaradi dodatnih zahtev in pogojev varovanja kulturne dediščine je bil načrtovani obseg prenove občutno prekoračen, zlasti je na dvig stroškov vplivala izdelava replik svetil iz leta 1980.

- Celovito prenovno dvoranske elektroinštalacije ter varnostno razsvetljavo stopnic je izvedlo podjetje Arba Plus v vrednosti 45.381,19 EUR.
- Izdelavo in montažo dvoranskih svetil na stopnišču po zahtevi ZVKDRS je opravilo podjetje Arba Plus v vrednosti 16.635,29 EUR, nosilce za luči je izdelalo podjetje Ključavničarstvo Mehle v vrednosti 746,98 EUR.

- Prenovo elektroinštalacije odrske tehnike je izvedlo podjetje Elsis v vrednosti 5.016,65 EUR, posodobitev šibkotočne inštalacije pa sta izvedli Montaža Žunič v vrednosti 1.769,15 EUR in EMG v vrednosti 2.061,57 EUR, inštalacijski in montažni material za krmilnonadzorni sistem je dobavilo podjetje EIC v vrednosti 2.985,69 EUR.

V letu 2013 smo pospešeno posodabljali tehnologijo filmskih projekcij, saj je ukinjanje klasičnega filmskega traku resno ogrozilo izvedbo našega vsakoletnega filmskega festivala Liffe. Kljub uvedbi digitalnih filmskih projekcij smo obdržali in nadgradili še klasične kinoprojektorje tako v Linhartovi kot tudi Kosovelovi dvorani.

- Za vzpostavitev in delovanje avdio sistema za slušno prizadete smo kupili induktivne zanke ojačevalnike za dve dvorani v vrednosti 1.436,10 EUR, ki jih je dobavilo podjetje Humantechnik, ter napravo za neprekinjeno napajanje podjetja Plan-net v vrednosti 811,54 EUR.
- Podjetje TSE je dobavilo digitalni kino projektor DCP Barco v vrednosti 56.206,03 EUR ter dodatna spominska polja v vrednosti 1.726,8 EUR, podjetje AVC je dobavilo preklopnik za kinoprojektor v vrednosti 2.548,27 EUR in podjetje Intek je dobavilo Blu-ray predvajalnike v vrednosti 2.592,23 EUR.
- Podjetje TSE je dobavilo tudi širokokotni objektiv za DLP- projektor
- v vrednosti 6.734,95 EUR.
- Za nadgradnjo klasičnih kinoprojektorjev je podjetje TSE dobavilo in montiralo dodatno opremo v skupni vrednosti 14.582,60 EUR.
- Montažo krmilnega sistema je izvedlo podjetje EIS v vrednosti 1.289,82 EUR.

V letu 2013 smo nadaljevali tudi posodabljanje odrske tehnologije saj sedanji sistemi niso več zagotavljali varnega obratovanja.

- Podjetje Elsis je tako povsem obnovilo komandno-upravljavski sklop za vso odrsko tehniko na odru v skupni vrednosti 27.227,76 EUR, Ključavničarstvo Mehle pa je izdelalo in vgradilo sistem varnostnih letev na dviznih platformah v vrednosti 2.060,67 EUR.

INFORMACIJSKO SREDIŠČE

V triletni program posodobitve prostorov v CD smo vključili tudi prenovu informacijskega središča v podhodu Maximarketa. Prenova je obsegala posodobitev prodaje vstopnic, prezračevanja, osvetlitve in varovanja prostora v celoti.

- Gradbeno-obrtniška in elektroinštalacijska dela je izvedlo podjetje Arba Plus v skupni vrednosti 104.012,98 EUR, projekt PZI za elektroinštalacije je izdelalo podjetje Proelit v vrednosti 987,70 EUR.
- Projekt prezračevanja in strojnih instalacij je izdelalo podjetje BiroES v vrednosti 755,30 EUR, izvedbo vseh strojnoinštalacijskih del je opravilo podjetje OMP v vrednosti 13.157,12 EUR.
- Tehnološko in drugo opremo so dobavila naslednja podjetja: EIS je dobavil opremo za digitalno oglaševanje v skupni vrednosti 7.850,97 EUR, Infinitus veliki zunanji prikazovalnik v vrednosti 14.786,41 EUR, Gambit trade je dobavil računalniške monitorje v vrednosti 1.097,16 EUR, Dat-con zvočnike v vrednosti 153,76 EUR, Elektroakustika ojačevalnik v vrednosti 471,22 EUR, Piara blagajniške predale v vrednosti 618,75 EUR in Vama stenske okvirje v vrednosti 2.070,65 EUR.

DRUGE PRENOVE PROSTOROV/ KLUB CD, V. NADSTROPJE

V načrt posodobitev ali nadgradnje zmogljivosti smo v letu 2013 vključili tudi nujno potrebno tehnično kabino v Klubu CD. Gradnjo je narekoval predvsem povečan in raznovrsten program v Klubu. Za kakovostno tehnično podporo prireditvam je bilo treba občutno povečati in tehnološko

posodobiti prostor. Vzporedno s prostori v Klubu postopno nadaljujemo gradnjo dvoranskih kapacitet v 5. nadstropju in predelavo osebnega dvigala.

- Projekt preureditve tehnične kabine je izdelal arhitekt A. Kasal v vrednosti 2.000 EUR, vsa prenovitvena dela je izvedlo podjetje Arba Plus v skupni vrednosti 40.073,96 EUR, okenske zavese je dobavilo podjetje Maori v vrednosti 226,21 EUR, popise del je izvedlo P. Studio v vrednosti 191,73 EUR, statični izračun je izdelal A. Berce v vrednosti 400 EUR.
- Prenovo osebnega dvigala št. 5 je izvedlo podjetje Dvigalotehnika F. Debevec v vrednosti 32.966,04 EUR.
- Za nadaljevanje investicije v 5. nadstropju smo pridobili projekte PZI za arhitekturo (IZTR) v vrednosti 12.371,10 EUR, spremembo projekta elektroinštalacij je izdelal Proelit v vrednosti 3.358,18 EUR, spremembe strojnih instalacij Biro ES v vrednosti 1.394,40 EUR in spremembe projekta nadzora VTZ v vrednosti 476,42 EUR.
- Manjša pripravljalna dela skupno s tehničnim prostorom je izvedel M. Cakiqi s.p. v vrednosti 9.344,30 EUR.

TABELA 19: Realizacija investicijskega programa v letu 2013¹⁵

	koda	načrtovane nabave po stroškovnih mestih	načrtovano	Realizirano		
			skupaj v EUR	MK aneks št. 3	CD	skupaj MK+CD
1.		Gallusova dvorana				
1.1.1	880010113	Fazna izvedba el. motornih vlekov	185.000	174.972,21	11.801,62	186.773,83
1.1.2	880010213	Elektro instalacije scenske osvetljave	11.500	11.590,25	1.263,46	12.853,71
	880010313	Oprema za osvetljavo	1.000	459,50		459,50
1.1.4	880011213	Prenova dvoranskih sedežev in parketa	680.000	625.786,62	59.246,22	685.032,84
		Skupaj:	877.500	812.808,58	72.311,30	885.119,88
2.		Linhartova dvorana				
2.1	880020113	Projektna dokumentacija in nadzor	26.500	21.906,12	2.968,82	24.874,94
2.2	880020213	Gradbeno obrtniška dela	476.000	409.393,14	38.087,99	447.481,13
2.3	880020313	Strojni sistemi in instalacije	210.000	153.301,50	52.471,03	205.772,53
2.4	880020413	Elektro instalacije	64.000	43.223,80	31.372,72	74.596,52
2.5	880020513	Oprema za ozvočenje	2.500	2.247,63		2.247,63
2.6	880020613	Oprema multi medije in kino	84.000	44.952,53	40.394,11	85.346,64
2.7	880020813	Odrska tehnika	28.000	24.622,64	4.665,79	29.288,43
		Skupaj:	891.000	699.647,36	169.960,46	869.607,82
3.		Informacijsko središče				
3.1	880040213	Obrtniška dela	48.200	41.435,91	14.714,18	56.150,09
3.2	880040313	Strojni sistemi in instalacije	11.000	13.157,12	755,30	13.912,42
3.3	880040413	Elektro instalacije in svetila	32.000	34.136,42	14.714,18	48.850,60
3.4	880040513	Notranja oprema	24.400	8.929,59	18.100,81	27.030,40
		Skupaj:	115.600	97.659,06	48.284,45	145.943,51
4.		Tehnološka oprema				
4.1	880030113	Digitalna video aparatura		5.455,17		5.455,17
4.2	880030313	Reflektorji	15.000	15.245,44		15.245,44
		Skupaj:		20.700,16		20.700,61
		Druge prenove prostorov				
4.1	880160213	Gradbeno obrtniška dela	65.000	46.757,34	17.442,21	64.199,55
4.2	880160313	Strojni sistemi in instalacije	1.400	1.394,40		1.394,40
4.3	880160413	Elektro instalacije in dvigalo	38.000	36.800,64	400,00	37.200,64
		Skupaj:	104.400	84.952,38	17.842,21	102.794,59

Zaključek

V letu 2013 smo zaključili večletni ciklus prenov dvoran in sistemov, ki ga je finančno podprlo zlasti Ministrstvo za kulturo RS. V obdobju 2010-2013 smo uspešno prenovili ključne prostore ko so Gallusova in Linhartova dvorana ter I. preddverje. Vzporedno z dvoranskimi prenovami smo

¹⁵ Tabele vključujejo vse prejete in plačane račune za opravljena dela v letu 2013.

pospešeno posodabljali sisteme prezračevanja in ogrevanja ter elektroenergetske sklope. Naš cilj, da ob uvajanju sodobnejših tehnologij občutno zmanjšamo porabo ključnih energentov, je dosežen in se kaže z manjšimi obratovalnimi stroški. Tudi na področju tehnične izvedbe programa smo uspešno vključevali nove tehnološke rešitve zlasti na področju digitalizacije sistemov.

Kot je razvidno iz tabele 20 je bila načrtovana vrednost programa prenove CD za obdobje od leta 2010 do 2013 6,654.600 EUR. Uresničena je v višini 6,754.689 EUR, to je 1,5 odstotka ali 100.089 EUR več kot smo načrtovali pred petimi leti. Dinamiko izvajanja del in financiranja smo vsako leto uskladili z aneksom k pogodbi med MK in CD.

TABELA 20: Primerjava uresničenih in načrtovanih virov financiranja prenove CD od leta 2010 do 2013

Vir financiranja	2010	2011	2012	2013	Skupaj	deleži v %
<i>Iskra d.d. načrtovano</i>	0	62.800	28.800	139.315	230.915	3,47
Iskra d.d. uresničeno	0	0	0	0	0	0
<i>Neproračunski prihodki CD načrtovano</i>	301.800	371.200	0	0	673.000	10,11
Neproračunski prihodki CD uresničeno	301.801	226.652	204.931,96	308.394,44	1.041.779	15,42
<i>Sredstva proračuna / MK načrtovano</i>	1.619.000	981.000	2.350.000	800.685	5.750.685	86,42
Sredstva proračuna / MK uresničeno	1.619.000	1.478.141	900.000	1.715.768	5.712.909	84,58
Skupaj načrtovano	1.920.800	1.415.000	2.378.800	940.000	6.654.600	100,00
Skupaj uresničeno	1.920.801	1.704.793	1.104.932	2.024.162	6.754.689	100,00
<i>v % načrtovano</i>	28,86	21,26	35,75	14,13	100,00	
v % uresničeno	28,44	25,24	16,36	29,97	100,00	

- Ministrstvo za kulturo je zagotovilo za program prenove 5,712.909 EUR, to je 84,58 % sredstev ali 37.776 EUR manj kot je bilo prvotno načrtovano.
- Iskra d.d. bi morala zagotoviti 3,47 % sredstev, to je 230.915 EUR. Zagotovila ni nič.
- Cankarjev dom je iz neproračunskih virov (predvsem z dejavnostjo na trgu) zagotovil 1,041.779 EUR, to je 15,42 % vseh sredstev za prenovo ali 368.779 EUR več kot je bilo načrtovano. Delež prihodkov CD za program prenove je bil načrtovan 10,11 %, uresničen pa kar 15,42 % delež. S tem je CD zagotovil vsa sredstva, ki bi jih morala zagotoviti Iskra d.d. in sredstva za uresničenje dopolnjenega programa prenove.

DRUGA POSODABLJANJA, NAKUPI OPREME IN DROBNEGA INVENTARJA

V letu 2013 je bil obseg drugih investicijskovzdrževalnih del in nakupov opreme nekoliko zmanjšan, saj so obsežna prenovitvena dela v Gallusovi in Linhartovi dvorani že zajela vrsto obnovitvenih del. Tako smo izvedli le tista dela, ki so bila nujno potrebna v prostorih in napravah.

Izvedli smo naslednje preнове:

- obnova dvoranske tribune v Dvorani Duše Počkaj, ki jo je izvedlo podjetje Inventa v vrednosti 575,19 EUR;
- dograditev kovinskega podesta – Ključavničarstvo Mehle v vrednosti 447,37 EUR;
- zamenjava kuhinjskih elementov – Merkur vrednost 399,73 EUR;
- obnova talnih površin v Klubu CD in Drugem preddverju – Parketarstvo Mrzlikar v vrednosti 6858,53 EUR.

V letu 2013 smo imeli tudi nekaj nenačrtovanih, a vendar nujnih del, ki jih zaradi pomembnosti nismo mogli odložiti:

- Zamenjavo glavnega hidravličnega ventila za pogon odrskih lamel je dobavilo podjetje LA-CO v vrednosti 2.634,25 EUR.
- Obnovo inštalacij za videodistribucijo signala je izvedlo podjetje Montaža Žunič v vrednosti 1.653,95 EUR.
- Montažo visokonapetostnih odklopnikov v transformatorski postaji je izvedel IMP Ten v vrednosti 6.185,55 EUR.
- Investicijskovzdrževalna dela na zavornem sistemu odrskih vlekov je izvedlo podjetje Remind v vrednosti 5.877,83 EUR.
- Prenovo talnih oblog v prostorih tehnične izvedbe je izvedlo Parketarstvo Mrzlikar v vrednosti 6.536,65 EUR.

V okviru posodabljanja tehnološke opreme za izvedbo programa in prireditev ter sledenja tehnološkemu razvoju na področju informatike in telekomunikacij smo vložili znatna sredstva tudi v nakup sodobne tehnične opreme, kot sledi:

- Podjetje Rap-ing je dobavilo digitalni videopreklopnik Data video HS 20008 v vrednosti 5.455,17 EUR ter analogno-digitalni vmesnik v vrednosti 491,90 EUR.
- Za scensko osvetljavo smo kupili namenske reflektorje Selecon Beamspot, ki jih je dobavilo podjetje MK light-sound v vrednosti 15.245,4 EUR.
- Za digitalne projekcije filmov smo kupili avdio mešalno mizo, ki jo je dobavilo podjetje AVC v vrednosti 354,41 EUR, in digitalni avdio modul Crestron za prenos zvoka v digitalnem okolju, modul je dobavilo podjetje EIS v vrednosti 3.255,37 EUR.
- Za digitalne projekcije in snemanja smo kupili kamero JVC (dobavilo jo je podjetje Slak) v vrednosti 5.723,70 EUR ter dva digitalna projektorja za podnaslavljanje filmov v vrednosti 2.296,86 EUR (dobavilo podjetje Lestra).
- Za ozvočenje in snemanje smo kupili dve brezžični komunikacijski postaji Clearcom (dobavilo podjetje AVC) v vrednosti 3.117,52 EUR, avdio ojačevalnik je dobavilo podjetje Elektroakustika v vrednosti 746,93 EUR ter brezžične mikrofone, ki jih je dobavilo podjetje Thomann v vrednosti 2.507,47 EUR.
- Za potrebe prevoza smo dosednji dotrajani kombi zamenjali z novim (rabljenim) pri podjetju AC-Intercar v vrednosti 21.500 EUR.
- Za potrebe splošnega vzdrževanja smo kupili samohodni čistilni stroj za parket, ki ga je dobavilo podjetje Kukl v vrednosti 4.923,39 EUR, ter polirni stroj firme Pangoslar v vrednosti 1.468,77 EUR.

Na področju informatike in telekomunikacij smo opravili naslednje nakupe:

- Podjetje Gambit trade je dobavilo systemske naprave v vrednosti 987,8 EUR ter računalnike in monitorje v skupni vrednosti 2.258,87 EUR.
- Programsko opremo smo kupili Coreldraw v vrednosti 5.651 EUR in Microsoft Visual Studio v vrednosti 1.756,42 EUR.

V letu 2013 smo nakupili drobni inventar - predvsem gre za delovna sredstva in orodje za varno delo naših delavcev, mobilne telefone, pohištvo in drugo funkcionalno opremo za izvedbo prireditev.

- Za programske potrebe smo kupili dva čitalnika (Programski atelje A&Z) v vrednosti 660,97 EUR in TV-monitorje (Rudnidis) v vrednosti 366,03 EUR.
- Transportne vozičke in lestev je izdelalo po naših zahtevah Ključavničarstvo Mehle v skupni vrednosti 1.467,61 EUR ter opravilo nakup ročnega viličarja (Jungheinrich) v vrednosti 414,91 EUR in ročni vrtalnik (G-M&M) v vrednosti 146,40 EUR.
- Za ozvočenje in snemanje smo kupili slušalke (Grothusen) v vrednosti 446,12 EUR ter mize in vozičke (Ključavničarstvo Mehle) v vrednosti 987,01 EUR.
- Za potrebe izvedbe multimedijskih projektov smo kupili IR-kamere, dvižno napravo, monitorje in spominske enote v skupni vrednosti 1.832,28 EUR.

- Nakup pohištvenih elementov je bil v glavnem namenjen opreми tehničnih prostorov v skupni vrednosti 2.943,50 EUR.
- Posodobitev telekomunikacijske opreme je bila namenjena predvsem nakupu sodobnih mobilnih telefonov, za katere smo razvili vrsto aplikacij, ki zaposlenim omogočajo boljše delo. Vrednost nakupov mobilnih telefonov je v letu 2013 zanašala 6.893,16 EUR.
- Za potrebe odrov smo kupili še razno odrsko opreme – praktikable, klančine, lestve v skupni vrednosti 2.596,99 EUR.

TABELA 21: Povzetek uresničitve investicijskega načrta za leto 2013¹⁶

Nabave po stroškovnih mestih	načrtovano	uresničeno
	v EUR	V EUR
Gallusova dvorana	877.500	885.120
Linhartova dvorana	891.000	869.608
Informacijsko središče	115.600	145.943
5. nadstropje in Klub CD	104.400	88.849
Drugo	89.400	128.272
Skupaj	2.090.900	2.117.792

TABELA 22: Viri financiranja investicijskega programa v letu 2013

Viri financiranja	načrtovano	uresničeno
MK po pogodbi za leto 2013	1.715.768	1.715.768
MK zamujeno plačilo za leto 2012		108.277
Filmski sklad / sofinanciranje nakupa digitalnega projektorja	20.000	20.000
dejavnost CD na trgu	173.931	189.123
prihodki javne službe	99.457	2.879
presežek prihodkov iz leta 2012	81.744	81.744
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	2.090.900	2.117.791

Sklep

V letu 2013 smo končali večletni cikel prenov dvoran in sistemov, ki ga je podprlo, zlasti finančno, Ministrstvo za kulturo. V obdobju 2010–13 smo uspešno prenovili ključne prostore, kot so Gallusova in Linhartova dvorana ter Prvo preddverje. Vzporedno z dvoranskimi prenovami smo pospešeno posodabljali sisteme prezračevanja in ogrevanja ter tudi elektroenergetske sklope. Naš cilj je bil ob uvajanju sodobnejših tehnologij doseči občutno zmanjšanje porabe ključnih energentov, kar se že kaže v zmanjšanju obratovalnih stroškov. Tudi v tehnični izvedbi programa smo uspešno vključevali nove tehnološke sisteme zlasti iz digitalizacije sistemov.

¹⁶ Podatki v tabelah 20 in 21 so usklajeni z računovodskimi izkazi za leto 2013.

1.10 TRŽNO KOMUNICIRANJE IN ODNOSI Z JAVNOSTMI

Uvodne ugotovitve

Leto 2013 je bilo zaradi vse globlje krize, ki je že v minulih dveh letih začela opazno spreminjati kupno moč (in navade) obiskovalcev CD (zmanjševalo pa se je tudi zanimanje pokroviteljev in darovalcev ter zanimanje poslovnih partnerjev/strank za najem prostorov v CD) zagotovo eno najtežjih doslej. Premišljene programske odločitve, previdno načrtovanje števila prodanih vstopnic (ter drugih dohodkov) in ustrezna racionalizacija tržnega komuniciranja s poudarkom na kreativnosti in inovativnosti sporočanja so bili zato nujni predpogoj za uspešno delo.

Pestrost kulturno-umetniškega programa je zagotavljala, da zanimanje za CD med obiskovalci ni upadlo, široka ponudba kulturnih prireditev v Ljubljani pa je v letu 2013 še pogosteje povzročala, da so se obiskovalci zaradi zmanjšane družinskega proračuna lahko odločili za ogled manjšega števila prireditev. Ob vsem tem in večji konkurenci na trgu kulture je v letu 2013 bitka za vsakega novega obiskovalca postala še ostrejša. Če bi uspeh tržnega komuniciranja CD sodili le po številu prodanih vstopnic, se pogosto v take boje morda sploh ne bi bilo (finančno) upravičeno spustiti: sredstva, ki jih je v trženje treba vložiti, da bi k nakupu vstopnice prepričali enega novega obiskovalca, so pogosto (sploh ko gre za manjše dogodke, na primer slovenske produkcije v DDP), previsoki. Cankarjev dom kot osrednja slovenska kulturna ustanova (predvsem pa tudi zato, ker je sofinanciran od MK) učinku tržnega komuniciranja seveda ne meri le v prodanih vstopnicah, temveč tudi v širjenju glasu o programu (tako v strokovni kot v splošni javnosti), novih idejah in vsebinah, ki jih ta ponuja in ki so pomembne v našem prostoru.

Rahel upad deleža prodanih vstopnic je bilo zaznati že v letu 2012 (z 61 odstotkov v letih 2010 in 2011 na 57,7 odstotka), zato je spodbuden podatek, da se je v letu 2013 ta trend padanja ustavil, saj je delež prodanih vstopnic dosegel 58,1 %. Če smo v letu 2012 v primerjavi z letom 2011 obdržali povprečno ceno vstopnice na enaki ravni (11,46 EUR), pa se je v letu 2013 v povprečju zvišala za 0,35 EUR. Ob manjšem številu prireditev z vstopnino (821; v letu 2013 pa 852) se je za 5.367 zmanjšalo skupno število prodanih vstopnic. Razveseljivo je, da je največje povečanje deleža prodanih vstopnic v drugi glasbi (v 2012: 60,6 %, v 2013 pa 70,6 %), ki je leto prej (2012 v primerjavi z 2011) dosegal največji padec (za 5,3 %). Povečanje tega deleža je dobra novica tako s stališča prodajne (finančne) uspešnosti (16 % prihodka od prodanih vstopnic prispeva program druge glasbe) kot tudi z vidika razvoja publike, ki je kljub naraščajoči konkurenci (ta najhitreje raste prav v drugi glasbi) prepoznala konkurenčno prednost CD.

Eden večjih uspehov leta 2013 je izjemno dobra prodaja Zlatega abonmaja za izven (prva koncerta sta bila razprodana). Kljub rahlemu upadu abonmajskega vpisa (za 54 abonmajev) je v finančnem smislu leto 2013 za Zlati abonma eno najuspešnejših. Prodajno razmeroma uspešna in medijsko zelo odmevna je bila koprodukcija s SNG Opero in baletom Ljubljana Leteči Holandec v začetku januarja 2013. Projekt je bil medijsko dobro pokrit, obiskovalci navdušeni, kritike pa zadržane. Celostna podoba opere je prejela veliko pohval in nagrado strokovne javnosti. Tudi oba novembrska festivala, LIFFe in Slovenski knjižni sejem, sta bila odlično obiskana in medijsko zelo odmevna. Takšni dogodki privabijo v CD zelo raznovrstno strukturo obiskovalcev, kar je zagotovo dobrodošlo pri konkurenčnem pozicioniranju CD.

Izkušnje zadnjih dveh let učijo, da je v našem prostoru kljub vse globlji krizi in upadu življenjskega standarda, še zanimanje za velika umetniška imena in nišne projekte. Dobra prodaja abonmaja za najmlajšo publiko Moj prvi abonma (od 5 do 10 let) pa je morda znak, da se tudi za prihodnost slovenskega občinstva še ni bati. Najbolj zaskrbljujoča sta podatka o upadanju in staranju abonentov SF in nezanimanju občinstva za sodobne plesne in gledališke predstave. Ta težava, s katero se sooča veliko evropskih kulturnih institucij, bo ena od osi, po kateri bomo tudi v prihodnje razvijali občinstvo in ocenjevali uspehe.

Tržno komuniciranje

Pojavljanje v tiskanih medijih

Cankarjev dom se že vrsto let s plačljivo vsebino redno pojavlja le v dveh tiskanih medijih: dnevnikih Delo in Dnevnik. V Delu tako že od septembra 1985 vsako zadnjo soboto v mesecu objavimo

celostranski koledar z napovedmi prireditev za prihodnji mesec. Na program CD pa v obeh navedenih dnevnikih še opozarjamo z dnevnimi objavami. Tednik Mladina je v letu 2012 obnovil medijsko pokroviteljstvo Cankarjevih torkov. V začetku septembra smo letno programsko publikacijo, v kateri je predstavljena večina programa za sezono, priložili ljubljanski izdaji sobotnega Dela. Ohranili smo dobro sprejeto novost lanskega leta – objavo cen za vse prireditve do konca sezone 2013/14. S tem smo želeli naš program, predvsem pa ugodno cenovno politiko, predstaviti čim širšemu krogu obiskovalcev. Oblikovno je bila programska knjižica bolj prepoznavna in preglednejša ter je z grafičnimi elementi, poudarki pomembnih podatkov, zaznamki v besedilu, uvajanjem »rubrik« in različnim oblikovanjem strani lovila pozornost tudi manj pozornega bralca.

Kot v kulturno-umetniškem programu se je tudi v kongresno-komercialnem sektorju zakup oglasnega prostora v medijih zelo zmanjšal, več prizadevanja pa je bilo vloženega v sodelovanje pri tematskih uredniških vsebinah in intervjujih. Z revijo Kongres se je ta dejavnost CD predstavila tudi v tujini, povečana pa je bila prisotnost dejavnosti na trgu CD v e-mesečnikih Slovenskega kongresnega urada in Turizma Ljubljana.

Trg tiskanih medijev se je v Sloveniji v zadnjih letih zelo spremenil. Zgovorni so podatki, ki jih je objavila agencija Mediana: bralci, stari med petdeset in sedemdeset let, v povprečju berejo časnike (v tiskani obliki) 43 min/dan, tisti v starostni skupini 33 do 48 let pol ure dnevno, najmlajši, med 15 in 32 let, pa le še 26 min/dan. Vse to kaže, da se tudi svet tiskanih medijev vse bolj digitalizira; papir zamenjujejo spletne izdaje in portali, zato je tudi CD v letu 2013 še okrepil spletno pojavnost (o tem več v nadaljevanju), opušča pa skoraj vse oblike zakupa prostora v tiskanih medijih.

Radijsko in televizijsko oglaševanje

CD že vrsto let odlično sodeluje s številnimi radijskimi postajami: Radiem Študent, Val 202, Ra Slovenija International in III. programom Ra Slovenija; pa tudi s kulturnimi redakcijami TV SLO in osrednjih slovenskih komercialnih televizij. Cankarjev dom svojega programa razen nekaterih večjih projektov sicer ni oglaševal na nobeni radijski postaji (z izjemo Radia Val 202 in Slovenija International), tudi plačano pojavljanje na televiziji je redkost (Kulturni bazar na TV SLO, Liffé na POP TV in Kanalu A). Izredno visoka cena zakupa televizijskega časa in relativno draga produkcija TV oglasov tega ne omogočata. Še posebej žalosti in preseneča dejstvo, da nam kljub večkratnim poskusom, da bi z RTV SLO dosegli dogovor o medsebojnem sodelovanju, ne uspe doreči za CD sprejemljivih cen oglaševanja (ali vsaj enakih tistim, ki jih lahko dobi CD na komercialnih televizijah). TV-oglasi so se izkazali kot učinkovito komunikacijsko orodje predvsem v hladnih mesecih oz. v mesecih slabega vremena, ko so ljudje več doma in je plakatiranje le delno učinkovito; hkrati pa nagovarjajo publiko tudi širše, zunaj Ljubljane, ki bi jo tovrstna ponudba morda pritegnila. Kljub dogovoru o znatnem popustu je cena oglaševanja na RTV SLO previsoka in ne omogoča plačanega pojavljanja, a sodelovanje s kulturnimi uredništvii RTV SLO ostaja na visoki ravni.

Zunanje oglaševanje

Javno plakatiranje ostaja za področja druge glasbe, pa tudi plesa in razstavnega programa, pomembno orodje tržnega komuniciranja, saj z dokaj nizkim finančnim vložkom doseže pomemben del ciljnega občinstva (urbano prebivalstvo, mlade). V letu 2012 smo z zgodnjim zakupom plakatnih površin poskrbeli, da je Cankarjev dom pri ponudnikih dobil boljše lokacije, a se zaradi obilice kulturne ponudbe v Ljubljani pogosto dogaja, da plakat konkurence visi tik ob našem. Na plakatnih površinah ob CD smo redno opozarjali na naše prireditve, s prenovo Informacijskega središča septembra 2013 pa je bila velika pridobitev tudi elektronski ekran pred blagajno CD (v podhodu Maxija), kjer so objavljeni posnetki in izseki naših prireditev. V sklopu tržnega komuniciranja LIFFe smo uvedli mestni avtobus s celotno grafično podobo LIFFa, ki je od junija do novembra 2013 vozil po različnih progah po mestu in opozarjal na prihajajoči festival.

Ker je stroškovno neučinkovito s konkurenco »tekmovati« v številu plakatnih površin ali drugem zakupu prostora, bo CD v prihodnjih letih poskušal najti svoje nišne komunikacijske kanale in izvajal alternativne marketinške (on- in offline) akcije.

Korporativno oglaševanje

Za korporativno oglaševanje ni namenskih sredstev, v 2013 pa smo že tretje leto s PR-akcijami o mestnem čebelarstvu na eni od streh CD opozarjali na ekološko zavzetost in skrb za okolje (slogan

akcije ostaja S kulturo do narave). V letu 2012 so bile osrednja »tema« korporativnega komuniciranja orgle (30-letnica), v letu 2013 pa smo želeli obuditi zavest o pomenu kulture v vsakodnevem življenju posameznika. Tako smo za vrtčevske in šolske skupine poleg ogleda prireditev v CD ponudili brezplačen ogled Cankarjevega doma z delavnico Brki in skodelica kave. Na prej omenjeno sporočilo smo opozorili tudi z novoletno čestitko (v elektronski obliki), ki je naletela na odličen odziv in opozarjala, da je v kulturi »vedno pomlad«. Pomladno prenovljeni smo (s prenovo Linhartove dvorane, sedežev v Gallusovi dvorani in Informacijskega središča CD) zakorakali v drugo polovico (jesenski del) leta 2013, kar je bilo medijsko zelo odmevno, neredke pa so bile tudi pohvale obiskovalcev.

Direktna prodaja

Organizacija skupinskega obiska prireditev v CD se je v minulem letu osredotočila na dosedanje sodelovanje z organizatorji obiska v podjetjih, društvih, šolah, zavodih, agencijah. Kljub precejšnjemu prizadevanju v letu 2013 nismo občutno povečali števila organizatorjev obiska, s katerimi bi redno sodelovali. Delno gre to zagotovo pripisati dejstvu, da se je sodelavka, ki je v 4-urnem delavniku pokrivala izključno to področje, upokojila, nove zaposlitve pa zaradi varčevalnih ukrepov nismo izvedli. To delo se je sicer prerazporedilo po kulturno-umetniških področjih med vodje promocije, a izkušnje so pokazale, da je bolje, če vse skupine pokriva ena oseba. V prihodnje bo morda zato potrebna reorganizacija dela ali ob ugodnejših finančnih razmerah nova zaposlitev. Drugi razlog pa je dejstvo, da številnim društvom in šolskim skupinam zmanjkuje sredstev za organizacijo obiska prireditev v CD (sploh če gre za skupine izven Ljubljane, ki morajo – kljub ugodnejši ceni vstopnic, ki jim jo ponudimo, kriti še stroške prevoza).

Kot pozitivno v neposredni prodaji pa lahko omenimo organizacijo Tretjega predstavitev dne programov resne glasbe v Cankarjevem domu v maju za ravnatelje glasbenih šol in profesorje glasbe. Pri organizaciji sta nas podpirala Ministrstvo za šolstvo in šport – oddelek za glasbeno šolstvo in Zveza slovenskih glasbenih šol. Udeležencem smo predstavili letni program resne glasbe, opere in baleta CD ter Slovenske filharmonije in Simfoničnega orkestra RTV Slovenija (ki sta bila soorganizatorja dogodka), ponazorili ugodno cenovno politiko za šolske skupine (cene vstopnic od 5 EUR naprej).

Korak bližje prav tako pomembni skupini obiskovalcev CD, upokojevcem oz. starejšim od 65 let, smo storili z razširitvijo upokojskih popustov na vse kategorije sedežev pri nakupu vstopnic pri blagajni CD (doslej so bile v to zajete le vstopnice v zadnji kategoriji sedežev). Ta novost je naletela na zelo dober odziv.

V letu 2013 smo za vrtčevske in šolske skupine začeli z direktno prodajo tržiti tudi ogled orgel s kratko demonstracijo igranja (zanjo je poskrbel skrbnik orgel CD, Sašo Frelih). Imeli smo dober odziv, o zanimivosti tega programa za mlade obiskovalce pa govori tudi vse večje zanimanje še v začetku leta 2014. Tudi v prihodnje bo direktna prodaja ostala pomemben del trženja, še krepiti in utrjevati nameravamo tudi odnose z dosedanjimi in prihodnjimi organizatorji skupinskega obiska.

Splet

Od leta 2012 zaznavamo naraščanje obiska spletne strani www.cd-cc.si, kar velja tudi za leto 2013. Povečalo se je tudi število različnih obiskovalcev, ki obiskujejo spletno stran CD, v letu 2013 pa se je povečalo tudi brskanje po strani. Trend naraščanja novih obiskovalcev spletne strani CD se je tako tudi v letu 2013 nadaljeval.

V letu 2013 so obiskovalci še vedno najpogosteje uporabljali brskalnik Firefox (30,3 %), na drugo mesto se je prebil Chrome (27,3 %), uporaba Internet Explorer pa je padla na tretje mesto (27 %). Največ obiskovalcev na našo stran »pripeljejo« brskalniki: po uporabi si sledijo google, najdi.si, search in facebook, le 15 % pa jih vstopa direktno na stran.

Odstotek uporabe Android browserja napoveduje stalno naraščanje uporabe pametnih telefonov in tablic, zato v CD oddelek za informacijsko tehnologijo že nekaj let razvija in posodablja aplikacije za pametne telefone. Skupaj je bilo za Android, Windows Phone in Iphone 484 prenosov aplikacije za CD in 408 za spletno stran LIFFe.

Tabela v nadaljevanju prikazuje obisk spletne strani Cankarjevega doma: ločuje med številom obiskov, različnimi obiskovalci, številom prikazanih strani, opredeljen pa je tudi čas, ki ga v povprečju posamezni obiskovalec preživi na spletni strani.

TABELA 23 Pregled obiskovalcev (Visitors Overview)

Leto	Število obiskov (Visits)	Različni obiskovalci (Unique Visitors)	Število prikazanih strani (Pageviews)	Čas na strani
2008	369.234	185.532	1.615.947	0:03:09
2009	419.317	209.526	1.758.308	0:03:01
2010	421.848	216.848	1.606.253	0:02:43
2011	398.650	215.660	1.467.368	0:02:37
2012	403.269	232.795	1.393.389	0:02:18
2013	478.068	293.226	1.530.903	0:02:15

Že vrsto let se Cankarjev dom (www.cd-cc.si) pojavlja na spletu tudi s festivalskimi spletnimi stranmi: Festival dokumentarnega filma (FDF), Ljubljanski mednarodni filmski festival (LIFFe), Slovenski knjižni sejem (SKS) in Jazz festival Ljubljana, od leta 2012 ima samostojno spletno stran Kulturni bazar. V letu 2013 je bil zaznan padec obiska festivalskih spletnih strani, kar pripisujemo povečani uporabi družbenih omrežij in drugih spletnih kanalov.

Tedensko pošiljamo elektronske novice o vseh dogodkih v CD na več 3300 naslovov, v letu 2013 so e-novice hkrati s prenovo spletne strani dobile tudi atraktivnejšo in bolj funkcionalno podobo.

April 2013 je prinesel tudi osvežitev (tako grafično kot vsebinsko) spletne strani Cankarjevega doma. Postala je uporabniku prijaznejša, bolj pregledna in privlačna. Hkrati s prenovo smo prek spleta ponudili 5-odstotni popust na vse kategorije sedežev in za vse prireditve.

V letu 2012 smo pridobili okrog 4500 novih kupcev prek spleta, v letu 2013 pa skoraj 6000 in lahko to akcijo opredelimo kot uspešno (vseh različnih prijavljenih uporabnikov v spletni trgovini je skoraj 40.000). Končni cilj te in podobnih ponudb je čim več obiskovalcev preusmeriti na splet, ki bo v prihodnjih letih zagotovo postal najpomembnejše (ne pa edino) orodje tržnega komuniciranja.

Socialna omrežja – Facebook in Twitter

Število oboževalcev Facebook strani Cankarjevega doma je v letu 2013 prešla številko 7000. Navzoči smo tudi na Twitterju. Oba nastopa, tako na Facebooku kot na Twitterju, bomo v prihodnje še nadgrajevali, saj obe platformi ponujata še precej maneverskega prostora za razvoj. Objave na Facebooku se sicer izboljšujejo, v letu 2013 smo začeli menjavati naslovne slike na profilu – s tem ta prostor izkoriščamo za dodatno promocijo. Začeli smo tudi izdelovati oglase za nagradne igre.

Odnosi z mediji

Cankarjev dom vsako leto nadgrajuje in pogloblja odnose z mediji; čeprav se je novinarsko poročanje v Sloveniji v zadnjih letih močno spremenilo (številni mediji varčujejo pri zaposlenih, tako novinarjev, ki bi bilo specializirani le za eno kulturno-umetniško področje, skoraj ni več oz. so redki) je CD uspelo ohraniti pogosto in poglobljeno pokritost v ključnih slovenskih dnevnikih, njihovih spletnih izdajah ter na radiih in televizijah. Tudi obiskanost novinarskih konferenc v CD ostaja tradicionalno dobra, zaznati je sicer upad, ki ni posledica nezanimanja za program CD, temveč že omenjenih kadrovske težav nekaterih medijev. Navedenemu navkljub pa je treba zapisati, da je opaziti trend, ko postajajo novinarske konference za medije vse manj zanimive; namesto tega si želijo ekskluzivnih t. i. »ena na ena« dogovorov, prek katerih lahko svojim bralcem predstavijo unikatne zgodbe in ideje.

Dobro zastopanost CD v medijih, usmerjeno in sprotno poročanje kulturno-umetniških in drugih dogodkih kaže tudi tabela v nadaljevanju.

TABELA 24: Medijske objave v letu 2013

Analiza medijskih objav – obdobje	od 1. 1. 2013	do 31. 12. 2013	skupno št. objav	Internetni	Radio	Televizija	Tiskani
januar	1. 1. 2013	31. 1. 2013	642	75	98	41	428
februar	1. 2. 2013	28. 2. 2013	764	101	134	39	490
marec	1. 3. 2013	31. 3. 2013	780	101	146	37	496
april	1. 4. 2013	30. 4. 2013	673	90	118	24	441
maj	1. 5. 2013	31. 5. 2013	492	81	78	22	311
junij	1. 6. 2013	30. 6. 2013	325	63	51	14	197
julij	1. 7. 2013	31. 7. 2013	193	36	19	7	131
avgust	1. 8. 2013	31. 8. 2013	127	15	11		101
september	1. 9. 2013	30. 9. 2013	538	68	100	17	353
oktober	1. 10. 2013	31. 10. 2013	634	82	104	30	418
november	1. 11. 2013	30. 11. 2013	943	130	205	44	564
december	1. 12. 2013	31. 12. 2013	739	92	116	47	484
Skupaj	1. 12. 2013	31. 12. 2013	6.850	934	1.180	322	4.414

V letu 2013 je bilo o Cankarjevem domu skupno objavljenih 6.850 objav v tiskanih, elektronskih (radio in TV) in spletnih medijih (leto prej 7.115). Manjše število objav je seveda tudi posledica manjšega števila prireditev v letu 2013 (821) v primerjavi z 2012 (852). Število objav v tiskanih medijih in na spletu je ostalo na skoraj enaki ravni kot lani, upadlo pa je število televizijskih in radijskih objav. Zadnji vrsti medijev sta sicer za CD še kako pomembni, a dejstvo je, da tako na televizijskih kot na radijskih postajah napovedi (razen na dan predstave) kulturno-umetniških prireditev ne objavljajo. Ker imajo neplačani avtorski novinarski prispevki (npr. intervjuji z avtorji, druge predstavitev in napovedi) lahko relativno velik vpliv na prodajo vstopnic, je večina prizadevanj PR usmerjena v to; medijem, ki po svoji uredniški politiki tega ne omogočajo, je zato posvečene manj pozornosti.

V splošnem je sicer mogoče opaziti izgubo moči medijev pri nakupni odločitvi obiskovalcev CD: ti se za nakup vstopnice veliko prej odločijo na podlagi priporočila bližnjega kot na podlagi medijske objave. V tem duhu smo v CD začeli krepiti pojavljanje na socialnih omrežjih, hkrati pa z načrtovanjem uvedbe sistema CRM (»customer related marketing«), s katerim bo mogoče natančneje prepoznati in analizirati vzgibe, želje in zanimanja, ki med obiskovalci CD prevladajo pri nakupni odločitvi.

Prenova centra za prodajo vstopnic v pasaži Maxija

Poseben pomen za številne obiskovalce CD in za boljše pogoje dela zaposlenih ima poletna prenova Informacijskega središča CD. Sodobno oblikovan in obiskovalcem prijazen prostor so v komunikacijskem smislu nadgradili ekrani in nove oglasne površine v notranjosti, ter velik dvostranski prikazovalnik pred vhodom v Informacijsko središče s katerim lahko učinkovito, opazno in atraktivno (s televizijskimi spoti, posnetki, odlomki iz predstav ali zvočnimi posnetki) opozarjamo obiskovalce in mimoidoče na program, ki ga CD ponuja.

Sklep

V zadnjem času so se razmere v tržnem komuniciranju kulturnih prireditev spremenile bolj kot prej v desetih ali dvajsetih letih. Svet, tudi Slovenija, je postal prepoln informacij. Dobra informacija je postala tista, ki je pisana na kožo posameznika. Družbena omrežja, na katerih je odzivnost cenjena in hitrost pričakovana, prisiljenost pa kaznovana, so postala pomemben dejavnik marketinškega uspeha

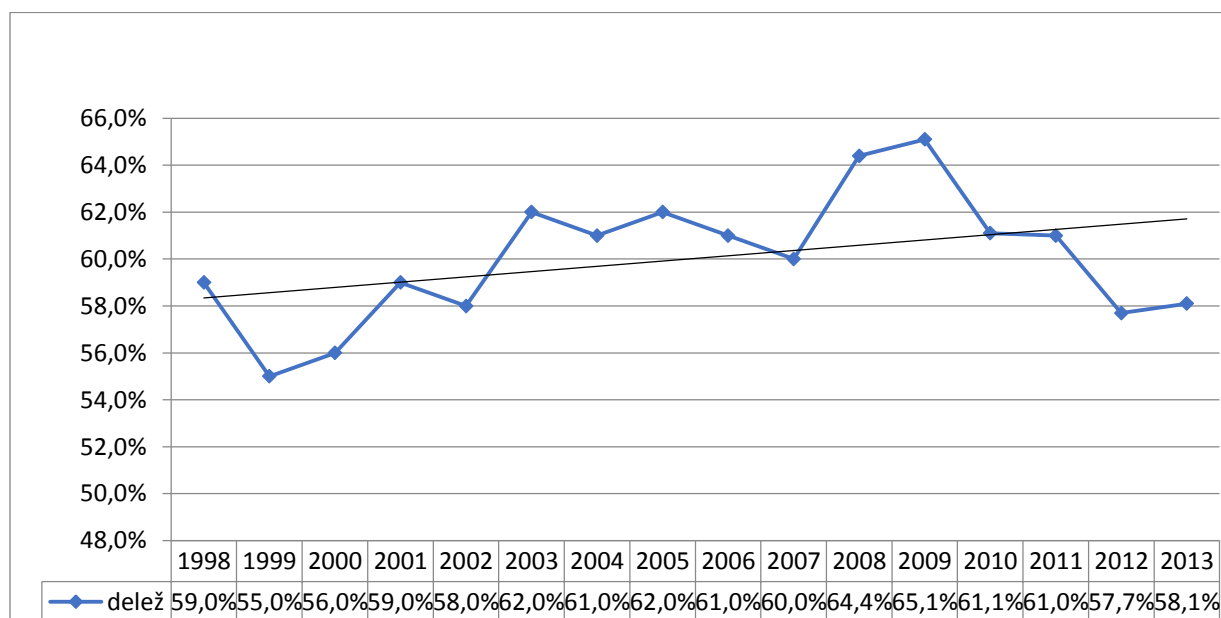
na trgu. Zaostrena konkurenca, gospodarska kriza, vse manj prostega časa posameznika, nižji družinski proračuni in še kaj dajejo nove smernice v razmišljanju ne le tržnega komuniciranja, temveč tudi v programskih odločitvah. Kljub vsem spremembam lahko v trženjskem smislu pod leto 2013 zapišemo – uspešno. Odlična prodaja vstopnic na LIFFe, prodajno uspešen Zlati abonma, porast števila abonmentov Srebrnega abonmaja, bolje obiskani Cankarjevi torki, svoje obiskovalce je ponovno našel Café Teater v Klubu CD, dober obisk prednovoletnih prireditev, polne kulturnovzgojne učne ure – vse to so razlogi, da tudi v leto 2014 vstopamo z optimizmom. Premišljeno programsko načrtovanje, dobra podpora tržnega komuniciranja ter tesno sodelovanje in usklajevanje trženjskih, prodajnih in komunikacijskih akcij lahko kljub zmanjšani kupni moči še dajo dobre rezultate.

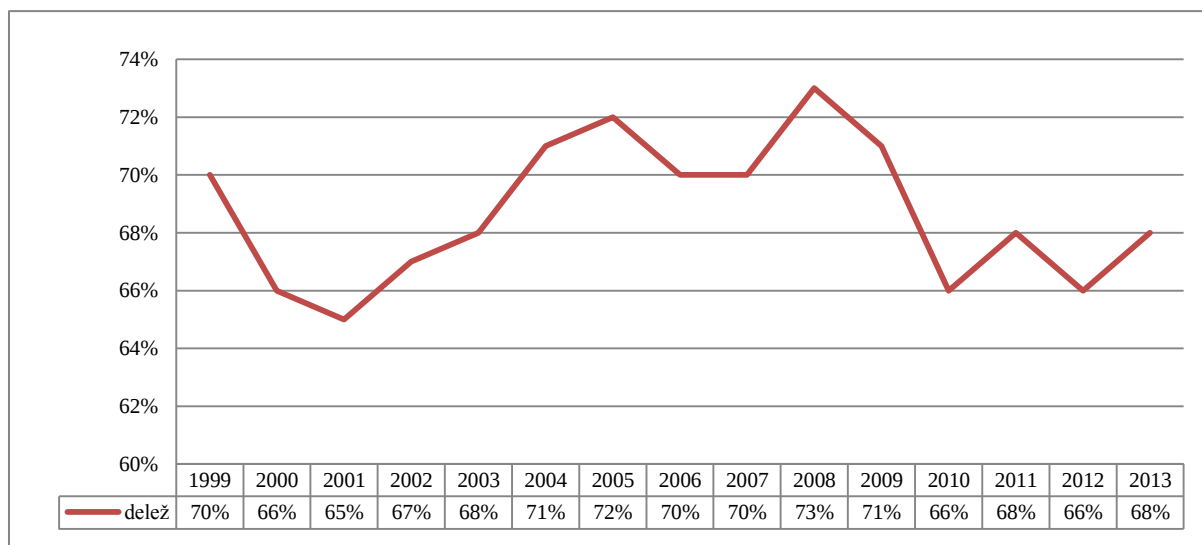
1.11 PRODAJA VSTOPNIC ZA PRIREDITVE JAVNE SLUŽBE V LETU 2013

Delež prodanih vstopnic (glede na število vstopnic v prodaji) je pomemben pokazatelj ustreznosti umeščanja posameznih prireditev v dvorane in prostore CD, čeprav je zaradi posebnosti posameznih prizorišč (akustika, orgle, kinoprojektor, odrska tehnologija ...) včasih nujno izvajati določene prireditve v (po številu sedežev) prevelikih, a po drugih merilih najprimernejših dvoranah.

Med cilji poslovanja CD je vsa leta zapisano, da naj bi prodali vsaj 60 % vstopnic, ki so v prodaji; v letu 2013 smo jih prodali 58,1 %, kar je 0,4 % več kot v letu 2012. Ciljni delež prodanih vstopnic je ostal pod 60 % pri prodaji vstopnic za prireditve gledališkega, plesnega in filmskega programa, ki zaradi specifičnosti (festivali, posebni cikli, veliko število sedežev v Linhartovi dvorani) ostaja v deležu prodanih vstopnic (glede na dvoranske zmogljivosti) celo pod 40 %, po povprečnem številu prodanih vstopnic na projekcijo pa ne zaostaja za drugimi kinematografi.

SLIKA 11: Delež prodanih vstopnic glede na število v prodaji od leta 1998 naprej za prireditve kulturno-umetniškega programa / brez razstav

SLIKA 12: Delež prodanih vstopnic glede na število v prodaji od leta 1999 naprej / brez razstav in filmskega programa

Prodaja vstopnic po dejavnostih javne službe

Za **821** (852) prireditev kulturno-umetniškega programa (brez razstav) je bilo v letu 2013 (2012) **prodanih 193.344** (198.711) vstopnic ali **58,1** (57,7) % vstopnic, ki so bile v prodaji¹⁷. **Povprečna cena vstopnice 11,80 EUR** je bila za 30 centov višja kot leta 2012, v povprečju je bilo prodanih 235 (233) vstopnic na prireditev.

V številu in deležih prodanih vstopnic niso upoštevane brezplačne vstopnice, namenjene promociji programa, novinarjem, pokroviteljem, darovalcem, gostom CD iz tujine, izvajalcem in koproducentom po pogodbah ter zaposlenim, ki si morajo po službeni dolžnosti ogledati prireditve. Teh vstopnic je približno 6 %.

Resna glasba: 103 (95) prireditve z vstopnino, 83.463 (79.340) prodanih vstopnic, to je 69,18 (69,7) %, od tega 41.441 (43.903) abonmajskih. Slabši obisk in trend padanja opazamo v zadnjih sezonah na abonmajskih koncertih Slovenske filharmonije, število prodanih vstopnic na koncert se je samo v zadnji sezoni v povprečju zmanjšalo za 50 vstopnic na koncert, delež prodanih vstopnic za koncerte SF je dosegel 66,7 % in je za skoraj 4 % manjši kot v prejšnji sezoni, ko je bilo prodanih 70,4 % vseh vstopnic, ki so bile v prodaji. Povprečna cena vstopnice je bila 13,90 (12,70) EUR. V povprečju smo prodali 810 (835) vstopnic na prireditev. Najbolje obiskani so bili koncerti v sklopu Zlatega abonmaja, za katere je bilo na šestih koncertih prodanih 95 % vstopnic, ki so bile v prodaji, po povprečni ceni 38,30 EUR. Razprodana sta bila tudi koncerta Simfonikov RTV s Siddharto (dvakrat) ter klavirska recitala Grigorija Sokolova in Jevgenija Kisina, vsi v Gallusovi dvorani. Za osem predstav Letečega Holandca v GD je bilo prodanih 6468 vstopnic (68 % vseh vstopnic, ki so bile v prodaji).

Druga glasba: 45 (50) prireditev z vstopnino, 14.415 (16.596) prodanih vstopnic, to je 70,56 (60,6) % vseh vstopnic, ki so bile v prodaji. Povprečna cena vstopnice je bila 23,90 (23,90) EUR. Povprečno je bilo prodanih 343 (332) vstopnic na prireditev. Cankarjevi torki in jazz ostajajo pri 57-odstotnem deležu prodanih vstopnic, za koncerte v sklopu Glasb sveta je bilo prodanih 70 %, za koncerte mejnih glasbenih zvrsti pa 77 % vseh vstopnic, ki so bile v prodaji.

¹⁷ Podatki vključujejo prodane abonmajske vstopnice (SF, RTV ...) za prireditve, ki so vključene v program javne službe CD.

Gledališče: 74 (100) prireditev z vstopnino, 11.194 (22.219) prodanih vstopnic, to je 57,97 % (62,9 % v letu 2012, 55,87 % v letu 2011) vstopnic, ki so bile v prodaji. Povprečna cena vstopnice je bila nekoliko višja kot leto prej, 19,6 (18,01) EUR. Povprečno smo prodali 151 (222 v letu 2012, 133 v letu 2011) vstopnic na prireditev. Najuspešnejše (po prodaji vstopnic) je bilo gostovanje skupine D. Finzi Pasca La Verita, prodali smo dobrih 61 % vstopnic, vendar ne tako kot leto prej Cirkopolis, na katerem smo na petih predstavah konec decembra v GD prodali 84 % vstopnic, ki so bile v prodaji.

Ples: 26 (18) prireditev z vstopnino, 5444 (4229) prodanih vstopnic, to je 50,33 % (60,5 % v letu 2012, 55,94 % v letu 2011) vstopnic, ki so bile v prodaji. Povprečna cena vstopnice je bila 17,10 (16,22) EUR. Povprečno smo prodali 209 (235) vstopnic na prireditev.

Film: 433 (450) predstav z vstopnino, 45.002 (48.959) prodani vstopnici, to je 39,65 (41,1) % prodanih vstopnic (glede na število vstopnic v prodaji). Povprečna cena vstopnice je bila le nekoliko višja kot leto prej, to je 5 (4,70) EUR. Povprečno so bile prodane 104 (109) vstopnice na predstavo. Prodaja vstopnic se je zmanjšala za festivala dokumentarnega in gorniškega filma ter za projekcije drugih distributerjev. Še vedno je bil dobro obiskan novembrski festival LIFFe, na katerem smo prodali 39.206 (41.257) vstopnic, prodaja vstopnic se je ponovno nekoliko zmanjšala v primerjavi z letom 2012, ko je že bila nekoliko manjša kot leto prej. Prodali smo 46,4 (47,8) % vstopnic, v povprečju je bilo prodanih 136 (142) vstopnic na projekcijo v sklopu filmskega festivala.

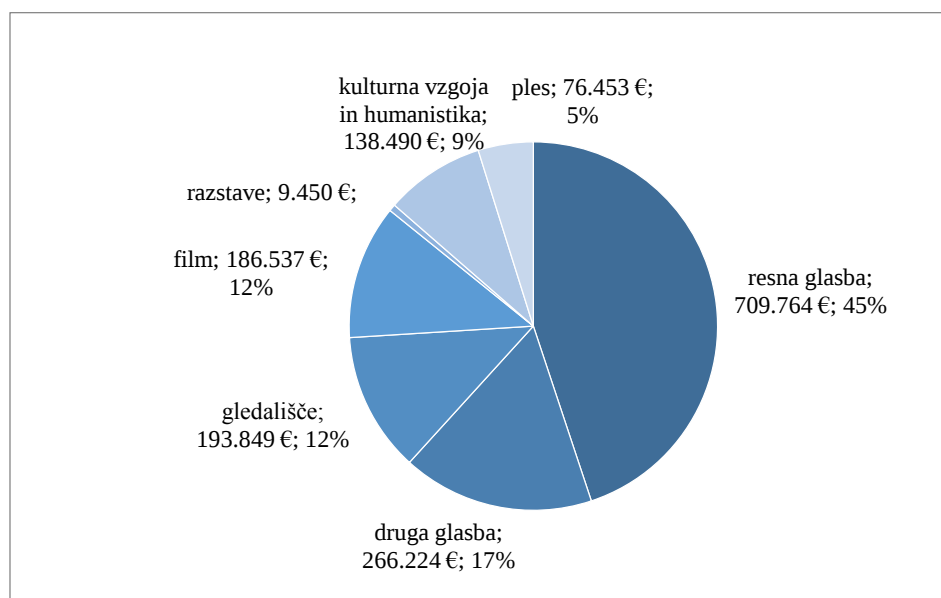
Kulturna vzgoja in humanistika: 140 (139) prireditev z vstopnino, 32.826 (27.368) ali 70,4 (65,5) % prodanih vstopnic. Povprečna cena vstopnice je bila le za deset centov višja 6,60 (6,50) EUR kot leta 2012. Povprečno smo prodali kar 234 (197) vstopnic na prireditev. Za 100 kulturnovzgojnih prireditev smo prodali 25.038 vstopnic po povprečni ceni 6,10 EUR, prodanih je bilo 70,8 % vseh razpoložljivih sedežev, in sicer v povprečju 250 vstopnic za vsako kulturnovzgojno prireditev.

Razstave: Za tri razstave v Galeriji CD je bilo prodanih 3658 vstopnic, preostale razstave so bile brez vstopnine.

Kongresno-komercialni program

V letu 2013 smo prodali 23.857 vstopnic za 68 kongresno-komercialnih prireditev drugih organizatorjev.

SLIKA 13: Prihodek CD od prodanih vstopnic po dejavnostih

II. KULTURNO- UMETNIŠKI PROGRAM CANKARJEVEGA DOMA

TABELA 25: Načrtovano in uresničeno število prireditev in obiskovalcev javne službe v letu 2013

KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM - javna služba	načrtovano število prireditev	uresničeno število prireditev	uresničeno – načrtovano	načrtovano število obiskov	uresničeno število obiskov	uresničeno – načrtovano
<i>KLASIČNA GLASBA</i>						
SIMFONIČNA GLASBA	77	77	0	70.500	75.775	5.275
GLASBENO-SCENSKA DELA	8	8	0	6.300	6.531	231
VOKALNA GLASBA	1	1	0	350	391	41
KOMORNA GLASBA	20	19	-1	5.350	5.480	130
Skupaj KLASIČNA GLASBA (1)	106	105	-1	82.500	88.177	5677
<i>DRUGA GLASBA</i>			0			0
GLASBE SVETA	7	9	2	3.300	3.937	637
JAZZ, CANKARJEVI TORKI	33	33	0	4.200	5.901	1.701
MEJNE GLASBENE ZVRSTI	11	11	0	9.102	10.642	1.540
Skupaj DRUGA GLASBA (2)	51	53	2	16.602	20.480	3.878
<i>GLEDALIŠČE</i>						
KOPRODUKCIJE	28	37	9	2.000	3.154	1.154
GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	36	36	0	5.000	4.988	-12
GOSTOVANJA IZ TUJINE	19	19	0	7.000	7.105	105
Skupaj GLEDALIŠČE (3)	83	92	9	14.000	15.247	1.247
<i>PLES</i>						
SLOVENSKE PLESNE KOPRODUKCIJE	19	19	0	3.100	2869	-231
FOLKLORA	1	1	0	850	794	-56
GOSTOVANJA IZ TUJINE	3	4	1	1.150	1.442	292
GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	4	3	-1	1.400	2.120	720
Skupaj PLES (4)	27	27	0	6.500	7.225	725
<i>FILM</i>						
FILMSKI FESTIVALI	348	347	-1	46.200	46.691	491
FILMSKI CIKLI	10	10	0	300	432	132
IZREDNE PROJEKCIJE, DRUGO	70	73	3	3.000	2.295	-705
Skupaj FILM (5)	428	430	2	49.500	49.418	-82
<i>KULTURNA VZGOJA, HUMANISTIKA</i>						
KULTURNOVZGOJNE UČNE URE	191	173	-18	26.500	36.611	10.111
USTVARJALNOST MLADIH	24	31	7	6.600	7.066	466
HUMANISTIČNI IN LITERARNI PROGRAMI	104	96	-8	3.900	11.596	7.696
Skupaj KULTURNA VZGOJA, HUMANISTIKA (6)	319	300	-19	37.000	55.273	18.273
RAZSTAVE (7)	40	48	8	61.000	84.600	23.600
DRUGI PROJEKTI JAVNE SLUŽBE (8)	4	1	-3	3.698	1.200	-2498
SKUPAJ KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM (1–8)	1.058	1.056	-2	270.800	321.620	50.820

1 RESNA GLASBA, OPERA

Program resne glasbe in opere je v letu 2013 izvedel 105 prireditev, eno manj ob načrtovanih: od tega 64 različnih prireditev simfonične, komorne, vokalne in glasbeno-scenske zvrsti. Spremembe programa so bile glede na prijavljeni program in rebalans načrta programa za leto 2013 neznatne, zato lahko ugotavljamo zelo visoko realiziranost programa. Razlika pri uresničevanju prireditev je bila večinoma v manjšem številu ponovitev od načrtovanih, saj smo jih udejanili z upoštevanjem zanimanja občinstva. V okviru lastnega programa Cankarjevega doma je zaradi bolezni več nenadomestljivih izvajalcev koncerta odpadlo gostovanje Experimentalnega Studia iz Freiburga, katerega izvedbo nameravamo nadomestiti v letu 2015. Preostali del programa je potekal brez večjih sprememb.

Programski oziroma zvrstni sklopi programa resne glasbe sledijo različnim ciljem in so usmerjeni v nagovarjanje različnega občinstva. Tu ne nameravamo ocenjevati doseženih ciljev tistih programov, ki jih oblikujejo in izvajajo stalni partnerji Cankarjevega doma: to so koncerti Orkestra Slovenske filharmonije, Simfoničnega orkestra RTV Slovenija pa tudi matineeje za mladino, ki jih oba orkestra pripravljata za Glasbeno mladino Slovenije in Glasbeno mladino ljubljansko. Prav tako ne sodelujemo pri programskem snovanju izvenabonmajskih koncertov v izvedbi Simfoničnega orkestra RTV Slovenija in Božičnega koncerta. Samostojna pri oblikovanju in izvedbi obeh letnih koncertov študentov sta tudi Akademija za glasbo in Akademski pevski zbor Tone Tomšič Univerze v Ljubljani.

Oceno o doseganju glavnih ciljev posameznih programov podajamo v uvodu, pred analizami posamičnih prireditev.

1.1 SIMFONIČNA GLASBA

Abonmajski koncerti Orkestra Slovenske filharmonije

Modri abonma I in II

Oranžni abonma I in II

Orkester Slovenske filharmonije je za svoje štiri abonmajске cikle v letu 2013 pripravil 36 koncertov v Gallusovi dvorani; svojo dejavnost je izpeljal skladno s terminskim načrtom. Pri snovanju programa sezone je vodstvo Orkestra Slovenske filharmonije samostojno, sami pripravijo tudi program in poslovno poročilo z letno evalvacijo opravljenega dela. V tem poročilu nameravamo navesti le krstne izvedbe ter odmevnejše nastope ali programe.

Orkester je v letu 2013 naročil štiri novosti: Koncert za violo Pavla Mihelčiča (solistka Maja Rome, 28. marca 2013), delo Uroša Rojka za orkester La Gomera (7. marca 2013); naročenega vokalno-inštrumentalnega dela, katerega premiera je bila napovedana maja 2013, skladatelj Ivan Florjanc ni pravočasno napisal, prav tako ne Tomaž Bajželj, ki naj bi pripravil koncertantno delo za flavto in orkester do decembra 2013.

Med najtehtnejšimi koncertnimi dosežki orkestra so oktobrski koncert z dirigentom Nevillom Marrinerjem, drugačno orkestrsko teksturo je ponudil koncertni spored z dirigentom Davidom Greilsammerjem. Velik uspeh pri publiku in odlično prodajo vstopnic za izven pa so dosegli predvsem solisti: pianista Fazil Say in Valentina Lisitsa ter violončelist Miša Majski.

Podatki o prodanih abonmajih koncertov Orkestra Slovenske filharmonije niso razveseljivi, saj kažejo dodaten 3,5-odstotni upad števila abonentov v sezoni 2012/13 (v sezoni 2011/12 smo ugotovili 3,4-odstotni upad). V povprečju je bilo za vsak abonmajski koncert sezone 2012/13 prodanih 917 vstopnic (v sezoni 2010/11 je bilo prodanih 940 vstopnic, v sezoni 2011/12 pa 968).

Koncerti Simfoničnega orkestra RTV Slovenija

Simfonični orkester RTV Slovenija je izvedel vseh osem načrtovanih abonmajskih koncertov cikla Kromatika v Gallusovi dvorani. Vse koncerte cikla so posneli in posredovali na programu Ars Radia Slovenija, nekatere pa je predvajala tudi Televizija Slovenija. Prvi del sezone je potekal skladno z načrtovanim programom. Jesenski del sezone je odprl glavni dirigent En Shao s solistko violončelistko Tatjano Vasiljevo v Šostakovičevem koncertu in z Drugo simfonijo S. Rahmaninova. Oktobrski koncert z dirigentom Danielom Raiskinom in solistom Vadimom Gluzmanom je uvedel daljše gostovanje orkestra s sporedom del B. Smetane, M. Brucha in A. Dvořáka. Slavnostni koncert 7. novembra je bil v znamenju praznovanja 50. obletnice programa ARS; ob tej priložnosti so vsi ansambli Glasbene produkcije RTV (Simfonični orkester RTV Slovenija, Big Band RTV Slovenija, Otroški, mladinski in komorni zbor RTV Slovenija) pod taktirko glavnega dirigenta pripravili krstno izvedbo treh novosti domačih skladateljev. Aldo Kumar je napisal kantato za otroški, mladinski in mešani zbor, orkester in marimbo Riba na topolu poje, Uroš Rojko skladbo za komorni, mladinski, otroški zbor in komorni orkester Zakaj strmiš vame čez pol sveta?, Milko Lazar suito M.ars za simfonični orkester, jazzovski orkester in dramskega igralca (Igor Samobor). Decembrski koncert je bil v znamenju obletnic treh velikih opernih skladateljev: Verdija, Wagnerja in Mascagnija. S sodelovanjem Zbora SNG Opera in balet Ljubljana in Slovenskega komornega zbora so pod vodstvom dirigenta Lorenza Castriote izvedli odlomke iz njihovih opernih del.

Podatki o prodanih abonmajih za koncerte Kromatike kažejo razveseljiv porast v sezoni 2013/14 (kar 641 prodanih abonmajev, 592 v sezoni 2012/13); v povprečju sta bili za vsak abonmajski koncert Simfoničnega orkestra RTV prodani 802 vstopnici.

Zlati abonma

Program gostujočih simfoničnih orkestrrov, ki ga Cankarjev dom pripravlja samostojno, je predstavil šest koncertov. Izvedeni sporedi in umetniška zasedba niso odstopali od napovedanih. Cilj Zlatega abonmaja je zaokrožanje simfonične ponudbe domačih ansamblov s predstavljanjem vrhunskih mednarodnih simfoničnih dosežkov in ocenjujemo, da bil ta cilj v letu 2013 glede na ugodne kritike, polno zasedenost avditorija in odlične odzive občinstva uspešno izpolnjen.

Odlika gostovanja **Budimpeškega festivalskega orkestra** pod vodstvom Ivána Fischerja je bila orkestrska briljanca, solist François Leleux je dokazal, da je resnični muzik in mojster svojega glasbila v priljubljenih solističnih partiturah Mozarta in Pascullija. Kritiki so bili složni glede interpretativnih odlik oboista ter so opazili izjemno simbiozo med orkestrom in umetniškim vodjo ter njuno vrhunsko tehnično sposobnost.

Pričakovanja ob gostovanju slovitega **Orkestra Narodne akademije svete Cecilije** pod taktirko dirigenta Antonia Pappana s solistko mezzosopranistko Marie-Nicole Lemieux so bila najbrž prevelika. Pappanova interpretacija Patetične simfonije Čajkovskega ni bila dramaturško prepričljiva, preostali del programa, ki je bil v znamenju sredozemske barvitosti, je pokazal bogato polnokrvnost orkestra.

Izjemen je bil koncert orkestra **Philharmonia London**, ki je predvsem v skladbi Posvetitev pomladi Igorja Stravinskega, izvedeni prav na predvečer stoletnice prelomne pariške praizvedbe, pokazal veliko poustvarjalno moč orkestra. Dirigent Esa-Pekka Salonen je potrdil svoj sloves interpreta izjemnega uvida in glasbene sugestivnosti, saj je kompleksno partituro podal v preglednem vrtincu zahtevnih ritmov in izoblikovanem orkestrskem zvoku posamičnih skupin.

Uvodni koncert jesenskega dela sezone je pripadel **Državni kapeli iz Dresdna** pod taktirko glavnega gostujočega dirigenta Myung-Wung Chunga, poustvarili so celovečerno Deveto simfonijo Gustava Mahlerja. Kritike so pohvalile izklesanost monumentalne gradnje brez efektov zvočnega pozunanjenja, z jasno odmerjenimi razmerji med orkestrskimi skupinami.

Londonski filharmonični orkester se je na tokratno gostovanje podal z mladim kolumbijskim dirigentom Andrésom Orozco-Estrado, solist v Beethovnovem koncertu Imperator je bil Rudolf Buchbinder. Orozco-Estrada, ki ga je ljubljansko občinstvo spoznalo pred leti kot gosta Slovenske filharmonije, se je sicer izkazal kot muzikalen in večšč vodja, vendar so njegove interpretacije tokrat pustile vtis razdrobljenosti zaradi prevelikega ukvarjanja z detajli, brez notranje glasbenega vzgona.

Simfonični koncerti za mladino

Simfonične matineeje Orkestra Slovenska filharmonije za Glasbeno mladino Slovenije

V okviru programa simfoničnih matinej, ki nastajajo v sodelovanju z Glasbeno mladino Slovenije in Orkestrom Slovenske filharmonije, smo uresničili vseh 16 načrtovanih dogodkov, ki so navadno pripravljeni v štirih terminskih sklopih s ponovitvami.

Marca je premiero doživela nova, izjemno dobro sprejeta matineja Tolkala v orkestru, katere nosilec je Slovenski tolkalni projekt STOP, aprila pa smo pripravili ponovitev predstave Izgubljena paličica vile Apolonije.

Oktober je nastala matineja Glasbene reke, ki je bila posvečena mednarodnemu letu voda (Vode povezujejo). Orkestru Slovenske filharmonije je dirigiral TaeJung Lee, povezoval je Jurij Berložnik, na sporedu so bila dela G. F. Händla, B. Smetane in seveda J. Straussa mlajšega. Nova je bila tudi matineja Simfonična glasba na filmskem platnu – s skladatelji od filma do filma. Predstavili smo jo novembra in je bila v letu kina posvečena filmski glasbi. Izjemoma je filharmonike nadomestil Simfonični orkester RTV Slovenija pod taktirko Simona Krečiča.

Koncerti v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

Izvedli smo tri načrtovane koncerte v Gallusovi dvorani: marca dva koncerta serije Dopoldan s Simfoniki RTV Slovenija z naslovom Koloratura, katerega solistka je bila sopranistka Theresa Plut ob dirigentu Žaretu Prinčiču, ter eno (od dveh prvotno načrtovanih) matinej Mladi mladim z Orkestrom Slovenske filharmonije z naslovom Teme in variacije v glasbi. Voditelja obeh matinej sta bila Tanja Dimitrievska in Dejan Pevčević.

Drugi simfonični koncerti

Okvir abonmajske simfonične ponudbe je v letu 2013 dopolnilo kar deset simfoničnih koncertov, ki so s slogovno širše zastavljenimi vsebinami nagovarjali tudi neabonmajsko občinstvo. Ocenjujemo, da so bili cilji teh koncertov doseženi, saj so bili koncerti v povprečju dobro obiskani, drugačna slogovna izraznost nekaterih projektov pa je predvsem Simfoničnemu orkestru RTV Slovenija ponudila možnost zvrstne razširitve značilno simfoničnih koncertnih programov.

Novoletni koncert – Orkester Slovenske filharmonije je pod taktirko Aleksandra Markovića ponudil zvočno razkošje odlomkov opernih del Richarda Straussa, v katerih je blestela sopranistka Iwona Sobotka, operetnih in plesnih domislic Johanna Straussa mlajšega ter Josefa Straussa.

Koncert Simfoničnega orkestra Akademije za glasbo je bil posvečen obletnicam rojstva treh velikih opernih skladateljev – Verdija, Wagnerja in Brittna. Dirigiral je Marko Letonja, sodelovali so tudi mešani zbor in pevski solisti Akademije za glasbo: Nina Dominko, sopran; Klemen Torkar, tenor; Domen Križaj, bariton; Nuška Drašček Rojko, mezzosopran; Darko Vidic, bariton; Eva Černe, sopran; Maja Majcen, sopran.

Februarski koncert **Noč klavirjev** v Gallusovi dvorani je Simfonični orkester RTV Slovenija namenil petim mladim slovenskim pianistom, ki so se pod vodstvom Simona Krečiča predstavili v priljubljenih romantičnih in poznoromantičnih klavirskih koncertih. Solisti so bili: Tadej Horvat, Jure Goručan, Ivan Ferčič, Ana Šinkovec in Danijel Brecelj.

Koncert ob svetovnem dnevu Romov sta pripravila Simfonični orkester RTV Slovenija in Big Band RTV Slovenija; bogastvo romskih napevov so posredovali: Imer Traja Brizani s skupino Amala, vokalistka Bajsa Arifovska in Mija Muratović, flamenko kitarist Diego Cortez ml. in drugi. Dirigiral je Patrik Greblo, priredbe so prispevali Matjaž Mikuletič, Aleš Avbelj, Jani Golob in Črt Sojar Voglar. Koncert je posnela Televizija Slovenija, v živo pa prenašal Prvi programa Radia Slovenija.

Big Band RTV Slovenija in Simfonični orkester RTV Slovenija sta maja pripravila **Koncert z jazz pevcem Kurtom Ellingom**. Poleg izjemnega vokalista je nastopil njegov dolgoletni pianist Laurence Hobgood, dirigiral je Michael Abene, slišali smo solistične prispevke članov Big Banda.

Odmevna in glasbeno kakovostna sta bila junijska koncerta Simfoničnega orkestra RTV Slovenija skupine Siddharta – **Deset let po bežigrajskem stadionu**. Program je bil zasnovan bolj akustično in prilagojen zahtevnejši koncertni dvorani ter osvežen s kar polovico novih orkestracij uspešnic skupine, nastalih v zadnjem desetletju.

Novembra je Simfonični orkester RTV Slovenija v Gallusovi dvorani izvedel večer filmske glasbe z naslovom **S Simfoniki v filmski svet**. Dirigiral je Simon Krečič, spored pa je oblikovala glasba iz filmov in nanizank, ki so zaznamovali sedemdeseta in osemdeseta leta prejšnjega stoletja (Lovec na jelene, Boter, Pesem ptic trnovk, Superman, Žrelo in druge).

Na **Božičnem koncertu** sta svoje glasbene sile združila Simfonični orkester RTV Slovenija in Slovenski komorni zbor Slovenske filharmonije ter izvedla zajeten Händlov oratorij Mesija pod taktirko umetniške vodje zbora Martine Batič. Solisti so bili Ewa Malas-Godlewska, Jollene McClelland, Dejan Vrbančič in Goran Jurić.

1.2 GLASBENO-SCENSKA DELA

Postavitev **Letečega Holandca** Richarda Wagnerja v režiji Matjaža Bergerja, ki smo jo pripravili med 18. in 26. januarjem 2013 v Gallusovi dvorani v koprodukciji z Opero in baletom SNG Ljubljana ter v sodelovanju s Slovenskim komornim zborom in Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, ocenjujemo kot estetsko dobro zastavljen in umetniško prepričljiv projekt. Postavitev je ob kontroverznih odmevih doživela dober sprejem pri publiku; kljub nekaterim kategorično nenaklonjenim domačim kritikam jo štejemo med umetniško celostne, uspešne postavitve na odru Gallusove dvorane. Glasbeni vodja predstave je bil Aleksandar Marković, scenografijo je oblikoval Marko Japelj, kostumografijo Alan Hranitelj, video je oblikoval Gašper Brezovar, luči pa Simon Žižek in Zoran Najdenov. Koreografske vloške je prispevala Magdalena Reiter. Med solisti so bili Rebeka Radovan in Maida Hundeling v vlogi Sente, Robert Vrčon in Andrej Maslakov v vlogi Holandca, Sašo Čano in Peter Martinčič v vlogi Dalanda, Branko Robinšak in Žiga Kasagić v vlogi Erika, Andrej Debevec in Aljaž Farasin v vlogi Dalandovega krmarja in Sonja Milenković v vlogi Sentine dojlje. Pri izvedbi predstav je sodeloval Anton Podbevšek Teater iz Novega mesta.

Zaradi preslabe prodaje vstopnic smo izvedli osem od devetih napovedanih ponovitev opere od 18. do 26. januarja 2013.

1.3 VOKALNA GLASBA

V okviru vokalnega programa smo pripravili tradicionalni majski letni koncert **APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani** pod taktirko dirigenta Sebastjana Vrhovnika v dvorani Slovenske filharmonije. Pod naslovom Skica na koncertu so mladi pevci povezovali izbrane točke v zgodovinskem prostoru celotnega vokalnega repertoarja – od zgodnjega baroka do sodobnosti – pripravili pa so tudi prve izvedbe del Andreja Makorja, Nataše Kocjančič in Katarine Pustinek Rakar.

1.4 KOMORNA GLASBA

Srebrni abonma

Cikel komorne glasbe Cankarjevega doma je predstavil šest koncertov, ki so se odlikovali po vrhunski izvedbi in jo presegali v nadčasni sporočilnosti klasičnega repertoarja. Ocenjujemo, da je obiskanost koncertov dobra, saj je poleg abonmajskega občinstva vsak koncert posebej nagovoril in pritegnil drugačno publiko, skladno z zvrstnimi preferencami. Vpis abonmajev 2013/14 je pokazal izboljšanje prodaje abonmajskih vstopnic za 7,2 % (177), dobra je bila tudi prodaja za izven. Povprečna prodaja vstopnic je 626 na prireditev, kar je izjemno razveseljiv dosežek, pri čemer pa sta seveda povprečje višala klavirska recitala v Gallusovi dvorani. Leto 2013 je bilo še posebej uspešno, saj smo gostili kar dva izjemna mojstra ruske pianistične šole.

Komorno leto je odprl koncerta **Tria iz Parme**, ki je v Ljubljani pripravil tudi mojstrski tečaj na Akademiji za glasbo. Sicer zgodovinsko zastavljeni spored koncerta so izvajalci osmislili z izjemno posodobljeno igro, pri kateri je izstopalo izpopolnjeno ansambelsko muziciranje vseh članov ob sijajnem tonskem vodenju violončelista.

Po več kot desetletju je v dvorani Slovenske filharmonije ponovno nastopil nizozemski violončelist **Pieter Wispelwey**, tokrat z odličnim irskim pianistom **Alasdairom Beatsonom**. Kritika je pohvalila intenzivnost violončelistovega podajanja, njegovo skoraj svojeglavo, a slogovno zaokroženo branje partitur in veliko odzivnost pianista.

Zelo odmeven je bil prestavljeni recital pianista **Grigorija Sokolova**, ki se je ponovno pokazal kot umetnik, zavezan jedru glasbene tvarine. Drugi del koncerta je sicer zmotila počena struna, vendar je pianist mojstrsko poglobljeno izrisal tonsko sliko kljub tehnični nevšečnosti. Koncert je bil izjemno odmeven tako pri publiku kot strokovni javnosti.

V nevhvaležnem kontekstu dan po recitalu Sokolova sta nastopila zmagovalca prestižnega tekmovanja Trio di Trieste. Kljub temu sta violinist Alexander Sitkovetsky in pianistka Wu Qian, združena v **Duu Sitkovetsky**, prepričala tako publiko kot kritike in se izkazala s polnokrvnim, osmišljenim muziciranjem.

Jesenski del sezone je odprl odmeven recital **Jevgenija Kisina**. Na spored je uvrstil manj igrano Schubertovo sonato št. 17, v drugem delu pa Skrijabinovo Sonato št. 2 in izbor etud. Strokovna kritika je poudarila naravno glasbeno prežarjenost njegovih interpretacij in izjemen pregled nad oblikovno celoto kompozicij. Žal je predvsem zaradi velikega deleža publike, nevajene zbranosti in slušne pripravljenosti, ki jo zahteva tovrstna literatura, recital izzvenel v nemiren, pokašljujoč auditorij, kar je pokvarilo poglobljeno podoživljanje siceršnje komorne publike. Tudi sicer opazamo, da postaja zagotavljanje potrebne sposobnosti osredinjenja precejšna težava pri koncertih z velikim deležem mladih poslušalcev. To promotorje dogodkov postavlja v izzivalen precep: na eni strani si želimo širjenja in pomlajevanja našega občinstva, po drugi strani ga ne moremo vzgajati, saj ne sledi glasbenim programom s potrebno stalnostjo in se večinoma množično odziva le na razvpita izvajalska imena.

Posebno doživetje sta bila novembrsko gostovanje in koncert slovitega angleškega vokalnega **Ansambla Hilliard** na njihovi zadnji turneji. Pevska četverica je izbrala spored pretežno renesančnih in sodobnih skladb; podajanje prvih je bilo za naše glasbeno okolje posebno doživetje, saj je ta tradicija pri naših vokalnih skupinah manj uveljavljena. Kljub zmanjšani sonornosti in zvočnemu ravnovesju častitljive četverice je zasnova večera podala izrazito drugačen pristop, kot smo ga vajeni na naših odrih, in izzvenela kot dragocena obogatitev domačih zborovskih oziroma vokalnih sporedov.

V okviru cikla, posvečenega predstavljanju orgelske glasbe, je 5. novembra v Gallusovi dvorani koncertiral cenjeni organist stolnice v Baslu in profesor na tamkajšnji glasbeni akademiji **Felix Pachlatko**. Dogodek smo pripravili v sodelovanju s festivalom Culturescapes iz Švice in organizacijo Pro Helvetia.

Mladi mladim

Komorni cikel, ki je namenjen šolajočim se glasbenikom opaznejših dosežkov in nadarjenosti, je v letu 2013 predstavil osem koncertov. Večino dogodkov, ki jih pripravljamo v partnerstvu z Glasbeno mladino ljubljansko, je posnel Radio Slovenija. Koncerti so bili zelo dobro obiskani, saj smo v povprečju prodali 91 vstopnic na prireditve.

Kakovost koncertnih večerov je bila zelo visoka, mladi koncertanti so oblikovali tudi slogovno strnjene sporede. Januarja sta nastopila Duo AccoPiano (Zarja Vatovec, klavir, in Dean Delgiusto, harmonika) ter Vid Ušeničnik na tolkalih, februarja smo prisluhnili Joštu Lampretu na kontrabasu in Živi Komar na trobenti, marca harfistki Evi Tomšič in zasedbi stare glasbe Kvartet Hymnia. Po več letih smo orgelski recital izvedli v Gallusovi dvorani z Ano Glušič in Veroniko Celarc. Majski koncert je pripadel Duu Espressivo (Eva Arh, flavta; Tea Plesničar, harfa) in pozavnistu Luki Logarju.

Jesenski del je začel skladateljski večer z mladima avtorjema: Tine Bec se je predstavil s skladbami za različne komorne zasedbe, Andrej Makor je pokazal več osredinjenja na vokal in k izvedbi pritegnil zborovska sestava – vokalno skupino in solista.

Novembrski koncert je predstavil nagrajence Tekmovanja mladih slovenskih glasbenikov TEMSIG, basista Matijo Bizjana in trobilni kvintet Low Brass Connection. Decembrski pevski recital sta prispevala sopranistka Mojca Bitenc in tenorist Aco Aleksander Biščević.

Drugi komorni koncerti

V Slovenski filharmoniji je konec marca nastopil duo, ki ga že več kot tri desetletja sestavlja violinist **Tomaž Lorenz** in kitarist **Jerko Novak**. Spored je povezal dela baročnega obdobja in sodobnosti ter pripravil krstni izvedbi skladb Nane Forte (Dve skladbi iz Cikla krajših komornih skladb »od A do Ž«) ter gledališki performans Bojane Šaljić Podešve z naslovom Abstinenca in Tiha glasba. Vključeval je nemo dogajanje na odru in vzporedno odsotno glasbo, komponirano za ta večer, ki je bila na voljo v etru Ars programa Radia Slovenia.

Zelo dober odziv je dosegel majski recital pianista **Petra Milića** v dvorani Slovenske filharmonije. Predstavil se je z deli Beethovna, Brahmsa, Škerjanca in Liszta ter prepričal z izklesano tehniko in poglobljeno interpretacijo.

Javni nastop študentov orgel Akademije za glasbo

V sodelovanju z Akademijo za glasbo oziroma njihovim orgelskim oddelkom smo kot vsako leto pripravili javni nastop orgelskega razreda Akademije za glasbo v Ljubljani na orglah Gallusove dvorane. Pod mentorstvom Renate Bauer so se 29. maja predstavili študentje: Anita Kralj, Bojana Ivančič, Gašper Jereb, Ana Klopčič.

Festival Earzoom v CD

Sodelovali smo pri Festivalu zvočnih umetnosti Earzoom, ki ga pripravlja Inštitut za raziskovanje zvočnih umetnosti. Osrednja tema festivala je bil koncept muziciranja oz. komponiranja, imenovan »live coding«. Gre za pristop, pri katerem glasbenik v živo (na odru) piše računalniško kodo, ki se v realnem času pretvarja v zvok. Na odru Kosovelove dvorane so se predstavili umetniki: Adachi Tomomi, Andrew McPherson in Lauren Sarah Hayes.

2 DRUGA GLASBA

Program druge glasbe v prvi polovici leta 2013 sta zaznamovala uspešen cikel Cankarjevih torkov, pri katerih sta še posebno izstopala koncerta legendarnega jazzovskega pihalca Roscoeja Mitchella in razprodani koncert Acoustic Africa s tremi poudarjenimi ženskimi glasovi Zahodne Afrike. Prav tako so se izkazali nekateri domači glasbeniki, še posebno duo Ivanuša-Kugler in kitarist Jani Moder, ki se je zelo angažiral tudi pri promociji koncerta. Vrhunec drugega dela sezone 2012/2013 je bil prav gotovo koncert Eclipse malijskega slepega dueta Amadou & Mariam in njune spremljevalne skupine, saj je koncert potekal v popolni temi in s posebnimi dišavami, ki so v Gallusovi dvorani pričarale

ozračje življenja v malijski prestolnici Bamako. Priprava in izvedba koncerta sta bili zelo zahtevni in sta ponudili popolnoma drugačno doživljanje koncerta, kot smo ga vajeni. Zelo kakovosten in odmeven pa je bil tudi koncert portugalske skupine Deolinda, ki je predstavila drugačno dožemanje fada, kot smo ga bili vajeni na naših odrih v prejšnjih letih. S tema koncertoma smo sklenili cikel Glasbe sveta v sezoni 2012/13.

Drugo polovico leta sta zaznamovala Jazz festival Ljubljana in začetek novega cikla Glasb sveta, v katerem sta navdušili zasedbi Remember Shakti in Tomatito, ter Cankarjevih torkov z več odličnimi jazz koncerti (Colin Stetson, Dave Douglas), odmeven pa je bil tudi koncert Magnifica.

Program druge glasbe smo v celoti uresničili in izpolnili načrtane cilje.

2.1 GLASBE SVETA

Program sta sestavljala abonma Glasbe sveta s petimi koncertnimi večeri (dva spomladi, trije jeseni) in partnersko sodelovanje z Zavodom Druga godba pri izvedbi treh koncertov v Klubu CD v sklopu 29. mednarodnega festivala Druga godba. Z izvedenim programom smo uresničili načrtane cilje.

ABONMA GLASBE SVETA

Abonma Glasbe sveta v letu 2013 je združil deveto in deseto sezono. Z njegovo uvedbo leta 2004 je Cankarjev dom zgradil enega svojih programskih stebrov, saj sta ga občinstvo in tudi strokovna kritika zelo dobro sprejela. Tudi v letu 2013 so bili odzivi večkrat navdušujoči, dvorane pa dobro zasedene.

DEOLINDA (Portugalska)

Lizbonska Deolinda je očarala z jasnostjo, živahnostjo in rahločutnostjo v povsem svojevrstnem izrazu in odličnem performansu vokalistke Ane Bacalhau, katere glas se izvije iz njene duše. Izbrana inštrumentalna struktura priključuje in povezuje različne glasbene obrazce, od starodavnih do najnovejših. 7. marec, Linhartova dvorana

AMADOU & MARIAM: ECLIPSE (Mali)

Koncert v popolni temi je bil posebno doživetje tako za obiskovalce kot organizatorje, ki smo morali pripraviti dvorano na poseben način, da ni dovoljevala vstopa svetlobe. Eclipse je zgodba slepih malijskih glasbenikov Amadou & Mariam, povedana ob pomoči prevajalke in z glasbo v živo, ki jo je izvedla številna spremljevalna skupina. Bil je enkratni večer, z malo preveč besedami, a je vseeno dosegel svoj cilj, saj so obiskovalci začutili glasbo in življenje umetnikov na podoben način, kot svet čuti glasbeni par Amadou & Mariam.

»Lesketava glasba iz teme...« Veljko Njegovan, Mladina

14. april, Gallusova dvorana

LO COR DE LA PLANA (Francija)

Odlična vokalno-tolkalna zasedba Lo Cor de la Plana je ob svojem drugem obisku Ljubljane ponovno napolnila Klub CD in še enkrat več prepričala zbrano občinstvo s prepričljivim nastopom in predvsem mojstrskim petjem. Koncert je hkrati odprl jesenski cikel Cankarjevi torki.

29. september, Klub CD

REMEMBER SHAKTI – CELEBRATING THE 40TH ANNIVERSARY (VB, Indija)

John McLaughlin, kitara; Zakir Hussain, tabla; Shankar Mahadevan, glas; U Shrinivas, mandolina; V Selvaganesh, ghatam

Zvezdniška zasedba je prvič nastopila v Cankarjevem domu in drugič v Ljubljani. Navdušila je tako v skupinskem igranju kot v solističnih vložkih posameznih članov. Slišali smo lahko tako severno kot južno indijsko glasbo z veliko improvizacije, manjkalo ni niti fusion. Pričakovali smo sicer polno dvorano, prišlo je skoraj tisoč obiskovalcev.

»Zasedba Remember Shakti je v veliki dvorani Cankarjevega doma uprizorila nepozaben nastop...«

Veljko Njegovan, Mladina

12. november, Gallusova dvorana

TOMATITO (Španija)

Romskega kitarista Tomatita (letnik '58) je odkril znameniti Paco de Lucía, slavo pa mu je prineslo sodelovanje še z eno legendo flamenka, pevcem Camaronom de la Isla, s katerim je sodeloval do njegove smrti leta 1992. Na njegovem premiernem nastopu v Ljubljani je predstavil svojo zasedbo inštrumentalistov s plesalko, ki so navdušili občinstvo v dobro zapolnjeni dvorani.

23. november, Gallusova dvorana

SODELOVANJE DG in CD

LAS MIGAS (Španija) in CATCH-POP STRING-STRONG (Avstrija, Srbija, Kosovo)

Cankarjev dom se je pridružil novemu konceptu festivala, ki je ponudil koncerte brez predaha v 29 urah, zaradi deževnega vremena pa je bil v Klub CD prestavljen tudi literarni dvoboj Imamović-Jergović, ki je sledil obema koncertoma, med katerima je bil izveden tudi program z jogo in s ponudbo tapasov. Ta je uvedla nastop odlične ženske zasedbe Las Migas iz Barcelone, ki je prevzela razprodani Klub CD z iskrivim in udarnim nastopom. Obiskovalci so bili navdušeni tudi nad duetom Catch-Pop String-Strong, ki ga sestavljata pevka in violinistka Jelena Poprzan in violončelistka Rina Kacinari. Pripravili sta odličen avtorski program z ekspresivnim nastopom, še posebno je blestela Poprzanova.

11. maj, Klub CD

2.2 JAZZ IN CANKARJEVI TORKI

Program so sestavljali trije sklopi: Cankarjevi torki (22), 54. jazz festival Ljubljana in trije koncerti Big Banda RTV Slovenija. Na pobudo Festivala švicarske umetnosti v državah nekdanje Jugoslavije smo v program uvrstili koncert zasedbe Nik Bärtsch Ronin.

CANKARJEVI TORKI

Cankarjevi torki v Klubu CD so v šesti sezoni s svojo programsko svežino in nenehnim dogajanjem zapolnili in nadgradili glasbeno ponudbo v Ljubljani ter so predstavljali jedro programa druge glasbe.

Novost Cankarjevih torkov v letu 2013 je bila dvojna. Najprej organizacijska, saj so jazzovski koncerti potekali na prvi in tretji torek v mesecu, vmes pa so bile predstavljene druge glasbene zvrsti. Druga novost je bila vsebinska, saj smo od domačih izvajalcev zahtevali, da so premierno predstavili svoja nova dela in projekte, če že ne v Sloveniji, pa vsaj v Ljubljani.

Obisk je bil v tem letu zelo dober in tako smo uresničili zadani cilj sto prodanih vstopnic na prireditve.

IGOR LUMPERT STRING PROJECT (Slovenija, Japonska)

Igor Lumpert, saksofon/kompozicije; Masa Kamaguchi, bas; Peter Ugrin, violina; Jelena Ždrale, violina; Rok Hrvatin, viola; Nikolaj Sajko, violončelo

Po uspešnem nastopu s triom Innertextures na ljubljanskem Jazz festivalu, ki je bil septembra 2012 izdan pri založbi Clean Feed, je »Newyorčan« Igor Lumpert nadgradil svoj ustvarjalni opus. Osnovnemu triu saksofon, bas, bobni je dodal zvok in igro godalnega kvarteta. Koncert je obiskalo zelo malo ljudi.

»Užitkarjenje nad mestom....Na svoj račun so prišli tako feni Lumpertovega standardiziranega jazzovskega ustvarjanja kot privrženci bolj izvirne, celo avanturistične komponirane glasbe.« Veljko Njegovan, Mladina

15. januar

IVANUŠA & KUGLER: WITHMAN (Slovenija)

Drago Ivanuša, harmonika; Enos Kugler, bobni

Withman je drugi skupni projekt dua Ivanuša & Kugler. Harmonikar Drago Ivanuša in bobnar Enos Kugler sta po prvencu, izdanem maja 2012, predstavila glasbo, navdihnjeno s poezijo velikega ameriškega pesnika Walta Whitmana. Koncert je predstavil novi pristop k ustvarjanju, saj je Ivanuša z igranjem na harmoniko prek računalnika usmerjal tudi vizualno podobo. Žal ni pritegnil večjega števila obiskovalcev.

22. januar

TAMCO (Bristol, VB)

Tammy Payne, glas; Neil Smith, kitara; Dylan Howe, bobni; Jon Short, bas

Eno najlepših presenečenj glasbenega leta 2010 je bil album *Don't Think Twice* skupine Tamco, ki jo vodi predstavnica bristolske scene, pevka in bobnarka Tammy Payne. Koncert je ponudil priredbe znanih avtorjev popularne glasbe. Obisk je bil soliden.

29. januar

ROSCOE MITCHELL (ZDA)

Roscoe Mitchell, pihala

Roscoe Mitchell je eden najpomembnejših jazzovskih glasbenikov, še posebno iz zornega kota AACM, znamenitega čikaškega gibanja kreativnih glasbenikov. Bil je član The Art Ensemble of Chicago, v zadnjem času pa večinoma nastopa s svojim kvartetom, s katerim smo ga videli tudi na 50. jazz festivalu Ljubljana. Čeprav je že starejši (letnik 1940), je ohranil vitalnost, kar mu omogoča življenje »na cesti«. Njegov ljubljanski nastop je bil tako v sklopu dokaj obsežne evropske solistične turnee, a to se staremu mačku ni poznalo. Odigral je nepozaben solo na saksofonih, ki je bil globoko vpeto tako v jazzovsko tradicijo kot sodobno glasbo.

5. februar

TAMIKREST (Sahara)

Posebni gost: Chris Eckman

Tamikrest je ob Tinariwen, Terrakast in še nekaterih drugih najbolj prepoznavna tuareška glasbena skupina. Za razliko od naštetih, katerih zvok temelji na bluesrocku, je zvok Tinariwen bolj soulovski in vokalno bolj razgiban, saj vodilni glas pevcu dopolnjuje ženska petje. Skupina je na koncertu, ki je bil dobro obiskan, predstavila gradivo za novi album, ki je izšel jeseni.

12. februar

ZLATKO KAUČIČ 60 + 5 (Slovenija, Argentina, Italija, Romunija)

Prvi del: BALANESCU/GIROTTO/KAUČIČ TRIO

Alexander Balanescu, violina; Javier Girotto, saksofon; Zlatko Kaučič, tolkala

Drugi del: ORKESTER BREZ MEJA

Jošt Drašler, bas; Vid Drašler, bobni; Marko Lasič, bobni; Cene Resnik, tenorski saksofon; Boštjan Simon, altovski saksofon, klarinet, elektronika; Marko Karlovčec, altovski in tenorski saksofon; Giovanni Maier, bas; Paolo Pascolo, flavta; Ugo Buscain, basovski klarinet; Andrea Gulli, elektronika. Ob petletnici Cankarjevih torkov in 60-letnici Zlatka Kaučiča smo pripravili poseben program v dveh delih. Glasba za orkester Brez meja je bilo prvo sodelovanje na področju »kreativne glasbe« v taki zasnovi. Glasbo je Kaučič napisal posebej za to priložnost. Zgodil se je prvovrsten jazzovski večer v vseh njegovih najboljših sestavinah v nabito polnem Klubom CD.

»Jubilejna glasbena odličnost« Uroš Smasek, Večer

19. februar

TORI TRIO + Jure Longyka in Marjan Bone (Slovenija, Argentina, Avstrija)

Jure Tori, harmonika; Eduardo Contizanetti, kitara; Ewald Oberleitner, kontrabas; Jure Longyka, interpretacija, moderiranje; Marjan Bone, glas

Posebna predstavitev cedeja Wine Cafe Jureta Torija, ki je v zadnjih letih postal eden najuspešnejših slovenskih avtorjev in izvajalcev. Na Cankarjevih torkih je nastopil prvič in za to priložnost postregel s posebnim programom, vezanim na njegov album *Wine Cafe*. Lep glasbeni večer in soliden obisk.

26. februar

ENDANGERED BLOOD (ZDA)

Chris Speed, tenorski saksofon, klarinet; Oscar Noriega, altovski saksofon, basovski klarinet; Trevor Dunn, bas; Jim Black, bobni

To brooklynsko zasedbo je leta 2008 ustanovil pihalec Chris Speed, leta 2011 pa so izdali istoimenski album, ki jih je popeljal na Jazz festival Saalfelden, kjer so uprizorili enega najboljših koncertov festivala. Dober jazzovski koncert in soliden obisk.

5. marec

ACOUSTIC AFRICA 3 – ženski glasovi: DOBET GNAHORE / MANOU GALLO / KAREYCE FOTSO

Dobet Gnahoré, vodilni glas, tolkala; Manou Gallo, vodilni glas, bas; Kareyce Fotso, vodilni glas, kitara; Aly Keïta, balafon; Zoumana Diarra, kitara; Boris Tchango, bobni

Tretje nadaljevanje projekta Akustična Afrika je predstavilo tri sijajne ženske glasove in odlične performerke iz Slonokoščene obale in Kameruna. A to še ni bilo vse, saj je pevke spremljala odlična inštrumentalna zasedba. Na koncu koncerta smo doživeli tudi ples občinstva, ki je napolnilo klub. Sijajen večer afriške glasbe.

12. marec

DELTA SAXOPHONE QUARTET (VB)

Chris Caldwell, Martin Robertson, Pete Whyman, Tim Holmes, saksofoni in duduk

Prvi del: Dedicated to You – music of Soft Machine

Drugi del: Delta in Freefall – inspired by Jimmy Guifree

Drugič v programu CD (po trinajstih letih) je Delta Saxophone Quartet, ki je gotovo najbolj hvaljen britanski saksofonski kvartet zadnjih petnajstih let, predstavil dvojni program. Prvi del je bil posvečen znameniti angleški skupini Soft Machine, v drugem pa je predstavil svojo različico *Free Fall*, sijajnega jazzovskega albuma iz leta 1963, ki ga je izdal Jimmy Guifree za Columbio. Glede na komorno vsebino koncerta je bil obisk dober, požel pa je tudi odlične kritike.

»...A špil je bil po angleško vrhunski, izjemno natančen in dovolj razgiban, da angažira in zaposli radovedno uho....Sicer pa, tole se v tej zimski sezoni Cankarjevih torkov kar srečno ponavlja, vrhunski špili, dobro občinstvo, zadovoljni glasbeniki. Tako je bilo na odličnem solo koncertu Roscoeja Mitchella in na rojstnodnevni predstavitvi tolkalca Zlatka Kaučiča.« Ičo Vidmar, Dnevnik

19. marec

JANEZ DOVČ/GORAN KRMAC/NINO MUREŠKIČ

Gostje: SIMBOLIČNI GODALNI TRIO (BOJAN CVETREŽNIK, KLEMEN BRAČKO, BARJA DRNOVŠEK): Baraka (Slovenija)

Janez Dovč, harmonika; Goran Krmac, tuba; Nino Mureškič, tolkala; Bojan Cvetrežnik, violina; Klemen Bračko, violina; Barja Drnovšek, violina

Vrhunski glasbeni ustvarjalci, ki jih poznamo kot soliste in člane številnih slovenskih in mednarodnih zasedb (Sounds of Slovenia, Jararaja, Kisha, Terrafolk, Kaja Draksler Acropolis, Next, Žiga Murko 13, Ahimsa) so se predstavili v edinstveni kombinaciji. »Baraka« pomeni blagoslov v jezikih judovskega in arabskega izvora ter je idealno ime za zasedbo, ki je s svojim znanjem zajemala iz kotla svetovnih godb, v katerem se gnetejo znana imena, kot so: Hermeto Pascoal, Astor Piazzolla, ansambel Shakti, Simone Zanchini ... Koncert je bil zelo dobro obiskan, vsebinsko pa ni izpolnil vseh pričakovanj.

26. marec

JANI MODER QUARTET (Slovenija, Avstrija)

Jani Moder, kitare; Jaka Kopač, saksofon; Erik Marenče, orgle hammond; Klemens Marktl, bobni

Premierna predstavitev albuma *Sky High Low Down*.

Jani Moder je po koncu študija na Glasbeni šoli Berklee v Bostonu že vrsto let eden vodilnih slovenskih jazzovskih kitaristov. To je upravičil tudi na samostojnem koncertu, ki je ponudil odličen vpogled v uveljavljen jazz z odlično inštrumentalno izvedbo. Moder se je zelo angažiral tudi pri promociji, to pa se je zelo poznalo tudi na obisku, ki je bil nadpovprečen za jazzovske koncerte.

2. april

CARMEN SOUZA (Zelenortski otoki)

Naslov najnovejšega albuma Carmen Souza je *Kachupada*. Posnela ga je v Londonu in Lizboni, izšel pa je septembra 2012. Navdih za naslov je našla pri *cachupi*, značilni jedi Zelenortskih otokov, ki z različnostjo sestavin in začimb odraža raznovrstnost vplivov na Carmenino glasbo. Souzo odlikujeta odličen glas pa tudi izurjena spremljevalna zasedba. Odličen koncert in poln klub obiskovalcev.

9. april

CHES SMITH & THESE ARCHES (ZDA)

Tim Berne, saksofon; Tony Malaby, saksofon; Andrea Parkins, harmonika; Mary Halvorson, kitara; Ches Smith, bobni

Bobnar Ches Smith je eden najprepoznavnejših glasbenikov mlajše generacije v New Yorku. Neguje več svojih projektov ter je nepogrešljiv v zasedbah Secret Chiefs 3, Ceramic Dog Marca Ribota, Los Totopos Tima Berna in projektih Mary Halvorson. Z vsemi naštetimi smo ga že videli pri nas, tokrat pa se je prvič predstavil z lastno zasedbo These Arches, ki je februarja 2013 izdala svoj drugi album. Koncert ni izpolnil vseh pričakovanj, saj so glasbeniki delovali utrujeno, a je vseeno požel odlične kritike. Obisk pa je bil povprečen.

16. april

JONO MCCLEERY

Novi veliki up založbe Ninja Tune. Po izjemno uspešnem drugem albumu *There Is* (prvem po *Ninja Tune*), ki med drugim vključuje odlično priredbo Blackove *Wonderful Life*, je londonski pevec in kitarist Jono McCleery predstavil svoj dosednji opus in pesmi za tretji album. Odličen koncert je presenetljivo obiskalo zelo malo ljudi, ki pa so bili z videnim navdušeni.

23. april

TJAŠA FABJANČIČ TRIO: PRIPOVEDI (Slovenija, Avstrija)

Tjaša Fabjančič, glas, kompozicija, kalimba, debelni boben; Borut Mori, harmonika; Robert Jukič, kontrabas; gosta: Michael Lager, klavir; Patrick Dunst, sopranski saksofon, flavta

Poetične, tragične in na trenutek tudi bizarne zgodbe pevke in skladateljice Tjaše Fabjančič so samosvoje in prepoznavno zazvene v osvežilnem koktajlu šansona, ljudske glasbe, glasb sveta, slovenske popevke in izmišljenih tradicij. Soliden koncert v Avstriji delujoče pevke in zelo skromen obisk.

1. oktober

HANNE HUKKELBERG solo (Norveška)

Hanne Hukkelberg ustvarja glasbo, ki je nepredvidljiva, vendar vedno eksperimentalna, filmska in melodična. Leta 2010 je gostovala z zasedbo Wilco, istega leta se je preselila v New York, da bi se posvetila pisanju novih skladb. Njeno tretje gostovanje pri nas je ponudilo novo, intimnejše srečanje z zvočno pokrajino z uporabo glasu in klavirja. Dober koncert, a skromen obisk.

V sodelovanju s festivalom Mesto žensk

8. oktober

COLIN STETSON solo (ZDA)

Eden najintrigantnejših glasbenikov tega stoletja je prvič nastopil v Sloveniji! Glasbenik, ki se je proslavil z igranjem v nekaterih najpopularnejših rock skupinah, doživlja izjemen odziv na solo koncertih. Tako je bilo tudi v Ljubljani, ko je nejazzovsko občinstvo zapolnilo Klub CD. Ta se je zaradi izjemnih frekvenc igranja na basovski saksofon tresel kot še nikoli. Koncert je poleg odličnega odziva občinstva požel tudi odlične kritike.

»Ko je v skoraj polni dvorani Kluba CD pred publiko stopil in v pravo saksofonsko žival – bassaksofon – zapihal ameriški pihalec Colin Stetson, je vsak lahko odtaval v 19. stoletje in se v loku asociacij, kjer so se nizale podobe, pomembna imena, posamični zvoki iz te parabolične medeninaste cevi, priplazil nazaj v sedanjost in se fiksiral na glasbenika, ki je pihal na dušo, dobesedno in preneseno« Ičo Vidmar, Dnevnik

15. oktober

KLARISA JOVANOVIČ & DELLA SEGODBA: MEDINTERAN (Slovenija)

Klarisa Jovanovič, glas; Vasko Atanasovski, flavta, sopranski in altovski saksofon, tolkalo, glas, spremljevalni glas; Luka Ropret, kitara, spremljevalni glas; Igor Bezget, arabska lutnja, sarod; Žiga Golob, kontrabas, spremljevalni glas; Jelena Ždrale, violina, viola, spremljevalni glas; Marjan Stanič, tolkala

Klarisa Jovanovič je predstavila nov program, ki ga je izdala na albumu s spremljevalno zasedbo Della Segodba. Ljubiteljem etnomuzike je ponudila petnajst priredb ljudskih pesmi iz sredozemskih dežel,

ki jih je zapela v izvirnih jezikih. Koncert je bil zelo dobro obiskan, še posebno po zaslugi prihoda srednješolcev.

22. oktober

DAVE DOUGLAS (ZDA)

Dave Douglas, trobenta; Jon Irabagon, saksofon; Luis Pedrdomo, klavir; Linda Oh, bas; Rudy Royston, bobni

Cankarjeve torke je izjemoma zunaj ustaljenega jazzovskega termina sklenil eden najbolj cenjenih jazzovskih trobentačev zadnjih dvajsetih let s svojo skupino, ki je ponudila nov Douglasov repertoar himničnih pesmi, zavitih v odlično jazzovsko inštrumentacijo. Ob Douglasu se je izkazala še odlična spremljevalna zasedba. Dober odziv občinstva in strokovne javnosti.

»Kvintet zveni pestro, razigrano, gradivo je dovolj raznoliko, da se izogne prepogosti hermetičnosti, v katero je padel novi »ameriški« jazz, naj bo še tako skrbno skladan in bleščeče odigran. Na srečo na koncu vedno ostane odvisen od vitalnosti skupine, glasbenikov, in Douglas ima okrog sebe dobre muzičiste.« Ičo Vidmar, Dnevnik

29. oktober

Dodaten koncert:

NIK BÄRTSCH RONIN (Švica)

Odličen koncert kvarteta znanega švicarske avtorja in klaviaturista Nika Bärtscha. Žal število obiskovalcev ni izpolnilo pričakovanj.

Klub CD, 21. oktober

54. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA

2.–6. julij 2013 Križanke, Klub CD, Štihova dvorana, Mala galerija CD, MGLC

Umetniško vodenje: Bogdan Benigar in Pedro Costa

Fokus festivala, ki je bil v letu 2012 namenjen novi jazzovski trobenti in bil zelo dobro sprejet, smo tokrat posvetili življenjskemu delu vsestranskega umetnika, predvsem pa izjemnega nemškega pihalca Petra Brötzmanna. Tako smo v sodelovanju z MGLC priredili umetniško razstavo njegovih slik, grafik in drugih umetniških del. Razstavo smo odprli 2. julija in je bila na ogled vse do 18. avgusta. V sklopu razstave smo predvajali tudi pred kratkim izdana dokumentarna filma *Soldier of the Road* in *Film Portrait* o Petru Brötzmannu. Ob tej razstavi je Žiga Koritnik pripravil mednarodno fotografsko razstavo kot retrospektivo glasbene poti Petra Brötzmanna. Razstavo smo odprli v Mali galeriji CD hkrati z začetkom glavnega dela festivala, 3. julija. Glasbeni del je vseboval štiri koncerte v treh različnih prostorih in štirih različnih sestavih.

Koncerti so potekali v Križankah, v Štihovi dvorani in predvsem v Klubu CD, ki je bil ponovno osrednje srečevališče obiskovalcev festivala. Večino koncertov je bilo posnetih za izdajo v letu 2014, vključno s koncertom Ceneta Resnika. V letu 2013 je založba Clean Feed izdala dva albuma z Jazz festivala 2012 in solistični album Kaje Draksler, posnet leta 2013.

Žal je odpadel sprva predvideni koncert pianistke Hiromi, ki je bil načrtovan v Križankah, zato smo se odločili, da en večer prestavimo v Klub CD. To je bilo za ozračje festivala zelo dobro, se je pa poznalo pri malo manjšem obisku. Kljub temu smo načrtovane cilje dosegli. Festival je bil večinoma zelo dobro ocenjen v medijih.

2. julij

Peter Brötzmann solo: Dela 1959–2013

Spremljevalni koncert: **Jason Adasiewicz**, vibrafon

MGLC

3. julij

»To je naša muska!« Peter Brötzmann v objektivu fotografov

Kustos: Žiga Koritnik

Mala galerija CD, prosti vstop

Jazz plakat in podoba 55. jazz festivala Ljubljana

Razstava najboljših del natečaja

Sax and Drums feat. Peter Brötzmann, Ken Vandermark, Hamid Drake & Chad Taylor (Nemčija, ZDA); svetovna premiera
Klub CD

4. julij

Side A (ZDA, Norveška)

Ken Vandermark, saksofoni in klarinet; Håvard Wiik, klavir; Chad Taylor, bobni

Cene Resnik kvartet (Slovenija, Italija)

Cene Resnik, tenorski saksofon; Emanuele Parrini, violina; Giovanni Maier, kontrabas; Aljoša Jerič, bobni

Brötzmann/Gania/Drake (Nemčija, Maroko, ZDA)

Peter Brötzmann, saksofoni in klarinet; Mokhtar Gania, gimbri; Hamid Drake, bobni

Klub CD

5. julij

Ob 17.00 – predavanje

Kaja Draksler: Cecil Taylor, Struktura v improvizaciji

Klub CD

Brötzmann/Adasiewicz (Nemčija, ZDA)

Peter Brötzmann, saksofoni in klarinet; Jason Adasiewicz, vibrafon

Štišova dvorana

Dre Hočevar Trio »Motion In Time« (Belgija, ZDA, Slovenija)

Bram De Looze, klavir; Devin Starks, bas; Dre Hočevar, bobni

Jonas Kullhammar/Jørgen Mathisen/Torbjörn Zetterberg/Espen Aalberg "The Basement Sessions" (Švedska, Norveška)

Jonas Kullhammar, saksofoni; Jørgen Mathisen, saksofoni; Torbjörn Zetterberg, kontrabas;

Espen Aalberg, bobni

Ob 23. uri

Istanbul Sessions (Turčija)

Klub CD

6. julij

European Saxophone Ensemble

Sam Comerford (Irska); Sylvain Debaisieux (Belgija); Miriam Dirr (Nemčija); Mateja Dolšak (Slovenija); Viola Falb (Avstrija); Sampo Kasurinen (Finska); Gergö Kováts (Nemčija); Andy Lévêque (Francija); Federico Pascucci (Italija); Dovydas Stalmokas (Litva); Miguel Sucasas (Španija); Karen Van Schaik (Nizozemska) + posebni gost Boštjan Simon (Slovenija); umetniški vodja: Guillaume Orti (Francija)

Ljubljanska tržnica

Tomaž Grom & Eduardo Raon (Slovenija, Portugalska)

Tomaž Grom, kontrabas, elektronika; Eduardo Raon, harfa, elektronika

Susana Santos Silva & Torbjörn Zetterberg (Portugalska, Švedska)

Susana Santos Silva, trobenta; Torbjörn Zetterberg, kontrabas

Rodrigo Amado Motion Trio + Luis Lopes (Portugalska)

Rodrigo Amado, saksofoni; Miguel Mira, violončelo; Gabriel Ferrandini, bobni; Luis Lopes, električna kitara

Klub CD

Brötzmann/Edwards/Noble (Nemčija, VB)

Peter Brötzmann, saksofoni in klarinet; John Edwards, kontrabas; Steve Noble, bobni

David Murray Infinity Quartet featuring Macy Gray (ZDA)

David Murray, saksofon; Macy Gray, glas; Marc Cary, klavir; Jaribu Shahid, kontrabas; Nasheet Waits, bobni

Križanke

Mark de Clive-Lowe featuring Vanessa Freeman (NZ, ZDA, VB)
Klub CD

»Jason Adasiewicz je iz »spremljevalnega« dogodka uprizoril malo čarovnijo na toliko časa zanemarjenem glasbilu...« Ičo Vidmar, Dnevnik

»Jazz festival je tudi letos dokazal, da ga vodita odlična kuratorja, ki ne popuščata pritiskom prostega trga, temveč se za nastopajoče, pa tudi za osrednje teme festivala odločata izrecno po najvišjih strokovnih merilih.« Veljko Njegovan, Mladina

»Eksplzivno, progresivno, nabito...Osrednji gost Peter Brötzmann je presenetil vsakič znova.« Uroš Smasek, Večer

»Format festivala se zdi v teh razmerah realen, vsebinsko izzivalen, preverjen in svež; je v stiku z aktualnim svetovnim glasbenim dogajanjem« Ičo Vidmar, Dnevnik

BIG BAND RTV SLOVENIJA z gosti

Tradicionalni koncerti Big Banda RTV Slovenija so bili izvedeni v jesenskem terminu v Linhartovi dvorani in Klubu CD. Program je prispeval Big Band RTV Slovenija v skladu s pogodbo med zavodoma.

NICHOLAS PAYTON IN BIG BAND RTV SLOVENIJA

Dirigent: Tadej Tomšič; spremljava: Vicente Archer (bas) in Adonis Rose (bobni)

Koncert z znanim jazzovskim trobentačem Nicholasom Paytonom. Soliden obisk.

24. oktober, Linhartova dvorana

IN MEMORIAM JANEZ GREGORC

Delo Janeza Gregorca, tako komponista, aranžerja kot producenta, je bilo zelo povezano tudi z Big Bandom RTV Slovenija. Na koncertu In memoriam Janez Gregorc smo tako lahko slišali nekatere njegove najuspešnejše skladbe, nastale posebej za slovenski jazzovski orkester. Vodil ga je Tadej Tomšič, vokalna solistka pa je bila Nina Strnad.

11. november, Klub CD

THE BEST OF MUSICAL

Vokal: Darja Švajger, Blaž Šef, Lena Hribar

Dirigent: Žare Prinčič

V večeru, poimenovanem The best of Musical, smo prisluhnili izboru najbolj znanih skladb z najuspešnejših muzikalov, kot so Chicago, Kabaret, Lasje, Sugar, Mesto angelov, Porgy in Bess ter drugih. Big Band je v goste tokrat povabil tri odlične vokaliste, pevko in dva igralca pevca – Darjo Švajger, Blaža Šefa in mlado Leno Hribar.

12. december, Linhartova dvorana

2.3 MEJNE GLASBENE ZVRSTI

Izvedli smo 11 koncertov domače popularne glasbe, šansona in drugih glasbenih vsebin. Enega smo izvedli s Café teatrom. V program je vključen tudi multimetniški vsebinski projekt Svetlobna gverila v koprodukciji Foruma Ljubljana, Exodosa in CD.

ZORAN PREDIN: Po stopinjah nežnega spomina

Gostje: Matija Dedić in skupina CoverLover

Na tradicionalnem Koncertu za zaljubljene je Zoran Predin z novo zasedbo izbranih glasbenikov v zasedbi Janez Dovč, harmonika, Robert Pikl, kitara, in Goran Krmac, tuba, zapel svoje najnovejše pesmi in železni repertoar. V goste je povabil vrhunskega pianista Matijo Dedića, s katerim sta

predstavila nekaj pesmi s skupnega albuma *Tragovi u sjeti*, in vročo skupino CoverLover, s katero se je v akustični izvedbi vrnil k svojim novovalovskim koreninam.

9. februar, Gallusova dvorana

GAL GJURIN in SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA

Uspešnice in krstna izvedba koncerta za pikolo trobento in orkester (solist Domen Gracej).

Gosti: Severa Gjurić, glas; Stephane Seva, tolkala (Francija); Juli Aymi, klarinet (Španija) idr. Po šestih slogovno različnih avtorskih albumih se je Gal Gjurić spustil v simfonično zvočno pustolovščino. Poleg vrste njegovih uspešnih skladb je bil krstno izveden tudi novi koncert za pikolo trobento in orkester (solist Domen Gracej).

15. april, Gallusova dvorana

SVETLOBNA GVERILA: MATTHIEU TERCIEUX in CHLOÉ BONNARD: Vous êtes ici ... et ailleurs

Koprodukcija med Forumom Ljubljana, Zavodom Exodus in CD.

Interaktivna projekcija v času festivala Exodus in uvodni projekt festivala Svetlobna gverila

Vous êtes ici... et Ailleurs (Tu ste... in drugje) je igriva in poetična instalacija, monumentalno umetniško delo, zasnovano na interaktivnih zemljevidih. Je potovanje, ki te od lastne sosesčine popelje med zvezde.

Obiskovalci so bili povabljeni k sodelovanju. Med igro z lučmi, videoprojekcijami, piktogrami in geografskimi koordinatami se je njihovo igrišče spremenilo v zabavno interaktivno človeško mapiranje. V nekaj korakih je bilo mesto in kmalu tudi svet pod njihovimi nogami.

Od 15. do 25. aprila, Fasada CD, Ploščad pri vhodu številka 2

LA VIE EN ROSE

Mednarodni večer šansonov

Koprodukcija: Café teater, CD

Festival šansona je bil tokrat posvečen osemdesetletnici Jureta Robežnika. Kdo ne pozna popevk, kot so *Lastovka*, *Na vrhu Nebotičnika*, *Pegasto dekle*, *Ti si moja ljubezen* in še veliko drugih? Z njegovimi šansoni in popevkami so se spoprijeli odlični izvajalci mlajše generacije v svežih priredbah in tudi glasbene legende, ki so se z mojstrovim ustvarjanjem na svoji glasbeni poti srečale že večkrat.

4. junij, Gallusova dvorana

SEPTEMBER

Janez Bončina Benč & Tihomir Pop Asanovič

Gostje: Braco Doblekar, Jani Moder, Blaž Jurjevčič, Jan Gregorka, Žiga Kožar

Ponovno združenje skupine September ni bilo dovolj za boljši obisk.

11. oktober, Linhartova dvorana

NEISHA

Neisha je predstavila nov, peti studijski album. Obisk koncerta je bil zelo skromen.

30. oktober, Linhartova dvorana

MAGNIFICO Montevideo

Gost: Srbski vojaški orkester Stanislav Binički; posebna gostja: Luz Casal

Magnifico je s spremljevalno zasedbo in gosti izvedel glasbo iz filma Montevideo in priredbe svojih starih uspešnic. Koncert je navdušil občinstvo, ki je v obeh večerih napolnilo Gallusovo dvorano. Igriva in iskriča izvedba koncerta, ki je bil eden izmed vrhuncev v ponudbi popularne glasbe Cankarjevega doma v preteklem letu.

1. in 2. november, Gallusova dvorana

VLADO KRESLIN Čarobnice

Tradicionalni koncert

Praznovanje Kreslinove 60-letnice, ki jo je v letu 2013 proslavil s trojnim albumom *Čarobnice* in pesmijo *Tisti bejli grm* v duetu z očetom Milanom.

Sodelovali so: Mali bogovi, Beltinška banda, Martin Krpan (Vlado Kreslin, vokal, orglice, kitara; Aleš Klinar, klaviature, vokal; Miro Tomassini, Mark Čuček, kitara; Tomaž Sršen, bas kitara; Jure Huebscher, klaviature; Dadi Kašnar, bobni, tolkala), glasbeni prijatelji in sopotniki.

»Čarobnice so opojna mešanica 'prekmurskega folka', pa tudi sevdaha, ciganske glasbe, bluesa, rocka, in to v neponovljivi izvedbi Vlada Kreslina ter njegovih bandov Mali bogovi in Beltinška banda.« (Denis Romac, *Novi list*)

Zaradi velikega zanimanja občinstva smo dodali še tretji koncert.

2., 3. in 21. december, Gallusova dvorana

ANSAMBEL SINAWI

Korejska tradicionalna in sodobna glasba

Hyun-Sik Shin, ajaeng (godalo); Se-Ra Ha, citre *gayageum*; Song-Hee Jeong, klavir, *yanggeum* (godalo), skladbe; Jin-Hyuck Kim, tolkala; Bong-Geun Lee, glas, tolkala

V sodelovanju z Umetniškim svetom Koreje, Seul

Na pobudo Umetniškega sveta Koreje iz Seula smo v program uvrstili koncert korejske zasedbe Sinawi, ki jemlje navdih iz ekstatičnih ritmov različnih izraznih oblik in strastnih melodij pansor.

6. december, Štišova dvorana

BIG BAND KK – DEPECHED

Tribute to Depeche Mode

S festivala Montreaux Jazz je naravnost v Cankarjev dom prišel Big Band Krško.

Sodelovali so:

vodja: Aleš Suša; Tadeja Molan, Miha Nemanič, Mate Brodar, vokali; Bojan Zupančič, Lovro Ravbar, Robert Ceglar, Branko Žinko, Tone Troha, Lenart Rožman, Domen Bohte, David Jukič, saksofoni; Antonio Geček, Andrej Štrekelj, Tomaž Gajšt, Damjan Škaler, Klemen Knez, Klemen Zupan, Savo Štern, trobente; Matija Mlakar, Vid Žgajner, Janez Hrastovšek, Aleksander Vaš, Jure Urek, pozavne; Miha Koretič, električna kitara; Rok Lopatič, klaviature; Jure Lopatič, bas kitara; Janez Gabrič, bobni; Martin Janežič, tolkala; Uroš Bon, tonski mojster

Big band KK prihaja iz Krškega, na slovenski glasbeni sceni deluje več kot dvajset let. Predstavili so zadnji album orkestra z naslovom DEPECHED, ki zaobjema vokalne in inštrumentalne priredbe skupine Depeche Mode.

»Prednost projekta Depeched je predvsem v mladosti godbenikov, energičnosti in pa njihovih glasbenih veščinah, kajti album *Depeched* Big Banda KK je energičen in še kako aktualen izdelek na svetovni ravni.« Zdenko Matoz, Delo.si

19. december, Linhartova dvorana

3 GLEDALIŠKI PROGRAM

V okviru gledališkega programa smo v Cankarjevem domu izvedli 42 različnih predstav (s ponovitvami 92), na odrih je nastopilo več kot 500 gledaliških umetnikov, ki jih je videlo 15.247 gledalcev.

Vse predstave iz mednarodne ponudbe so bile zanimive, s svojo vrhunskostjo sta v vseh pogledih izstopali predstavi Čarobna piščal Petra Brooka pariškega gledališča Bouffes du Nord in Pade noč Guillaumea Vincenta gledališča Compagnie MidiMinuit, tudi iz Pariza.

Medtem ko je strokovna kritika odprtih rok sprejela Brookovo uprizoritev, Vincentova predstava v medijih ni imela nobenega strokovnega odziva. Ignoriranje odlične predstave smo nadomestili tako, da smo za potrebe arhiva CD sami zaprosili kritika Blaža Lukana, da je samo za CD napisal kritični pogled. Najbolj zaskrbljujoče je dejstvo, da sta imeli obe predstavi slab obisk. Če sta bila razlog za slab obisk predstave Pade noč neznani režiser in neznano gledališče, je največje presenečenje sezone premajhno zanimanje zlasti gledališkega in opernega občinstva za predstavo slovitega režiserja Petra Brooka, ki je v Ljubljano pripeljal odrsko mojstrovino. Uprizoritvi dveh predstav Barka gledališča L'Arsenal iz Kanade z izrazito ekološko pedagoško vsebino sta dva kritika povsem različno ocenila (Delo, negativno; Večer, pozitivno). Občinstva je bilo na obeh predstavah manj, kot smo načrtovali.

Poleg vse slabšega obiska gledaliških predstav iz tujine, ki je nekoliko oklestil načrtovane prihodke od prodanih vstopnic, je težava popolno odklanjanje morebitnih pokroviteljev, da bi podpirali gledališka gostovanja iz tujine. Zaradi splošne gospodarske krize in zaradi predstav, ki jih vidi premalo občinstva, pokroviteljev na tem področju ni več. Upadanje proračunskih sredstev, manjši prihodek od prodanih vstopnic in odpoved pokroviteljstva med vsemi programskimi področji najslabše vplivajo na uresničevanje gledališke strategije Cankarjevega doma.

Ponovno sta bili razprodani predstavi Sljehrnik SNG Nova Gorica. Improvizacija 2013, ki je bila po težavah KUD France Prešeren izvedena v produkciji KUD Sokoli Tabor, je bila med obiskovalci ponovno odlično sprejeta.

V Klubu CD je delo uspešno nadaljeval Café teater, ki pa ni realiziral napovedane predstave Ko umira igralec Mira Gavrana. Enaka ocena velja tudi za delovanje AGRFT v Cankarjevem domu: v petem nadstropju CD so pripravili predstavi – La machine de Molière/Molière stroj/Lepljenka prizorov iz štirinajstih Molièrovih komedij ter Kralji, ljubezen in Shakespeareov rock'n'roll/Zbrani zapleti iz del Williama Shakespeara – ju nato z več ponovitvami izvedli v Dvorani Duše Počkaj. Ponovno se je pokazalo, da je najšibkejši rezultat izobraževalnega procesa na AGRFT slaba govorna tehnika večine nastopajočih študentov – igralcev.

Kot koproducent smo izvedli šest gledaliških predstav (s ponovitvami 37), ki so bile dobro sprejete pri strokovni javnosti, a večinoma slabše obiskane.

3.1 KOPRODUKCIJE GLEDALIŠKIH PROJEKTOV

Sodelovanje z nevladnimi organizacijami na dramskem (plesnem in tudi večmedijskem) področju je z vsakim letom težje. Možnosti nevladnih organizacij pri pridobivanju javnih sredstev se zmanjšujejo. V zadnjih nekaj letih se je že dogajalo, da so nekateri producenti, potem ko so bili dogovorjeni za koprodukcijo s CD, to odpovedali, ker niso dobili finančne podpore MK ali lokalne skupnosti. Tudi leta 2013 je bilo tako. Zamude pri razpisih MK torej (lahko) vplivajo tudi na načrtovanje programa v sezoni 2014/15.

Projekt Improvizacija je od začetka nastajal pod okriljem KUD France Prešeren, spomladi leta 2013 pa je zaradi bližnjega zaprtja KUD France Prešeren producersko vlogo prevzel KUD Sokoli Tabor.

Improvizacija 2013

Produkcija: KUD Sokoli Tabor, CD

Umetniško vodenje: Juš Milčinski

Improvizacija že nekaj let navdušuje občinstvo z ironičnim preobračanjem motivov in melodij, stereotipov, klišejev in glamurja največjega medijskega šova Evrope. Juš Milčinski je tudi to leto dodal nekaj svežega zagona, v osnovi pa je vztrajal pri že znanem konceptu. Z njim so improvizatorji tudi tokrat pritegnili velik krog občinstva.

13. maj, Linhartova dvorana

Stanislava Repar: SLOVENKA NA KVADRAT

Monodrama v kabaretni preobleki

ŠKUC gledališče, CD, Ex Ponto (KD-B51), Apokalipsa, AEON – Slovaška

Režija: Nick Upper; priredba: Niko Goršič; dramaturgija: Stanislava Repar; igra: Lucia Siposová; scenografija: Jennifer Helia DeFelice, Beáta Spáčilová; kostumografija: Jennifer Helia DeFelice, Beáta Spáčilová; video: Beáta Spáčilová; glasba: Jiří Macháček, Jennifer Helia DeFelice; oblikovanje luči: Janko Oven

Kabaret po resnični zgodbi istoimenske knjige, ki je v slovenščini izšla leta 2009 in v slovaščini 2011. Te »razglednice iz Slovenije in Slovaške« Stanislave Repar so na zunaj nekakšen »corpus delicti« boja slovaške kandidatke-migrantke za slovensko državljanstvo od njene poroke s Slovencem.

Kritičarka Zala Dobovšek je o predstavi pod naslovom Ex Ponto drugič za Radio Študent med drugim zapisala:

»Zasnovana kot svojevrsten kabaret uprizoritev poseže po neposrednih pristopih koketiranja z občinstvom in ponuja tekočo strukturno lahkotnost, kar jo oblikuje v format biografske pripovedi, ki je pretresljiva in dramatična, a obenem noče biti jokava in brezmočna, pač pa vehementna in sugestivna

v raznolikih atmosferah znotraj posameznih poglavij oziroma 'razglednic'. Steber uprizoritve brez dvoma pooseblja igralka Lucia Siposová, v sklopu monodrame kondicijsko izjemno sposobna in okretna ter ne glede na dano zvrst interpretiranja dojemljiva in odrsko nadvse navzoča. Predstavlja redko videni izvajalski slog, ki je v neprekinjenem stiku ne le z vlogo, ki jo preigrava, ampak tudi z neobičajno, čvrsto povezanostjo z občinstvom, ki ga tako rekoč do zadnjega drži v šahu.«

Zala Dobovšek je napisala tudi kritiko v dnevni časopis Delo pod naslovom Kako smo letos doživeli Ex Ponto in dodala:

»... ter monodrama Slovenka na kvadrat v režiji Nicka Upperja; ta je med vsemi tremi nedvomno dosegla najvišjo stopnjo svežine uprizarjanja pa tudi informativen, a zato nič manj intimen pogled v priseljsko življenje Stanislave Repar, tudi avtorice knjige, po kateri je nastala odrska priredba.«
4. (premiera v okviru 20. festivala uprizoritvenih umetnosti Ex Ponto) in 5. septembra; ter 4. in 5. decembra 2013; Dvorana Duše Počkaj

ANA DESETNICA – 16. festival uličnih gledališč

pri predstavi Iskani italijanske skupine eVenti

Skupina eVenti Verticali prihaja s Sardinije. Nastala je leta 2006, njena posebnost je vertikalno gledališče, njena gonilna sila pa sta Andrea in Luca Piallini. Ulična predstava Iskani vsebuje akrobatiko, cirkus, video, glasbo, celo športno plezanje – veliko elementov, ki se med seboj dopolnjujejo. Ta predstava je pravzaprav videoigra v živo. Umetnika, avtorja in nastopajoča pravita: »V današnjem času je gledališče pravzaprav korigirano s senzorji za gibanje in skoraj smo že vsi brezžično povezani med sabo. Nastopajoči in gledalci. Pravzaprav smo na nek način v predstavi želeli soočiti digitalni in analogni svet.«

5. julija, Ploščad in fasada CD; 4. julija, Prešernova ulica v Mariboru; 29. junija, za Slovenskim narodnim gledališčem v Novi Gorici

Carmina Slovenica: Kaj imate proti kmetom, gospa? je vprašal, preden je ubogal njeno željo

Choregie dogodek

Koprodukcija: *Con Tempus, Carmina Slovenica, CD, Choregie – Novoglasbeno gledališče*

Koncept, glasbeno vodenje in scena: Karmina Šilec; glasba: Jacob Cooper; besedilo Germania 3 Heinerja Müllerja

Izvajalci: Vilim Matula, igralec; Carmina Slovenica, komorna skupina Liki – kmet in ženske – z govorno in peto besedo pripovedujejo iz svojih zgodovinskih kontekstov v sedanost, kar učinkuje kot muzej, gledališče mrtvih. To je zgodba o nemški zgodovini in kulturi ter njenih učinkih na širše polje Evrope. Začne se v zadnjih dneh druge svetovne vojne. Hrvaški esesovec (v tej vlogi smo videli izjemnega in dobro znanega hrvaškega igralca Vimi Matulo), ki je vdovam nemških oficirjev »videti kot kmet«, opravi naročeno delo s kmečkim orodjem – sekiro.

To je bil zanimiv gledališko-glasbeni dogodek, izveden na posebej za to prireditev pripravljenem prizorišču, ki je bil, žal, slabo obiskan. Tudi kritiškega zapisa ni »zaslužil«.

22. septembra, Gallusova dvorana – prizorišče in avditorij na odru

MUZEJ PISEM

Muzej Ljubljana in CD

Platforma Šift teater II / Trilogija Source Image

plesno-gledališka predstava

Performerki: Petra Govc, Sanja Nešković Peršin

Zasnova in režija: Barbara Novakovič Kolenc

Dopisovanje likovnih umetnikov 19. stoletja skozi oživiljen muzej pisem niha med sedanostjo in preteklostjo ter vedno znova vznika v palimpsestne zgodbe o srečanjih, na katerih tečejo pogovori o umetnosti. O predstavi je na spletnem portalu Parada plesa Daliborka Podboj pod naslovom *Muzej pisem, ki jih piše Barbara Novakovič Kolenc* zapisala:

»Bela scena kockastih oblik je toliko razvejana z vhodi, izhodi in prostorom okoli na okoli, da dovolj jasno vtisne sliko muzejskega ambienta ravnih površin, z gugalnico v ospredju pa se moderna vsebnost romantično povezuje s časom pred dvema stoletjema, in tekst, ki se sproti izpisuje na stranski ploskvi, le še potrdi muzejsko vizijo scenografije Uroša Rustje.

Petra Govc subtilno s prijetno dramatikom in toplino pripoveduje napisano vsebino, njen glas je poetičen, besede pa sugestivno valovijo po prostoru. Sanja Nešković Peršin se predstavi v vlogi živo oprijemljivega odseva izgovorjenega, je elegantna vizija prefinjene romantične drže in je stilna poslikava intimnih vsebin, ki zadevajo stanja strahu, tesnob, ujetosti, melanholije, norosti ..., pač stanja podpisanega posameznika. Pripovedovanje rokopisnih izlivov je skupaj s sceno in kostumi s podpisom Alana Hranitelja režiserka zaobjela v dramsko celovitost novih uprizoritvenih vsebin.«

15., 18., 25. in 26. oktobra, Dvorana Duše Počkaj

ECLAP – Evropska zbirna knjižnica umetniških uprizoritev

Platforma Šift teater I

MUZEUM Ljubljana, CD

Multimedijska predstavitev mednarodne platforme in simpozij **Dinamike prostorov v gledališču**

Muzeum je partner pri projektu Evropska zbirna knjižnica umetniških uprizoritev (ECLAP), ki zajema osemnajst partnerjev oziroma evropskih gledaliških inštitutov in muzejev iz dvanajstih držav. Izbrane zbirke spletne knjižnice ECLAP je Muzeum predstavil širši publiki, sledil je simpozij v sodelovanju s Slovenskim gledališkim muzejem. Sodelovali so: Tomaž Toporišič, Mojca Puncer, Maja Šorli, Primož Jesenko, Jana Wilcoxon, Kornelija Rorman in Barbara Novakovič Kolenc.

22. oktobra, Dvorana Duše Počkaj

Marko Breclj: Torej v Vršac

Društvo prijateljev zmernega napredka, CD

Mehkoteroristična večmedijska predstava

Kritičarka Zala Dobovšek je v Delu v članku z naslovom Mehki terorizem Marka Breclja in s podnaslovom Po predstavi Torej v Vršac: Optimalno opažena umetniška drža zapisala: »*Aktivistično udejstvovanje Marka Breclja, vodje Društva prijateljev zmernega napredka in samooklicanega priletnege parazita, je nevhvaležno ukalupljati v trdno določeno kategorijo, pravzaprav bi bilo to tako rekoč v nasprotju z 'ustvarjalno ideologijo', ki jo avtor zastopa. Eden izmed (protokolarnih) uporov se je v projektu Torej v Vršac (predstava v neprestanem spreminjanju) pokazal že v vzratnosti ustaljenih postopkov produkcije, premiera se je zgodila šele na zadnjo ponovitev. 'Mehkoteroristično dokumentarno delo' Torej v Vršac je gostovalo v Dvorani Duše Počkaj v Cankarjevem domu in je učinkovalo kot selekcionirana, a zato še vedno zaokrožena 'polpretekla' avtorjeva biografska platforma; bilo je preplet muzejskogalerijskega razstavišča, koncerta, improvizacije in performansa. Scenografska natrpanost izbranih dokumentarističnih artefaktov, ki so (zdaj že) ikonografsko spremljali Brecljeve 'mehkoteroristične' posege v javni prostor, improvizirana, a zato nič manj zaresna kadilnica, arhivske videoprojekcije in 'politično nekorektna' kuhinja so bili osrednja tematska osišča. Breclju so se na dogodku pridružili še ostali člani DPZN, Arijana M. Breclj, Iztok Krkoč, Ajda Šulc, Mitja Manček in Renata Vidič kot izvršna režiserka, v sklopu 'nostalgičnih' izbranih izsekov pa omenimo Brecljev atentat in Tapisirano vnebovzetje ter aktualne akcije Kolenovanje, Slastiko, Nakupovalnega oslička in seveda serijo legendarnih kantavtorskih spevov. Razvedrilno in brezskrbno Razvedrilna oblika dogodka in brezskrbno oziranje na lucidno prestopniške Brecljeve akcije je navsezadnje zgolj lupina, simbolno kronanje minulih avtorjevih aktivnosti. Torej v Vršac je zaradi umeščenosti v resno institucionalno okolje že v izhodišču lahko okrnjen, toda to v Brecljevem primeru ni pomanjkljivost. Pravzaprav nenadoma postane zgovoren vzporedni komentar, ki priča, da prava radikalna funkcija umetnosti presega okvire zidov, da mora dregnuti v jedro problematike in se soočiti z njenimi vršilci. Tako lahko razumemo Brecljevo umetniško držo, ki je popolna takrat, ko je s strani naslovnika optimalno opažena, surovo direktna, duhovito provokativna in ni elitistična. Konvencionalna prizorišča so tako le depo, spominska shramba, še zdaleč ne osrednja ali celo edina lokacija upora. Projekt Torej v Vršac je preplet muzejsko-galerijskega razstavišča koncerta, improvizacije in performansa.*«

21., 22., 27., 28. in 29. novembra, Dvorana Duše Počkaj

Pred gostovanjem na Tednu slovenske drame v Kranju smo dvakrat ponovili predstavo:

Barbara Kapelj Osredkar: Draga Duša

Dokumentarna predstava, posvečena veliki umetnici Duši Počkaj ob tridesetletnici smrti.

Generator, CD, Mesto žensk

Igrata: Štefka Drolc, Iva Zupančič

25. in 26. marca, Dvorana Duše Počkaj; 8. aprila, Prešernovo gledališče v Kranju, Teden slovenske drame

Petkrat smo ponovili predstavo:

Irena Tomažin: Okus tišine vedno odmeva

Kompozicije za glas in telo

Emanat, CD, Maska

Avtorica in izvajalka: Irena Tomažin

15. in 16. februarja; 9. in 10. maja, Dvorana Duše Počkaj

23. oktobra na Malem odru SNG Drama Maribor v okviru spremljevalnega programa Boršnikovega srečanja

Po obeh predstavah 9. in 10. maja je Zavod Emanat v Dvorani Duše Počkaj pripravil pogovora: prvega dne o pojavnostih ljudske glasbe na koncertnih in gledaliških odrih z Bogdano Herman, Boštjanom Naratom in Ireno Tomažin; drugega dne pa o nastanku predstave in predstavitvi mednarodnega projekta [Srečevanje glasov](#), v katerega je predstava vključena, z avtorico projekta Ireno Tomažin in producentko Barbaro Hribar.

9. in 10. maja, Dvorana Duše Počkaj

Izvedli smo pet ponovitev:

Christoph Willibald Gluck: Ogoljufani sodnik

Komorna opera

Slovensko komorno glasbeno gledališče, CD

Posebej se lahko pohvalimo, da so bili obiskovalci teh ponovitev mladostniki.

13. in 14. aprila ter ponovitve 16. aprila; Kosovelova dvorana

3.2 GOSTOVANJA SLOVENSКИH GLEDALIŠČ IN PRODUKCIJSKIH SKUPIN

V želji, da bi bil gledališki program pester in zanimiv ne le v Klubu CD, temveč tudi v drugih dvoranaх, je CD v letu 2013 izvedel tri uprizoritve neljubljanskih slovenskih gledališč (iz sprotne produkcije) in več odmevnejših žanrskih projektov drugih produkcijskih skupin. Ocenjujemo, da so izbrane predstave teh gledališč v Cankarjevem domu obogatile njegovo gledališko ponudbo.

Iztok Mlakar: Sljehrnik

Produkcija: Gledališče Koper in SNG Nova Gorica

Po treh, v letu 2012 razprodanih predstavah **Sljehrnika**, burkaške moralitete Iztoka Mlakarja, smo dodali še dve ponovitvi te uspešnice. Tudi ti dve sta bili odlično obiskani.

17. in 18. februarja, Linhartova dvorana

Pierre Palmade in Christophe Duthuron: UBEŽNICI

Narodni dom Maribor je predstavil svojo novo produkcijo drame **Ubežnici** v izvedbi Maje Blagovič in Vladimirja Jurca, v režiji Nenni Delmestre.

Predstava je dobra, tudi zabavna, interpreti odlični: a žal je bilo občinstva premalo.

19. oktobra, Klub CD

Polona Vetrih in Saša Tabaković MI HA IŠ – kdo si človek?

Gledališko-glasbeni večer

Produkcija: CD, Koncertna agencija Allegro

Igrata: Polona Vetrih, Saša Tabaković

Glasbeniki: Janez Dovč, Boštjan Gombač, Goran Krmac, Vasilij Centrih

»Predstava Mi HA IŠ – kdo si človek? Polone Vetrih in Saše Tabakovića dokazuje, da je judovsko izročilo v Sloveniji živo. Večer v Cankarjevem domu namreč ni poklon okostenelim ostankom preteklih

časov, marveč je izzvenel polnokrvno, zabavno in aktualno. Program sestavlja dvaindvajset judovskih pesmi, mednje pa sta izvajalca vključila anekdote ter s tem ustvarila pestro predstavo. Mi Ha Iš je judovski psalm, ki naj bi nesrečnim pomagal prebroditi hude čase. V prav takšnih časih pa se slej ko prej znajde vsak narod, ne le judovski, zato je vzdušje, ki sta ga z odličnimi glasbeniki, Dovčem, Gombačem, Centrihom in Krmacom, ustvarila Vetrihova in Tabaković, povsem ustrezalo vzdušju v Sloveniji ta hip: stiska, obup, razočaranje, a tudi humor na lasten račun, glasba, ki joče in bodri hkrati, trdoživost ter zdrav ščepec hudomušnosti. Za povrh pa odlična izvedba!«
23. in 24. oktobra; 26. novembra, 31. decembra, Kosovelova dvorana

Slavoj Žižek: Dobrodošli v duhovnem živalskem kraljestvu

Produkcija: Anton Podbevšek Teater, Novo mesto

Koncept in režija: Matjaž Berger; glasba: Peter Penk; scenografija: Marko Japelj; koreografija: Magdalena Reiter; kostumografija: Alan Hranitelj; dramaturgija: Jela Krečič; nastopili so: Petra Govc, Pavle Ravnohrib, Janez Hočevar - Rifle, Aleksandra Balmazović, Mateja Rebolj, Magdalena Reiter, Irena Yebuah Tiran, Leticia Slapnik Yebuah, Akira Hasegawa, Jure Longyka
Kljub razvpitosti filozofa in avtorja besedila Slavoja Žižka in navkljub odličnemu besedilu o ideologiji vsakdanjega življenja nismo dosegli pričakovanega obiska, ki bi si ga ta, pri kritiki dobro sprejeta predstava – zaslužila.

27. novembra, Linhartova dvorana

AGRFT

Tudi v letu 2013 smo sodelovali z AGRFT. Gradbeno nedokončan prostor v petem nadstropju upravnega trakta CD je bil leta 2011 toliko usposobljen, da v njem potekajo vaje za gledališke predstave, v Dvorani Duše Počkaj pa študentje AGRFT predstavljajo svoje sklepne predstave:

Molière stroj/La machine de Molière

Produkcija petega semestra dramske igre in gledališke režije

Odlomki Molièrovih komedij: Scapinove zvijače, Don Juan, Učene ženske, Žlahtni meščan, Namišljeni bolnik, Ljubezen zdravnik, Improvizacija v Versaillesu, Smešni preciozi, Učene ženske, Tartuffe

Režija: Nina Rajić Kranjac

Uprizoritev je bila v prvi vrsti namenjena predstavitvi mladih umetnikov, ki vstopajo v gledališki prostor, ter je pritegnila predvsem študente in strokovno zainteresirano občinstvo.

19., 21. in 22. januarja, Dvorana Duše Počkaj

Kralji, ljubezen in Shakespearov rock'n'roll/ / Kings, Love and Shakespeare's Rock'n Roll

Produkcija VI. semestra dramske igre in gledališke režije

Odlomki dram Williama Shakespearja: Antonij in Kleopatra, Hamlet, Kralj Lear, Macbeth, Othello, Rihard III., Romeo in Julija, Vihar

Režija: Nina Rajić Kranjac

To je bila solidna predstava, a namenjena predvsem študijskim potrebam.

12., 13. in 14. junija, Dvorana Duše Počkaj

Skušnja

Večer songov in poezije

Pevka in igralka: **Darja Švajger**

Spremljava: **The Session band:** Jaka Pucihar, klavir; Aleš Avbelj, bas; Marko Juvan, bobni;

Primož Fleischman, saksofon; Janez Dovč, harmonika

30. septembra, Klub CD

CAFÉ TEATER v Klubu CD

Partnerstvo med CD in Café teatrom je v letu 2013 potekalo v okviru uveljavljenega programskega in poslovnega sodelovanja minulih let. Café teater samostojno načrtuje program v dvajsetih terminih, ki jih ima na voljo v Klubu CD od januarja do aprila in od oktobra do decembra. Za dogovorjeno delitev prihodka od prodaje vstopnic CD daje Café teatru pri izvajanju predstav dogovorjeno promocijsko in

izvedbeno podporo. Vsebinski smisel sodelovanja s Café teatrom programsko vodstvo CD vidi v ponudbi obiskovalcem, da ob koncu tedna, v klubskem ozračju, lahko doživljajo kakovostne angažirane satirične in druge predstave.

Cabares Cabarei, monokomedija Zijaha Sokolovića, 12. in 26. januarja; 16. februarja, 16. marca, 31. decembra

La vita e bella, večeri glasbe in poezije pod vodstvom Vite Mavrič; 19. januarja, 9. februarja, 29. marca, 12. oktobra, 21. decembra

Duša, glasbena predstava, posvečena igralki Duši Počkaj v izvedbi Aphre Tesla in Jožija Šaleja, v režiji Matjaža Latina, 2. in 15. februarja

Mascara, koncert glasbene skupine, 18. oktober

Micika in Aldo Toneta Partljiča, gledališka predstava, 23. marca

Big band AG, Miklavžev koncert Akademije za glasbo, 6. decembra

Poslednji terminal, komedija Tamare Matevc in Borisa Kobala, 9. in 23. novembra, 7. in 13. decembra

Stand up cabaré Tadeja Toša, 25. oktobra

Adi Smolar, koncert, 29. novembra

3.3 GOSTOVANJA IZ TUJINE

PADE NOČ ... /La nuit tombe ...

Besedilo in režija: Guillaume Vincent

Produkcija Compagnie MidiMinuit, Francija;

Koprodukcija: Festival d'Avignon, La Colline – théâtre national de Paris, Théâtre des Bouffes du Nord in drugi

Izvrstno predstavo sicer mladega, a v mednarodnih gledaliških krogih znanega režiserja je pri nas videl zelo skromen krog občinstva. Vincentova predstava v medijih ni imela nobenega strokovnega odziva. Blaž Lukan je na našo izrecno prošnjo prijazno zapisal kritiško mnenje (o predstavi zgolj za potrebe CD) z naslovom Vsakdanje in skrivnostno – odlomek iz zapisa:

»Najizrazitejši čar predstave, v kateri se pravzaprav nič usodnega ne dokonča, intenzivnega dogajanja pa je veliko, je v njeni že omenjeni magičnosti, v hipnih transformacijah prostora, ki pravzaprav postaja zbir različnih prostorov, ki imajo svoje samostojno (arhitektonsko, scenografsko) življenje: niso pa zaznamovani samo z vsakokrat novo funkcionalnostjo, temveč tudi z nekakšno poetično samodejnostjo, kot denimo v prizoru, ko skozi vrata kopalnice priteče voda. A tudi tovrstna poetičnost je pogosto v nasprotju (nova podvojenost!) z mučnim, nemalokrat skrajno nasilnim dogajanjem, ki je – tako se zdi – šele prava resnica človekovih nenehnih in dolgotrajnih prehodov od tu do tam, na katerih je iluzija življenjske sreče samo kratka, bežna postaja. – Vse to gledamo v interpretaciji skrajno predanih, discipliniranih igralcev, ki se včasih (tudi zaradi zamolke osvetljave) zlijejo z ozadjem, izginejo v prostor, ki jih skupaj s svetlobo (in režijsko elokvenco) navsezadnje odplakne v nič.

Poetična slikovitost in skrivnostnost, do neke mere notranja statičnost, pa zgovorna alegoričnost v zameno za pripoved 'resnične', vsakdanje življenjske zgodbe oz. usode nekoga izmed nas – tak je kompleks vtisov po ogledu te, tudi za sodobno francosko gledališče nenavadne avtorske uprizoritve, ki pa je brez dvoma dobrodošel in pomenljiv dogodek tako za slovensko občinstvo kot tudi za gledališke ustvarjalce – obojih je bilo na gostovanju v Cankarjevem domu žal odločno premalo.«

21. februarja, Linhartova dvorana

L'Arsenal (Kanada): BARKA The Ark

Režija: Julie Lachance; skladatelj: Denis Gougeon

Kanadska večdisciplinarna umetniška skupina je v vizualnem spektaklu pričarala odrsko iluzijo z domiselnim prepletom glasbe, cirkuških veščin, plesa in najnovejše vizualne tehnologije

Damijan Vinter je v Večeru v kritiki z naslovom Blagodejna prevara čutov (med drugim) objavil: *»Predstava Barka je bila fascinantno doživetje. Dovršen preplet blagodejne čarobnosti, navdušujoče virtuoznosti in odrske energije, vpet v biblično prisposodobno Noetove barke kot univerzalni apel po sožitju z naravo, je navdušil celostno (...) Barka je nedvomno vrhunska predstava, ki z intimnejšim*

nagovorom in konkretnješo uporabo tehnologije celo presega slovite kreacije najbolj znane tovrstne skupine, Cirque du Soleil.»

25. in 26. februar, Gallusova dvorana

Bouffes du Nord, Pariz

Čarobna piščal po Wolfgangu Amadeusu Mozartu

Režija: Peter Brook

Peter Brook je nemara najpomembnejša gledališka osebnost zadnjega pol stoletja. Čarobna piščal po W. A. Mozartu (premierno uprizorjena 2010) je njegovo zadnje veliko delo, s katerim se je po dolgih letih vrnil k evropskemu klasičnemu repertoarju. Po svoje. Ter navdušil občinstvo in kritike v Parizu ter na številnih svetovnih gostovanjih. Brookova Čarobna piščal se odpoveduje standardnemu opernemu razkošju, ne pa tudi glasbi. Z mladimi opernimi pevci na komorno zasnovanem prizorišču na novo odkriva Mozarta in ga prežarči z izrazito avtorsko vizijo, ki se uresniči kot povelicanje umetnosti. Po monodramski uprizoritvi Smrt Krišne je to bilo prvo gostovanje velikega gledališkega režiserja v Ljubljani. In kljub temu, Linhartove dvorane kljub velikemu promocijskemu angažmaju predstave nismo razprodali.

Gledališka kritičarka Zala Dobovšek je o predstavi v Delu med drugim zapisala: »Brook radikalno spodreže vizualno bohotnost, onemogoči predmetno ilustrativnost, kadar pa jo za hip vendarle spusti na plan, je ta gesta premišljena, dramaturško upravičena in v službi hipne rotacije gledalčevega pogleda. Zapeljivost njegove režije je med drugim mogoče zaznati tudi v nekakšni 'ezoterični' pomirjenosti. Ta skozi intuitivnost prodira v dogodek, njen izvor pa lahko brez tveganja lociramo vsaj dvoplastno: prvi, generalni, je Brookova žlahtna intelektualna spokojnost, drugi pa je v njegovem inteligentno sproščenem srečanju z operno umetnostjo. Prav zato je uprizoritev prebodena z nepričakovanimi komičnimi vstavki, hudomušnim trganjem pevske strogosti, tudi sramežljivim koketiranjem z avditorijem, toda vse te poteze učinkujejo neverjetno neprisiljeno, že skoraj z nekakšno lahkotno spontanostjo. To zaznamuje predvsem magičnost uprizoritve, je namreč osupljivo vezje izvajalcev, ki ne le da z virtuosno mehkobo prehajajo iz opernih v dramske sekvence, ampak se nenadomestljiva ost celostne harmonije skriva tudi v njihovi pristni in globoki predanosti odru, drug drugemu in občinstvu.« Glasbeni kritik Dela Jure Dobovišek je navdušen zapis sklenil takole: »Brokovski odzven kanonske glasbene tvarine je domišljen in izveden občutljivo, skrajno inteligentno, povezujoč tihotno gospodarni 'modus' muzikalnega oblikovanja (pianist Vincent Planeš) z logičnimi krajšavami, kakim pomenljivim vsadkom (Fantazija v d-molu, pesem Starka) in nedolžno prezenco pevcev (s purističnega vidika gotovo tudi nepopolnih). Kot programska poteza nosilke funkcije (vodja gledališkega programa), ki je v osrednjem hramu ni več, je bilo gostovanje Brookove Čarobne piščali tudi spomin(ek) na delo Diane Koloini v Cankarjevem domu. Gledališko perspektivo je odprla svetovljansko, nikakor ne k blišču, temveč k sporočilu. Toda doba je trajala komaj kaj dlje kakor hip. V Sloveniji smo.«

6. in 7. maja, Linhartova dvorana

Partnersko razmerje je bilo v letu 2013 ponovljeno pri izvedbi gledaliških festivalov Exodos in Ex Ponto. Zadnji je praznoval dvajsetletnico delovanja z ambicioznim dramskim projektom v Linhartovi dvorani.

Mednarodna gostovanja iz tujine v koprodukciji z 18. festivalom Exodos

»Preprosto, zelo preprosto, varljivo preprosto!« je opisal petnajst predstav, ki jih je uvrstil v osrednji del programa bienalnega festivala, tokratni selektor Tim Etchells, režiser, performer, pisatelj, vizualni umetnik in umetniški vodja gledališke skupine Forced Entertainment.

V Cankarjevem domu smo videli pet izbranih predstav.

Daniel Kok: GEJ ROMEO / The Gay Romeo

Uveljavljeni singapurski koreograf in plesalec se je na gayromeo.com dogovoril za petdeset zmenkov na razdalji Berlin–Tokio–Ljubljana. Na vsakem je zaprosil za spominek, v zameno pa povabil na predstavo, v kateri podarja svoj ples.

19. in 20. aprila, Dvorana Duše Počkaj

Matthieu Tercieux, Chloé Bonnard TUKAJ STE ... IN DRUGJE / Vous êtes ici ... et ailleurs

Interaktivna instalacija, monumentalno umetniško delo, osnovano na interaktivnih zemljevidih. Igra luči, videoprojekcij, piktogramov, geografskih koordinat, potovanje, ki s ploščadi popelje v mesto, svet ... med zvezde!

od 19. do 24. aprila, Ploščad CD

Choy Ka Fai: POJEM – PLESNA FIKCIJA / Notion: Dance Fiction

»Reuprizoritev« koreografij plesnih legend, kot sta Pina Bausch in Tatsumi Hijikata. Digitalizirano bogastvo gibov iz zgodovine plesa na odru, v živo poustvarja eno samo telo, katerega premike digitalno stimulirajo video in forme, predvajane na platnu.

20. aprila, Kosovelova dvorana

Eva Meyer-Keller: GOTOVA SMRT / Death Is Certain

Češnje imajo nežno kožo in meso, v notranjosti kost in sok, rdeč kot kri. Umetnica jih ubija, z rokami. Spomni nas na filmske smrti, pa tudi na resnične usmrčitve: soočenje s sladko smrtjo na kuhinjski mizi priključuje individualne in kolektivne izkušnje.

24. aprila, 2 predstavi, Dvorana M1

Kassys, Nature Theater of Oklahoma, Tim Crouch, Nicole Beutler: SLASTNI

MRTVEC/Cadavre Exquis

Mednarodna koprodukcija štirih gledališč različnih poetik in stilov. Nanizane štiri predstave nimajo skupnega scenarija, niso pa tudi popolnoma samostojne. Skupaj jih drži nekaj strogih pravil, med katerimi je najpomembnejše: predstava naj za izhodišče vzame zadnjo minuto odrskega dogajanja svoje predhodnice.

24. aprila, Linhartova dvorana

Ker je selektor festivala Tim Etchells pri nas znan in priznan, bi na predstavah, ki jih je izbrala takšna gledališka avtoriteta, pričakovali več občinstva, kot ga je v resnici bilo. Kajti predstave so bile dobre, različne, predvsem pa ogledalo našega časa.

Mednarodno gostovanje iz tujine v koprodukciji z Ex Ponto

Poleg že omenjene uprizoritve Slovenka na kvadrat, ki je sodila v program festivala (produkcija Gledališče ŠKUC), je selektor festivala v Linhartovo dvorano pripeljal še predstavo:

ANAMNESIS

Katona József in Sputnik Shipping Company, Madžarska

Režija: Viktor Bodó

Izjemna predstava je imela pri kritikih dober odziv, a tudi ni pritegnila širšega kroga občinstva, ki bi ga lahko pričakovali glede na odmevnost velikega režiserskega imena.

Zala Dobovšek je za Radio Študent in Delo zapisala: »Za nekatere najbolj pričakovano vabo letošnjega programa zagotovo lahko pripišemo Viktorju Bodóju, mlademu, kreativno izjemno vitalnemu madžarskemu režiserju, ki je slovensko občinstvo na istem festivalu nazadnje zašarmiral že pred dvema letoma s predstavo *Mož na kocki*. Unikatnost njegove poetike je vsekakor tudi plod in stranski učinek siceršnje ustvarjalne večopravnosti, saj je začel kot igralec in se nato usmeril v režijo in se ji dokončno posvetil. Njegova uprizoritev širokih – tako vsebinskih kot tehničnih – razsežnosti Anamneza vstopa v svet bolnišnične industrije, v mašinerijo zdravnikov, pacientov, čakalnic in serijo obstranskih figur, ki zaokrožujejo celostno sliko zdravstvenega sistema z vsemi njegovimi sodobni zmagoslavji, a tudi oziroma predvsem s koruptnostjo.«

»Uprizoritev Anamnesis je cinična, a tudi povsem realna kritika madžarskega zdravstvenega sistema, sorodno razmajanega, kot je naš, v strukturi pa se dogajanje hipno premika med linijami absurdnega, dokumentarnega, šaljivega in tragičnega.«

5. septembra, Linhartova dvorana

Miroslav Krleža: GOSPODA GLEMBAJEVI

Režija: Vito Taufer

Eno najbolj prepoznavnih in največkrat uprizarjanih del velikana hrvaške moderne književnosti, Miroslava Krležę, si je slovensko občinstvo rado ogledalo v izvirnem jeziku. Številne je predstava posebej pritegnila tudi zaradi primerjave s predstavo ljubljanske SNG Drame. Nekaterim je bila ljubša naša, nekaterim ta, ki smo jo gostili. Vedno je dobrodošlo, če občinstvo predstava razvname, da se o njej govori.

28. oktobra, Linhartova dvorana

Compagnia Finzi Pasca: LA VERITÀ

Umetniški cirkus Compagnia Finzi Pasca iz Švice s predstavo Resnica (La Verità) je zasnoval in režiral Daniele Finzi Pasca, ki je zaslužen tudi za izjemno uspešno delo Corteo Cirque de Soleil in tri zadnje produkcije Cirque Éloize. V spektakularni predstavi, ki vključuje vratolomne akrobacije, gledališče, ples in glasbo, trinajst akrobatov nastopa pred ozadjem gledališkega platna velikosti 9 x 15 metrov, ki ga je Salvador Dalí leta 1944 naslikal za balet Tristanova norost, ki so ga istega leta izvedli v newyorški Metropolitanski operi. Niz živih slik nas s predstavo vodi skozi svet nadrealističnega, ljubezensko zgodbo in odraz Resnice, ki v halucinantnem spoju podob ustvarjajo slikovito zgodbo. Tudi ljubljansko občinstvo je bilo očarano: nad Dalijevo izvirno neprecenljivo umetnino in nad predstavo.

Gostovanje je imelo v medijih izjemno neplačano promocijo, podprto z motiviranjem obiskovalcev, da obiščejo predstavo slovitega cirkuškega gledališča, vendar pa o predstavi sami nismo zasledili strokovnega kritiškega odziva.

od 27. decembra do 2. januarja, Gallusova dvorana

4 PLES

V okviru plesnega programa smo v Cankarjevem domu izvedli 17 različnih predstav (s ponovitvami 27), na odrih je nastopalo več kot 350 plesnih umetnikov, ki jih je videlo 7225 gledalcev.

Jedro mednarodnega dela programa so tvorile tri predstave, ki jih je izbral CD. Prvič je v CD gostovala znamenita brazilska plesna skupina Grupo Corpo s koreografijama Parabelo (1997) in Sem mim (Brez mene, 2011), ki sta v celoti upravičili povabilo CD. Neuspeh pomeni le nezmožnost pridobitve pokrovitelja. Žal smo za predstavo, ki je bila v Gallusovi dvorani, prodali samo 702 vstopnici. Ponovni obisk slovite francoske koreografinje Maguy Marin s predstavo Salve bi bil za žanr njenega aktualnega plesnega ustvarjanja lahko zanimiv za domače plesne razmere, žal je bil obisk predstave zelo skromen. Na pobudo madžarskega veleposlaništva je v maju gostoval balet Györi z Madžarskega z vsečnima in popularnima koreografijama – Madžarsko rapsodijo in La vie en rose.

V programskem segmentu koprodukcije z nevladnimi organizacijami sta bili najbolj opazni dve predstavi. Maša Kagao Knez je pripravila odlično in družbeno angažirano predstavo Dia diasso diasspora, ki je na dveh predstavah požela velike simpatije številnih obiskovalcev in strokovne kritike. Zaradi kakovosti predstave se je programsko vodstvo CD odločilo za dve dodatni ponovitvi zadnja dva dneva v letu 2013. Odlično je bila sprejeta in tudi obiskana nova predstava RazPOTja Kjare Starič, ki je bila v Linhartovi dvorani uprizorjena trikrat.

Posebej omenjamo gostovanje dela 6. slovenskega plesnega festivala Gibanica v CD. Uprizorjene so bile tri predstave, dve v dvorani Duše Počkaj (Zven telesne tišine Kaje Lorenci in Ivana Mijačevića ter Transland Magdalene Reiter), ena pa v Linhartovi dvorani (Balet upora Leje Jurišić in Petre Veber).

Na začetku leta je v Linhartovi dvorani dvakrat uprizoril svoje novo delo Drugi sočasno Matija Ferlin. Jeseni smo izvedli Potočanova predstavo z naslovom Sijaj in Klic gozda Eče Dvornik.

Uspešno sta bila izvedena tudi redni leti koncert AFS France Marolt in Večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo (DBUS).

Program plesne umetnosti v CD je raznovrsten in kompleksno razvejan. Po eni strani je vpet v dogajanje na slovenskem plesnem prizorišču, ki ga tudi koprodukcijsko podpira, po drugi pa vključuje

kakovostne plesne predstave mednarodnih koreografov in skupin. Pomembno usmeritev plesnega programa Cankarjevega doma pomenijo koprodukcije s slovenskimi nevladnimi organizacijami.

4.1 PLESNE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI

Matija Ferlin: **Drugi sočasno**

Sodobnoplesna predstava

Produkcija: Emanat, Istrsko narodno gledališče – Pulj CD; partnerji: Zagrebški centar plesa – HIPP, Mediteranski plesni center – Svetvinčenat, Constallation Records, Občina Svetvinčenat.

Projekt Drugi sočasno raziskuje narativne možnosti abstraktnega giba, osvobojenega kakršnihkoli opisnih lastnosti in gest. V trčenju z zelo konkretnim dramskim govorom kot nosilcem pomena je ideja projekta premakniti meje ustaljene kreacije in percepcije gledališkega dogodka, skozi kreacijo telesnih ekspresij, ki jih tekst ne podpre na način, kot smo ga navajeni v kontekstu klasičnega gledališkega izrekanja.

Avtorjev koncept, da gre odrsko virtuoznost bolj kot v plesni izvedbi iskati v drugih mizanscenskih elementih, sodi v strujo konceptualnega plesa, pri čemer je Ferlinovo izhodišče predstave Drugi sočasno soočenje dramskega narativnega besedila in abstraktnega giba, osvobojenega opisnih lastnosti in gest, ki naj bi obenem deloval čim bolj »naravno«. Avtor je vzporednico iskal v slikarski poetiki Henrija Rousseauja – ogromna fotografija Rousseaujevega platna Lačen lev popade antilopo – je razpeta prek ozadja prizorišča kot glavni scenski element, ki je svoj opus živopisnih džungel ustvaril brez formalne slikarske izobrazbe, sprva dvoumno, če že ne slabšalno označevanje njegovega dela kot primitivno in naivno pa je spodnesel konsenz o slikarjevi genialnosti. Ferlinov postopek je nasproten, tako sam kot njegovi plesalci niso amaterji, ampak profesionalci, ki se pretvarjajo, da ne znajo dobro plesati, in igrajo, da je njihov gibalni besednjak naraven ter s plesnimi metodami in tehnikami nekontaminiran. Škoda, da je novo delo ostalo – eksperiment, ki občinstva ni najbolj prepričalo in tudi večine strokovne javnosti ne.

17. in 18. januar, Linhartova dvorana

Gibanica, 6. slovenski plesni festival

Producent: Društvo za sodobni ples Slovenije

Koproducenti: Cankarjev dom, zavod Bunker, Plesni teater Ljubljana, zavod Vitkar, zavod En-Knap, zavod Exodos, društvo Fičo Baleta, Center urbane kulture Kino Šiška, društvo umetnikov DUM, Zavod Federacija, zavod Flota, zavod Maska Ljubljana, Plesna izba Maribor, zavod Emanat, Javni sklada RS za kulturne dejavnosti in plesni studio Intakt.

Gibanica, ki od leta 2003 bienalno streže z izborom najboljših sodobno-plesnih izdelkov domačih producentov, je med 21. in 23. februarjem 2013 v Ljubljani zasedla Staro mestno elektrarno, Cankarjev dom, Plesni teater Ljubljana in Španske borce.

Tričlanska žirija v sestavi: Mateja Bučar, Pia Brezavšček in Klaus Ludwig je izmed 41 prispelih prijav izbrala osem predstav v glavni program in tri predstave v dodatnega.

Zgoščen prikaz plesne ustvarjalnosti na Slovenskem, ki ga ponuja Gibanica, je bila tudi tokrat dragocena informacija tako za vabljen tuje selektorje kot za domače občinstvo. Utemeljitev komisije

»Letošnja komisija se je odločila, da bo glede na prispele prijave podprla dela, ki na ekspliciten način razmišljajo o gibu in formi ter se z njimi v delih tudi ukvarjajo in, ki hkrati v tem nakazujejo neko svojo smer, kar se nam zdi pomembno za razvoj sodobnega plesa pri nas. Predstave, ki smo jih prepoznali kot takšne vsaj v nekaterih segmentih, smo izbrali v tokratni glavni program, ki kaže na neko konceptualno celoto. Poleg tega je komisija predlagala nekaj del, ki izkazujejo svojo kvalitativno raven zaradi zelo različnih momentov ali konstant v njihovem delu (kar predstavlja drugačen pogled s strani komisije) v dodatni program.«

V Cankarjevem domu so bile na programu tri predstave:

Kaja Lorenci in Ivan Mijačević: Zven telesne tišine

21. februarja, Dvorana Duše Počkaj

Leja Jurišić in Petra Veber: Balet upora

23. februarja, Linhartova dvorana

Magdalena Reiter: Transland

23. februarja, Dvorana Duše Počkaj

Na lanski Gibanici so bile prvič podeljene tudi stanovske nagrade, poimenovane po pomembni slovenski plesni ustvarjalki in pedagoginji Kseniji Hribar, ki jih je podelilo Društvo za sodobni ples Slovenije. Ker vsa leta, ko je slovenski sodobni ples ustvarjal pomembne razvojne korake, stanovskih nagrad Društva za sodobni ples še ni bilo, je bilo v letu 2013 podeljenih kar 13 nagrad v enajstih različnih kategorijah. Vredno jih je ponovno spremljati.

Komisija v sestavi: Tamara Bračič Vidmar, Mateja Rebolj in Suzana Koncut, imenovala jo je Društvo za sodobni ples Slovenije, je nagrajence izbrala izmed kandidatur, ki so prispele na naslov društva. Pri nekaterih kategorijah pa je komisija za nagrado predlagala kandidate, za katere kandidatura ni bila poslana, saj se je komisiji zdelo pomembno, da se prispevek teh kandidatov nagradi s priznanjem. Pri odločitvi o podelitvi nagrad je komisija upoštevala vso ponudbo slovenskih sodobnoplesnih ustvarjalcev.

Prav tako sta bili na Gibanici podeljeni tudi dve festivalski nagradi, in sicer nagrada Gibanice za najboljšo predstavo po izbiri občinstva in nagrada Gibanice za najboljšo predstavo po izbiri strokovne žirije, v sestavi: Zala Dobovšek, dramaturginja in kritičarka (Slovenija); Iva Nerina Sibila, dramaturginja, kritičarka in publicistka (Hrvaška); Anita Mathieu, direktorica *Rencontres chorégraphiques internationales de Seine-Saint-Denis* (Francija).

Nagradi Gibanica:

najboljša predstava po izbiri občinstva – Mala Kline: Eden

najboljša predstava po izbiri žirije – Maja Delak: Sramota

Nagrade Ksenije Hribar:

plesalka – Maša Kagao Knez in plesalec – Loup Abramovici

perspektivne plesalke – Enya Belak, Veronika Valdes, Jerca Rožnik Novak, Maša Hawlina

koreograf – Matija Ferlin in koreografinja – Mala Kline

perspektivni koreografiji tandem – Teja Reba, Leja Jurišić

oblikovalka scene na področju sodobnega plesa – Petra Veber

oblikovalec zvoka na področju sodobnega plesa – Luka Prinčič

oblikovalec svetlobe na področju sodobnega plesa – Igor Remeta

perspektivni plesni producent – Samo Selimović

producent na področju sodobnega plesa – Žiga Predan

kritičarka na področju sodobnega plesa – Pia Brezavšek

življenjsko delo – Jasna Knez

Med nagrajenimi je večina tistih, s katerimi Cankarjev dom sodeluje že dlje časa, in tudi tistih, s katerimi bo sodelovanje steklo v letu 2014.

Kjara Starič: RazPOTja

Plesna predstava

Produkcija: KUD Vija vaja/Kjara's Dance Project, CD

Kritičarka Mojca Kumerdej je v kritiki v Delu z naslovom Domača plesna niša zelo dobro (z ostro in neolepšano besedo) opisala novo koreografijo Kjare Starič: *»Da plesno skupino žene predvsem entuziazem, kot v intervjujih pojasnjuje Kjara Starič, umetniška vodja, pedagoginja in koreografinja Kjara's Dance Project, ni nič nenavadnega. Da pa skupina že tretje leto zapored v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma uprizori enourno plesno predstavo z ducatom večinoma baletno izobraženih plesalcev, katerih entuziazem je poplačan s prodajo vstopnic, je slovenska posebnost. Slednje namreč ni zanemarljivo, saj so predstave skupine Kjara's Dance Project zelo dobro obiskane, kar velja tudi za tri letošnje uprizoritve Razpotij v nabito polnem parterju Linhartove dvorane, ki jim bo verjetno sledila še katera ponovitev. (...) Četudi so Razpotja podobno kot Compassion potopljena v emocionalni bazen, je Kjara Starič tokratno uprizoritev mizanscensko prečistila in koreografijo – z izjemo obrazne mimike nekaterih solistk precej oklestila patetičnih in kičastih dekoracij. Plesni*

ansambel je tako postavila na prazen oder in težo vizualnega prenesla na oblikovanje svetlobe, čisti liniji pa sledijo stilizirani kostumi. Atmosfersko in gibalno pretežno abstraktno koreografijo brez poglobljenega razmisleka o odnosu med gibom in glasbo preprosto poganjajo glasbeni odlomki in komadi od baroka do sodobne butične popularne glasbe, ki okvirjajo posamične večinoma samostojne prizore, ki vsak zase uprizarjajo izhodiščno temo.«

Večerov kritik Damijan Vinter pa je bil v zapisu Mladostna ekstatičnost takole navdušen: »Z najnovejšo predstavo za devet plesalk in dva plesalca je slovenska koreografinja in plesna pedagoginja Kjara Starič ponovno dokazala, da sodi v sam vrh sodobne plesne umetnosti. Razpotja so lahko namreč s prepoznavno avtorsko noto in neverjetno, skorajda že ekstatično predanostjo nastopajočih nesramežljivo kosajo z uprizoritvami svetovno priznanih koreografov oziroma plesnih skupin. Predstava zaradi izrednega čutnega naboja ne potrebuje formalnejšega vsebinskega okvira. Posamezni prizori so povezani z nevidnim ritmom,, nekakšni utripom življenja, ki ga lahko simbolično prepoznamo tudi v tistem delu zvočne podobe, ki asociira na zvok medicinskih aparatov v intenzivni sobi. V ospredju so čustvena stanja mladih ljudi, po besedah avtorice zaznamovana z osebnimi razpotji in pomeni življenjskih odločitev.«

Kjara Starič z vsečno estetiko nagovarja široko, večinoma mlado občinstvo. Poudariti moramo, da je pri nas poleg dveh profesionalnih baletnih ansamblov Kjara's Dance Project edina sicer neprofesionalna skupina, ki mladim baletnim plesalcem omogoča izobraževanje in odrsko izkušnjo.

1., 2., 3. marec, Linhartova dvorana

Maša Kagao Knez: **Dia diasso diaspora**

Plesna predstava

Produkcija: KUD Baobab, CD

Razcepljenost identitet je vpisana že v naslov predstave plesalke in avtorice Maše Kagao Knez: dia v zahodnoafriškem jeziku malinke pomeni blagostanje, diasso, tudi priimek njenega očeta, dober dom, diaspora pa razseljenost. To skozi zgodbe izkušajo trije glasbeniki, pevki ter pet plesalk in plesalec, ki z asistentko koreografije Rosano Hribar soustvarjajo predstavo. Plesna predstava presega razdvojenost med domovinama na afriškem in evropskem kontinentu in se pomnoženosti in razcepljenosti identitet urbanega subjekta loteva skozi različne odtenke.

Dve ponovitvi predstave Dia diasso diaspora ob koncu leta sta bili, žal, zelo slabo obiskani. Občinstva za sodobnoplesne predstave je pri nas vendarle premalo.

Kritičarka Mojca Kumerdej je bila v zapisu v Delu navdušena: »Predstavo uvede dialog med 'žensko evropsko vokalno melodijo' v izvedbi Irene Yebuah Tiran in 'moškim afriškim ritmom' odličnega tolkalca Thomasa Gueija, soočajo in palimpsestno se podvajajo tradicionalni in sodobni afriški plesi ter sodobni ples, 'ženska' pripoved švedske plesalke pa je že v naslednjem prizoru ponovljena skozi 'moško zgodbo' odličnega plesalca Daudeta Graziija, raznolikost afriškega kontinenta pa odzvanja tudi v glasbi Damirja Mazrka. V predstavi se mehko spodvijajo ritmizirani skupinski in individualni ter melodično poetični prizori, abstraktne in dokumentaristične, mestoma duhovite sekvence, kot, na primer, izpoved pevk dvojčic Irene Yebuah Tiran in Leticie Slapnik Yebuah, katerih mati je Slovenka in oče Ganec, njuno doživljanje kulturnih prostorov svojih staršev in identiteti pa različni, kot da ne bi bili iz 'istega gnezda', kaj šele dvojčici. Med sublimno poetičnimi prizori velja izpostaviti zlasti tistega, v katerem se pevki v dialog povežeta vsaka s svojo evropsko in afriško melodijo, skupaj pa v dialog z omenjenima plesalcem in tolkalcem. Dia Diasso Diaspora je kompleksno, inteligentno strukturirana predstava, ki jo odlikuje izvrstna, v nekaj primerih naravnost osupljiva plesna in glasbena izvedba.«

27. in 28. marec, 30. in 31. december, Linhartova dvorana

Branko Potočan: **Sijaj**

Plesno-gledališka predstava

Produkcija: Zavod Vitkar, CD

Sijaj je predstava, s katero je Branko Potočan s sodelavci zaznamoval dvajsetletnico delovanja skupine Fourklor. Gre za žanrski konglomerat. Skozi skupino Fourklor se je v dvajsetih letih sprehodilo veliko plesalcev, igralcev, glasbenikov, cirkusantov in performerjev, ki so dodali vsak svoj del mozaika k celoti. Tako se je kalila skupina in posamezni umetniki v njej. A tokratna predstava nas je navdušila manj, kot smo si želeli in kot smo pričakovali.

Mojca Kumerdej je v Delu zapisala: »Potohodništvo proti 'obljubljeni deželi', ki jo je bolj kot najti mogoče ustvarjati tudi v gledališču, je umetnikova preživetvena strategija v svetu, ki je, če se navežemo na Potočanove besede v gledališkem listu, vse bolj neusmiljen in skurjen. Zdi se, kot da smo brezizhodno zapleteni v mrežo, a žal je letargično v njej obvisela tudi enournna predstava, ki ni in ni stekla. Kar nekajkrat se zazdi, da je vpeljan scenski rekvizit ali gib izhodišče za razvitje prizora, a se to ne zgodi. Ko se, na primer, peterica pojavi z ogromnimi kovčki, oprtana z njimi zgolj bega po odru in ga nato zapusti, podobno velja za Staričevo ravnanje s pokrivalom in prizor, v katerem Teropšič, z eno roko obešen na dolgo palico, ki jo držeč na drugem koncu prenaša Potočan, v nenavadni pozi ošvrkne prineseni časopis in srkne 'vino' iz kozarca, kar je skromno v primerjavi s tem, kar zna trdo jedro peterice uprizoriti sicer. Poleg peterice namreč predstavo dopolnjuje ducat obetajočih mladih plesalk in v pododrju glasbena izvajalca Marko Lasič in Marko Brdnik, tudi avtor glasbe. Sijaju, katerega zastavek je nenarativna abstraktnost, manjka uprizoritveni blesk, ki ga zna Potočanova skupina ustvariti s fluidno magijo domislic in gledališke poezije, skozi katero vsak gledalec predstavo asociativno soustvari po svoje.«

23. in 24. september, Linhartova dvorana

Umetniško društvo M&N Dance Company

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev sta avtorja predlagane koprodukcije Nastja Bremec in Michal Rynia odpovedala plesno predstavo **Imenoval sem ga kravata**, ki smo jo načrtovali z Umetniškim društvom M&N Dance Company.

Eča Dvornik: Klic gozda

Večmedijska plesna predstava

Produkcija: Zavod Federacija in CD

Eča Dvornik je svoj umetniški postulat našla v glavnem mestu Francije, v Parizu, v zibelki evropske kulture. Torej tam, kjer se dogaja in se je dogajala umetnost, se lahko napaja z zgodovino, se išče in najde sebe. Klic gozda ali poljub tvoje matere je predstava spominov prepotovanih življenjskih poti in identifikacije z večno prastaro materjo, žensko animo, ki ženskemu spolu vseskozi kodira življenjsko počelo ustvarjanja in rojevanja novega.

Plesna kritičarka Daliborka Podboj je v Paradi plesa napisala navdušeno kritiko z naslovom Pesem plesne anime pariške Slovenke; tukaj je odlomek: »Tri generacije se vrstijo na sceni enakomernega in ponavljajočega se gibanja, ki ga občasno preglasita nov klic in novo spoznanje, nova plesna dinamika. Otroško dozorevanje in lepote prešerne mladosti pleše ter izpiše v čutni gibalni perfekciji **Mojca Majcen**, lepote ženske zrelosti, mir, ki navdihuje in vzvalovi milino življenjske ekspresije, upodablja **Urša Rupnik**, izkušnje ter zrelost matere pa zaveje Eča Dvornik. Ples treh generacij se slikovito prepleta, v duetih, tercetih in solističnih spevih obarvan z video poetiko **Toneta Stojka**; ko se na platnu vrstijo slike iz družinskega albuma, se ostrijo plesni detajli in odseva sij narave. Poljub matere se razliva v poetiki spominov avtoričinega besedila, v življenjski filozofiji Eče Dvornik, ki jo sama čutno interpretira v prefinjeni melodiki lastnega glasu. Scena se zapolni tudi z vsakdanjimi rečmi, z elementi, ki spremljajo žensko podobo in so del njenih dnevnih opravil: je lonec, je ruta, je metla, so spodnjice na kolenih, visoke pete, žlice, ples štruc kruha in elegantne ter frfotajoče obleke francoskega šarma spominov, pa čeprav potegnjene iz osebnih omar. In tako kot smo vajeni v koreografijah Vesne Dvornik, je tudi v njeni najnovejši uprizoritvi Klic gozda ali poljub tvoje matere znova zavela spevna (plesna) pesem.«

25., 26. in 30. september, Dvorana Duše Počkaj

Ponovili smo plesno koprodukcijo iz leta 2012:

Uršula Teržan: Prijateljci za vedno

Društvo ustvarjalk sodobnega plesa Celinka

28. in 29. marec, Štihska dvorana

4.2 PLESNA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE

Glede na to, da smo se šele sredi leta odločili, da bo sezono 2013/14 posebej zaznamovalo predstavljanje umetniških dosežkov ansambla in umetnikov, ki delajo in živijo v Mariboru ali pa se njihovo ustvarjanje dotika štajerske prestolnice, smo v plesni program uvrstili celovito predstavitev koreografa Edwarda Cluga, ustvarjalca odličnih predstav ne le v Mariboru, ampak tudi v širšem mednarodnem prostoru. Ob tej priložnosti smo izdali tudi drobno brošurico, ki je celovito predstavila njegov ustvarjalni opus.

Povabili smo tri njegove predstave, nastale v produkciji SNG Opera in balet Maribor, in organizirali **Mali plesni simpozij** o njegovem delu.

JEZIK EDWARDA CLUGA: od plesalca do koreografa svetovnega formata

Mali plesni simpozij smo namenili osvetlitvi koreografskega jezika Edwarda Cluga, ki je s svojim delovanjem v SNG Opera in Balet Maribor vnesel posebno svežino in liričnost ter se zapisal med največja koreografska imena zadnjih let. Gostje strokovnega simpozija so bili: Ana Germ, Neja Kos, Matjaž Farič, Tina Šrot, Niko Goršič in Valentina Turcu. Simpozij je povezovala Andreja Kopač. Občinstva se je za tak dogodek nabralo veliko. In želja je, da bi bilo takšnih razmislekov o umetniškem delu izstopajočih slovenskih ustvarjalcev še več.

1. oktober, Dvorana Lili Novy

Plesno-baletni tris

Koreografije: **Edward Clug**
SNG Opera in balet Maribor

Tango

Atraktivni baletni elementi ustvarjajo razpoloženje, v katerem tango lahko zaživi: ozračje brezupnosti, seksualne nelagodnosti, moške neposrednosti in gospodovalnosti, dvojne morale žensk in vere v usodo.

5. oktober, Gallusova dvorana

Radio and Juliet

Najznamenitejša ljubezenska zgodba vseh časov se spaja z glasbo ene najuspešnejših skupin sodobne angleške alternativne rok scene Radiohead.

7. oktober, Gallusova dvorana

Hommage à Stravinsky

Svojo interpretacijo Edward Clug doživlja tudi kot poklon Nižinskemu in njegovemu razvpitemu neuspehu ob pariški premieri v letu 1913, ki je postala dinamični temelj razvoja modernega plesa 20. stoletja.

8. oktober, Gallusova dvorana

Vse predstave so bile dobro obiskane, celo nad pričakovanji. Edward Clug ima tudi v Ljubljani velik krog občinstva, ne le v Mariboru in na mednarodnih prizoriščih. Nekateri si ogledajo njegove predstave tudi večkrat. Ves mariborski ansambel in tudi vodstvo SNG sta povabilo Cankarjevega doma sprejela z navdušenjem in zelo resno.

4.3 FOLKLORA

Letni koncert Akademске folklorne skupine Franceta Marolta Univerze v Ljubljani – Prepletanja

Maja je Akademška folklorna skupina Franceta Marolta Univerze v Ljubljani počastila 65-letnico delovanja s slavnostnim koncertom v Gallusovi dvorani, ki je pod naslovom Prepletanja razgrinjal sobivanje in medsebojni vpliv plesne kulture urbanega in podeželskega okolja na Slovenskem. Na

odru so se zvrstile izurjene koreografije in plesi 18. in 19. stoletja, prepleteni z baletnimi elementi, kot tudi ljudski ples z daleč v preteklost segajočo tradicijo. Skupina je zopet segla na področje še neizkoriščenih možnosti folklorno-plesnega odrskega uprizarjanja.

18. maj, Gallusova dvorana

4.4 PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE

SALVE (Salves, 2010)

Compagnie Maguy Marin

Koprodukcija: Biennale de la danse Lyon 2010, Théâtre de la Ville de Paris, Nacionalno koreografsko središče Rillieux-la-Pape/Companie Maguy Marin

Zatem ko je Cankarjev dom že sredi devetdesetih let minulega stoletja obiskala predstava May B, produkcija iz daljnega leta 1981, smo v Linhartovi dvorani znova gostili predstavo s podpisom Maguy Marin, plesalke in koreografinje s statusom ene pomembnih soustvarjalk francoske sodobnega plesnega prizorišča. Predstavo Salve so krstno predstavili na Plesnem bienalu v Lyonu leta 2010. Nekateri jo označujejo za delo, ki je Marinovo znova postavilo v središče evropskega plesnega gledališča, in hkrati za predstavo, ki jo po eni plati doživiš kot nočno moro z vizijo apokalipse in polji ruševin, posledicami velike kolektivne katastrofe 20. stoletja, po drugi pa kot delo, ki navdušuje s silovitostjo umetnosti.

Mojca Kumerdej je o predstavi v Delu napisala navdušeno kritiko: *»S salvami je mogoče izstreliti naboje, izreči pozdrave, marsikaj lahko sproži salve smeha, s salvami prizorov v istoimenski predstavi pa koreografinja Maguy Marin osupljivo uprizarja tesnobo političnega nasilja. Ena vodilnih francoskih koreografinj se ne dotika konkretnih dogodkov, ampak z abstraktnimi prijemi asociira na zgodovino in sodobnost, vključno z nasilno evropsko politiko do evropskega juga, ter na tretji svet kot na družbeno in ekonomsko podpodje razvitega sveta. (...) V vsebinsko osrednjem, večkrat ponovljenem prizoru stoječi ženski roke iz ozadja prekrijejo oči, ušesa in usta in jo potegnejo v temo, podobno, kot je tema požirala in požira nasprotnike nasilnih sistemov, medtem ko je večina bodisi iz strahu, bodisi iz prepričanja, bodisi iz komoditete bolj ali manj mirno živela oziroma živi naprej. V predstavi se intimni strah izmenjuje s kolektivnim. Prizori tesnobe in strahu asociirajo na kleti, v katerih je pred desetletji v latinskoameriških huntah izginjala avtoričina generacija, in na sodobno upiranje krivicam in nasilju. Tem bolečim razpokam, ki zevajo v srčki civilizacije, se koreografinja Maguy Marin zoperstavlja z umetnostjo kot strategijo etičnega upora in duhovnega preživetja – in to ne le z uprizarjanjem reševanja umetniških slik, ampak s samo koreografsko in režijsko subtilno premišljeno ter izvrstno izvedeno predstavo Salve.«*

A kljub navdušenju mednarodne in slovenske strokovne javnosti je ljubljansko gostovanje privabilo peščico ljubiteljev sodobnoplesne umetnosti.

4. aprila, Linhartova dvorana

PARABELO (1997), **SEM MIM** (Brez mene, 2011)

Grupo Corpo

Gostovanje sodobne plesne skupine **Grupo Corpo** iz Brazilije je bilo v znamenju nadgrajenega plesnega besednjaka zahodne plesne umetnosti v koreografiji Rodriga Pederneirasa. Predstavili so koreografijo Brez mene (*Sem mim*, 2011), ki črpa glasbeni navdih iz srednjeveške galicijsko-portugalske posvetne pesmarice ter upodablja neprestani tok zbliževanja in ločitve. Delo Parabelo (1997) zaznamujeta brazilski podeželski pridih in sodobna glasbena kulisa. Gostovanje je doživelo izjemno dober sprejem predvsem pri mlajši plesni publiki, zelo dobrodošlo je bilo srečanje z nadgrajenim in oplemenitenim plesnim jezikom.

24. april, Gallusova dvorana

Győri balet, Madžarska

Madžarska rapsodija in La vie en rose

Baletni večer

Maja smo v sodelovanju z Madžarsko ambasado v Ljubljani pripravili gostovanje **Baleta iz Győra** s koreografijama Madžarska rapsodija in La vie en rose avtorjev Zoltána Fodorja in Bena Van

Cauwenbergha na glasbo Franz Liszta in francoskih šansonov. Predstava v Linhartovi dvorani je sicer pokazala veliko plesno mojstrstvo, vendar je bila slabo obiskana.

Gostovanje s sodelovanjem Madžarske ambasade v Ljubljani

20. maj, Linhartova dvorana

Z rebalansom programa in finančnega načrta CD sta bili zaradi manjših finančnih sredstev MK za programske stroške črtani dve načrtovani gostovanji iz tujine:

- gostovanje v oktobru iz sprotne mednarodne gostovalne ponudbe sodobnega plesa;
- predstava La Curva koreografa Israela Galvana (gledališče Théâtre Vidy iz švicarske Lozane);

4.5 DRUGE PLESNE PRIREDITVE

Večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo

Trinajsta produkcija Večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo Društva baletnih umetnikov Slovenije je bila oktobra v znamenju novih plesnih stvaritev na glasbo slovenskih avtorjev. Koreografi tokratnega večera novih baletnih koreografij na slovensko glasbo v Linhartovi dvorani so bili: Rosana Hribar in Gregor Luštek, Gaj Žmavc, Christian Guerematchi, Mitja Popovski, Siniša Bukinac, Uršula Teržan, Claudia Sovre, Ana Germ in Lidija Mede.

13. oktober, Linhartova dvorana

5 FILMSKI PROGRAM

Filmski program v letu 2013 smo uresničili, nekatere odpadle dogodke smo zamenjali z drugimi, npr. jesenski filmski cikel je z rebalansom programa zamenjalo premierno prikazovanje slovensko-bosenske koprodukcije *Adria Blues*.

Kot običajno sta bila osrednja dogodka oba festivala v organizaciji Cankarjevega doma (Liffe in Festival dokumentarnega filma – FDF) ter Festival gorniškega filma, ki ga pripravljamo v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo. Liffu je obisk zavoljo recesije malenkost upadel (letos smo našteali 44.000 obiskovalcev), vendar z zadovoljstvom ugotavljamo, da sta medijska podpora ter splošno zadovoljstvo obiskovalcev in strokovne javnosti ostala na presežni ravni.

V okviru filmskih ciklov smo spomladi 20-letnico razdružitve Češkoslovaške zaznamovali s programom sodobnega češkega in slovaškega filma, žal pa je na ravni hiše iz finančnih razlogov odpadel tradicionalni Festival oddaljenih kultur.

Filmska distribucija je tretji nosilni steber filmskega programa; v letu 2013 je bil to najšibkejši člen filmskega oddelka, po svoje tudi zato, ker Cankarjev dom zaradi preobilice filmov, ki jih odkupijo večji in močnejši distributerji (ti imajo zaradi nakupov velikih programskih paketov prednost), preprosto ne doseže privlačnejših naslovov, ki bi združevali umetniško vrednost in komercialno naravo. Zato smo nadaljevali v letu 2012 zastavljeno smernico in se odločili predstavljati filme, ki so jih odkupili lokalni distributerji.

5.1 FILMSKI FESTIVALI

Od 1. do 8. marca 2013

15. MEDNARODNI FESTIVAL DOKUMENTARNEGA FILMA – FDF

Vse več dokumentarnih filmov dandanes zasledimo v programih velikih mednarodnih festivalov, kar je znak, da zanimanje in pozornost, namenjena dokumentarnemu filmu, naraščata. Dokumentarni film kot komentar našega časa in hkrati kritičen komentar igranemu filmu je deležen precejšnjega zanimanja tudi v Sloveniji.

Na FDF 2013 je bilo predstavljenih 24 celovečernih dokumentarcev. Programski sklopi so zdaj že tradicionalni: Tekmovalni sklop na temo človekovih pravic; Miti, ikone, mediji; Intimni portreti; Aktualni, družbenokritični dokumentarci. V sklopu retrospektive smo predvajali pregled skoraj polstoletnega ustvarjanja znamenitega ameriškega dokumentarista Fredericka Wisemana, ki se je retrospektive udeležil tudi osebno.

15. FDF je v sodelovanju z Amnesty International Slovenija petič organiziral tekmovalni sklop, v katerem tekmujejo filmi na temo človekovih pravic. Tričlanska mednarodna žirija je prvo nagrado podelila italijanskemu filmu *Sladka ladja* (La nave dolce). Tekmovalni sklop bomo na festivalu ohranili tudi v prihodnje.

FDF je prav tako petič gostoval na drugem prizorišču, v Kinodvoru, s čimer si skuša razširiti krog občinstva. Retrospektiva se je odvrtela v dvorani Slovenske kinoteke. Leta 2007 je festival naštel zgolj tisoč obiskovalcev, leto dni pozneje skoraj dva tisoč, leta 2009 malo manj kot tri tisoč, v letih 2009 in 2010 tri tisoč sto, kar je bil lep napredek za izrazno formo, ki težje pridobi širše občinstvo. Od leta 2012 naprej se obisk giblje med dva tisoč dvesto in dva tisoč petsto, predvsem zaradi zmanjšane obsega programa in manjšega števila projekcij.

Med spremljevalnimi dogodki je najbolj izstopal seminar na temo Strategije izpolnjevanja Media prijave za razvoj projektov, na katerem smo v sodelovanju z Media Deskom Slovenija govorili o evropskem programu Media, ki v okviru sheme za financiranje razvoja podpira neodvisne evropske produkcijske hiše pri razvoju animiranih, ustvarjalnih dokumentarnih ali igranih projektov, namenjenih evropskemu ter mednarodnemu televizijskemu in kinematografskemu trgu.

O festivalu so poročali vsi vidnejši slovenski mediji, še posebej obširno pa Delo, Pogledi, Dnevnik, Mladina, Radio Slovenija in RTV Slovenija (glej priloge).

Od 15. do 19. aprila 2013

7. mednarodni festival gorniškega filma

Po obdobju, ko smo sklop gorniških in avanturističnih filmov predvajali v okviru Festivala dokumentarnega filma, smo se zaradi izjemnega zanimanja in velikega razmaha dokumentaristike na tem področju pred leti v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo odločili predstaviti izbor vrhunskih gorniških in avanturističnih filmov v novem okviru. Leta 2010 smo po enoletnem premoru program gorniških filmov vrnili v javno službo Cankarjevega doma in sodelovanje nadaljevali tudi v letu 2013; na petdnevem festivalu so si obiskovalci lahko ogledali približno štirideset domačih in tujih gorniških in avanturističnih filmov, filmski program so dopolnjevala predavanja vrhunskih alpinistov, predstavitev novih gorniških knjig, razstava gorniške literature in fotografije ter okrogle mize.

Predstavljeni filmi so se potegovali za glavno nagrado mesta Domžale, nagrado za najboljši film, najboljši film o gorski kulturi, najboljši film na temo okolja in gorskih športov ter najboljši film po izbiri občinstva. Program festivala je v celoti zasnovalo Društvo za gorsko kulturo iz Domžal. Značilnost zadnjega festivala je upad zanimanja obiskovalcev.

Od 6. do 17. novembra 2013

24. LJUBLJANSKI MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL – Liffe

Programsko najbolj ambiciozen projekt filmskega programa CD je tudi lani predstavil prerez najsodobnejše svetovne filmske produkcije. Premierno smo v Sloveniji prikazali 123 filmov (od tega 25 kratkih), med njimi 70 celovečernih filmov, ki niso imeli zagotovljene distribucije za Slovenijo in jih po vsej verjetnosti ne bo mogoče več videti znotraj naših meja.

Na 24. Liffu smo nadaljevali delno predstavitev programa v Mariboru, kjer smo zavrteli 24 filmov. Mariborski potek Liffa bo treba do naslednjega festivala premisliti, saj v zvezi s celotnim organizacijskim kontekstom (Kolosej MB) ne smemo biti več ravnodušni. Treba bo poiskati drugega partnerja.

Programsko izvedbo festivala je večinoma omogočila pridobitev finančnih sredstev zunaj javnih razpisov. Poleg glavnega pokrovitelja Telekom d.d. je finančno podporo festivalu lani znova namenil evropski program Media, ki je v primerjavi z letom 2009 (in leti poprej) skoraj podvojil sredstva za

Liffe, kar je ljubljanski festival postavilo na drugo mesto po višini sredstev, ki jih Media med vsemi prijavljenimi (približno šestdeset festivalov) podeljuje za evropske filmske festivale. Media je Liffe leta 2009 uvrstila v novo, dolgoročno shemo financiranja, s čimer je festivalu zagotovljena štiriletna podpora. Medijski pokrovitelj je bila znova časopisna hiša Delo. Dodati je treba, da festival tudi lani ni imel darovalske podpore Tobačne Ljubljana d.d.

Program, ki smo ga predstavili, je v celoti izpolnil pričakovanja javnosti in tudi medijev, ki so v namenjanju medijskega prostora festivalu zopet presegli pričakovano. 123 filmov smo strnili v enajst programskih sklopov. Novostim iz prejšnjih izdaj (npr. Kinobalon, ki se je izkazal za pomemben korak naprej, s katerim obenem vzgajamo mlado občinstvo) smo dodali novo osvežitev, sklop Kino-integral, ki promovira eno najbolj zapostavljenih in redko videnih izraznih oblik, sodobni eksperimentalni film. Šestič je bil tekmovalnega značaja tudi izbor kratkometražnih filmov, v katerem je prvo nagrado podelila tričlanska mednarodna žirija. Festival je avtorsko retrospektivo posvetil hrvaškemu režiserju Lordanu Zafranoviću, tematsko retrospektivo pa filmom, ki tematizirajo odrasčanje in uporniški značaj mladih. V sklopu Fokus smo izpostavili izjemno plodovito sodobno produkcijo iz Avstrije.

O Liffu smo našteali približno tristo petdeset medijskih objav, o festivalu se je obširno poročalo tudi na spletnih straneh ter v različnih in vse bolj priljubljenih blogih.

Festival je leta 2013 spremljalo 140 domačih in nekaj tujih akreditiranih novinarjev. Filmi so bili prikazani na 290 projekcijah, od tega 24 v Mariboru. Obisk festivala je bil v skladu s pričakovanji, filme si je ogledalo 44.000 gledalcev.

Kar zadeva programsko zasnovu festivala, smo prebirali v glavnem dobre kritike. V dnevnem časopisu Delo, ki je bil tudi medijski pokrovitelj 24. Liffa, so med festivalom vsak dan vsaj pol strani v celoti posvetili festivalu, kar je za Liffe pomemben podatek. Delo d.d. je kot medijski pokrovitelj sodeloval deveto leto zapored.

Ker festival niso samo projekcije filmov, temveč tudi vse, kar ta uradni program spremlja, smo pripravili tudi celo vrsto dogodkov, povezanih s festivalskimi gosti. Leta 2013 smo jih v Ljubljani gostili več kot petdeset in z njimi pripravili več kot osemdeset dogodkov (predstavitve pred projekcijami, pogovori, predavanja, novinarske konference). Gostje so prišli med drugim iz ZDA, Velike Britanije, Avstrije, Nemčije, Rusije, Irana, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Srbije, Argentine, Francije, Grčije in Madžarske.

LIFFe kot večino prejšnjih let ni gostil velikih zvezdnških imen, ki so povezana predvsem z ogromnimi stroški, zato pa je v mesto povabil veliko zelo zanimivih filmskih ustvarjalcev, ki se predvsem v evropskem filmu uvrščajo zelo visoko. Da bi bila srečanja med obiskovalci in filmskimi ustvarjalci, ki jih je festival gostil, bolj prijazna in pristnejša, smo Drugo preddverje Cankarjevega doma zdaj že tradicionalno preuredili v festivalsko središče, kjer so bili združeni tako vsa logistika kot novinarsko središče ter prostor za srečevanje in druženje. Drugo preddverje je torej združevalo blagajno, novinarsko središče, festivalski logistični center, VIP-sobo, dvorano za predavanja in seminarje, oder za pogovore z gosti, kotiček za sprostitev in druženje. Odziv občinstva na središče je bil znova dober, obisk ob pogovorih z gosti nadpovprečen, zato bomo v tem smislu nadaljevali tudi v prihodnje. Kot drugo festivalsko središče je znova zaživel preddverje v Kinodvoru.

LIFFe ostaja t. i. pregledni festival, ki ponuja množico filmov, tako ali drugače deležnih pozornosti na svetovnih filmskih platnih, njegovo osrednje programsko načelo pa ostaja predstavljanje novih avtorjev, katerih prvence in druge filme prikazujemo v tekmovalnem sklopu Perspektive. Zmagovalnemu filmu podarja nagrado vodomec, glavni pokrovitelj festivala, Mobitel d.d.

LIFFe je podelil štiri nagrade; tradicionalnega vodomca za najboljši mladi filmi iz sklopa Perspektive je prejel italijanski film *Miele* Valerie Golino, nagrado združenja mednarodnih filmskih kritikov FIPRESCI je osvojil italijanski film *Salvo*, nagrado za najboljši kratki film hrvaški *Terarij*, nagrado občinstva pa švedski film *Dekle na poziv*.

5.2 FILMSKI CIKLI

Od 28. marca do 7. aprila 2013

Z roko v roki: Sodobni češki in slovaški film

Ob dvajseti obletnici razdružitve Češkoslovaške na samostojni državi smo pripravili retrospektivo filmov, ki je potrdila, da sta Češka in Slovaška v filmskem svetu še vedno zelo združeni; redke so »čiste« nacionalne produkcije, številni najuspešnejši filmi obeh držav so bili posneti v koprodukciji. Filmski cikel smo obogatili z obiskom odličnih predstavnikov obeh kinematografij.

Predvajani so bili naslednji filmi:

- Župan – ženitni posrednik (Erika Hníková)
- Vidni svet (Peter Krištúfek)
- Cvetni popki (Zděnek Jiráský)
- Slepe ljubezni (Juraj Lehotský)
- Alois Nebel (Tomáš Luňák)
- Zlo (Peter Bebjak)
- Hiša (Zuzana Liová)
- Vsakdan v Ašu (Iveta Grófová)
- Naj živi družina (Robert Sedláček)
- Nikijeva družina (Matej Mináč)

Na žalost je bil obisk filmov tega zanimivega cikla izjemno slab.

5.3 FILMI DRUGIH DISTRIBUTERJEV

Od 2. do 20. januarja 2013

Zveri južne divjine (Beasts of the Southern Wild)

ZDA, 2012, režija Benh Zeitlin

Fantazmagorična parabola o deklici, ki se upre naraščajočim vodam in domišljijским bitjem v mitskem boju proti sodobnemu načinu življenja je eden najbolj hvaljenih in nagrajevanih filmov leta 2012. Prvenec mladega Benha Zeitlina je zmagovito pot začel na festivalu Sundance, kjer je prejel nagrado najboljši film, nadaljeval v Cannesu, kjer je zmagal v sklopu Poseben pogled, sklenil pa jo bo na podelitvi oskarjev, kjer je nominiran v štirih kategorijah, med drugim za najboljši film leta in najboljšega režiserja.

Šestletna deklica Hushpuppy živi z očetom v arhaični, od sveta odrezani skupnosti, ljubkovalno poimenovani »Kopalna kad«, ki leži nekje v južni Louisiani. Njen oče Wink jo vzgaja v neustrašno, trpežno dekle. Pripravlja jo na čas, ko bo veselje pokazalo zobe in njega ne bo več tam, da bi jo lahko zaščitil. In res: Wink nenadoma stakne čudno bolezen in narava pobežlja. Temperatura naraste, topijo se ledeniki in iz njih vstajajo črede divje prazgodovinske govedi, imenovane turi. Dvigajo se vode, bližajo se turi, Winku vse bolj peša zdravje, Hushpuppy pa se sredi te kataklizme odloči poiskati svojo mater.

Medijski odzivi:

»Katastrofe so običajno posnete skozi oči odraslih, v Zvereh južne divjine, nadrealistični, vizualno izredno zgoščeni, že kar nasičeni, fantastično ozvočeni senzaciji, hipnotičnem produktu filmskega kombinata iz New Orleansa (Court 13), gverilskem eposu, ki izgleda tako, kot da bi skušalo Malickovo Drevo življenja panteistično dopolniti film Na sledi očetu, pa lahko katastrofo – smrt socialne države in ekonomskega reda – vidite skozi neprofitne oči otroka, 6-letne afroameriške deklice z imenom Hushpuppy...« (Mladina)

»Moderna povest režiserja Benha Zeitlina je magično realistična zgodba o odraščanju z močno socialno in politično noto. V filmu ob vsakem zavesljaju junakov po blatnih poplavnih vodah mrgoli

simbolnih prispodob. Pravzaprav je neodvisni film mladega režiserja tipičen nasičen in razsrediščen prvenec, ki hoče v uri in pol povedati vse, kar se je režiserju pletlo po glavi v letih, preden je dobil svojo priložnost. Gre za nekakšen pavšalen pravljичni pregled socialnopolitičnega stanja v sodobni Ameriki. Vendar šestletna Quven'zhane Wallis z neverjetno doživeto igro vso pozornost zadrži na sebi, zato je to predvsem zgodba o njej, o otroškem pogledu na umazani svet, v katerem se vse odvija prvič in so vsi ljudje vredni zaupanja.» (Delo)

Od 30. januarja do 17. februarja 2013

Barbara (Barbara)

Nemčija, 2012, režija Christian Petzold

Prodorna in čustveno nabita študija življenja v nekdanji Vzhodni Nemčiji, v katere središču je znova ženski lik, za katerega se zdi, da skozi življenje pluje kot duh.

Poletje 1980 v Vzhodni Nemčiji. Zdravnica Barbara zaprosi za dovoljenje za odhod iz države, zaradi česar jo oblasti kaznujejo s premestitvijo iz prestolnice v odročno mesto. Jörg, njen ljubimec, ki že živi na Zahodu, pripravlja njen pobeg. Za Barbaro se začne čakanje na odhod, zaradi česar je do vseh, ki so tako ali drugače povezani z njenim življenjem, od sosedov do kolegov v bolnišnici, zadržana in hladna. Prepričana je namreč, da bo v resnici zaživela šele po pobegu iz države. A čeprav ji sprva uspeva ohraniti razdaljo, ji čez čas André, njen novi šef, s pozornostjo, predanostjo in prijaznostjo vse bolj leze pod kožo. Njena odločenost, da odide in vse zapusti za seboj, je vse bolj majava.

Režiser Petzold, čigar filme smo v okviru retrospektive Berlinske filmske šole predstavili na Liffu 2011, je morda najvidnejši sodobni nemški režiser; za *Barbaro* je na Berlinalu prejel srebrnega medveda in potrdil status vedno inovativnega režiserja.

Medijski odzivi:

»Petzold gradi suspenz na zelo subtilen način, ob tem pa ves čas prepleta makro in mikro raven dogajanja ter na tak način skozi detajle preizprašuje relacijo politično–osebno, povezanost obeh in njuno soodvisnost. Tako se Barbara, ki se začne kot film o politiki, izteče v film o povsem intimnih odločitvah posameznika, ki ne morejo (oziroma ne smejo) biti vezane na vsakokratno politično situacijo. In prav v tem se Petzold znova izkaže za režiserja univerzalnih zgodb, ki se lahko dogajajo kjer koli in kadar koli.« (Dnevnik)

»Christian Petzold je eden od stebrov t. i. berlinske šole, skupine nemških režiserjev, ki prisegajo na čiste, z germansko natančnostjo organizirane podobe, nepretenciozno formo in pripovedovanje s precizno uravnoteženimi odmerki informacij, potrebnih za razumevanje zgodbe, in nejasnosti, ki zgodbo širijo onkraj filmske realnosti. Ta način naracije odpira okno v neko resničnost, ki je gledalec ne more nikoli scela razumeti, lahko pa jo zelo dobro občuti.« (Pogledi)

»Če se vam zdi, da je film noir umrl ali pa zamrl, potem morate vedeti, da še vedno živi zelo dobro, in sicer v nemških filmih, recimo v filmih Christiana Petzolda (Jerichow, Yella, Toter Mann, Notranji mir), ki je zdaj, z Barbaro, pokazal, da je rojen tudi za ekranizacije hladnovojnih trilerjev Johna le Carréja.« (Mladina)

Od 19. marca do 7. aprila 2013

Lore (Lore)

Avstralija/Nemčija, 2012, režija Cate Shortland

Film, ki je v okviru festivala Liffe novembra 2012 prejel nagrado občinstva, je bil po tradiciji odkupljen za domačo distribucijo in predvajan v Cankarjevem domu.

Zgodba se dogaja spomladi leta 1945. Ko vojaški odpor nacističnega režima dokončno pade in zavezniške sile zavzemajo še zadnje koticke Nemčije, se skupina petih zapuščenih otrok odpravi na devetsto kilometrov dolgo pot proti severu države. Njihove starše so priprli zavezniki, zato mora Lore, najstarejša izmed njih, prevzeti vodenje in odgovornost za svoje brate in sestro. Na poti jih doletijo hude povojne družbene razmere, spoprijeti pa se morajo tudi s posledicami dejanj in vzgoje svojih staršev, podpornikov nacističnega režima.

Medijski odzivi:

»Film seveda ni (niti ne želi biti) objektivna analiza časa, v katerem se dogaja, pač pa je poskus prikaza intimnega, povsem subjektivnega doživljanja posameznika, postavljenega v čas skrajnosti. Verjetno je bil prav to glavni razlog, da se režiserka v nobenem prizoru ne odreče dvoumnosti, kar dovoljuje povsem svobodno interpretacijo dogajanja na platnu«. (Dnevnik)

»Z Evropo iz polpretekle zgodovine pa se ukvarja najboljši film Liffa po izboru občinstva, nemški film Lore režiserke Cate Shortland, ki je leta 2004 na Liffu že slavila s svojim prvencem Popoln preobrat. Tedaj se je ukvarjala z zmedenim prebujanjem seksualnosti šestnajstletne Heidi, tokrat pa je posnela resno, pretresljivo in vizualno dovršeno zgodbo o Hitlerjevi mladini, ki po koncu vojne, ko starše zasežejo zavezniki, išče svoj prostor pod soncem.« (Delo)

Od 3. do 11. septembra 2013

Adria Blues

Slovenija, BiH, 2013; režija Miroslav Mandić

Premierno prikazovanje novega slovenskega filma, posnetega v bosenski koprodukciji. *Adria Blues* je zgodba o generaciji ljudi, ki so bili v začetku devetdesetih dovolj stari, da jih je prejšnji vrednostni sistem oblikoval, a hkrati dovolj mladi, da jih je različno dožemanje družbenih sprememb distanciralo od drugih. Nekdaj slavni roker Toni Riff se še vedno ne zmore privaditi na novo stanje stvari, zato pride v spor tako s svojo ženo kot s pripadniki generacije, ki je odraščala ob njegovi glasbi. Tragikomični večer v obmorskem letovišču bi lahko vse to spremenil.

Zadnji desetletji so se številni filmi ukvarjali z balkansko vojno; razkrivali so smrt, posilstva in druga grozodejstva. Obstajajo tudi številne druge žrtve balkanskih vojn, o katerih doslej na filmu ni spregovoril nihče. To so ljudje, ki se jim je zagnusilo dogajanje okrog njih, zato so v ustvarjalnem smislu povsem zastali in obnemeli, niso bili več sposobni ustvarjati kot pred vojno. Odklopili so se in se izgubili v vsakdanjih, mehaničnih aktivnostih. Ostali so brez iluzij, bolj ali manj so vegetirali. *Adria Blues* skuša skozi tragikomično zgodbo o nekdanjem rokerju, ki je izgubil ambicije, spregovoriti v njihovem imenu.

Zaradi slabega obiska smo skrajšali predvajanje filma.

5.4 IZREDNE PROJEKCIJE

18. novembra smo v KD predvajali slovenski dokumentarni film **PRILETNI PARAZIT ALI KDO JE MARKO BRECELJ** (režija Janez Burger). Film je bil predvajan kot spremljava širšega umetniškega dogodka Marka Breclja v Cankarjevem domu.

Film je pred predvajanjem v Cankarjevem domu dobil naslednje nagrade: na 4. festivalu 2013 (Starigrad Paklenica film festival) v Paklenici na Hrvaškem za režijo; na 16. festivalu FSF 2013 (Festival slovenskega filma) 2013 v Portorožu vesno za najboljši dokumentarec (Janez Burger) in za montažo (Miloš Kalusek).

22. novembra smo v KD kot napovednik flamenko dogodka (Tomatito) predvajali španski dokumentarni film **BREZ HRUPA** (Sin ruido).

Od 25. do 29. decembra: predpremierno prikazovanje japonske družinske drame **KAKRŠEN OČE, TAKŠEN SIN** (Like Father, Like Son; režija Hirokazu Kore-eda), filma, ki je bil prikazan na 24. Liffu in ki smo ga začeli na rednem sporedu predvajati januarja 2014.

31. december: Silvestrska projekcija indijskega filma **OKUS PO LJUBEZNI** (Dabba/Lunchbox).

6 KULTURNA VZGOJA IN HUMANISTIKA

V okviru **kulturnovzgojnega programa** smo pripravili in uresničili tristo prireditev (od tega 221 različnih), ki so bile namenjene različnim starostnim skupinam. Pri analizi obiska smo – kljub pospešenemu in sistematičnemu delu z mentorji in kulturnimi koordinatorji na šolah – zaznali upadanje obiska. S pretresanjem razlogov smo spoznali, da je k temu nekaj pripomogla razširjena ponudba kulturnovzgojnih projektov v Ljubljani ter novih ponudnikov – organizatorjev, veliko pa gospodarska kriza in s tem povezan padec življenjskega standarda.

Pomemben del vzgajanja občinstva je naša abonmajska ponudba (Moj prvi abonma, D best abonma, Ta hud abonma; Liffe po Liffu), ki je zasnovana raznovrstno in tudi vključuje skoraj vse umetnostne zvrsti.

Posebno poglavje kulturnovzgojnega programa je državni projekt Kulturni bazar, katerega izvršni producent je Cankarjev dom ter ki krepi zavedanje o vzgoji estetske senzibilnosti in spodbudah za kritično vrednotenje ter o možnostih, ki jih kulturne ustanove ponujajo posameznim ciljnim skupinam. Letos smo v okviru bazarja izvedli 54 različnih prireditev. Na bazarski dan je premiero doživela tudi naša lastna produkcija – koncert na otroške igrače Otročje lahko muziciranje, ki se je po vsebini in izvedbi navezovala na letošnjo osrednjo temo – skrb za senzorno ovirane.

Pripovedovalski festival Pravljice danes je tudi letos ponudil zelo kakovosten program, ki spodbuja in viša tudi raven bralne kulture in zavedanje o kulturni dediščini. Dotaknili smo se širokih ciljnih skupin ter poskušali spodbuditi zanimanje za branje pripovedi iz ljudskega izročila in njihovo posredovanje. Na festivalu je poleg sodelujočih iz vse Slovenije nastopila tudi vrhunska pripovedovalka Jan Blake.

Transgeneracije, festival srednješolske ustvarjalnosti, je letos minil v znamenju zamejskih ustvarjalcev, saj so produkcijsko nagrado prejeli dijaki iz Šentjanža (z novo predstavo, ki bo nastala v produkciji Cankarjevega doma, bomo predvidoma odprli Transgeneracije 2014); sicer se je na razpis odzvalo 17 dijaških gledaliških skupin, selektorji so jih v tekmovalni del uvrstili sedem. Odmevna je bila tudi razstava likovnih in fotografskih del, ki se je po festivalu preselila v prostore Informacijske pisarne Evropskega parlamenta v Sloveniji.

Kulturnovzgojnega projekta Desetka, načrtovanega s Cvetko Bevc, ter glasbene kulturnovzgojne učne ure Marko repa in skače nismo izvedli zaradi nezanimanja kulturnih koordinatorjev, glasbena kulturnovzgojna učna ura S harmoniko od Bacha do tanga pa je bila odpovedana zaradi prezasedenosti Marka Hatlaka.

Humanistični program je v letu 2013 z načrtovanimi cikli predavanj načenjal številna filozofska, družbena in kulturna vprašanja, s posebnim ciklom in izbranimi predavatelji smo posegli tudi na področje osebnostne rasti. S ciklom predavanj o Richardu Wagnerju smo dopolnili osrednji (ko)produkcijski dogodek, uprizoritev Letečega Holandca. Načrtovani program smo uresničili v celoti, dosegli smo nadpovprečen obisk.

Literatura: festival Literature sveta – Fabula 2013 je v koprodukciji s Cankarjevim domom potekal že deseto leto zapored. Cankarjev dom je bil tudi to pomlad osrednje prizorišče festivalskih dogodkov. V Klubu Cankarjevega doma so potekali večeri z uglednimi literarnimi gosti in festivalski fokus. Uspeh festivala večinoma pripisujemo odličnemu sodelovanju s koproducenti, saj nam je tako uspelo skupaj organizirati literarni festival na vrhunski ravni. Na literarnem področju v prvem polletju omenimo še niz javnih pogovorov med pisatelji Slovenije in Španije, zasnovan na aktualnih vprašanjih v literaturi in umetnosti ter kulturi nasploh – večeri so bili uspešni in praviloma dobro obiskani.

6.1 KULTURNA VZGOJA

6.1.1 GLEDALIŠKA VZGOJA

KRALJESTVO PRAVLJIC IN VEČJI OD PRAVLJIC

Projekta Kraljestvo pravljič (za otroke do 10. leta) in Večji od pravljič (10+) sta bila tudi v letu 2013 zasnovana po selektorskem načelu; pri izbiri predstav sva sodelovala Matej Bogataj in vodja kulturnovzgojnega programa CD. Ogladala sva si otroške produkcije, ki so v minulem obdobju nastale tako v institucionalnih kot drugih gledaliških in ustanovah (izbor so dodatno utemeljevale dobre ocene

strokovne kritike). V »decembrski paket« so bile uvrščene nekatere lastne produkcije in koprodukcije iz minulih let:

- Otročje lahko muziciranje; produkcija: CD
- Muca Copatarica; produkcija: Prešernovo gledališče Kranj
- Skrivnosti; produkcija: Slovensko ljudsko gledališče Celje
- Pepelka; produkcija: Čarobna dežela
- Ribič Pepe in Čarobni december; produkcija: RTV Slovenija
- Božični koncert Glasbenega centra Edgar Willems; koprodukcija: Glasbeni center Edgarja Willemsa in Cankarjev dom
- Terrafolk: (P)osvojimo pesem drugega naroda; produkcija: CD
- Martin in Gregor ali od junaka do bedaka; produkcija: CD

Prireditve so bile dobro obiskane.

ABONMAJI ZA OTROKE IN MLADINO

Z abonmajsko ponudbo si želimo izboljšati raven kulturne ponudbe za otroke in mladino različne starosti ter jih – ob siceršnjih ciljih kulturne vzgoje – prepričati, da je obiskovanje kulturnih dogodkov ustrezen način preživljanja prostega časa.

Abonma za otroke od 4. do 8. leta, **Moj prvi abonma**, zasnovan po selektorskem načelu (konzultant: Matej Bogataj), je imel 170 abonentov; v spomladanskem delu so si lahko ogledali: Muco Copatarico, produkcija: Plesni teater Ljubljana; predstavo Aska in volk, produkcija: Gledališče Ptuj; Rdečo kapico, produkcija: Lutkovno gledališče Maribor.

Na vseh predstavah je bilo precej obiskovalcev, ki niso abonenti. Jeseni smo vpisali nov abonma, v katerega imamo tokrat vpisanih samo 97 abonentov. Abonenti so si novembra ogledali Desetega račka SSG Trst, v decembru pa predstavo Muca Copatarica v produkciji Prešernovega gledališča Kranj.

V okviru **Ta hudega abonmaja** so si abonenti v januarju lahko ogledali gledališko predstavo Cifra mož, v februarju pa Posluh! Recikliramo. V marcu je abonente navdušila predstava Tok! Tok! Kolektiva Narobov. Vpis v novo sezono 2013/14 je bil porazen, saj nam je kljub povečani promocijski dejavnosti uspelo prepričati samo dva abonenta – v oktobru sta si ogledala predstavo Gospoda Glembajevi HNK Zagreb, v novembru projekt Dobrodošli v duhovnem živalskem kraljestvu, tik pred koncem leta pa plesno predstavo Dia Diasso Diasspora. Ocenjujemo, da nam je zaradi dostopnosti in pestrosti veliko dijakov odvzel Abonma KUL, ki je namenjen mladim od 15. do 25. leta starosti (torej gre za identično ciljno skupino). Dogovarjamo se o možnostih sodelovanja v tem abonmaju.

Abonma **D best abonma** za mladino med 10. in 14. letom starosti smo v sezoni 2013/14 začeli Nepremagljivo enajsterico APT Novo mesto ter nadaljevali v decembru Skrivnosti SLG Celje. To sezono smo vpisali 106 abonentov, to pa je dvajset več kot v minulih letih. Predstavi si je ogledalo tudi veliko neabonentov.

PROJEKTI

Kulturnovzgojna učna ura **Igralec** (scenarij in režija: Barbara Hieng Samobor; kostumografija: Barbara Stupica; igrajo: Nataša Barbara Gračner, Igor Samobor in Matjaž Tribušon) je bila na sporedu že šestnajsto leto (14.10.1996 smo jo uprizorili prvič). Po zaslugi sijajne igralske ekipe, profesionalnih tehničnih sodelavcev in seveda tudi natančne režije uprizoritev vse do danes ni pomembno zanihala v kakovosti. V letu 2013 je bilo šest ponovitev za 1117 mladih gledalcev.

Gledališko kulturnovzgojno učno uro **Tri Sneguljčice** (namenjeno otrokom od 4. do 8. leta) smo v letu 2013 po osmih letih rednega uprizarjanja zaradi nezanimanja mentorjev umaknili s programa.

Spomladi smo ponovno ponudili sedem terminov predstavi **Dogaja!**, ki duhovito in učinkovito prepleta izrazne možnosti plesnega in dramskega gledališča ter glasbe in videa; na štirih ponovitvah smo našli 683 gledalcev. V letu 2013 smo obudili predstavo Tok!Tok! istih ustvarjalcev, kot podpisujejo predstavo Dogaja! (Maja in Tomaž Lapajne Dekleva). Predstava o ljubezenskem odnosu

ter vseh njegovih etapah in razsežnostih, sicer pa ena redkih predstavnic sodobnega klovnovskega gledališča, je pritegnila 388 mladih gledalcev na petih ponovitvah.

Med 29. slovenskim knjižnim sejmom je v Cankarjevem domu gostoval APT Novo mesto s predstavo *Nepremagljiva enajsterica* – načrtovali smo tri ponovitve, izvedli smo dve, ki sta bili zelo dobro obiskani (882 gledalcev), odzivi so bili izjemno dobri.

Kritika je projekt CD **Martin Krpan ali od junaka do bedaka** (premiera je bila v januarju 2010) označila kot bistroumno in kratkočasno glasbeno-gledališko učno uro. Pavle Ravnohrib kot Martin Krpan in Boštjan Gombač kot Gregor sta v letu 2013 predstavo odigrala manjkrat kot v letu poprej, in sicer je bilo pet ponovitev za 833 obiskovalcev.

Kulturnovzgojni projekt **Do konca sveta** avtorice Dragice Potočnjak in v režiji Matjaža Latina smo podnaslovili kot angažiran okoljsko-gledališki projekt; v letu 2013 smo imeli eno ponovitev, ki si jo je ogledalo 161 dijakov.

19. novembra 2013 je bila v okviru programa 29. slovenskega knjižnega sejma v Štihovi dvorani Cankarjevega doma premiera predstave **Prosto po Prešernu**. Odziv gledalcev je že na premieri pokazal, da je predstava Prosto po Prešernu izpolnila naša pričakovanja in jih celo preseгла. Odzivi občinstva na premieri so bili zelo dobri, prav tako na ponovitvah za višje razrede osnovnih šol, ki so premieri sledili v okviru knjižnega sejma. Predstavo si je v letu 2013 ogledalo 1217 gledalcev (na šestih ponovitvah). Prek e-pošte smo prejeli navdušene odzive gledalcev; naj tu navedem dva, ki najbolj opišeta uspešnost in učinkovitost projekta: *»Hvala za odlično predstavo, hvala, ker razbijate osnovnošolski mit, da je Prešeren dolgočasen in da je poezija 'brezveze'. Odlični ste in malgajevce ste navdušili, vas bomo priporočili naprej.«* (Bojana Potočnik) *ter »Zelo vesel, da sem vas videl. Mladostna sproščenost ni le puhlica, je pozitivna energija. Čutilo se je, kako ste 'padli noter'. Odlično je bilo tudi to, da sem to doživljal iz neposredne bližine.«* (Marko Jelinčič)

Kot je razvidno, je predstava dosegla zastavljen namen – Prešerna učinkovito približa mladim kot generacijskega pesnika, uspešno sledi zastavljenim ciljem, eden izmed glavnih pa je obsežna postprodukcija. Odzivi javnosti so presegli pričakovanja. Kar zadeva stroko, pa sta si premiero oz. eno od ponovitev ogledala tako selektorica Festivala Borštnikovo srečanje kot selektor Tedna slovenske drame, morebitna uvrstitev v tekmovalni ali spremljevalni program katerega od festivalov bi za projekt pomenila še dodatno potrditev.

6.1.2 GLASBENA VZGOJA

PROJEKTI

Projekt **Otročje lahko muziciranje** sta Zlatko Kavčič in Boštjan Gombač premierno izvedla v okviru Kulturnega bazarja 2013; oba zelo čutna glasbenika – tolkalist in večinstumentalist – sta se lotila razčleniti blaglasje zvokov, ki ga zaznava otrok, in ugotoviti, kako otroci sploh slišijo svet okoli sebe. Nastal je koncert na otroške igrače, ki ga je izjemno pohvalila strokovna javnost, odzivi otrok pa so bili izjemno dobri. Po bazarju smo koncert ponovili še dvakrat za 181 malčkov.

S projektom **El.Classic.com** smo se lotili predsodkov o klasični glasbi, ki vladajo precejšnjemu delu najstniškega sveta. Klasično glasbo smo »prevedli« v njim poznani jezik, ne da bi pri tem izgubili izvorno melodijo, strukturo, sporočilo in duhovne razsežnosti. Z združevanjem prvin dinamično nasprotujočih si glasbenih smeri ustvarjalci učinkovito dokažejo, da so edine meje umetniškega ustvarjanja meje domišljije. Z dodanimi anekdotami iz življenja glasbenikov pa nastopajoča trojica – Janja Hvala, Blaž Trček in Aleksander Arsov – naredi učno uro bolj zanimivo in sproščeno. Projekt odlikujejo izviren pristop, domiselna zasnova in dobra izvedba. Imeli smo eno ponovitev in 127 obiskovalcev.

Sodelovanje s **Slovenskim tolkalnim projektom** je bilo tudi v letu 2013 uspešno. Razvil je kulturnovzgojno učno uro in jo prilagodil dvema različnima starostnima skupinama. Tako **Tolkala za radovedneže** nagovarjajo najmlajše občinstvo in mu pripravijo duhovito koncertno predstavo, v kateri tolkala radovednežem razkrivajo svoje skrivnosti: zvok, izvor, razvoj, način igranja in vlogo v tolkalni skupini. Štiri ponovitve si je ogledalo 662 obiskovalcev. **Tolkala od blizu** pa so namenjena nekoliko starejši publiki. Predstava klasične tolkalne glasbe z ritmi vsakdanjega življenja je nenavaden preplet resnega koncertnega vzdušja s sproščenostjo gledališča, ki nam približa najrazličnejša klasična in

etnološka tolkala ter predstavi možnost uporabe vsakdanjih predmetov za »delanje« glasbe. Na dveh ponovitvah smo našli 236 otrok.

Projekt **Posluh! Recikliramo** – koncert za glasbila, narejena iz najdenih, zavrženih in recikliranih predmetov – je bil dobro sprejet tako pri strokovni kot ciljni javnosti. Ustvarjalna ekipa – Blaž Celarc, Žiga Golob in Boštjan Gombač – je navdušila s svojo izvirnostjo in aktualnostjo. Na dveh ponovitvah smo imeli kar 691 obiskovalcev.

Pri ponovitvah je treba poudariti sodelovanje s producentom Čarobna dežela; z ekipo (Katja Konvalinka, Nataša Kranjc, Edvard Strah, Martin Sušnik, Margareta Gregorinčič) je jeseni 2010 pripravil priredbo otroške opere **Bastien in Bastiena** W. A. Mozarta – v letu 2013 so bile tri ponovitve za kar 1224 obiskovalcev. Z didaktično zasnovano priredbo predstave **Pepelka** Sergeja Sergejeviča Prokofjeva pa si producent želi otrokom približati balet in druge ples, ki izhajajo iz njega; na petnajstih ponovitvah smo imeli 7837 obiskovalcev. Dodati je treba, da v tem letu nismo ponavljali Humperdinckove pravljичne opere **Janko in Metka** ter smo s sklepom kolegija termine za to ponovitev namenili Pepelki.

Omenimo še, da smo kulturnovzgojno učno uro **Terrafolk – (p)osvojimo pesem drugega naroda** ponovili trikrat (583 obiskovalcev), Kataleno za vas ... in mesto pa enkrat (518 obiskovalcev).

SODELOVANJE Z GLASBENO MLADINO LJUBLJANE IN GLASBENO MLADINO SLOVENIJE

Glasbena vzgoja v Cankarjevem domu je zasnovana za skoraj vse starostne skupine, uresničujemo pa jo s kulturnovzgojnimi učnimi urami in s specialnimi programi v okviru letnega programa Orkestra Slovenske filharmonije in Simfonikov RTV Slovenija. V programu glasbene vzgoje sodelujeta tudi Glasbena mladina Slovenije in Glasbena mladina Ljubljana; sodelovali smo pri že utečenih projektih, ki smo jih že večkrat predstavljali: Mladi mladim, Jazz v živo/Etno jazz, Srečanje s Policijskim orkestrom in Glasbena torta – Orkester se sestavi. Omenjeni projekti so imeli odličen obisk.

6.1.3 FILMSKA VZGOJA

Filmsko vzgojo že več let zapored uresničujemo s filmskim abonmajem za mlade.

Abonenti **Liffa po Liffu** (izbrani filmi zadnjega festivala Liffe – po presoji Simona Popka) so si spomladi ogledali filme: Policist, Polnoč v Parizu, Pobalinka, Ženska, ki poje in Le Havre. Jeseni smo vpisali samo 32 abonentov, ogledali so si generacijski film Dej mi no! in Angelski delež. Obisk neaboniranih obiskovalcev je bil zanemarljiv.

Zaradi nezanimanja obiskovalcev smo razpisani filmski abonma **Dokumenti časa** odpovedali.

6.1.4 LIKOVNA VZGOJA

V januarju se je iztekal 10. slovenski bienale ilustracije, ob katerem smo izpeljali 13 ustvarjalnih delavnic za šolske skupine in posameznike (udeležilo se jih je 145 otrok). Ob razstavi Bogdana Borčiča smo izvedli štiri delavnice, ki so bile v povprečju slabše obiskane, čeprav metodološko izvirno zasnovane. Zanimanje šolskih skupin je bilo za slikarjevo ustvarjanje zanemarljivo, tako da smo malokrat, v treh mesecih zgolj sedemkrat izpeljali organizirano vodenje. Razstava Iva Prančiča je potekala med poletnimi meseci, temu primerno je bilo majhno število obiskovalcev na organiziranih vodenjih po razstavi.

V juniju smo sodelovali na 7. Luninem festivalu, ki je potekal v parku Tivoli. Z zanimivim programom smo k ustvarjanju na naši delavnici pritegnili približno 120 otrok. Sodelovanje na festivalu ocenjujemo kot simpatičen način promoviranja kulturnovzgojnega programa Cankarjevega doma, zlasti še likovnih delavnic ob razstavah.

Ob koncu leta smo pripravili še tri otroške delavnice, ki so potekale ob sobotah v dopoldanskih urah. Sodelovali smo z Založbo Internationale. Zadnja, predpraznična delavnica je bila še posebej uspešna. Pridružila sta se ilustratorja, ki sta izvedla dvourni likovni delavnici, ki se je udeležilo več kot 25 otrok.

V letu 2013 smo 30-krat izvedli redno in organizirano vodenje, ki ga je obiskalo 422 posameznikov, kar je približno petkrat manj kot v letu 2012, ko nas je obiskalo 2150 posameznikov. Izpeljali smo 33 likovnih delavnic, ki se jih je udeležilo 515 otrok, skoraj dvakrat več kot v lanskem letu.

Izkazalo se je, da tako posamezne obiskovalce kot tudi šole zanimajo predvsem velika imena umetnostne zgodovine (npr. Toulouse Lautrec) ali pa eksotične kulture in starodavne civilizacije (npr. Faraonska renesansa, Mehika). Te so se vedno izkazale za dobro sprejete in dosegli smo izjemen obisk, poleg tega pa smo zajeli precej širšo publiko kot sicer.

V okviru Mednarodnega festivala **Igraj se z mano**, ki s svojimi dejavnostmi spodbuja povezovanje in tesnejše sodelovanje med otroki, mladostniki, odraslimi osebami s posebnimi potrebami ter večinsko populacijo vseh generacij, je zasnovan tudi istoimenski mednarodni likovni natečaj. V letu 2013 je potekal že šestič. Cankarjev dom pa je gostil razstavo del, izbranih na tem natečaju – izpeljali smo zamisel, da jo otroci postavijo sami. Ob postavljanju razstave so tekle številne ustvarjalne spremljevalne dejavnosti (ustvarjalne delavnice in igre). Pomemben del projekta je torej tudi ustvarjanje okoliščin, v katerih si odrasli prizadevamo spoštovati predstave otrok, ter puščamo odprte možnosti izkustvenega učenja in odkrivanja novih estetik. Ocenjujemo, da gre za pomemben kulturnovzgojni projekt, saj vključuje tudi zaznamovane otroke oziroma otroke z družbenega obrobja; pripravljamo ga v sodelovanju z Zavodom za usposabljanje Janeza Levca.

6.1.5 LITERARNA VZGOJA

Najpomembnejši projekt na področju literarne vzgoje je bil v letu 2013 pripovedovalski festival **Pravljice danes**. Lani je festival potekal v sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem, Kinodvorom, Pripovedovalskim Varietejem in Društvom za oživljanje zgodb 2 koluta. Program oblikujemo, vodimo in koordiniramo Barbara Rogelj, Cankarjev dom; Anja Štefan, pesnica, pisateljica in pravljíčarka; Irena Matko Lukan, urednica revij Ciciban in Cicido; Alenka Veler, urednica mladinskega leposlovja pri založbi Mladinska knjiga.

V šestnajstih letih je program festivala dobil naslednje stalne vsebine: pripovedovalske predstave za otroke, pripovedovalske večere za odrasle, nastop tujega gosta, odprto pripovedovalsko tribuno, izobraževalni in spremljevalni program. Poleg tega, da festival poudarja pripovedno izročilo naših prednikov, želi pripomoči tudi k negovanju sposobnosti pripovedovanja danes med ljudmi nasploh. Zato vsako leto vabimo nove pripovedovalce. V letu 2013 smo izvedli zelo kakovosten program, ki spodbuja in dviguje tudi raven bralne kulture ter zavedanje o kulturni dediščini. Festival je dobil pridih odprtega prostora za umetniško izražanje v povezavi s knjigo in govorjenim jezikom. Dotaknili smo se širokih ciljnih skupin ter poskušali spodbuditi zanimanje za branje pripovedi iz ljudskega izročila in njihovo posredovanje. Na festivalu so poleg sodelujočih iz vse Slovenije nastopili tudi gostje iz tujine, med katerimi je treba omeniti cenjeno performerko Jan Blake. Zaradi dobrega obveščanja javnosti prek vseh sodelujočih ustanov, pa tudi zato, ker ima festival že zagotovljen trden prostor v kulturnem dogajanju v prestolnici, smo z letošnjim obiskom festivala zadovoljni: dogodki v okviru glavnega programa so bili skorajda povsem razprodani (669 obiskovalcev), izjemno dober obisk smo opazili tudi na spremljevalnih dogodkih.

6.1.6 KULTURNI BAZAR

Kulturni bazar je 12. marca 2013 že petič potekal v Cankarjevem domu v organizaciji Ministrstva za kulturo, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Zavoda RS za šolstvo, Ministrstva za okolje in prostor ter Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Častna pokroviteljica je bila Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, Cankarjev dom v Ljubljani pa izvršni producent prireditve.

Na bazarju je bila predstavljena kakovostna ponudba kulturno-umetnostnih dejavnosti ter vsebin za otroke in mladino v vsej kulturi in umetnosti, s posebnim poudarkom na zapostavljenih področjih (sodobnem plesu, filmu ...) in sodobni umetnosti. V navezavi na mednarodno leto sodelovanja na področju voda smo pripravili tematski sklop Vode povezujejo, v katerem so bile prikazane možnosti, kako lahko z umetnostjo in skozi njo spoznavamo razsežnosti vode. V tem sklopu je bila poudarjena kroskurikularna razsežnost kulturno-umetnostne vzgoje. V sklopu Občutimo kulturo so bile predstavljene kulturne vsebine, ki prikazujejo sprejemanje umetnosti z različnimi čutili, namenjene tudi slepim in slabovidnim ter gluhi in naglušnim. Poseben tematski poudarek je bil tudi na arhitekturi in oblikovanju ter povezavi med kulturo in izobraževanjem, ustvarjalnostjo, podjetnostjo in inovativnostjo. Novost prireditve v letu 2013 so bili vodeni ogledi po prizorišču, ki smo jih poimenovali Bazarjeva kul-pot.

Tako kot vsako leto je v okviru Kulturnega bazarja potekal program strokovnega usposabljanja za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju, delavce v kulturi ter študente. Celodnevna usposabljanja se je udeležilo okrog tisoč strokovnih delavcev z vzgojno-izobraževalnih zavodov iz vse Slovenije, študentov ter tudi nekaj predstavnikov kulturnih ustanov. Dogajanje je bilo ves dan namenjeno tudi širši javnosti – otrokom in mladim ter vsem, ki jih zanimata kultura in kulturna vzgoja. Prireditelj je obiskalo več kot dva tisoč otrok, učencev in dijakov ter drugih obiskovalcev, ki so si ogledali razstavne prostore, predstave, razstave in sodelovali na delavnicah; v dopoldanskem času smo imeli obisk približno 1100 otrok in mladih z vzgojno-izobraževalnih zavodov.

Na Kulturnem bazarju 2013 je:

- sodelovalo skoraj tristo kulturnih ustanov iz vse Slovenije, ki so na razstavnih prostorih predstavile svojo bogato ponudbo za otroke in mladino;
- v enem samem dnevu potekalo več kot petdeset kulturnovzgojnih dogodkov, na razstavnih prostorih v treh preddverjih pa je bilo izvedenih več kot sto različnih dogodkov: delavnice, koncerti, lutkovne predstave, srečanja z ustvarjalci;
- pri izvedbi dogodkov in na razstavnih prostorih sodelovalo več kot štiristo kulturnih delavcev iz vse Slovenije.

6.2 USTVARJALNOST MLADIH

6.2.1 TRANSGENERACIJE

Festival sodobnih umetnosti mladih

Izražanje stališč, ki pogumno raziskujejo zapleteni svet mladostnikov in družbe, v katerem živijo, ter prikaz idejno-estetskega naboja mladih spodbujamo s festivalom Transgeneracije. Vemo, da je spodbujanje ustvarjalnosti negotovo početje; ker pa verjamemo, da je vredno živeti le v skupnosti, ki spodbuja kreativnost, sicer je obsojena na ponavljanje in plagiatorstvo, kot družba spodbujamo razvejano mrežo ljubiteljske kulture. Na podobnih izhodiščih deluje tudi festival dijaške ustvarjalnosti Transgeneracije. Tam so s svojimi predstavami že dejavni bodoči režiserji, igralci, koreografi, likovniki, pisatelji.

Osrednja pozornost festivala, ki nadaljuje tradicijo nekdanjih Podob trenutkov, je še zmeraj namenjena gledališču. Ob ustvarjanju dijaških predstav se učijo abecede tako zapletenega medija, kot je gledališče, z vsemi zanj značilnimi izraznimi sredstvi; prostorom, kostumi, igro, režijo, glasbo, osvetlitvijo in drugimi. Vendar je morda še pomembneje kot morebitno približevanje profesionalnemu gledališču omogočati prostor, v katerem lahko dijaki izrazijo svoje stališče, generacijski pogled na svet in spregovorijo o stvareh, ki jih težijo. Ne samo današnja, vsaka družbeni položaj nekoliko nagrajuje konformizem, in ravno udejstvovanje v raznih izvenšolskih kulturnih dejavnostih je eden redkih in privilegiranih prostorov, ki jih je mogoče ponuditi družbi in našemu prizadevanju za njeno izboljšanje zrcala. Festival je tako predvsem prostor srečevanja dijakov z različnimi stališči, prostor, v katerem se njihova potreba po izražanju sreča z vrstniki, s sorodnimi ustvarjalci, pa tudi takšnimi, katerih postopke je treba premisliti in se do njih opredeliti. Hkrati se dijaki s svojo dejavnostjo v srednješolskih krožkih učijo zapletene abecede posameznega medija, da stopijo na morebitno nadaljnjo umetniško pot bolj pogumni in bolj vešč; prikaz njihove dejavnosti pred tistimi, ki jih podpirajo, pred vrstniki in starši, kar jih tako kot morebitno nagrajevanje spodbuja pri poklicnih odločitvah. Šele s spodbujanjem takšne mreže ter spodbujanjem mentorjev in navdušencev, ki jo omogočajo in se zanjo borijo na terenu, na srednjih šolah, je mogoče, da se posamezniki z darom, pogumom in vizijo lahko izrazijo.

Priznanja podeljujemo z namenom, da bi poudarili dobre lastnosti posameznih ustvarjalcev ter okrepili njihovo samozavest in samozavest njihovih vrstnikov pri ustvarjanju. Ocenjujemo, da smo v letu 2013 izvedli zelo kakovosten festival, ki je sam po sebi uveljavil nov in vedno bolj odprt prostor umetniškega izražanja srednješolcev. S programom smo v prvi vrsti nagovorili dijaške, odzvali pa so se tudi njihovi prijatelji, družine in mentorji (dostopnost je zagotovljena, saj so vsi dogodki v okviru festivala brezplačni).

Gledališče

Selektorja uprizoritvenega in scenskega dela festivala Transgeneracije Petra Pogorevc in Matej Bogataj sta si ogledala 15 predstav; večino neposredno, nekaj zaradi nemogočega usklajevanja s prijavitelji, ki jim ni uspelo zagotoviti predstave v terminu, namenjenem selekciji, na avdiovizualnih nosilcih.

V tekmovalni del gledališkega segmenta festivala Transgeneracije 2013 sta po razgrnitvi kriterijev in upoštevajoč žanrsko pestrost, ki sega od lutkovnih elementov do scenskih instalacij, pa seveda tudi dramsko gledališče, uvrstila sedem predstav:

- Sarah Kane, Psihoza 4:48, Gimnazija Šentvid
- Dame in gospodje, gremo konje krast, Druga gimnazija Maribor
- You need the milk and you need the glass, Druga gimnazija Maribor
- V spominu umor, Prva gimnazija Maribor
- Max Frisch, Andorra, Gledališče Danica, sekcija Sanjelovci
- Elite, DIC, Teater Pozitiv
- Konje krast, gledališka skupina Gimnazije Nova Gorica
- Selektorja sta se soglasno odločila, da podelita dve nagradi:

Nagrado za najboljšega mentorja je prejel Drago Jaušovec za predstavo Elita v izvedbi DIC v Ljubljani.

Elita je živahna predstava, ki v zgovorni scenografiji jasno izrazi generacijsko stališče. Zdi se, da so do izjav, podanih tu in tam neposredno občinstvu, prišli sami izvajalci v procesu študija predstave. Opaziti je požrtvovalno skupno igro nastopajočih, tudi letom primerno radikalnost in izvajalcem prilagojeno koreografijo, tako da je uprizoritev dobro zadela pričakovanja in sposobnosti, prisluhnila pa tudi željam po izražanju stališč nastopajočih.

Nagrado za najboljšo predstavo v celoti je prejel Teater Danica, skupina Sanjelovci za uprizoritev Andorre Maxa Frischa v režiji VeroNike Someregger (avstrijska Koroška).

Andorra govori o Judu kot o metafori, o tem, kako se zaradi napačnih predpostavk in predsodkov skupina loti posameznika, ki izstopa. Ko so mladi Slovenci na avstrijskem Koroškem posegli po tem besedilu, so pokazali, da verjamejo v moč umetnosti; sposobnost, da spregovori o njih, čeprav govori o razmerah v fiktivni Andorri, saj sta izločenost in izključevanje povsod enaka. Z rahlo potujeno igro in imenitno ritmizirano tjo, ki jo podkreplujeta glasba in glasbeni trio v živo, z menjavo vlog med nastopajočimi in jasno izraženim protestom proti vsakršnemu mobingu so mladi igralci pričarali tisto, kar pričakujemo in želimo od vsake uprizoritve; prikazali so veččino, zanimanje in spregovorili o svojih problemih s polno uporabo umetniških sredstev.

Ples

Pri plesu sta bili selektorici Barbra Drnač in Daliborka Podboj.

Kot najboljši avtorski ples je bila prepoznana plesna miniaturna Fasada v odlični izvedbi avtorice in plesalke Eme Žuraj (mentorica: Ana Volk Pezdir). Beseda fasada se najpogosteje uporablja za poudarjanje zunanje strani stavbe. Za osebnostno fasado pa se, kot pravimo, skriva posameznikova nemoč. Svoj lirični ples mladostnega dozorevanja FASADA je Ema Žuraj zasnovala po lastnih verzih, po pesmi, v katero je izlila svoja čustva moči in nemoči, ki jih v času dozorevanja tudi neposredno doživlja, ter jih je prepričljivo čutno in plesno dognano izlila na gledališki oder.

Za najboljšo ustvarjalno plesno pripoved, za avtorski duet Pesnik, 032, sta bila izbrana ustvarjalca: Julija Pečnikar in Žigan Krajncan (mentorica: Kaja Lorenci). V svoji kratki plesni miniaturni PESNIK, 032 sta plesalca domiselno, duhovito in slikovito zaplesala stanja pesniškega navdiha, čiščenja ter naporega iskanja rime porajajoče se pesnitve.

Za najboljšo koreografijo na letošnjih Transgeneracijah je bila izbrana koreografija Mitje Obeda Orobroy v izvedbi učenk Waldorske šole Ljubljana in Baletne šole Stevens, ki so jo brezhibno zaplesale: Eva Lasič, Manca Torkar, Manja Žnider in Neža Knific. Mitja je s flamenkom zarezal v klasični balet in tako prepletel dva plesna stila, ki bi se med seboj lahko tudi izključevala. Baletni copati ali flamenko čevlji – sploh ni pomembno, dobili smo enkratni plesni nastop.

Za najboljšo plesno skupino Transgeneracij 2013 pa je bila izbrana skupina 3. letnika SVŠGL Umetniške gimnazije, modul sodobni ples, ki se je predstavila v odličnosti zaplesanega in izoblikovanega programa na predstavi Pred-premiera '13, Lastna soba 3, 4 pod mentorskim vodstvom Nine Fajdiga in Vite Osojnik. Za izhodišče uprizoritve Lastna soba 1 in 2 je izbrano literarno delo Lastna soba (1929) pisateljice Virginie Woolf, ki predstavlja temelj kulturno zgodovinskih feminističnih literarnih del, dijakom pa je odpiralo možnosti, da z lastnimi idejami in razmišljanjem zaokrožijo izbrane teme ter jih uvrstijo v oblikovno celoto. In celota uprizoritve je bila dinamična, pristno njihova, ki so jo zaplesali in ubesedili po svojih zamislih in prepričanjih v multimedijsko celoto plesa, glasbe, petja in igre.

Likovno področje

Razstava, ki v okviru tega festivala predstavlja likovno ustvarjanje mladih, je namenjena spodbudi, da v vizualnosti razširijo že znana obzorja in se preizkusijo v različnih tehnikah: od slikanja, risanja, fotografije, oblikovanja plakatov, objektov pa vse do stripa. Z ustvarjanjem, tudi likovnim, se krepi svoboda, ki jo mladi pozneje lahko uresničujejo na različnih življenjskih področjih. Selektor Gašper Demšar je z izbranimi deli širšemu občinstvu poskusil posredovati del izrazov, ki jih dijaki uporabljajo za obravnavo različnih tem.

Na likovnem področju so po Demšarjevem izboru podelili kar šestindvajset priznanj.

Razstava je bila postavljena v Veliki sprejemni dvorani, tako da so si jo ogledali vsi, ki so v njenem terminu obiskali druge prireditve v CD.

6.2.2 DRUGE PRODUKCIJE

V program smo vključili dve **letni produkciji Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana** – obe sta bili revijalne narave in tehnično zahtevni, a dobro pripravljeni; vsako od njih smo zaradi velikega zanimanja ponovili po dvakrat (povprečno več kot 550 obiskovalcev na predstavo).

V sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine smo tudi v letu 2013 izpeljali odmevno prireditev **Zlata bralna značka**.

V sodelovanju z Gibanjem Polisario ter Oddelkom za španski jezik in književnost Filozofske fakultete v Ljubljani smo 14. oktobra pripravili **kulturni dan Zahodne Sahare**. V dopoldanskih urah je delavnice in razstave obiskalo okoli tristo otrok iz različnih vrtcev in osnovnih šol (teme delavnic: voda in puščavske rastline, ustvarjanje ptičev »bubisher«, ki v puščavi nosijo dobre novice, iz časopisa, delavnica na temo kratkega dokumentarnega filma, risanje za zahodnosaharske otroke, obred pitja čaja). Popoldne je bilo namenjeno dijakom; 220 srednješolcev Gimnazije Poljane se je udeležilo pogovora o Zahodni Sahari, beduinski družbi, položaju žensk in veri. Sodelovali so predstavnik Fronte Polisario in pevci iz Zahodne Sahare. Kulturni dan je obsegal tudi prikaz dokumentarnega filma v produkciji Javierja Bardema, borca za pravice Zahodnosaharcev, Otroci oblakov, ki je bil letos nagrajen z najprestižnejšo špansko filmsko nagrado *goja* (ogledalo si ga je 170 večinoma mladih). Po filmu je sledila okrogla miza z gosti, kot so novinar RTV Slovenije Erik Valenčič, direktor Inštituta za študije Zahodne Sahare Aleš Skorenšek Pleš, dr. Damjan Mandelc, raziskovalec na oddelku za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Malainin Mohamed, predstavnik osvobodilnega gibanja Frente Polisario za balkanske države, sedež pa ima v Ljubljani. Okroglo mizo je vodil novinar RTV Slovenije Boris Vasev. Zvečer smo priredili koncert zahodnosaharskih glasbenikov. Soorganizatorji smo s tem dogodkom želeli prispevati k ozaveščenosti in mednarodni solidarnosti. Naša želja je tudi, da preizprašamo svojo vlogo v svetu, ki se spreminja, ter zavzamemo kritično in dejavno stališče tudi do nas samih, politike in celotnega družbenega dogajanja, ki smo mu priče. V današnjem svetu se nam zdi pomembno, da tudi mladi ljudje spoznajo, kaj se na svetu dogaja, zavzamejo kritično stališče, spoznajo pomen solidarnosti in strpnosti, drugačnosti. Imeli so priložnost razvijati empatijo, kritični odnos do dogajanj, humanitarnost.

6.3 HUMANISTIČNI PROGRAMI

O SENCAH

Cikel predavanj prof. dr. Marka Uršiča

Na predavanjih je dr. Uršič predstavil fenomen sence in premišljeval o sencah iz različnih zornih kotov: z mitološkega, religijskega, filozofskega, psihološkega, umetniškega in znanstvenega vidika. Senco je opredelil v širšem pomenu kot podvojitev oziroma repliko neke forme, ki »živi« na drugi, praviloma bolj zastrti ravni resničnosti ...

Na prvem predavanju je bila glavna tema »senčni svet« v Platonovi prispodobi o votlini: s platonskimi sencami v mislih se zgodovinsko sprehodi skozi različne senčne like, od Homerjevih senc v Hadu, prek orfiških svetlih senc–duš ob jezeru Spomina, pa senc v srednjeveški sakralni (krščanski in islamski) arhitekturi, do Dantejevega Pekla in Brunove razprave O sencah idej. Na drugem predavanju pa je dr. Uršič opazoval sence v renesančnem slikarstvu, se ustavil pri teoriji sence v Leonardovem Traktatu, pri sencah v romantični književnosti Edgarja Allana Poeja in Chamissovega Človeka brez sence, ter obiskal tudi Tanizakijevo Hvalnico senci.

ODKRIJTE SKRIVNOSTI WAGNERJEVIH SVETOV

Cikel predavanj

Ob uprizoritvi opere *Leteči Holandec* v Cankarjevem domu in v letu Wagnerjevega jubileja smo v sodelovanju z Društvom Richarda Wagnerja zasnovali in pripravili cikel več predavanj, ki imajo svojo spoznavno ter reflektivno vrednost, ter nekaj takih, s katerimi smo si želeli pripraviti (zlasti mlajše) občinstvo na odrski dogodek.

Wagner je kot nenehni iskalec novih glasbenih izrazov, ki so se najbolje odrazili v njegovih glasbenih dramah, tudi avtor t. i. »celostne umetnine« (*Gesamtkunstwerk*), ki je globalno vplivala na razvoj glasbe v 20. stoletju, obenem je z njo začrtal vsebinsko smer v novorojenem kulturnem mediju – filmu. Iz tega razloga smo naša predavanja za začetnike in iskalce začeli prav s približanjem Wagnerja skozi filmski jezik.

Obiskovalci so izvedeli tudi, zakaj je Wagner na Slovenskem nekoč pomenil veliko več kot danes, spoznali so njegovo občinstvo, na dveh koncertnih predavanjih pa prisluhnili tudi nekaterim njegovim neopernim delom in izvirnemu načinu uporabe enega od inštrumentov, harfe. Natančneje so spoznali pojem »celostne umetnine«, ki je bila posebej nadgrajena s konkretno obliko glasbene drame, z njegovim zadnjim delom *Parsifal*. Na koncu so izvedeli še, kakšen je njegov vpliv na nastanek filma in kako še danes daje smernice filmski glasbi sodobnih avtorjev.

Izvedena predavanja:

- Dr. Mitja Reichenberg: Wagner za začetnike
- Dr. Jernej Weiss: Wagner na Slovenskem nekoč in danes
- Teja Saksida, Lovorka Nemeš Dular: Wagner–Beethoven–Wesendonckova
- Dr. Gregor Pompe: Ritualnost Wagnerjeve »posvetitvene igre« *Parsifal*
- Mag. Tina Žerdin: Wagner in harfa
- Dr. Mitja Reichenberg: Wagner in film
- Teja Saksida: Wagner in »gesamtkunstwerk«
- Dr. Vlado Kotnik: Wagner in njegovo občinstvo
- Dr. Mitja Reichenberg: Wagner in filmska glasba

NOVA EKONOMIJA RAZMERIJ: BLIŽNJI/POSED IN EKSISTENCIALNI PREOBRAT; KAKO FILOZOFIRATI PO KIERKEGAARDU?

Cikel ob dvestoletnici rojstva Sørensa Kierkegaarda

Četrty filozofski simpozij Miklavža Ocepka v počastitev dvestote obletnice rojstva S. Kierkegaarda je potekal *med 12. in 19. junijem 2013*, s spremljevalnimi dogodki pa vse jubilejno leto. Delovni del simpozija je bil dvodelen, in sicer je povezoval simpozijski del v obliki tridnevni filozofskih delavnic, predavanj, diskusij, okrogle mize, predstavitev udeležencev in njihovega dela iz različnih držav ter večernih kulturnih dogodkov v vasi Škocjan blizu Trsta (pod zaščito UNESCO) s slovesnim začetkom v Cankarjevem domu v Ljubljani ter nadaljevanjem v slovenskem glavnem mestu s sklepno okroglo mizo na temo celotnega simpozija **NOVA EKONOMIJA ODNOSOV: BLIŽNJI IN EKSISTENCIALNI PREOBRAT. Kako filozofirati po Kierkegaardu?** V konferenčnem delu, ki je potekal v okviru Kulturnovzgojnega programa v Cankarjevem domu, so se simpoziju pridružili

številni raziskovalci Kierkegaardove misli, pa tudi tisti filozofi, misleci in pisatelji, ki jih je zastavljena tema nagovorila. V okviru dogajanja na simpoziju so bili prikazani tudi trije filmi, prvi, ki je predstavil Søren Kierkegaard, film Nemogočnost nemogočega: Bog filozofskega predavanja Jeana Luca Mariona ter film Arheo Jana Cvitkovića.

Kierkegaardovo misel smo popularizirali tudi z branjem iz njegovih del.

Dogodek Kierkegaard odmeva tudi v svetu. Potekal je pod pokroviteljstvom svetovnega UNESCO in predsednika Republike Slovenije, sprožil pa je tudi ustanovitev Raziskovalnega inštituta, ki naj bi povezal slovensko akademsko in kulturno srenjo v nov zagon ustvarjalnosti tudi na polju idej.

SLOVENCİ IN EVROPA

Cikel predavanj prof. dr. Jožeta Pirjevca

Profesor Pirjevec je na štirih predavanjih osvetlil politično zgodovino Slovencev – s poudarki na kritičnih križiščih, ki so utemeljevala zrelost ali spodbujala drznost naroda. Večji poudarek je bil namenjen zdajšnji evropski gospodarski in politični zvezi, v kateri smo se Slovenci skupaj z drugimi narodi znašli na pogorišču – v prvi vrsti idej.

- Naslovi štirih uresničenih predavanj:
- Tisočletno iskanje kulturne identitete;
- Od kulturne do politične identitete;
- Obdobje delitev, ideoloških cepitev in upora;
- Od zmage do osamosvojitve in čez.

DELAVNICA MARKA POGAČNIKA 2013

Delavnica Marka Pogačnika v Cankarjevem domu je lani praznovala trideset let obstoja! Ustanovljena je bila leta 1983 z namenom, da javnosti vsako leto predstavi dosežke avtorjevega raziskovanja večrazsežnosti življenjskega in krajinskega prostora.

V letu 2013 sta bili na sporedu dve temi:

Novo telo Zemlje in telo človeka

Avtor je prvi večer predstavil svoje izkušnje, kaj se dogaja z Zemljo na bolj občutljivih ravneh bivanja in kam proces prenove planetarnega telesa, ki ga on zaznava, vodi. Tako se distancira od običajnih poročil razumskega pogleda na zgolj senčno stran procesa preobrazbe, ki jo je mogoče razbrati v obliki okoljskih sprememb ali naravnih katastrof. Načel je vprašanje, kako spremembe vplivajo na preobrazbo našega življenjskega prostora k njegovi večji večrazsežnosti in kako zaznati resonance tega dogajanja na človekovem telesu.

Demokracija kot skupnost vseh bitij Zemljinega vesolja

Sodobna politika se zavzema za uveljavitev čim večje demokracije med ljudmi in narodi, vendar ni mogoče spregledati nasprotnih teženj. Avtorjeva teza je, da resnične demokracije ni mogoče uveljaviti, dokler človek ne dovoli drugim bitjem, ki nas obkrožajo in nam omogočajo življenje, da tudi ona nekako lahko živijo svojo svobodo in da smejo biti to, kar v svojem bistvu so. Delavnica se je iztekla v vprašanju, kako uresničiti geokulturo kot kulturo človekovega sobivanja z drugimi bitji, ki naseljujejo naš domači planet.

POZITIVNA PSIHOLOGIJA

Cikel predavanj

Pozitivna psihologija raziskuje človekove vire in moči. Odkriva, kako človek razvija ustvarjalnost, pogum, zanos, upanje, pozitivna čustva, pozitivna prepričanja, duhovnost, optimizem in še bi lahko naštevali. V središču pozornosti pozitivne psihologije so svetle plati človekove osebnosti. Glavno vprašanje pozitivne psihologije je, kako prispevati h kakovosti posameznikovega življenja. Tem vsebinam je bil namenjen cikel štirih predavanj o pozitivni psihologiji. Udeleženci so skupaj s predavatelji skozi dialog raziskovali področja pozitivne psihologije, spoznavali tehnike nadzorovanja svojega vedenja in občutkov ...

Predavali so: dr. Aleksander Zadel, dr. Ana Arzenšek, dr. Matej Tušak, dr. Eva Boštjančič in mag. Robert Kržišnik. Zaradi izrednega zanimanja smo v jesenskem delu programa ponovili predavanje dr. Aleksandra Zadela.

Zaradi izrazitega zanimanja za predavanja s temo osebnostnega zorenja in rasti smo se z uglednima psihoterapevtoma dr. Zoranom Milivojevičem in Borutom Šimleša dogovorili za niz mesečnih soarej, ki jih je povezoval Janko Petrovec; vse po vrsti so bile razprodane.

DRUGA PREDAVANJA IN OKROGLE MIZE

Med programskim letom smo z drugimi programskimi vodji Kulturno-umetniškega programa ob posameznih odmevnih umetniških dogodkih (mednarodni festival gorniškega filma, festival dokumentarnega filma, Liffe, Druga godba ...) pripravili bodisi predavanja gostujočih umetnikov bodisi pogovorna omizja, ki so razpirala vprašanja aktualnih umetniških praks oziroma odzivanj nanje. Z nekaterimi dogodki smo se odzvali pobudam: Filozofskega društva in pripravili omizje ob svetovnem dnevu filozofije z naslovom Uporni človek – možnosti eksistencialistične filozofije danes; Slovenskega izobraževalnega konzorcija iz Gorice ter priredili predavanje z naslovom Mladi, nihilizem in prihodnost Umberta Galimbertija; ZRC SAZU in organizirali predavanje dr. Ivana Šprajca o njegovem novem arheološkem odkritju v osrčju polotoka Jukatan.

6.4 LITERARNI PROGRAMI

FESTIVAL ZGODBE – FABULA 2013

Festival Literature sveta – Fabula 2013 je *med 27. februarjem in 9. marcem* v koprodukciji s Cankarjevim domom potekal že deseto leto zapored. V letu, ko je bila Ljubljana svetovna prestolnica knjige, se je festival Fabula uveljavil kot osrednji mestni literarni festival z bogatim in vrhunskim literarnim programom, namenjenim vsem generacijam bralcev.

Cankarjev dom je bil tudi v letu 2013 osrednje prizorišče festivalskih dogodkov, na katerih so v Klubu Cankarjevega doma potekali večeri z osrednjimi literarnimi gosti Fabule: z Ilijo Trojanowom (Bolgarija/Nemčija), Eduardom Sánchezem Rugelesom (Venezuela), Irvinom Welshem (Velika Britanija), Doroto Maslowsko (Poljska), Dragom Glamuzino (Hrvaška) ter s slovenskimi avtorji Stanko Hrastelj, Milanom Klečem, Markom Sosičem in Dušanom Šarotarjem. Cankarjev dom kot glavni koproducent festivala je s svojo strokovno kadrovsko in tehnično podporo omogočil produkcijo literarnih dogodkov na vrhunski ravni, ki jih je obiskalo okrog tisoč obiskovalcev, kar je za literarne prireditve izjemno visoka številka, poleg tega pa je z uspešno promocijo močno pripomogel k široki prepoznavnosti festivala med ljubljansko in slovensko javnostjo.

Uspeh festivala večinoma pripisujemo odličnemu sodelovanju med organizatorjem in koproducentom, saj nam je uspelo skupaj organizirati literarni festival na vrhunski ravni. Upamo, da bomo to uspešno sodelovanje ohranjali in nadgrajevali tudi v prihodnje.

LITERARNI DIALOGI: SLOVENIJA-ŠPANIJA

Niz javnih pogovorov med pisatelji obeh držav je zasnovan na skupnih interesih ter aktualnih vprašanjih v literaturi in umetnosti ter kulturi nasploh. Namen večerov je bil obogatiti vzajemno znanje o literaturi, miselnosti in kulturi obeh držav, razpravljati o žgočih, za javnost pomembnih temah in jim zagotavljati odmevnost. V uvodu sta sodelujoča avtorja, slovenski in španski, prebrala kratka odlomka iz svojih knjig, sledil je vodeni pogovor med avtorjema in občinstvom.

»Dvojice« so bili naslednje:

24. 1. 2013: Espido Freire, Aleš Čar; moderirala je Mojca Kumerdej;

18. 4. 2013: Jaime Cabré, Maja Haderlap; moderiral je Ivo Svetina.

Ti večeri so imeli zaradi bistrumnih sogovornikov ter dobro pripravljenih in referenčnih moderatorjev posebno dinamiko; zaradi izkazane naklonjenosti soorganizatorjev – veleposlaništva Kraljevine Španije in Društva slovenskih pisateljev smo se odločili, da cikel nadaljujemo v letu 2014. Večeri so bili dobro obiskani, pogovori pa so se nadaljevali v noč še na neformalnih druženjih, ki so jih Literarni dialogi spodbudili.

KNJIGE MOJEGA ŽIVLJENJA

Andrej Capuder je bil vse svoje življenje zavezan knjigam. Bral jih je, prevajal, razlagal in tudi pisal. Zato je razumljivo, če se sedaj s hvaležnostjo ozira nazaj h knjigam, ki so delile z njim življenje in bile nekako njegova usoda. Javnosti jih je predstavil na štirih predavanjih, ki naj bi povzele štiri življenjske dobe: Deček–Mladenič–Mož–Starec. Predavatelj je skušal biti hkrati poučen in nazoren, dovolj strokoven in oseben, vselej s ščepcem humorja in ironije. V dobi, ko knjiga izgublja vrednost ter se v poplavi tiskane besede izgublja čut za »dobro, lepo in pravo«, so bila predavanja Andreja Capudra, nekdanjega profesorja na romanistiki, književnika, politika in diplomata, nekakšen poskus odkrivanja izgubljenega raja, ko je človeštvo še verjelo pisani besedi, jo spoštovalo in se po njej ravnalo. Žal obisk ni bil spodbuden.

KRITIKOVO OKO – novost v programu CD!

Kritikovo oko je predstavitev relevantnih literarnih pojavov po izbiri in presoji rezidenčnega kritika – v letu 2013 je bil to Matej Bogataj. Največkrat gre za predstavitev posamičnih knjig in utemeljitve njihove pomembnosti znotraj slovenske literature. Kriteriji so ob estetski zaokroženosti in vsebinski sporočilnosti večinoma provokativnost, kontroverznost pojavov, njihova morebitna prezrtost ali potrditev njihove odličnosti, kadar so prejele katero od pomembnejših domačih ali tujih nagrad. Prostor za Kritikovo oko je v spodnjem preddverju Cankarjevega doma in je na vpogled obiskovalcem prireditve v CD.

V letu 2013 so bila predstavljena naslednja literarna dela:

Maruša Krese: Da me je strah; Maja Haderlap: Angel pozabe; Borut Golob: Raclette; Suzana Tratnik: Rezervat; Zoran Hočevár: Prva liga; Goran Vojnovič: Jugoslavija, moja dežela; Marko Sosič: Ki od daleč prihajaš v mojo bližino; Uroš Zupan: Opičje žleze, telefoni in nesmrtnost.

VILENICA V LJUBLJANI

Na 28. Vilenici je poseben položaj zavzela večnarodna Švica s svojo književnostjo. Tudi s pomočjo tvornega sodelovanja, ki ga je Cankarjev dom navezal z organizacijo Culturescapes iz Basla, je izšla Antologija sodobne švicarske književnosti z naslovom Gluscht, ki smo jo v maju z izbranimi avtorji predstavili v Klubu CD.

Na tradicionalnih septembrskih dneh Vilenica v Ljubljani pa sta se v Klubu CD predstavila dva prejemnika nagrade vilenica. Poljska pisateljica, esejistka in scenaristka Olga Tokarczuk je aktualna vileniška nagrajenka. S svojimi romani in kratkimi zgodbami se uvršča v sam vrh moderne poljske proze. Je izjemna pripovednica, ki s svojimi vsebinsko in zvrstno različnimi, inovativnimi deli navdušuje tako kritike kot bralce. V Kanadi živeči srbski pisatelj, esejist in prevajalec David Albahari je vileniški lavreat lanskega leta. V okviru zbirke Vilenice, ki jo že vrsto let izdaja Cankarjeva založba, je lani izšel prevod njegovega romana Gec in Majer.

LITERARNA VEČERA DRUŠTVA SLOVENSКИH PISATELJEV V CD:

5. februarja 2013 smo v Cankarjevem domu (Dvorana Duše Počkaj) izvedli **spominski večer za preminulimi pisatelji Spomin na njih, naš spomin**. Dogodek je zasnovala, režirala in moderirala Meta Kušar, ob njej sta nastopila dramska igralka Polona Vetrih in Jurij Souček.

14. februarja smo s **tradicionalnim branjem članov Društva slovenskih pisateljev v Cankarjevem domu Za Prešernom** (Literarni klub Lili Novy) počastili slovenski kulturni praznik; nastopili so novosprejeti člani DSP: Alja Adam, Matjaž Briški, Ksenija Jus, Eva Petrič, Andrej Predin, Jana Putrle Srdić, Ivan Spetič, Antonija Baksa Srnec in Tina Vrščaj. Pridružil se jim je Andrej E. Skubic.

LITERARNI VEČER DRUŠTVA SLOVENSКИH KNJIŽEVNIH PREVAJALCEV

Na tradicionalnem decembrskem večeru branja najnovejše prevodne literature so svoje prevode brali Sovretovi nagrajenci: Kajetan Gantar, Drago Bajt, Alenka Bole Vrabec, Aleš Berger, Jože Stabej, Srečko Fišer, Štefan Vevar, Niko Jež, Barbara Šega Čeh, Tina Mahkota.

7 RAZSTAVNI PROGRAM

V zadnjih dveh letih je bilo zaradi zmanjšanja programskih sredstev okrnjeno načrtovanje zahtevnejših in odmevnih mednarodnih projektov razstavnega programa, ki so bili v preteklosti večkrat v ospredju programskih prizadevanj CD in hkrati svojevrstna blagovna znamka galerijske ponudbe CD. Izostanek kompleksnih kulturnozgodovinskih razstav (iz programskega cikla Oddaljene kulture) in navdušujočih tujih likovnih razstav starejšega obdobja je opaziti v manjšem odzivu širše javnosti ter še posebej v zmanjšanju obiska šolskih skupin.

Ker je od materialnega vložka zelo odvisna kakovost programa, je pri projektih iz tujine razvidno, da so v zadnjem obdobju omejeni le na sodelovanje s sosednjimi državami.

Tudi investicije v galerijsko vzdrževanje in opremo so povsem zastale, kar postaja vse večja pomanjkljivost pri uresničevanju oblikovno ambicioznejših postavitev. Kljub temu nam je uspelo izvesti precej zanimivo postavitev deleža Grafičnega bienala v Galeriji CD.

Razstavni program Cankarjevega doma je v letu 2013 ohranil izrazito večdisciplinarno zasnovo: v Galeriji CD kot osrednjem razstavišču postavljamo v glavnem razstave iz likovne umetnosti, v Mali galeriji predstavljamo in uveljavljamo sočasno fotografsko ustvarjalnost, medtem ko so večnamenski prostori CD namenjeni razstavam iz arhitekture, oblikovanja in kulturne dediščine. Uresničeni razstavni program je upošteval vsa uveljavljena merila, po katerih so bile uvrščene slovenske in tuje umetniške produkcije, samostojne in skupinske, pregledne in tematske razstave, medtem ko smo pri izbiri posameznih – še posebej fotografskih – projektov sledili različnim avtorskim poetikam in tehnični raznovrstnosti ter kulturološkemu pomenu izbranih projektov.

Razstavni program se je v enem delu navezoval na druge programske sklope CD, kot so različni glasbeni, humanistični in kulturnovzgojni projekti in ljubljanski filmski festival, navzven pa skušal delovati čim bolj povezovalno tako na institucionalni kot individualni ravni sodelovanja in zadržati uveljavljeno strukturo sodelovanj in koprodukcij z mrežo javnih in nevladnih ustanov.

V Galeriji CD so bile poleg že tradicionalne razstave ob ljubljanskem grafičnem bienalu uresničene tri samostojne slikarske razstave, med njimi ena tuja. V pretočnem prostoru Prvega preddverja CD smo uspešno nadaljevali cikel drobnih, a odzivnih vizualnih postavitev. Likovni kritiki izbirajo v sodelovanju s Slovenskim društvom likovnih kritikov na novem stalnem, sodobneje oblikovanem prizorišču ter na drugi strani preddverja na podobno oblikovani konstrukciji predstavitev iz cikla Oblikovalska identiteta v sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije. Ob tem smo uresnili še dve skupinski arhitekturni razstavi in eno samostojno oblikovalsko, iz fotografije pa poleg že tradicionalnega Natečaja Emzina za fotografijo leta še pet slovenskih in dve tuji samostojni ter dve mednarodni skupinski razstavi.

Izključno ob zahtevnejših razstavah v Galeriji CD nadaljujemo organiziranje javnega in organiziranega vodenja (skupaj 30 z 422 obiskovalci) ter likovnih delavnic (30 z 515 otroki). Navezovanje stika s ciljnimi skupinami na razstavnem področju razvija služba za promocijo programa in odnose z javnostjo z zunanjimi sodelavci ter v dogovoru in ob strokovni podpori razstavnega programa. Na razstave zunaj Galerije CD je bil vstop kot doslej prost oziroma brezplačen.

Pri uresničevanju razstavnega programa kot doslej razvijamo razvejano in dinamično sodelovanje z domačimi in tujimi strokovnjaki (Brane Kovič, Boris Gorupič, Nevenka Šivavec, dr. Andrej Smrekar, Maja Ivanič, Andrej Hrausky, Eugen Borkowsky, Miroslav Gašparović, dr. Tonko Maroevič, Andrej Medved, Walter Meissl – vse pogosteje pa vabimo k sodelovanju mlajše specialiste, kot so dr. Petja Grafenauer, Miha Šalehar, Petra Čeh, Goran Milovanović idr.), ustanovami ali asociacijami ter tujimi kulturnimi predstavništvi: Mednarodnim grafičnim likovnim centrom, Obalnimi galerijami Piran, Galerijo Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki, Galerijo DESSA, Fotogalerijo Stolp, Maribor, Slovenska kinoteka, Društvom oblikovalcev Slovenije, Društvom arhitektov Ljubljana, Slovenskim društvom likovnih kritikov, ter nevladnimi Zavod Apokalipsa, Zavod za kreativno produkcijo Emzin, Revija Fotografija, Galerija Photon idr. Iz tujine pa z Muzejem za umetnost in obrt, Zagreb, in Združenjem fotografov Istre, Pulj, ter med tujimi predstavništvi v Sloveniji z ambasadama Republike Hrvaške in Avstrije.

V programskem letu 2013 smo uresničili 18 razstavnih projektov, 23 manjših vizualnih postavitev, 4 tematske razstave ob drugih prireditvah v hiši, 1 izvedbo razstave drugih organizatorjev, 9 spremljevalnih programov, skupaj 46 razstavnih in 9 spremljevalnih dogodkov iz vizualne umetnosti. Hkrati so potekale programske priprave za prihodnje obdobje.

Ob razstavah smo izdali tri kataloge, devet zgibank, soizdali eno monografijo ter prevzeli tri kataloge v komisijsko prodajo, natisnili dva plakata (za vse razstave zunaj galerije pripravljamo le manjše število računalniških plakatov). Ob slikarskih razstavah v Galeriji CD smo izdali tudi tri dokumentarne videozapise.

Razstave v Cankarjevem domu si je v letu 2013 ogledalo 84.600 obiskovalcev.

7.1 LIKOVNA UMETNOST

Približno do sredine februarja je bila v Galeriji CD še na ogled jubilejna, deseta izdaja Slovenskega bienala ilustracije, ki ga skupaj z Zvezo društev slovenskih likovnih umetnikov prirejamo že od leta 1993, nato so se v tem osrednjem razstavišču CD poleg že tradicionalne razstave ob ljubljanskem grafičnem bienalu zvrstile še tri slikarske razstave in ena tuja (kot spremljevalni program simpozija) v Prvem preddverju.

Pomlad je zaznamovala razstava najnovejših slik slikarja Bogdana Borčiča z naslovom *Sprehodi*. Borčič (r. 1926) je v Cankarjevem domu doslej razstavljal dvakrat: grafične liste daljnega leta 1997 na razstavi Ljubljanska grafična šola, s štirimi slikami večjega formata pa se je predstavil pred tremi leti na skupinski razstavi najstarejših še dejavnih slovenskih likovnih umetnikov z naslovom *Pod bikovo glavo*. Ker obsežnejše razstave slikarskih del v prestolnici ni imel že več kot dvajset let, smo se odločili, da skupaj z Galerijo Božidar Jakac iz Kostanjevice na Krki, kjer je urejen Grafični kabinet Bogdana Borčiča, in s Koroško galerijo likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu, ki ima stalno postavitev avtorjevih slikarskih del (oboje iz avtorjevih donacij), pripravimo razstavo njegovih najnovejših slik, ki so nastajale od leta 2010 naprej. Borčič sodi v najstarejšo generacijo slikarjev v Sloveniji, ki še vedno polno ustvarja, zelo dolgo pa so ga strokovni krogi prepoznavali le kot izvrstnega grafika, enega ključnih predstavnikov ljubljanske grafične šole, pogosto nagrajenega doma in v tujini. Njegovo potovanje k abstraktni podobi na izteku tisočletja se paralelno in še bolj prepričljivo zrcali v slikarskem mediju prav v času, ko je figuratika znova prevzela vodilno vlogo v sočasnem slikarstvu in umetniški produkciji nasploh. Celoten opus tega kratkega obdobja šteje osemdeset del, zvečine večjih in velikih formatov, kar potrjuje Borčičevo izjemno ustvarjalno vitalnost in disciplino, na razstavo smo uvrstili le okoli trideset slik iz obdobja 2010–13. Besedilo za razstavni katalog je prispeval dr. Andrej Smrekar, oblikoval pa ga je Matic Tršar, razstavo sta postavila Andrej Smrekar in Nina Pirnat.

V poletnih mesecih je bila v Galeriji CD na ogled razstava Borčičevega učenca, slikarja Iva Prančiča (r. 1955 v Ljubljani), ki je nedvomno ena od osrednjih umetniških osebnosti te generacije v Sloveniji. Njegovo razstavo smo načrtovali ob izidu monografije dosedanjega ustvarjanja z besedili Andreja Medveda, dr. Nadje Gnamuš in dr. Tonka Maroeviča ter v oblikovanju prof. Ranka Novaka, avtor pa se je predstavil s ciklom najnovejših slikarskih del z naslovom *Pa.slika*, nastalih v zadnjih letih 2012–13.

Monografijo in razstavo smo pripravili v koprodukciji z Galerijo Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki, ob podpori Ministrstva za kulturo Republike Slovenije in finančnem prispevku samega avtorja. Ker je razstavni program nedavno sklenil dogovor o izmenjavi razstav z zagrebškim Muzejem za umetnost in obrt, bo Prančičeva razstava gostovala v tem uglednem razstavišču poleti leta 2014.

V okviru že tradicionalnega sodelovanja z Mednarodnim grafičnim likovnim centrom smo ob jubilejnem, 30. grafičnem bienalu gostili zgodovinsko razstavo z naslovom *Grafični bienale*, z vami vse od 1955 ..., ki jo je zasnovala dr. Petja Grafenauer. Bienale 1955–2013 je razstava o zgodovini te prireditve, a ni nostalgичen spomin, temveč živ in dejaven opomnik o najboljšem, kar je Ljubljanski grafični bienale. Predstavila je izbor umetniških del, ki so tvorila Bienale, uporabila podobe in druge ostaline, ki jih je zapustil čas (plakati vseh dosedanjih izdaj bienala, publikacije, dokumentarne TV-oddaje, dokumenatni film o dolgoletnem voditelju bienala dr. Zoranu Kržišniku ...), s sodobnimi

pristopi pa je skušala obiskovalcu pokazati, da je umetnost tudi del njegovega vsakdana, da je tudi tu možnost za ustvarjanje družbe, s katero bomo zadovoljni. Tu je avtorica vključila projekte Jasmine Cibic, ki se je poleti predstavila v slovenskem paviljonu na beneškem bienalu, Viktorja Bernika, Zore Stančič in drugih. Vsekakor je jubilejni bienale s svojimi razstavami, za razliko od prejšnjih izdaj, doživel pozitivne odmeve v strokovni in širši javnosti.

Razstavo znanega hrvaškega slikarja Vatroslava Kuliša z naslovom Dela na papirju smo pripravili v okviru mednarodnega sodelovanja z zagrebškim Muzejem za umetnost in obrt. MUO, ki bo – kot že rečeno – v letu 2014 izmenjalno postavil slikarsko razstavo slikarja Iva Prančiča. S tem projektom obe instituciji začenjata dolgoročnejšo izmenjavo razstavnih projektov v naslednjih letih.

Kuliša (r. 1951) umetnostni zgodovinar Igor Zidič v obsežnem besedilu za katalog pregledne razstave v Klovičevih dvorih (2012) uvršča med pomembne slikarske osebnosti modernega kolorizma na Hrvaškem. Razstava, s katero se predstavlja v Cankarjevem domu, pomeni odpiranje novega segmenta njegovega slikarskega ustvarjanja, saj gre za cikel sinteznih del, ki povezujejo njegove umetniške izkušnje iz minulih let in odpirajo nove prostore, na katerih temelji njegovo prihodnje slikarstvo. Razstavljeni dela, izdelana na papirju, v akrilu ali mešanih tehnikah, so nastala v zadnjih dveh letih (2012–13), med njimi 16 del večjih dimenzij.

V okviru simpozija ob 200-letnici rojstva filozofa Sørensa Kierkegaarda v organizaciji zavoda Apokalipsa smo v Prvem preddverju postavili razstavo mehiškega slikarja Humberta Ortege Villaseñor z naslovom Prvi krog. Mehiški slikar se je ob drugih prireditvah predstavil z 32 slikami v posebni tehniki olja na amate papirju, ki so nastale v počastitev misli velikega filozofa.

V sodelovanju s Slovenskim društvom likovnih kritikov smo nadaljevali akcijo Likovni kritiki izbirajo in v letu 2013 uresničili enajst predstavitev, ki so kot doslej na novem stalnem prizorišču Prvega preddverja naletele na dober odziv javnosti. Prireditve nadaljuje nekdanji odmeven projekt Likovno delo meseca, ki je pred leti potekal v CD, posamezne predstavitve pa so v glavnem usmerjene k mlajšim generacijam ali v širši javnosti manj opaznim slovenskim likovnim umetnikom in njihovi širši uveljavitvi. Med njimi so tu in tam tudi bolj uveljavljeni avtorji. Uresničili smo naslednje:

- Izbor: Marko Košan; avtor: Mirko Bratuša
- izbor: Andrej Medved; avtorica: Ira Marušič
- izbor: Dejan Prša; avtor: Blaž Vehovar
- izbor: Monika Ivančič Fajfar; avtorica: Kaja Avberšek
- izbor: Aleksander Bassin; avtor: Paride Di Stefano
- izbor: Milena Koren; avtorica: Irena Romih
- izbor: Lev Menaše; avtorica: Apolonija Simon
- izbor: Alenka Trebušak; avtor: Mito Gegič
- izbor: Damir Globočnik; avtorica: Jana Vizjak
- izbor: Milček Komelj; avtor: Damjan Stepančič
- izbor: Marko Košan; avtor: Herman Pivk

7.2 ARHITEKTURA – OBLIKOVANJE

V tem sklopu smo postavili dve obsežnejši skupinski arhitekturni in eno samostojno oblikovalsko razstavo ter nadaljevali cikel Oblikovalska identiteta (deset predstavitev).

Razstava Arhitektura = predstavlja pomembnejše projektne dosežke slovenske arhitekturne produkcije zadnjih petih let z željo, da bi z njo uveljavili teoretični in miselni okvir pojma sodobna slovenska arhitektura. Zato je bila zasnovana večplastno, s poudarkom na arhitekturni kakovosti, opredeljeni z različnimi merili, kot so izvirnost zasnove, celovitost, jasnost, skladnost, ustreznost, prepričljivost, ki merijo na arhitekturno kompleksnost in razkrivajo ustvarjalno moč avtorja – arhitekta. Ob razstavi je izšel vodnik po slovenski arhitekturi, obsegal pa je štirideset projektov, predstavljenih v sedmih poglavjih: Prenova, dialog; Vas, regionalno; Narava, racionalno; Mesto, urbano; Javni prostor,

infrastruktura; Šport, spektakel in Tujina. Ob razstavi smo uresničili okroglo miz z naslovom *Arhitektura spregovori, ki jo je vodil Peter Šenk, sodelovali pa so Matija Bevk, Blaž Budja, Tina Gregorič, Tomaž Krušec in Uroš Lobnik.*

Razstava *Arhitektura-inventura* je tradicionalna pregledna razstava članov Društva arhitektov Ljubljane. Letošnja, ki je bila že šestič zapored na ogled v Veliki sprejemni dvorani Cankarjevega doma, je kot doslej predstavila prerez snovanja članov Društva, tokrat v obdobju od leta 2010 do 2012. Na razstavi je 150 avtorjev pokazalo 120 arhitekturnih projektov, od urbanističnih zasnov, arhitekturnih prenov, javnih zgradb, večstanovanjskih in enodružinskih hiš, do grafičnega in industrijskega oblikovanja ter pisanja o arhitekturi. Gre ponovno za največji pregled arhitekturnega delovanja v državi.

Ker Društvo arhitektov Ljubljane predseduje tudi Zvezi društev arhitektov Slovenije, je na letošnjo razstavo povabilo tudi nekaj gostov iz drugih društev – člani Društva arhitektov Obale in ZAPS sekcija Gorenjska so prispevali šest projektov – ter omogočilo tudi prikaz selekcije dvanajstih študentskih del Fakultete za arhitekturo v Ljubljani.

V času razstave je potekalo šest predavanj pod skupnim naslovom *Arhitektura spodbuja*, s katerimi so organizatorji želeli opozoriti, da je kakovostno urejanje prostora ena od ključnih rešitev izhoda iz današnje krize, obenem pa obiskovalcem natančneje predstaviti posamezne projekte, ki s svojo pojavnostjo urejajo prostor ter s tem tudi gospodarski, socialni in kulturni položaj družbe. Predavanja je povezovala Maja Ivanič, predsednica DAL, nastopili pa so:

- Matija Bevk, Vasa J. Perović: Večstanovanjska gradnja
- Aleksander Ostan in Nataša Pavlin: Kolesarska pot Bohinj – odpiranje novih perspektiv
- Matej Blenkuš in Luka Javornik: Nordijski center Planica
- Aleš Vrhovec in Vanja Gregorc: Arhitektura s pobudo – Rehabi(li)tacija Slovenije
- Aljoša Dekleva in Tina Gregorič: Arhitektura = večplastno raziskovanje
- Rok Žnidaršič: Model za prenovo podeželja

V prostoru Male galerije smo ob Slovenskem knjižnem sejmu postavili razstavo polivalentne likovne ustvarjalke Samire Kentrić (r. leta 1976) z naslovom *Moč naslovke*, ki je predstavila izbrane naslovnice iz humanistične zbirke *Koda Študentske založbe*. Avtorica je predana premisleku o družbi skozi podobo, njena ikonografska likovna izrekanja presenetijo, kadar mislimo, da je pogled najbolj udomačen: pri popkulturnem in historičnem kontekstu, ki ga likovno izostri do bolečine ali smeha skozi paradoksalno sito sodobnosti. Razstava, ki je tematizirala fenomen knjižnega ovitka – naslovke, sodi v *IzBran*a dela, kontinuirani niz raziskovanja kustosinje Tadeje Zupan Arsov.

Oblikovalska identiteta – cikel desetih predstavitev slovenskih oblikovalcev in njihovih avtorskih dosežkov smo zasnovali v sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije.

V letu 2013 so se s svojimi deli zvrstili naslednji avtorji: Studiobotas, Anka Štular, Danijela Grgić, Renata Bedene, Belabela, Nataša Šušteršič Plotajs, Sanja Jurca, Marjan Žitnik, Nina Zidanič.

Koordinatorica tega projekta je Andreja Čeligoj, nadzor nad grafičnim oblikovanjem vabil in panojske predstavitve izvaja Maja Gspan.

Ob koncu leta smo v Prvem preddverju omogočili predstavitev in podelitev priznanj Društva oblikovalcev Slovenije za presežke v letu 2013: med drugimi je nagrado za življenjsko delo je prejel Branko Uršič, ki je bil s svojimi deli vključen tudi na prvo razstavo Društva oblikovalcev Slovenije v letu 2014 z naslovom *ReForma*.

7.3 FOTOGRAFIJA

V okviru fotografskega programa CD smo uresničili sedem samostojnih fotografskih razstav, od tega dve iz tujine, generacijsko in umetniško povsem različnih avtorjev, ter dve mednarodni skupinski razstavi. Med obsežnejšimi projekti v večnamenskem prostoru Prvega preddverja pa smo skupaj z zavodom za kreativno produkcijo Emzin postavili devetnajsti in edini vseslovenski fotografski Natečaj

za fotografijo leta Emzin, ki uveljavlja fotografijo kot enega ključnih elementov sodobne vizualne komunikacije in že od leta 1994 gostuje v CD. V tokratni mednarodni žiriji so se zbrali: Metka Dariš, art direktorica revije Emzin, Ljubljana; Tevž Logar, kurator, Ljubljana; Karle Cudlin, fotograf, Praga; Harry Gruyaert, fotograf, Pariz; Iva Prosoli, kuratorica in kritičarka, Zagreb.

Žirija je vsakokrat sestavljena zelo raznovrstno, tako da lahko izbrana in nagrajena dela kažejo ves razpon delovanja, ki ga ima fotografija danes. Na natečaj je prispelo 441 fotografskih serij oziroma 2874 fotografij.

Nagrade so podelili takole: prvo nagrado je prejela Katja Goljat iz Ljubljane, drugo so si delili Matija Brumen iz Maribora ter Simon Hudolin in Mateja Rojc iz Cerknega, tretja pa je pripadla Robertu Hutinskemu iz Celja. Nagrada za reportažno fotografijo je šla tokrat v roke Mitje Ličena s Ptuja. V ožji izbor se je uvrstilo še 24 avtorjev z 28 opusi.

Ob projektu sta zelo odmevni predavanji pripravila člana žirije Karel Cudlin (Moje življenje in dokumentarna fotografija) in Harry Gruyaert (Korenine).

Avstrijski fotograf Herbert Nussbaumer (r. 1951) se intenzivno predaja avtorski fotografiji in raziskovanju različnih fotografskih metod, navdih išče pri klasični umetniški fotografiji in abstraktnem slikarstvu. Predstavil se je s fotografijami iz cikla Vodne zgodbe in druge slike, ki so jih navdihnili vodna obrežja Tihega oceana ob zahodnoameriški obali. Besedilo za razstavno publikacijo je prispeval dunajski kulturni antropolog Walter Meissl.

Izjemno zanimiv fotograf Milomir Kovačević (r. 1961 v Sarajevu) od vojne v Bosni in Hercegovini živi in dela v Parizu, vendar svoje stvaritve redno razstavlja in objavlja tudi na območju nekdanje Jugoslavije. Za razstavo v CD je avtor izbral cikel štiridesetih črno-belih fotografij iz knjige *Transatlantik Mail*, ki so jo v Zagrebu leta 2010 skupaj izdali trije sarajevski prijatelji: Miljenko Jergović, Semezdin Mehmedinović in Milomir Kovačević. Nastala je na podlagi večmesečnega dopisovanja med Jergovićem in Mehmedinovićem, čemur so sledila Kovačevićeva *Pisma v sliki*, ki jih je za ljubljansko predstavitev poimenoval Sarajevo, moje mesto, moja usoda.

Urban Cerjak (r. 1986) sodi med najmlajše fotografe, uvrščene v fotografski program Male galerije CD. Izbor petindvajsetih črno-belih fotografij z naslovom Push, push pop! je prikazal slovenski skejtbording v novi luči: razbeljeni asfalt, povoskani robniki, stopnice, ograje, rolka in akcija. »Mestna arhitektura se spreminja v poligon trikov in rolkarjem omogoča izražanje. Šport ali umetnost? Ali nekaj vmes?« je o projektu razmišljal Miha Šalehar v razstavni publikaciji.

V sodelovanju z grožnjansko Galerijo Fonticus in Združenjem fotografov Istre ter pod taktirko kustosa Eugena Borkovskega smo pripravili domiselno in tehtno zasnovano skupinsko razstavo z naslovom Prostorji krize. Sodelovali so avtorji Združenja fotografov Istre: Igor Blagonić, Vedran Burul, Saša Dejanović, Karlo Došen, Slađan Dragojević, Bogomir Duzbaba, Voljen Grbac, Alen Hlaj, Slavica Isovka, Ivan Kuharić, Miranda Legović, Kristijan Macinić, Vera Mužić, Damir Prodan, Katja Restović, Aleksandra Rotar in Dalibor Talajić, ki v svojih delih spontano ali namenoma problematizirajo idejo miselnih slik in hkrati dokazujejo, da ima lahko tehnologija v kreativni napetosti osebne energije epiteto umetniškega dejanja.

Igor Modic (r. 1949) je bil med pobudniki Delovega fotokluba, pozneje znanega kot Foto-sekcija Delo, ki je postala ena vodilnih slovenskih in jugoslovanskih fotografskih skupin, Modic pa eden najuspešnejših razstavljalcev. Modic se je leta ukvarjal z naravoslovno in krajinsko ter s športno in planinsko fotografijo, dokler ga poklicna pot ni pripeljala v fotoreporterski oddelek Dela, kjer se je uveljavil kot avtor raznovrstne novinarske fotografije (reportažna, portretna, dokumentarna), s kamero je redno spremljal tudi kulturne dogodke, zlasti na likovnem področju. Med temi sta izbor štiridesetih črno-belih fotografij z naslovom Dokumenti časa pripravila grafični oblikovalec Matjaž Vipotnik in Nina Pirnat, besedilo o tem izvrstnem fotoreporterju pa je pripeval Brane Kovič.

Že tradicionalno razstavo jazzovske fotografije ob Jazz festivalu Ljubljana 2013 je selekcioniral naš dolgoletni sodelavec, fotograf Žiga Koritnik. Pod naslovom To je naša muska! je zbral fotografije osmih avtorjev, ki so fotografirali nastope slovitega glasbenika Petra Brötzmann od njegovih

začetkov do danes. Predstavili so se ugledni jazzovski fotografi: Roberto Masotti (Italija), Werner Bethsold (Nemčija), Dagmar Gebers (Nemčija), Gerard Rouy (Francija), Peter Ganushkin (ZDA), Petra Cvelbar (Slovenija), Juan Carlos Hernandez (Španija) in Žiga Koritnik (Slovenija).

Emina Djukić in Jaka Kramberger sta predstavila projekt z naslovom Iskanje obzorja, ki je bil zasnovan kot sodelovanje dveh medijev in dveh avtorjev – kot preplet fotografske podobe in poezije. Fotografija in beseda, vsaka kot svojevrsten likovni element, upodabljata krizo identitete posameznika v sodobni družbi in analizirata njegove možnosti ali nemoč. Razstava je obsegala 33 fotografij in 33 besedil, ki so bila povezana v celoto na različne načine, saj poleg lastnega jezika (torej vizualnega in verbalnega) fotografija in beseda s specifičnim prepletom premikata meje in zakonitosti teh jezikov; iščeta presečišče in ustvarjata nove možnosti pomenov ter gledalca nagovarjata tako vizualno kot vsebinsko.

Razstava Janeza Juvana (r. 1936) z naslovom Odganjanje nujnosti je prvi obsežnejši pregled avtorjevih črno-belih analognih fotografij, ki jih povezuje subtilen in likovno pretehtan pristop do krajinske tematike. Večina analognih razstavljenih fotografij je nastala v obdobju 1979–89. Mogoče jih je razdeliti v manjše cikle, v katerih je Juvan fotografsko objektivnost povezoval z različnimi likovno-izpovednimi iztočnicami, kot so iskanje malone geometrijsko urejenih krajinskih izsekov, opredeljevanje prostora, ki v naravi pripada človeku, poudarjanje dramatičnega krajinskega občutenja z zapisovanjem senc in temačnih odsevov na vodnih površinah.

Delo fotografa Branimirja Ritonje (r. 1961), ki ga sicer poznamo kot umetniškega vodjo mariborske Fotogalerije STOLP, odlikuje motivika z močnim vsebinskim ozadjem, zato se je tudi razstave Obrazi lotil s premišljenim konceptom. Obsežna serija petdesetih portretov je tako postala povsem edinstvena zgodba v zgodovinskem trenutku mesta Maribor, z reminiscenčno vlogo: jedro zgodbe je odziv na protestno dogajanje, ki smo mu bili priče v štajerski prestolnici konec leta 2012 in v začetku 2013. Avtorja pretresa arogantnost politične elite, ki je za obrambo svojih položajev ubirala neprimerno komunikacijsko represijo.

V Mali galeriji se je torej zvrstilo sedem samostojnih in dve skupinski fotografski razstavi.

7.4 DRUGI PROJEKTI

Ob razstavah v Galeriji CD smo pripravljali javno in organizirano vodenje (skupaj trideset) ter likovne delavnice (trideset). V organizaciji Mednarodnega grafičnega likovnega centra ob 30. grafičnem bienalu pa je bilo izvedenih 28 vodstev (611 udeležencev). Navezovanje stika s ciljnim skupinami na razstavnem področju razvija služba za promocijo programa in odnose z javnostjo z zunanjimi sodelavci ter v dogovoru in ob strokovni podpori razstavnega programa.

Razstavni program je sodeloval pri organizaciji in tehnični izvedbi še petih razstavnih projektov ob drugih programih in v različnih prostorih Cankarjevega doma, naj jih naštejemo:

- Lunin festival – razstavo otroških risb (Reciklirana platna) smo v okviru kulturnovzgojnega programa postavili v Veliki sprejemni dvorani CD.
- Pod naslovom Prenovili smo za vas smo v Veliki sprejemni dvorani CD s fotografijami Braneta Žalarja predstavili prenovitvene posege v Gallusovi in Linhartovi dvorani ter Informacijskem središču CD, ki so potekali poleti 2013.
- Ob 24. ljubljanskem filmskem festivalu smo v Drugem preddverju postavili ambientalno razstavo filmskih plakatov iz sklopov Perspektive, Predpremiere ter Kralji in kraljice.
- Okroglih 60 – razstava klobukov ob tradicionalnem koncertu Vlada Kreslina (v okviru programa druge glasbe) v Veliki sprejemni dvorani CD.
- Mitja Zupančič: Svetilniki XIX – razstava petdesetih fotografij svetilnikov severnega in južnega Jadrana ob izidu in predstavitvi avtorjeve monografije v Prvem preddverju CD.

- Pred novoletnimi prazniki smo Zavodu Masa omogočili manjšo postavitev z naslovom *Made in China*, projekt, zamišljen kot nova produkcijska linija vsestransko uporabnih multiplov, ki so jih kot samostojna dela ali kot izpeljanke večjih, galerijskih projektov producirali izbrani slovenski umetniki: Jože Barši, Viktor Bernik, Lada Cerar, Vuk Ćosić, Boštjan Drinovec, Vadim Fiškin, Ištvan Išt Huzjan, Janez Janša, Janez Janša, Janez Janša, Žiga Kariž, Alen Ožbolt, Arjan Pregl, Sašo Sedlaček, Sonda, Veli & Amos, Sašo Vrabič, glasbena skupina Laibach in oblikovalec Vasja Cenčič. Razstava je bila postavljena v Prvem preddverju CD.

7.5 PRIPRAVA ZA NASLEDNJA LETA

Ob rednem delu ves čas potekajo dogovori za program naslednjega obdobja, saj so za nekatere zahtevnejše projekte tudi priprave dolgotrajnejše. Zlasti pri produkciji razstav je pripravljalna stopnja neprimerno težavnejša kot pri prevzemih zaključenih projektov.

V letu 2013 so potekale priprave za leto 2014: za razstavo *Sodobna slovenska umetnost – osem slikark*, 11. slovenski bienale ilustracije in še zlasti za hrvaško arheološko razstavo *AQUAE IASAE*, vključeno v pomemben ljubljanski projekt *EMONA 2000*. Hkrati potekajo dogovori in priprave za večje projekte naslednjega obdobja (2015 in 2016).

III KONGRESNO-KOMERCIALNI PROGRAM IN DEJAVNOST CD NA TRGU

3.1 SPLOŠNA OCENA REZULTATOV POSLOVANJA

S kongresno-komercialno dejavnostjo smo bili glede načrta, ki smo si ga zastavili, v letu 2013 uspešni. Poleg kongresov, izobraževalnih prireditev in sejmov smo izvedli 45 različnih kulturnih prireditev drugih organizatorjev. Ponudba zasebnikov je močnejša in ima poslovne prednosti v primerjavi z javnimi zavodi, kjer veljajo predpisi za javni sektor. Kongrese s področja medicine navadno prirejajo kongresni organizatorji iz Evrope (CORE PCO – PCO = Professional Congress Organiser), najamejo jih mednarodna združenja, domači organizatorji kongresov pa večino storitev opravijo sami ali z agencijami na osnovi posebnega dogovora ali sodelovanja. V Sloveniji se pojavljajo vedno nove PCO-agencije, ki se želijo uvrstiti med večje v Evropi, toda vedno več je tudi manjših, ki pa žal s slabo kakovostjo in nizkimi cenami storitev pogosto mečejo slabo luč na celotno industrijo poslovnega turizma oz. srečanj.

Poslanstvo kongresne dejavnosti Cankarjevega doma na trgu je večplastno. Podpira razvoj turističnega gospodarstva v državi in mestu, večjim organizatorjem številnih dogodkov omogoča njihovo izvajanje, s prirejanjem mednarodnih kongresov, konferenc in simpozijev omogoča razvoj številnih znanstvenih disciplin.

Zdravniška zbornica je v letu 2013 nadaljevala organizacijo zdravniških kongresov in izobraževalnih dogodkov v svojih novo zgrajenih prostorih. S spletno računalniško aplikacijo za prijave udeležencev in PCO-storitev je posegla tudi na področje, na katerem smo bili do sedaj edini ponudniki na slovenskem trgu.

Za številne tuje in domače poslovne partnerje je Cankarjev dom postal zanimivejši po koncu prenovitvenih del, opravljenih v zadnjih letih (Prvo in Drugo preddverje, Klub CD, Gallusova, Linhartova in Kosovelova dvorana z zamenjavo stolov, Velika sprejemna dvorana z novo preobleko in številnimi tehničnimi izboljšavami).

V letu 2013 se zaradi zmanjševanja stroškov nismo udeležili kongresa mednarodnega združenja ICCA v Šanghaju, udeležili smo se generalne skupščine IAPCO v Dublinu. Predstavili smo se tudi na

kongresni borzi EIBTM v Barceloni in IMEX v Frankfurtu ter se udeležili slovenske kongresne borze Conventa na Gospodarskem razstavišču.

Za doseg poslovnih ciljev smo za naročnike in partnerje v sodelovanju s kulturno-umetniškim programom CD in VIVO Catering pripravili ogled predstave brazilske skupine Grupo Corpo, ki je gostovala v CD. Prek spletne strani CD smo nadaljevali pošiljanje e-novičk z informacijami o delovanju kongresno-komercialne dejavnosti CD. Novico o čebelarstvu na strehi CD in lastni pridelavi medu smo tudi letos posredovali največjim kongresnim organizatorjem Evrope in sveta v okviru mednarodnih borz IMEX in EIBTM. V okviru marketinških akcij borze EIBTM smo objavili tudi PR-sporočilo o tehnični opremljenosti Cankarjevega doma in posodobitvah tehnične opreme v dvoranh.

Za nadaljnji razvoj kongresno-komercialne dejavnosti je za CD pomembno sodelovanje s Slovenskim kongresnim uradom, katerega člani smo, z Zavodom za turizem Ljubljana in s Slovensko turistično organizacijo, ki je združena v združenje štirih agencij SPIRIT. Tudi v letu 2013 dosedanje sodelovanje Cdj ni prineslo pozitivnih poslovnih rezultatov.

Za usmerjeno trženje in prepoznavnost Cankarjevega doma in kongresne dejavnosti smo v minulem letu pripravili promocijski film o CD, v katerem predstavljamo prenovljene dvorane s fotografijami, tehničnimi podatki in zmogljivostmi ter delček vsebine obeh programov, kulturno-umetniškega in kongresnega ter smo ga morebitnim naročnikom naših storitev prvič predstavili na borzi EIBTM v Barceloni. Oglaševali smo na spletni strani direktorija Kongresnega urada Slovenije in revije Kongres v okviru e-mesečnika.

Navezali smo sodelovanja z VŽIVO, s prenosom dogodkov iz dvoran na spletno televizijo v času 29. slovenskega knjižnega sejma.

Za pridobivanje kongresov smo v letu 2013 pripravili 32 kandidatur in jih poslali mednarodnim združenjem. Pridobljenih je bilo 10 kongresov, 14 nam jih ni uspelo pridobiti, za 8 kandidatur še pričakujemo odločitev. Trenutno je v procesu pridobivanja do leta 2020 odprtih 33 kandidatur CD.

V pridobivanju pokroviteljskih in darovalskih sredstev za izvedbo kongresov, festivalov in sejmov smo skupaj z naročniki precej utrdili finančno osnovo prireditev s sredstvi v višini 501.737 EUR. Pridobljena finančna sredstva so bila vložena v obogatitev strokovnega programa na kongresih, konferencah, simpozijih, strokovnih izobraževanjih in sejmih.

S kongresno-komercialno dejavnostjo ali dejavnostjo CD na trgu smo v letu 2013 uresničili in celo presegli s programom in finančnim načrtom zastavljene cilje:

po številu projektov:

- načrtovanih 175 projektov, 700 dogodkov
- uresničenih 202 projekta, 852 dogodkov

po prispevku za kritje splošnih odhodkov:

- načrtovani prispevek za kritje splošnih odhodkov 1,450.101 EUR
- uresničeni prispevek za kritje splošnih odhodkov 1,517.829 EUR

Za ugodno ocenjujemo finančno razmerje med neposrednimi stroški (ki so za 322.810 EUR nižji kot so bili načrtovani za leto 2013 in za 429.590 EUR nižji kot v letu 2012) in prihodki, ki smo jih morali v skladu s finančnim načrtom za leto 2013 ustvariti v CD z dejavnostjo na trgu za kritje splošnih odhodkov.

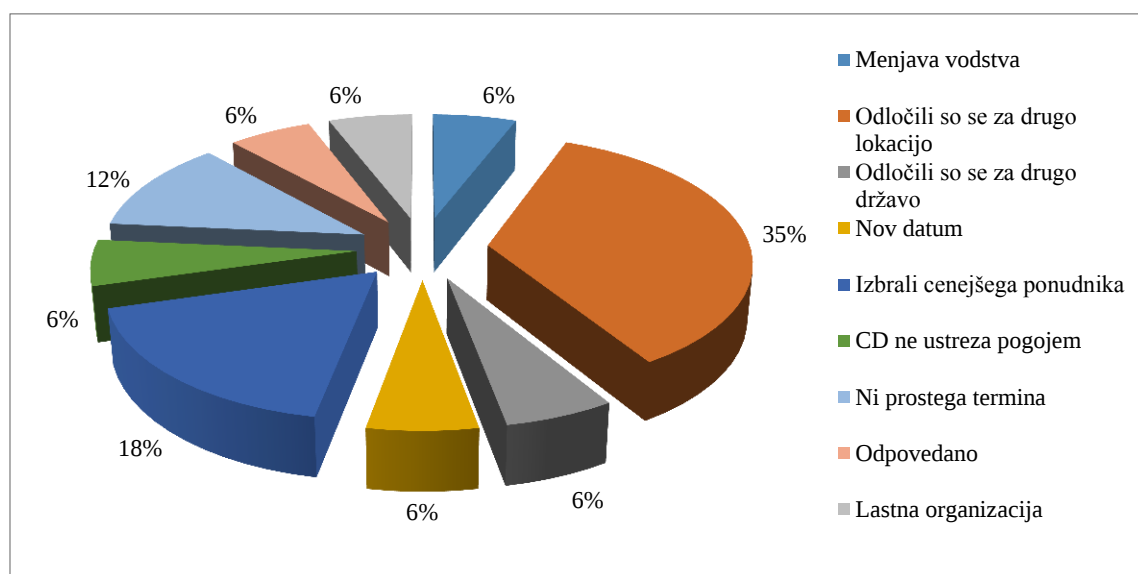
Prispevek za kritje splošnih odhodkov vsako leto pomembno zmanjšuje splošne odhodke kulturno-umetniškega programa/javne službe CD. Uresničeni prihodki za kritje splošnih odhodkov CD v višini 1,517.829 EUR so za 67.791 EUR večji od načrtovanih. Z njimi smo sofinancirali sorazmerni del splošnih odhodkov CD (ki naraščajo z obsegom uresničenega programa) in ustvarili presežek prihodkov nad odhodki v višini 38.000 EUR. Presežek je pomemben tudi kot osnova za višino

sredstev za dodatno delovno uspešnost iz dejavnosti na trgu CD, ki ne sme presegati 50 % presežka prihodkov nad odhodki minulega leta (brez upoštevanja izplačil delovne uspešnosti med stroški). Presežek bo vir sofinanciranja investicij in nakupov opreme v letu 2014.

Prikaz odpovedanih terminov za kongresne prireditve v letu 2013:

Razlogi za spremembo terminske sheme so različni. Na področju kongresov se je od skupno 17 povpraševanj različnih organizatorjev kongresov 6 (35 %) odločilo za drugo prizorišče, 1 (6 %) ker so dogodek izvajali sami, 3 (18 %) ker so dobili ugodnejšo cenovno ponudbo, 1 (6 %) zaradi odpovedi kongresa in 1 (6 %) ker so izbrali drugi PCO¹⁸, 1 (6 %) ker so izbrali drugega naročnika, 1 (6 %) zaradi menjave vodstva, 1 (6 %) zaradi novega datuma, 2 (12 %) zaradi zasedenega termina v CD.

SLIKA 14: Vzroki odpovedi povpraševanj organizatorjev kongresov v letu 2013

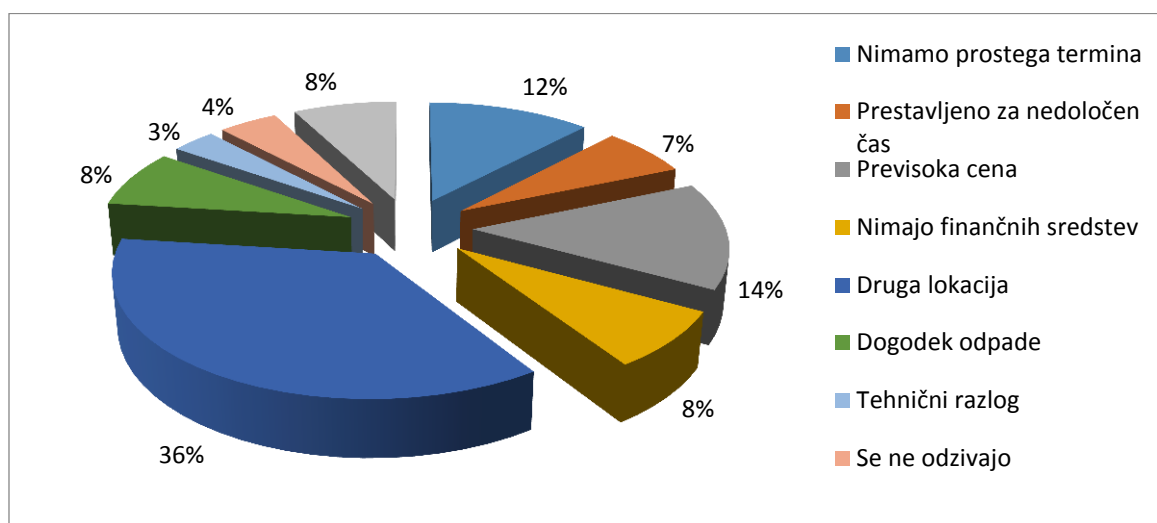

Prikaz odpovedanih terminov za enodnevne prireditve v letu 2013

Na področju tako imenovanih enodnevnih prireditev se jih je od skupno 91 povpraševanj po prireditvah 33 (36 %) odločilo za drugo prizorišče, 11 (12 %) ker nismo imeli zelenega termina, 13 (14 %) ker so dobili ugodnejšo cenovno ponudbo, 7 (8 %) zaradi odpovedi prireditve, 6 (7 %) prireditev so predstavili za nedoločen čas in pri 7 (8 %) je razlog neznan, 7 (8 %) jih ni imelo dovolj sredstev, 4 (4 %) se ne odzivajo na vprašanje, pri 3 (3 %) rezervacija ni bila mogoča zaradi tehničnih razlogov.

¹⁸ PCO je profesionalna kongresna organizacija

SLIKA 15: Vzroki odpovedi drugih prireditev v letu 2013

3.2 URESNIČENI PROJEKTI

Uresničeni projekti v sklopu kongresno-komercialnega programa CD v letu 2013 (2012)

Mednarodne prireditve dejavnosti na trgu

Mednje uvrščamo kongrese strokovnih združenj, simpozije, seminarje, izobraževalne prireditve z mednarodno udeležbo. V letu 2013 (2012)¹⁹ smo jih v CD organizirali 14 (6) z 2871 (2296) udeleženci in 142 (77) dogodki, skupaj v trajanju 25 (15) dni.

Najpomembnejše mednarodne prireditve (konference, kongresi) v Cankarjevem domu, na katerih je CD sodeloval kot profesionalni kongresni organizator:

- 16. mediteranski forum Lions klubov
- Comploids
- Mednarodna konferenca Evropa v akciji; odrasli ljudje z duševnimi motnjami in njihove družine
- 5. kongres ginekologov in porodničarjev Slovenije z mednarodno udeležbo
- 17. bienalna mednarodna konferenca medicinskih sester v primarnem zdravstvenem varstvu šolskih otrok in mladine
- Evropska konferenca o epilepsiji in družbi
- 20. evropski pediatrično-revmatološki kongres

Kongresi in druge sorodne prireditve dejavnosti na trgu zunaj CD

V letu 2013 je kongresno-komercialna ekipa CD na drugih prizoriščih organizirala 4 (10) tovrstne prireditve z 32 (114) dogodki in 460 (1875) udeleženci v 13 (29) dneh.

Kongresi v organizaciji CD, ki so v letu 2013 potekali na drugih prizoriščih, so:

- 9. mednarodni kongres o cerebralni paralizi
- Alpine Sleep Summer School

¹⁹ Podatki v oklepajih se nanašajo na leto 2012.

- kongres Sinapsa
- 19. sredozemski kongres otroške nevrologije

Kulturno-komercialne prireditve v dejavnosti na trgu v CD

Mednje uvrščamo glasbeno-scenske in odrsko scenske prireditve, komercialne filme, literarna predavanja in komercialne koncerte popularne glasbe.

V letu 2013 smo organizirali in tehnično izvedli 48 (31) prireditev s 64 (49) dogodki in 37.375 (29.331) obiskovalci v 51 (39) dneh:

Pomembnejše so bile:

- Festival komedije Panč
- Eddie Izzard: Force Majeure (stand up komedija)
- koncert 2Cellos
- Sozvočje japonske in zahodne melodije; Miho Yamaji, koto; Yuumi Yamaguchi, klavir; koncert japonske glasbe
- Lepa@anka.si; letni koncert FS Tine Rožanc
- Koncert Kings of Strings: Vlatko Stefanovski, Tommy Emmanuel, Stochelo Rosenberg
- Zaključni nastop baletne šole Pirueta: Dogodki v mestu
- Gala koncert Radia Ognjišče
- Predstavitve knjige Pučnik; dr. Rosvita Pesek
- Prifarci praznujejo 25; koncert
- Slovenska muska od A do Ž; obletnica predstave
- Bila sva mlada oba, melokomedija
- Razglednice iz Italije, veliki božični koncert Gimnazije Kranj
- Fake Orchestra – slovenske ljudske v novih gvanjih, koncert
- Rade Šerbedžija in Zapadni kolodvor, koncert
- Festival Ljubljana: Gewandhausorchester Leipzig, dirigent: Riccardo Chailly
- Festival Ljubljana: Rensko zlato, R. Wagner, dirigent: Valerij Gergijev; Marijino gledališče, St. Peterburg
- Festival Ljubljana: Bratje Karamazovi, F. M. Dostojevski; koreografija: Boris Eifman; Državno baletno gledališče Borisa Eifmana St. Peterburg

Druge slovenske prireditve dejavnosti na trgu v CD

Mednje uvrščamo prireditve podjetij in družb, dogodke, proslave, dobrodelne in družabne prireditve (plesi, modne revije, podelitve priznanj), tudi valetne in maturantske plesne. V letu 2013 je bilo 55 (52) prireditev z 82 (68) dogodki in 23.610 (20.216) obiskovalci v 55 (57) dneh.

Pomembnejše proslave, podelitve nagrad, priznanj, obletnice in slavnosti:

- 120-letnica Planinske zveze Slovenije
- Podelitev nagrad in priznanj za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke
- Proslava ob mednarodnem dnevu žena
- Tradicionalni Lions ples
- Nova pomlad življenja 2013
- ZPMS 60 let
- Slavnostna podelitev nagrad najboljšim mladim matematikom, fizikom in astronomom: Bistroumi 2013

- Slovensko društvo Hospic – 18-letnica delovanja; Bliže življenju
- Zotkini talenti
- Dobrodelni koncert Rdečega križa
- Podelitev nagrade Kristine Brenkove
- Podelitev priznanja najboljšemu mentorju; Društvo mladih raziskovalcev Slovenije
- Vikendovi gongi
- Novoletni koncert Zavarovalnice Triglav 2013
- Manager koncert 2013
- Športnik leta 2013
- Proslava ob dnevu samostojnosti in enotnosti
- maturantski plesi (3), valete (6)

Sejemsko-kulturne prireditve, razstave, festivali

V letu 2013 je bilo tovrstnih prireditve v CD 6 (9), na njih je bilo 54.870 (56.200) obiskovalcev, od tega (30.100) na 29. slovenskem knjižnem sejmu, s 390 (367) dogodki v 20 (26) dneh:

- Čar lesa
- Festival za tretje življenjsko obdobje 2013
- Slovenski frizerski festival 2013
- Slovenski forum inovacij 2013
- 29. slovenski knjižni sejem
- Okusi Britanije – Curry Festival

Izobraževalne prireditve dejavnosti na trgu v CD

V letu 2013 je bilo realiziranih 49 (47) prireditev z 10.345 (8320) udeleženci in 113 (93) dogodki v 54 (55) dneh.

Pomembnejše med njimi so:

- Evropski večeri Lojzeta Peterleta
- Okrogla miza ZSSS
- Srečanje Amnesty International
- Mirovni inštitut; okrogle mize Meditacija, višja stanja zavesti in delovanje možganov (dr. Fred Travis)
- Sprejet – ker sem, pogovorni večer
- Kapital 2013
- Skupaj v Evropi – pravično in transparentno
- Ali slišim svoj glas v parlamentarnih klopeh?, javna tribuna o volilni zakonodaji
- Zaključna prireditev EU-kviza; Inštitut Hevrek
- Pomp forum
- Mirovni inštitut: Vzpostavljanje družbenega nadzora prek informacijskih in komunikacijskih tehnologij, Mirovni inštitut
- Krka d.d., strokovni dogodek
- The Reconnection, ponovna povezava

Druge prireditve dejavnosti na trgu v CD

Mednje uvrščamo novinarske konference, tiskovna središča (volitve), sprejeme in sestanke poslovnih partnerjev. V letu 2013 smo organizirali 27 (23) prireditev s 2365 (2906) obiskovalci in 34 (25) dogodki v 13 (22) dneh.

Pomembnejše med njimi so:

- Conventa 2013
- Sprejem za Veleposlaništvo Republike Madžarske
- Hidria – tiskovna konferenca ob prejeti nagradi
- Koncert in sprejem brazilske ambasade ob dnevu državnosti
- Noč svetilnikov, hrvaški večer
- Slavnostni sprejem po koncertu RTV

Opravljanje tehničnih storitev v CD in zunaj njega

Zaposleni v tehničnem sektorju CD so pomembno prispevali k dobrim rezultatom dejavnosti na trgu tudi z opravljanjem tehničnih storitev na drugih prizoriščih. V letu 2013 smo zagotovili opremo in tehnične storitve na 4 (14) prireditvah s 350 (640) obiskovalci in 9 dogodki v 13 dneh. Tehnične službe CD opravljajo tudi storitve delovanja in vzdrževanja za prostore in opremo Telekom/Centrexa v zgradbi CD in za nekatere druge poslovne partnerje.

TABELA 26: Število dogodkov, projektov, udeležencev kongresno-komercialnih prireditev v letu 2013

P o v z e t e k	število udeležencev	število dogodkov	število projektov	trajanje dni
Kongresne prireditve	3711	170	18	46
Proslave	11.674	33	18	18
Gaudeamus, valet	2975	11	9	9
Kulturne prireditve	37.375	64	48	51
Sejmi, razstave, festivali	54.870	390	6	20
Znanstvene, izobraževalne prireditve	10.345	113	49	54
Sprejemi	1500	14	10	11
Tiskovne konference	48	2	2	2
Družabne prireditve	5425	30	23	23
Dobrodelne prireditve	3536	8	5	5
Drugo	787	17	14	14
Skupaj prireditve kongresno-komercialnega programa	132.246	852	202	253
Skupaj tehnične storitve	350	9	4	12

V sklopu kongresno-komercialnega programa smo v letu 2013 organizirali 202 (191) projekta, od tega 48 (31) kulturnih prireditev drugih organizatorjev, z 852 (814) dogodki, in imeli na prireditvah 132.246 (120.735) obiskovalcev oz. udeležencev. Poleg tega smo opravljali tehnične storitve ali posodili opremo na 4 (14) projektih zunaj CD.

Zahtevno usklajevanje kulturno-umetniškega programa, sofinanciranega iz javnih virov, in kongresno-komercialnega programa oz. dejavnosti na trgu, ki mora storitve zaračunati neposrednim uporabnikom ali partnerjem, so vodstvo CD in odgovorni sodelavci na obeh straneh opravljali produktivno in z velikim poslovnim posluhom za doseganje optimalnih programskih rešitev v letu 2013 v Cankarjevem domu.

PRILOGA: Uresničene prireditve in obiskovalci javne službe po dejavnostih in zvrsteh

Datum	Dvorana	Naziv projekta oz. prireditve	Št. priorit.	Št. obisk.
	GD	Abonmaji orkestra Slovenske filharmonije	36	33.748
	GD	Abonmaji orkestra Simfonikov RTV SLO	9	8.301
09.03.2013	GD	ZLATI ABONMA: Budimpeški festivalski orkester, dirigent: Iván Fischer, solist: François Leleux, oboa	1	1.340
05.04.2013	GD	ZLATI ABONMA: ORKESTER DRŽAVNE AKADEMIJE SVETE CECILIJE; dirigent Antonio Pappano, Marie-Nicole Lemieux, mezzosopran	1	1.357
28.05.2013	GD	ZLATI ABONMA: ORKESTER PHILHARMONIA LONDON; dirigent: Esa-Pekka Salonen	1	1.475
18.10.2013	GD	ZLATI ABONMA: DRŽAVNA KAPELA IZ DRESDNA; VELIČASTNA PRIČEVALKA ZGODOVINE, dirigent: Myung-Whun Chung	1	1.317
18.11.2013	GD	ZLATI ABONMA: LONDONSKE FILHARMONIČNI ORKESTER; POSVEČENO FILHARMONIKOM, dirigent: Andrés Orozco-Estrada, solist: Rudolf Buchbinder, klavir	1	1.479
		Zlati abonma	5	6.968
01.01.2013	GD	NOVOLETNI KONCERT SF; dirigent: Aleksandar Marković, solistka: Iwona Sobotka, sopran	1	1.006
09.04.2013	GD	KONCERT OB SVETOVNEM DNEVU ROMOV; BIG BAND & ORKESTER RTV; (Amala; Simona Vanessa Linge, glas; Diego Cortez ml., flamenko kitara	1	540
10.04.2013	GD	SIMFONIČNI ORKESTER AKADEMIJE ZA GLASBO; dirigent: Marko Letonja	1	559
27.05.2013	GD	KURT ELLING; Simfonični orkester RTV Slovenija, Big Band RTV Slovenija, dirigent: Michael Abene, pianist: Laurence Hobgood	1	900
17.06.2013	GD	SIDDHARTA & SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLO; Deset let po bežigranskem stadionu	1	1.501
18.06.2013	GD	SIDDHARTA & SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLO; Deset let po bežigranskem stadionu	1	1.474
22.12.2013	GD	VELIKI BOŽIČNI KONCERT; Simfonična orkestra RTV Slovenija in Slovenske filharmonije; dirigentka: Martina Batič	1	1.429
19.11.2013	GD	S SIMFONIKI V FILMSKI SVET; d+D139irigent: Simon Krečič	1	818
		Drugi simfonični koncerti	8	8.227
		Simfonični koncerti za GML in GMS	19	18.531
		SIMFONIČNA GLASBA	77	75.775
	GD	GLASBENO SCENSKA DELA: LETEČI HOLANDEC, Richard Wagner; SNG Opera in balet Ljubljana, dirigent: Aleksandar Marković; režija: Matjaž Berger	8	6.531
25.05.2013	SF	LETNI KONCERT APZ TONE TOMŠIČ: Skica na koncertu , Dirigent: Sebastjan Vrhovnik	1	391
		VOKALNA GLASBA	1	391
06.02.2013	SF	SREBRNI ABONMA: TRIO DI PARMA, Italijanski virtuozi	1	336
06.03.2013	SF	SREBRNI ABONMA: PIETER WISPELWAY, VIOLONČELO; ALASDAIR BEATSON, Klavir: Med preteklostjo in prihodnostjo	1	274
02.04.2013	GD	SREBRNI ABONMA: GRIGORIJ SOKOLOV	1	1.412
03.04.2013	SF	SREBRNI ABONMA: DUO SITKOVETSKY; Ubranost in raznovrstnost; Alexander Sitkovetsky, violina, Wu Qian, klavir	1	232
30.09.2013	GD	SREBRNI ABONMA: JEVGENIJ KISSIN, klavir	1	1.484
26.11.2013	SF	SREBRNI ABONMA: ANSAMBEL HILLIARD; Doživetje duha	1	316
05.11.2013	GD	FELIX PACHLATKO, orgle	1	80
		Srebrni abonma	7	4.134
21.01.2013	KCD	MLADI MLADIM; Duo AccoPiano; Zarja Vatovec, klavir; Dean Delgiusto, harmonika; Vid Ušeničnik, tolkala	1	62
20.02.2013	KCD	MLADI MLADIM; Jošt Lampret, kontrabas, Živa Komar, trobenta	1	73

13.03.2013	KCD	MLADI MLADIM; Eva Tomšič, harfa; Kvartet Hymnia: Urša Cvetko, Kristina Martinc, kljunasta flavta; Martina Okoliš, čembalo; Izidor Erazem Grafenauer, kitara, lutnja, teorba, vihuela	1	81
04.04.2013	GD	MLADI MLADIM: ORGELSKI VEČER; Ana Glušič, orgle; Veronika Celarc, orgle	1	283
15.05.2013	KCD	MLADI MLADIM; Duo Espressivo: Eva Arh, flavta; Tea Plesničar, harfa; Luka Logar, pozavna	1	61
23.10.2013	KCD	MLADI MLADIM; Skladateljski večer; Tine Bec, Andrej Makor	1	108
20.11.2013	SF	MLADI MLADIM - KONCERT NAGRAJENCEV TEMSIG; Matija Bizjan, bas, Low Brass Connection	1	90
11.12.2013	SF	MLADI MLADIM - PEVSKI RECITAL; Mojca Bitenc, sopran, Aco Bišćević, tenor	1	84
		Mladi mladim	8	842
27.03.2013	SF	TOMAŽ LORENZ, violina; JERKO NOVAK, kitara	1	161
08.05.2013	SF	PETAR MILIĆ, klavir	1	255
29.05.2013	GD	JAVNI NASTOP ŠTUDENTOV ORGEL AKADEMIJE ZA GLASBO V LJUBLJANI; Mentorica: izr. prof. Renata Bauer	1	48
12.10.2013	KD	ADACHI TOMOMI, ANDREW MCPHERSON, LAUREN SARAH HAYES; Festival Earzoom v CD	1	40
		KOMORNA GLASBA	19	5.480
		RESNA GLASBA	105	88.177
07.03.2013	LD	DEOLINDA	1	555
14.04.2013	GD	AMADOU & MARIAM: Eclipse	1	837
11.05.2013	KCD	DRUGA GODBA	4	688
12.11.2013	GD	REMEMBER SHAKTI: CELEBRATING THE 40TH ANNIVERSARY	1	941
23.11.2013	GD	TOMATITO: SOY FLAMENCO	1	838
06.12.2013	ŠD	ENSEMBLE SINAWI	1	78
		GLASBE SVETA	9	3.937
15.01.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: IGOR LUMPERT STRING PROJECT	1	55
22.01.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: DRAGO IVANUŠA & ENOS KUGLER: WHITMAN	1	83
29.01.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: TAMCO	1	92
05.02.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: ROSCOE MITCHELL SOLO	1	105
12.02.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: TAMIKREST, Sahara; posebni gost: Chris Eckman	1	168
19.02.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: ALEXANDER BALANESCU, JAVIER GIROTTO, ZLATKO KAUČIČ, ORKESTER BREZ MEJA	1	195
26.02.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: TORI TRIO + JURE LONGYKA IN MARJAN BONE	1	124
05.03.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: ENDANGERRED BLOOD	1	75
12.03.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: ACOUSTIC AFRICA 3 – AFROPEAN WOMEN: DOBET GNAHORE / MANOU GALLO / KAREYCE FOTSO	1	246
19.03.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: DELTA SAXOPHONE QUARTET	1	88
26.03.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: JANEZ DOVČ/GORAN KRMAC/NINO MUREŠKIČ: BARAKA; Gostje: Simbolični godalni trio: Bojan Cvetrežnik, Klemen Bračko, Barja Drnovšek	1	157
02.04.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: JANI MODER QUARTET	1	129
09.04.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: CARMEN SOUZA	1	240
16.04.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: CHES SMITH & THESE ARCHES	1	90
23.04.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: JONO MCCLEERY	1	76
03.07.2013	KCD	54. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Sax and Drums feat. Peter Brötzmann, Ken Vandermark, Hamid Drake & Chad	1	220
04.07.2013	KCD	54. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Side A; Cene Resnik kvartet; Brötzmann/Gania/Drake	1	250
05.07.2013	ŠD	54. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Brötzmann/Adasiewicz	1	100
05.07.2013	KCD	54. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Dre Hočevar Trio »Motion In Time«; Jonas Kullhammar/Jorgen Mathisen/Torbjörn Zetterberg/Espen Aalberg »The Basement Sessions«; İlhan Erşahin's Istanbul Sessions; Jam session	1	200

06.07.2013	Tržnica	54. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: European Saxophone Ensemble	1	120
06.07.2013	KCD	54. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Tomaž Grom & Eduardo Raon; Susana Santos Silva & Torbjörn Zetterberg; Portugalska, Švedska; Sir in vino s Portugalskega; Rodrigo Amado Motion Trio + Luis Lopes	1	220
06.07.2013	Križanke	54. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Brötzmann/Edwards/Noble; David Murray Infinity Quartet featuring Macy Gray	1	800
06.07.2013	KCD	54. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Mark de Clive-Lowe; featuring Vanessa Freeman	1	220
24.09.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: LO COR DE LA PLANA	1	200
01.10.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: TJAŠA FABJANČIČ TRIO: PRIPOVEDI	1	59
08.10.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: HANNE HUKKELBERG SOLO; Mesto žensk	1	83
15.10.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: COLIN STETSON	1	165
22.10.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: KLARISA JOVANOVIĆ & DELLA SEGODBA: MEDINTERAN	1	219
29.10.2013	KCD	CANKARJEV TOREK: DAVE DOUGLAS QUINTET	1	143
24.10.2013	LD	BIG BAND RTV SLO; NICHOLAS PAYTON, trobenta, BIG BAND RTV SLOVENIJA; Dirigent: Tadej Tomšič	1	373
11.11.2013	KCD	BIG BAND RTV SLO; In Memoriam Janez Gregorc	1	110
12.12.2013	LD	BIG BAND RTV SLO; THE BEST OF MUSICAL; dirigent Žare Prinčič	1	406
21.10.2013	KCD	NIK BÄRTSCH'S RONIN	1	90
		CANKARJEVI TORKI, JAZZ	33	5.901
09.02.2013	GD	ZORAN PREDIN, Po stopinjah nežnega spomina	1	851
15.04.2013	GD	GAL GJURIN + SIMFONIČNI ORKESTER CANTABILE, dirigent: Marjan Grdadolnik	1	1.157
04.06.2013	GD	LA VIE EN ROSE; Gostitelja večera: Vita Mavrič in Jure Ivanušič	1	1.357
	GD	TRADICIONALNI KONCERT V. KRESLINA: Čarobnice	3	3.749
01, 2. 11.2013	GD	BOG TE VIDEO, MAGNIFICO in Srbski vojaški orkester Stanislav Binički	2	2.663
19.12.2013	LD	BIG BAND KK: DEPECHED; Tribute to Depeche Mode	1	406
11.10.2013	LD	JANEZ BONČINA BENČ & TIHOMIR POP ASANOVIĆ FEAT. SEPTEMBER	1	241
30.10.2013	LD	NEISHA, ZA VESOLJKE IN KAVBOJE	1	218
		MEJNE GLASBENE ZVRSTI	11	10.642
		DRUGA GLASBA	53	20.480
13.05.2013	LD	IMPROVIZIJA; Umetniško vodenje: Juš Milčinski	1	582
	ŠD	TOK TOK! Maja Dekleva	5	388
	CD izven	DRAGA DUŠA, Barbara Kapelj Osredkar	3	421
	DDP	OKUS TIŠINE VEDNO ODMEVA, Irena Tomažin	4	91
	KD	OGOLJUFANI SODNIK, Christoph Willibald Gluck	5	538
	DDP	TOREJ V VRŠAC, Marko Brecej	5	140
04.09.2013	DDP	SLOVENKA NA KVADRAT; Stanislava Repar; rež: Niko Goršič; Igralka Lucia Šipošová; Ex Ponto	1	72
	DDP	SLOVENKA NA KVADRAT; Stanislava Repar	4	222
	DDP	MUZEJ PISEM IN DRUGE OBVEZNOSTI; Barbara Novakovič Kolenc	5	128
22.10.2013	DDP	ECLAP –EVROPSKA ZBIRNA KNJIŽNICA UMETNIŠKIH UPRIZORITEV; multimedijška predstavitev in razstava	1	12
22.09.2013	GD	KAJ IMATE PROTI KMETOM, GOSPA?; Karmina Šilec	1	82
	izven	Ana Desetnica	3	550
		KOPRODUKCIJE	37	3.154
	KCD	CAFE TEATER: CABARES CABAREI; Zijah Sokolović; Življenjska monokomedija	5	697
02.02.2013	KCD	CAFE TEATER: DUŠA; Izvajalka Aphra Tesla, pianist Joži Šalej, režiser Matjaž Latin; glasbena predstava	1	16
15.02.2013	KCD	CAFE TEATER: DUŠA; Izvajalka Aphra Tesla, pianist Joži Šalej, režiser Matjaž Latin; glasbena predstava	1	16

29.11.2013	KCD	CAFE TEATER: KONCERT ADIJA SMOLARJA	1	173
12.10.2013	KCD	CAFE TEATER: LA VITA E BELLA; Cikel glasbeno poetičnih večerov Vite Mavrič	1	61
19.01.2013	KCD	CAFE TEATER: LA VITA E BELLA; Cikel glasbeno poetičnih večerov Vite Mavrič z gosti: Boris Cavazza & Igor Leonardi, Saša Tabakovič, Azra Alibegić, Neža Maurer	1	65
09.02.2013	KCD	CAFE TEATER: LA VITA E BELLA; Cikel glasbeno poetičnih večerov Vite Mavrič z gosti: Boris Cavazza & Igor Leonardi, Saša Tabakovič, Azra Alibegić, Neža Maurer	1	136
29.03.2013	KCD	CAFE TEATER: LA VITA E BELLA; Cikel glasbeno poetičnih večerov Vite Mavrič z gosti: Boris Cavazza & Igor Leonardi, Saša Tabakovič, Azra Alibegić, Neža Maurer	1	103
21.12.2013	KCD	CAFE TEATER: LA VITA E BELLA; Cikel glasbeno poetičnih večerov Vite Mavrič; družina Polič: Radko, Svetozar in Vasko; pianist: Jaka Pucihar	1	82
18.10.2013	KCD	CAFE TEATER: MASCARA: Koncert fada in tanga; Polona Udovič (glas, violina), Damjan Stanišić (kitara), Vojko Vešligaj (kitara), Mitja Režman (bas kitara)	1	113
23.03.2013	KCD	CAFE TEATER: Micka in Aldo, Tone Partljič; Režija Vinko Möderndorfer	1	76
06.12.2013	KCD	CAFE TEATER: MIKLAVŽEV KONCERT AKADEMIJE ZA GLASBO	1	120
	KCD	CAFE TEATER: POSLEDNJI TERMINAL; Igrata: Boris Kobal & Gojmir Lešnjak-Gojc; Revolucionarna komedija z blagoslovom	4	670
25.10.2013	KCD	CAFE TEATER: STAND UP CABARÉ TADEJA TOŠA; To so zgodbe o ljubezni, veselju, nasmehu, smehu in o ženskah	1	145
		Cafe Teater	21	2.473
	DDP	MOLIERE STROJ, AGRFT	3	216
	DDP	KRALJI, LJUBEZEN IN SHAKESPEARJEV ROCK'N'ROLL; Režija: Nina Rajić Kranjac; AGRFT	3	145
30.09.2013	KCD	SKUŠNJA; VEČER SONGOV IN POEZIJE; Darja Švajger, AGRFT	1	126
	LD	SLJEHERNIK, Iztok Mlakar	2	1.205
19.10.2013	KCD	UBEŽNICI; Narodni dom MB; Pierre Palmade in Christophe Duthuron; Igrata: Maja Blagovič, Vladimir Jurc; režija in priredba: Nenni Delmestre	1	64
	KD	MI HA IŠ – KDO SI, ČLOVEK?; Polona Vetrh in Saša Tabaković	4	592
27.11.2013	LD	DOBRODOŠLI V DUHOVNEM ŽIVALSKEM KRALJESTVU; APT Novo Mesto; režija: Matjaž Berger (Ta hud abonma)	1	167
		GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	36	4.988
	GD	BARKA; L'ARSENAL; Režija: Julie Lachance; skladatelj: Denis Gougeon	2	1.025
	LD	ČAROBNA PIŠČAL, BOUFFES DU NORD; Režija: Peter Brook	2	817
	LD	PADE NOČ ... , režija: GUILLAUME VINCENT; COMPAGNIE MIDIMINUIT	1	115
19.04.2013	DDP	EXODOS 2013: GEJ ROMEO, Daniel Kok (Azijska platforma)	1	49
20.04.2013	DDP	EXODOS 2013: GEJ ROMEO, Daniel Kok (Azijska platforma)	1	35
24.04.2013	M1	EXODOS 2013: GOTOVA SMRT, Eva Meyer - Keller	1	23
24.04.2013	M1	EXODOS 2013: GOTOVA SMRT, Eva Meyer - Keller	1	36
20.04.2013	KD	EXODOS 2013: POJEM – PLESNA FIKCIJA, Choy Ka Fai	1	61
24.04.2013	LD	EXODOS 2013: SLASTNI MRTVEC, Kassys, Nature theater of Oklahoma, Tim Crouch, Nicole Beutler	1	77
19.-24.4.13	Ploščad CD	EXODOS 2013: TUKAJ STE ... IN DRUGJE, Matthieu Tercieux, Chloe Bonnard (inštalacija)	1	250
		Exodos	7	531
05.09.2013	LD	EX PONTO: ANEMNESIS; KATONA JÓZSEF IN SPUTNIK SHIPPING COMPANY; rež: Viktor Bodo	1	294
28.10.2013	LD	GOSPODA GLEMBAJEVI; Miroslav Krleža; Režija: Vito Taufer; Hrvatsko narodno kazalište Zagreb (Ta hud abonma)	1	377
	GD	LA VERITA; Compagnia Finzi Pasca	5	3.946
		GOSTOVANJA IZ TUJINE	19	7.105
		GLEDALIŠČE	92	15.247

		24. LJUBLJANSKI MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL LIFFE	289	42.704
		7. mednarodni festival gorniškega filma	18	1.756
		15. festival dokumentarnega filma	40	2.231
		FESTIVALI	347	46.691
	KD	Češki in slovaški film	10	432
		FILMSKI CIKLUSI	10	432
	KD	BARBARA, rež: Christian Petzold	19	536
	KD	LORE, Rež: Cate Shortland	18	18
	LD	OKUS PO LJUBEZNI; rež: Ritesh Batra	1	427
	KD	ADRIA BLUES; rež: Miroslav Mandič	7	201
17.06.2013	KD	ARCHEO, rež: jan Cvitkovič (Cikel ob 200-letnici Sorena Kierkegaarda)	1	55
14.10.2013	KD	BARVA PESKA: OTROCI OBLAKOV; rež: Álvaro Longoria (Kulturni dan Zahodne Sahare)	1	171
	KD	ZVERI JUŽNE DIVJINE; rež: Benh Zeitlin	19	472
22.11.2013	KD	BREZ HRUPA, rež: Jesus Pulpon; dokumentarni film	1	187
18.11.2013	KD	PRILETNI PARAZIT ALI KDO JE MARKO BRECELJ; rež: Janez Burger; dokumentarni film	1	54
	KD	KAKRŠEN OČE, TAKŠEN SIN; rež: Hirokazu Kore-eda	5	174
		FILMI DRUGIH DISTRIBUTERJEV	73	2.295
		FILM	430	49.418
20.11.2013	LD	KATALENA...ZA VAS IN MESTO (29. slovenski knjižni sejem)	1	518
	ŠD Trst	Martin in Gregor ali od junaka do bedaka	5	833
05.02.2013	ŠD	DO KONCA SVETA, rež: Matjaž Latin	1	161
	KD	Filmski abonma LIFFE PO LIFFU	7	388
	ŠD	Igralec	6	1.117
08.01.2013	M2	MOJE BARVICE RIŠEJO PRAVLJICE; likovna delavnica za otroke	1	8
	M	Likovne in plesna ustvarjalnica	15	445
05.11.2013	M1-4	DELAVNICE ZA OTROKE OB PREDSTAVI IGRALEC	1	150
06.04.2013	ŠD	TRI SNIGULJČICE, Barbara Hieng Samobor (Moj prvi abonma)	1	216
26.01.2013	KD	MUCA COPATARICA, Petra Pikalo; Plesni teater Ljubljana (Moj prvi abonma)	1	174
16.,18.02.2013	KD	ASKA IN VOLK ALI PLES ZA ŽIVLJENJE, Ivo Andrič; Gledališko-plesna predstava (Moj prvi abonma)	2	312
09.03.2013	KD	RDEČA KAPICA, SVETLANA MAKAROVICH; Moj prvi abonma; Lutkovno gledališče Maribor (Moj prvi abonma)	1	170
24.11.2013	LD	DESETI RAČEK, MILAN JESIH; režija: Katja Pegan; Slovensko stalno gledališče Trst (Moj prvi abonma)	1	207
13,14.12.2013	LD	MUCA COPATARICA, Ela Peroci - Desa Muck; režija: Katja Pegan; Prešernovo gledališče Kranj (Moj prvi abonma)	2	498
		Moj prvi abonma	7	1.361
12.01.2013	DDP	CIFRA MOŽ, Katja Hensel; SNG Nova Gorica (Ta hud abonma)	1	52
	LD	Jazz v živo , Big Band RTV Slovenija	5	1.953
	KD	DOGAJA!; Andreja Rauch in Tomaž Lapajne	4	683
	LD	Srečanje s policijskim orkestrom	5	2.818
	KD	SLOVENSKI TOLKALNI PROJEKT: TOLKALA – OD BLIZU!	2	236
	KD	Slovenski tolkalni projekt	4	662
	LD	PEPELKA; balet za otroke	15	7.837
	LD	POSLUH! RECIKLIRAMO, Boštjan Gombač, Ivana Djilas	2	691
	ŠD	TERRAFOLK: POSVOJIMO PESEM DRUGEGA NARODA	2	330
	ŠD	Pravljice danes	4	669
		Kraljestvo pravljic	4	1.958
18.05.2013	ŠD	EL-CLASSIC.COM; D best abonma	1	127
	LD	Bastien in Bastiena	3	1.224
	GD	GLASBENA TORTA	1	1.333

		Kulturni bazar 2013	54	5.215
19.01.2013	LD	BUTALCI; Gledališče Koper (D best abonma)	1	243
09.03.2013	LD	PIKICA IN TONČEK, ERICH KÄSTNER; Slovensko ljudsko gledališče Celje (D best abonma)	1	188
22.,23.11.2013	LD	NEPREMAGLJIVA ENAJSTERICA; režija: Matjaž Pograjc; Anton Podbevšek Teater Novo mesto (29. slovenski knjižni sejem)	2	882
21.12.2013	LD	SKRIVNOSTI, JACQUELINE WILSON; režija: Mateja Koležnik, Slovensko ljudsko gledališče Celje (D best abonma)	1	220
		D best abonma	5	1.533
30.09.2013	KD	ZLATA PALIČICA: Pelji me v gledališče; okrogla miza	1	50
30.09.2013	LD	ZLATA PALIČICA: KNJIGA O DŽUNGLI, Rudyard Kipling	1	240
05.10.2013	LD	ZLATA PALIČICA: POSLUH, RECIKLIRAMO!, Scenarij in režija: Ivana Djilas	1	67
	ŠD	PROSTO PO PREŠERNU; režija: Maruša Kink	6	1.217
	ŠD	OTROČJE LAHKO MUZICIRANJE; Režija: Ivana Djilas	2	181
11.06.2013	GD	ZLATA BRALNA ZNAČKA	1	900
	KD	RDEČA KAPICA; opera za otroke	4	1.193
		KULTURNA VZGOJA	173	36.611
	LD	Konzervatorij za glasbo in balet Ljubljana; predstavi baletnega oddelka in sodobnega plesa	4	2.378
	CD	38. Transgeneracije	10	678
05.04.2013	LD	MEŠANI PEVSKI ZBOR OJSTERNIK IN ZAHOMŠKI TAMBURAŠI IZ BISTRICE NA ZILJI; 11. koroški kulturni dnevi	1	700
	LD	DEČEK IZ DŽUNGLE; English student theatre II. gimnazije Maribor	4	1.776
05.02.2013	KD	IGRAJ SE Z MANO: Grajska skrivnost; lutkovna predstava	1	192
	CD	BARVA PESKA, KULTURNI DAN ZAHODNE SAHARE	11	1.342
		USTVARJALNOST MLADIH	31	7.066
	KD	Odkrijte skrivnosti Wagnerjevih svetov	10	602
21.01.2013	KD	Cikel predavanj za boljše življenje: Pozitivna psihologija – več tisoč let stara misel in mlada veja psihologije, dr. Aleksander Zadel	1	172
18.03.2013	KD	Cikel predavanj za boljše življenje; O sreči, dr. Ana Arzenšek	1	208
26.03.2013	KD	Cikel predavanj za boljše življenje; Prevzemimo nadzor nad svojim vedenjem, občutki; dr. Matej Tušak	1	206
24.04.2013	KD	Cikel predavanj za boljše življenje; Začnimo pozitivno razmišljati tudi v organizacijah, dr. Eva Boštjančič	1	140
21.05.2013	KD	Cikel predavanj za boljše življenje; Pozitivni potencial otroškega »teženja«, mag. Robert Kržišnik	1	168
	KD	Pozitivna psihologija	5	894
19.02.2013	ŠD	DELAVNICA MARKA POGAČNIKA: Novo telo zemlje in telo človeka	1	118
26.02.2013	ŠD	DELAVNICA MARKA POGAČNIKA: Demokracija kot skupnost vseh bitij zemljinega vesolja	1	105
		Cikel ob 200-letnici Sorena Kierkegaarda	4	355
	KCD	Sloenci in Evropa ; dr. Jože Pirjevec	4	252
	KCD	Knjige mojega življenja, dr. Andrej Capuder	4	175
16.05.2013	ŠD	VILENICA: FLORJAN LIPUŠ: Poizvedovanje za imenom; predstavitev novega romana	1	50
21.05.2013	ŠD	VILENICA: Antologije sodobne švicarske književnosti; Erica Pedretti, Raphael Urweider	1	129
10.09.2013	KCD	VILENICA: Predvečer Vilenice z Davidom Albaharijem	1	50
13.09.2013	KCD	VILENICA: Švica na Vilenici; Ilma Rakusa, Michel Layaz, Lukas Bärfuss, Arno Camenisch, Pietro de Marchi	1	150
24.01.2013	KCD	LITERARNI DIALOGI: SLOVENIJA:ŠPANIJA; gosta: Espido Freire in Aleš Čar; moderatorka: Mojca Kumerdej	1	90
08.05.2013	KCD	LITERARNI DIALOGI: SLOVENIJA - ŠPANIJA; gosta: José Enrique Ruiz Domenec in Miklavž Komelj; moderator: Ivo Svetina	1	132
27.02.2013	KCD	FABULA 2013: Literarni večer z Eduardom Sanchezem Rugelesom	1	210
28.02.2013	ŠD	FABULA 2013: Literarni večer z Ilijo Trojanowom; glasbeno- poetični performans	1	160
02.03.2013	KCD	FABULA 2013: Literarni večer z Irvinom Welschem	1	200

03.03.2013	KCD	FABULA 2013: Literarni večer z Doroto Maslowsko	1	180
06.03.2013	KCD	FABULA 2013: Literarni večer z Dragom Glamuzino	1	170
07.03.2013	M3+4	FABULA 2013: Simpozij: Poetika in logika slovenskih mitov (dr. Marija Stanonik, dr. Vladimir Nartnik, dr. Ljupčo Risteski, dr. Zmago Šmitek, Izar Lunaček, dr. Katja Hrobat	1	70
08.03.2013	M3+4	FABULA 2013: Mitologija, njena simbolika in duhovna rast; dr. Evgen Bavčar, dr. Aksinja Kermauner, Nataša Zorc, Ljoba Jenče	1	65
09.03.2013	KCD	FABULA 2013: Slavnostni zaključek festivala: Miti naši vsakdanji – predstavitev knjige	1	190
		Fabula 2013	8	1.245
02.12.2013	KCD	OB IZIDU: Alternative	1	20
05.03.2013	M1	15. FESTIVAL DOKUMENTARNEGA FILMA: Informativni dan Mesia Desk Slovenija	1	30
03.03.2013	LN	15. FESTIVAL DOKUMENTARNEGA FILMA: O pravicah migrantov in beguncev, dr. Andrea Saccuccio: okrogla miza	1	15
05.07.2013	M3+4	54. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Cecil Taylor: Struktura v improvizaciji; Kaja Draksler	1	30
18.04.2013	KD	7. MEDNARODNI FESTIVAL GORNIŠKEGA FILMA: DO KAMOR SEŽE ŽELJA, Urban Novak	1	43
16.04.2013	KD	7. MEDNARODNI FESTIVAL GORNIŠKEGA FILMA: PO SLEDEH PRVIH OBISKOVALCEV V SLOVENSKIH ALPAH, Janez Bizjak	1	18
15.04.2013	LD	7. MEDNARODNI FESTIVAL GORNIŠKEGA FILMA: PREKO MODREGA PLANETA, Matevž Lenarčič	1	141
17.04.2013	KD	7. MEDNARODNI FESTIVAL GORNIŠKEGA FILMA: STRMIM V SVET STRMIN, Danilo Cedilnik Den	1	71
19.04.2013	KD	7. MEDNARODNI FESTIVAL GORNIŠKEGA FILMA: VSA TA LEPA SREČANJA, Vlasta Kunaver Marinčič	1	68
20.02.2013	KD	ALKIMIJSKO IZROČILO, BIBLIJA IN PSIHOANALIZA; okrogla miza	1	92
27.2.,4.3.2013	VSD	ARHITEKTURA INVENTURA: Arhitektura spodbuja: Matej Blenkuš in Luka Javornik: Nordijski center Planica; Aleš Vrhovec in Vanja Gregorc: Arhitektura s pobudo; Rehabilitacija Slovenije	2	77
20.02.2013	VSD	ARHITEKTURA INVENTURA: Arhitektura spodbuja: Matija Bevk in Vasa J. Perović: Večstanovajska gradnja; Aleksander Ostan in Nataša Pavlin: Kolesarska pot Bohinj; odpiranje novih perspektiv	1	85
21.01.2013	M3+4	ARHITEKTURA= ; okrogla miza	1	70
11.05.2013	KCD	DRUGA GODBA: JERGOVIČ VS. IMAMOVIČ; literarni dvoboj	1	150
22.01.2013	M3+4	EMZIN 2013 (predavanje fotografov)	1	120
14.02.2013	ŠD	LJUBEZNOSLOVJE ZA VALENTINOVO; Gosti: avtor Bruno Šimleša, dr. Zoran Milivojević, Miša Molk, Nika Vistoropski	1	246
18.04.2013	KCD	PAHORIANA DANES - ZNANSTVENO SREČANJE OB STOLETNICI PISATELJA BORISA PAHORJA	1	197
	M3+4	SLOVENIA PRESS PHOTO: Pawel Kopczynski; predavanje, delavnica	2	145
12.04.2013	M3+4	SVETOVNI ETOS - GLOBALNO IN LOKALNO: Kako »očistiti in pomladiti« slovensko družbo	1	48
07.02.2013	LD	UMBERTO GALIMBERTI V CD: Mladi, nihilizem in prihodnost	1	366
	E1+2	24. LJUBLJANSKI MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL LIFFE: Seminar Media Desk, predavanja	6	92
23.10.2013	LD	450 LET KLASIČNO-HUMANISTIČNEGA IZOBRAŽEVANJA NA SLOVENSKEM 1563–2013	1	530
18.09.2013	KCD	LITERARNI POGOVOR IN RAZGLASITEV NAGRAJENCA ZA ROŽANČEVO NAGRADO	1	70
01.10.2013	LN	JEZIK EDWARDA CLUGA: Od plesalca do koreografa svetovnega formata; Mali plesni simpozij	1	45
18.11.2013	KCD	OB SVETOVNEM DNEVU FILOZOFIJE; Uporni človek; Možnosti eksistencialistične filozofije danes; okrogla miza	1	170
24.10.2013	ŠD	KDO SO NARODNE MANJŠINE V SLOVENIJI?; okrogla miza	1	150
09.09.2013	KCD	TUDI MI BEREMO; Različni bralci z različnimi potrebami	1	150
11.12.2013	LD	VEM, DA NE VEŠ, DA VEM; ISKRENOST! BLAGOSLOV ALI PREKLESTVO?; dr. Aleksander Zadel	1	404
18.12.2013	KD	ZNANI IN NEZNANI MAJI: NOVO ARHEOLOŠKO ODKRITJE V OSRČJU POLOTOKA JUKATANA; Ivan Šprajc	1	171

		Druga predavanja in okrogle mize	35	3.794
	ŠD	O SENCAH, dr. Marko Uršič	2	181
	LD, ŠD	SOAREJA: Bruno Šimleša, dr. Zoran Milivojević	4	1.462
	P1	KRITIKOVO OKO	8	1.600
		Literarni večeri DSP in DSKP	3	192
		HUMANISTIČNI IN LITERARNI PROGRAM	96	11.596
		KULturna VZGOJA IN HUMANISTIKA	300	55.273
5.-17.2.2013	P2	IGRAJ SE Z MANO; razstava	1	950
8.-17.4.13	VSD	38. TRANSGENERACIJE 2013; razstava	1	900
4.-10.6.2013	P1	SVETILNIKI.XIX	1	950
19.-30.6.2013	VSD	LUNIN FESTIVAL - razstava otroških risb (Reciklirana platna)	1	2.200
10.10.- 8.11.2013	VSD	PRENOVILI SMO ZA VAS, fotografije B. Žalarja	1	2.900
29.11.- 5.12.2013	VSD pod LN	RAZSTAVA OB TRADICIONALNEM KONCERTU VLADA KRESLINA	1	2.300
16.12.2013 - 05.01.2014	P1	MADE IN CHINA	1	1.500
		Druge razstave	7	11.700
6.3.-26.5.2013	G	BOGDAN BORČIČ, Sprehodi	1	800
5.6.-25.8.2013	G	IVO PRANČIČ, Pa slika	1	600
13.11.2012- 31.1.2013	G	10. SBI	1	2.800
12.6.-7.7.2013	P1	HUMBERTO ORTEGA VILLASENOR, Prvi krog	1	2.300
12.9.- 24.11.2013	G	BIENALE, Z VAMI VSE OD 1955...	1	800
18.12.2013- 16.2.2014	G	VATROSLAV KULIŠ, Dela na papirju	1	300
7.1.-1.2.13	P1	SODOBNA SLOVENSKA ARHITEKTURA	1	7.500
13.2.-4.3.2013	VSD	ARHITEKTURA INVENTURA	1	10.500
22.1.-24.2.13	MG	HERBERT NUSSBAUMER, Vodne zgodbe in druge slike	1	1.400
5.2.-5.3.2013	P1	NATEČAJ ZA FOTOGRAFIJO LETA REVije EMZIN 2013	1	11.000
27.2.- 24.3.2013	MG	MILOMIR KOVAČEVIĆ, Sarajevo, moje mesto, moja usoda	1	1.200
27.3.-5.5.2013	MG	PROSTORI KRIZE, Avtor projekta: Eugen Borkovsky	1	1.200
8.-29.5.2013	MG	URBAN CERJAK, Push, push, pop!	1	1.500
30.5.- 27.6.2013	MG	IGOR MODIC, Dokumenti časa	1	1.400
3.-21.7.2013	MG	»TO JE NAŠA MUSKA!« Peter Brötzmann v objektivu fotografov; kurator Žiga Koritnik	1	1.200
11.9.- 13.10.2013	MG	EMINA DJUKIĆ, JAKA KRAMBERGER, Iskanje obzorja	1	1.800
16.10.- 17.11.2013	MG	JANEZ JUVAN, Odganjanje nujnosti	1	1.500
20.11.- 17.12.2013	MG	SAMIRA KENTRIĆ, IZBRANA DELA: Moč naslovke	1	1.500
19.12.2013 - 19.1.2014	MG	BRANIMIR RITONJA, Portreti	1	700
20.12.12.- 20.1.13	MG	SUNČAN STONE, Zamrznjen ples	1	1.900
		Likovne, foto in arhitekturne razstave	20	51.900
	P1	Likovni kritiki izbirajo	11	11.000
	P1 - OI	Oblikovalska identiteta	10	10.000
		RAZSTAVE	48	84.600
07.02.2013	GD	PROSLAVA OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU IN PODELITEV PREŠERNOVIH NAGRAD	1	1.200
	LD	DRUGI SOČASNO, Matija Ferlin; Produkcija: Emanat, INK Pulj, CD	2	151
		Gibanica 2013	3	234
	LD	RAZPOTJA, Kjara Starič	3	1.216

	LD	DIA DIASSO DIASSPORA , Maša Kagao Knez	4	805
	LD	SIJAJ, Branko Potočan	2	271
	DDP	KLIC GOZDA ALI POLJUB TVOJE MATERE, Eča Dvornik	3	115
	ŠD	PRIJATELJICI ZA VEDNO, Uršula Teržan	2	77
		PLESNE KOPRODUKCIJE	19	2.869
18.05.2013	GD	PREPLETANJA; Akademsko folklorna skupina France Marolt	1	794
05.10.2013	GD	TANGO; koreograf: Edward Clug; SNG opera in balet MB	1	784
07.10.2013	GD	RADIO AND JULIET; koreograf: Edward Clug; SNG opera in balet MB	1	588
08.10.2013	GD	HOMMAGE A STRAVINSKY; koreograf: Edward Clug; SNG opera in balet MB	1	593
		CLUGOV PLESNO - BALETNI TRIS	3	1.965
		PLESNA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	4	2.759
04.04.2013	LD	SALVE, M. Marin; Koreografija: Maguy Marin, Compagnie Maguy Marin	1	159
20.05.2013	LD	MADŽARSKA RAPSODIJA in LA VIE EN ROSE; Koreografija: Zoltán Fodor, Ben Van Cauwenbergh; baletna skupina iz Győra	1	311
24.04.2013	GD	SEM MIM (BREZ MENE) & PARABELO; Grupo Corpo; Umetniški vodja: Paulo Pederneiras, Koreografija: Rodrigo Pederneiras	1	972
		PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE	3	1.442
13.10.2013	LD	DBUS: 13. GALA VEČER NOVIH BALETNIH KOREOGRAFIJ NA SLOVENSKO GLASBO	1	155
		PLES	27	7.225
		POVZETEK dejavnosti javne službe CD	št. prir.	št. obisk.
		RESNA GLASBA	105	88.177
		DRUGA GLASBA	53	20.480
		GLEDALIŠČE	92	15.247
		PLES	27	7.225
		FILM	430	49.418
		KULTURNA VZGOJA IN HUMANISTIKA	300	55.273
		RAZSTAVE	48	84.600
		DRUGE PRIREDITVE JAVNE SLUŽBE	1	1.200
		SKUPAJ KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM	1.056	321.620

Poslovno poročilo Cankarjevega doma za leto 2013 so pripravili:

Dimitrij Rotovnik, *generalni direktor*
Jana Kramberger, *direktorica poslovnega sektorja*
Saša Kranjc, *direktor tehničnega sektorja*
Brigita Pečovnik, *direktorica kongresno-komercialnega sektorja*
Ingrid Gortan, *vodja programa resne glasbe in baleta*
Bogdan Benigar, *vodja programa jazza, etna in druge glasbe*
Staša Mihelčič, *vodja projektov gledališkega programa*
Simon Popek, *vodja filmskega programa*
Barbara Rogelj, *vodja kulturnovzgojnega in humanističnega programa*
Nina Pirnat Spahić, *vodja razstavnega programa*
Janja Kolenc, *vodja službe za kadrovske in splošne zadeve*
Saša Globačnik, *vodja službe za trženje programa in odnose z javnostjo*
Tina Kramberger, *vodja projektov*
Irena Verdinek, *koordinatorka programa*
Stojan Vene, *varnostni inženir*
Mira Štrbenk, *poslovna sekretarka*
in druge sodelavke in sodelavci iz Cankarjevega doma.

Jezikovni pregled: Sonja Vesel Košmrlj

Metodologija: Jana Kramberger

Uredila in koordinirala: Jana Kramberger

Odgovorna oseba:

Dimitrij Rotovnik
generalni direktor

Ljubljana, februar 2014